

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

VARAM

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

Izstrādāts Norvēģijas finanšu instrumenta projekta „Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana” (Nr. 4.3.-24/NFI/INP-002) ietvaros

SATURS

Ievads	4
1. Rīgas plānošanas reģions – situācijas kopsavilkums	5
Vizītkarte	5
Teritorija	6
Iedzīvotāji	7
Ekonomika	8
Uzņēmējdarbības jomas	9
Salīdzinājums ar citiem reģioniem Latvijā	9
Salīdzinājums Baltijas jūras reģionā	10
2. Esošā situācija reģionā – teritorijas, pieejamie resursi, iespējas	11
Reģiona teritorijas	11
Iedzīvotāji un apdzīvojums	12
Dabas vērtības un resursi	16
Ekonomiskā situācija un uzņēmējdarbība	21
Enerģētika	26
Izglītība un zinātne	32
Saimnieciskā infrastruktūra	37
Mobilitāte un transports	38
Pakalpojumu pieejamība	42
3. Reģiona sadarbība	57
Reģiona funkcijas	57
Sadarbība reģiona mērogā	57
Sadarbība Latvijas mērogā	58
Starptautiskā sadarbība	63
4. Reģiona centru attīstības perspektīvas	65
Informācijas avoti un materiāli	68

PIELIKUMI

Statistikas dati reģiona un pašvaldību griezumā	71
Iedzīvotāji	72
Dabas resursi	73
Finanšu resursi un investīcijas	76
Infrastruktūra	77
Pārskats par RPR plānoto rīcību īstenošanu	79
RPR attīstības programma 2005-2011	79
RPR attīstības programma 2009-2013	113
Reģiona centru attīstības problēmas jauniešu redzējumā	128
Rīgas plānošanas reģiona starptautiskie projekti	137

IEVADS

Rīgas plānošanas reģiona (RPR) Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze ir reģiona attīstības situācijas šībrīža atspoguļojums, kas sagatavots RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014-2030 un RPR Attīstības programmas 2014-2020 izstrādes procesā. Tas veidots kā atsevišķs sējums, kas ietver RPR raksturojumu un sniedz pārskatu par dažādu jomu attīstības tendencēm dinamikā – laika periodā no 2005.-2014.gadam.

Pašreizējās situācijas raksturojuma un analīzes pārskata struktūra veidota ņemot vērā aktuālos reģiona attīstības jautājumus pēdējā desmitgadē. Pārskats ietver četras galvenās sadaļas – RPR situācijas kopsavilkumu, esošo situāciju reģionā, sadarbības aspektus un reģiona centru attīstības perspektīvas. Tematiski pašreizējās situācijas raksturojums ir fokusēts uz reģiona teritoriju raksturojumu, iedzīvotājiem un apdzīvojumu, dabas vērtībām un resursiem, ekonomisko situāciju un uzņēmējdarbību, enerģētiku, izglītību un zinātni, saimniecisko infrastruktūru, mobilitāti un transportu, kā arī pakalpojumu pieejamību. Pielikumos ietverta informācija par statistikas datiem reģiona un pašvaldību griezumā, pārskats par plānoto rīcību īstenošanu (RPR Attīstības programmas 2005-2011 un RPR Attīstības programmas 2009-2013 ieviešanas izvērtējums), reģiona centru attīstības problēmu apskats jauniešu redzējumā un RPR starptautisko projektu pārskats.

Sējuma sagatavošanā izmantoti vietējo un ārvalstu statistikas institūciju dati, RPR Ekonomikas profils, ikgadējie RPR Attīstības uzraudzības ziņojumi, kas reģionā tiek izstrādāti jau kopš 2008.gada, veiktie pētījumi u.c. pieejamie materiāli.

Pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi plānots atjaunināt veicot attīstības uzraudzības aktivitātes reģionā, kas tiks īstenotas RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014-2030 un RPR Attīstības programmas 2014-2020 ieviešanas izvērtēšanas procesā.

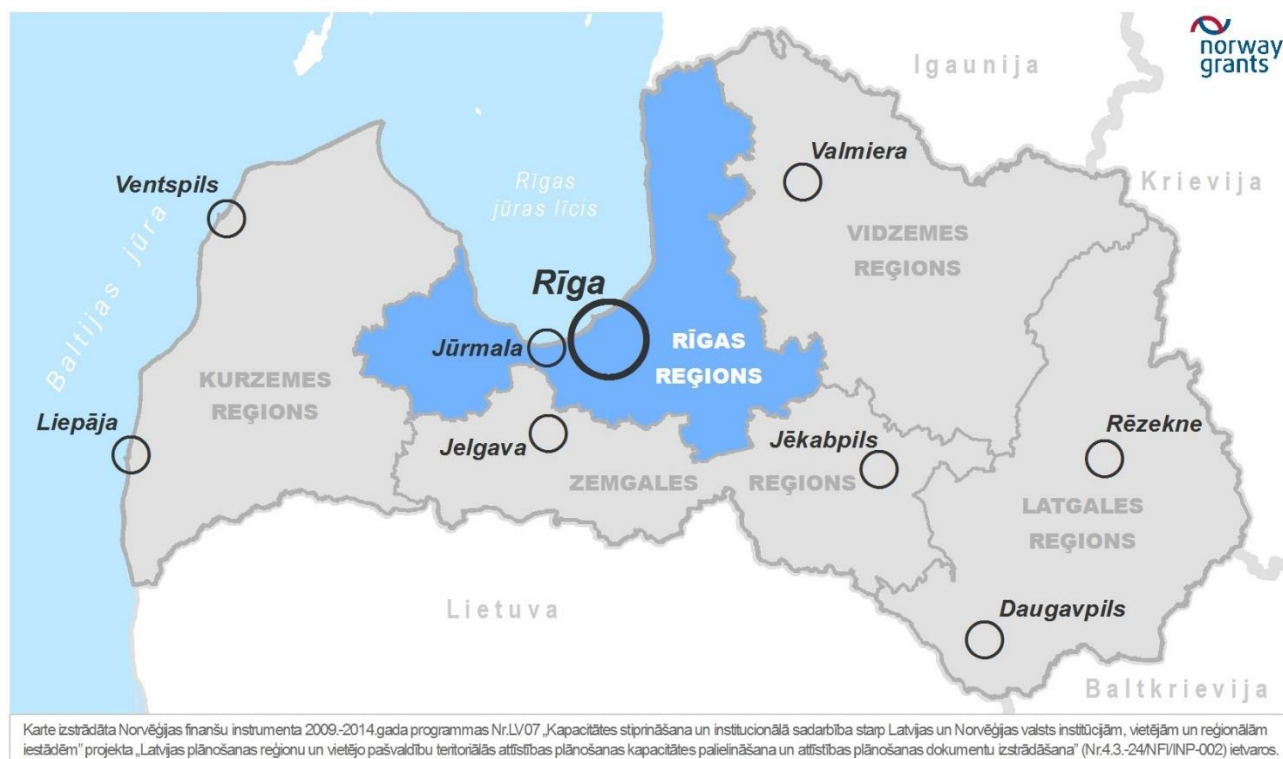
1. RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS– SITUĀCIJAS KOPSAVILKUMS

VIZĪTKARTE

Rīgas plānošanas reģions ir Latvijas galvaspilsētas reģions. Atrašanās Baltijas valstu centrā, uz robežas starp Eiropas un austrumu kultūrām, veidojusi Rīgas reģionu kā tiltu starp dažādām valstīm un to iedzīvotājiem. Reģionu raksturo dinamiskā galvaspilsēta Rīga, kurā organiski iekļāvušās dažādu tautu ietekmes. Nozīmīgas ir arī citas reģiona pilsētas – Jūrmala, Limbaži, Tukums, Ogre un Sigulda, kā arī industrializācijas neskartā lauku vide. Reģiona īpaša vērtība ir Baltijas jūras Rīgas līča piekraste un iekšējie ūdeņi.

Reģiona sociāli ekonomisko, tehnoloģisko un zinātnisko attīstību nosaka valsts, starpvalstu un Eiropas nozīmes attīstības centrs – Rīgas pilsēta ar tās aglomerāciju. Reģiona funkcionālā telpa ievērojami pārsniedz reģiona robežas, kas reģiona saimnieciskajā un apdzīvojuma telpiskajā struktūrā iekļauj arī apkārtējo reģionu teritorijas. Reģiona stratēģiski nozīmīgā atrašanās vieta, augstā iedzīvotāju piesaistes spēja un salīdzinoši lielā tirgus ietilpība veido reģiona ekonomisko potenciālu un sekmē nacionālo izaugsmi. Rīgas aglomerācijā koncentrējas valsts nozīmīgākie kultūras, izglītības, zinātnes, sporta, veselības aprūpes, kā arī transporta infrastruktūras objekti.

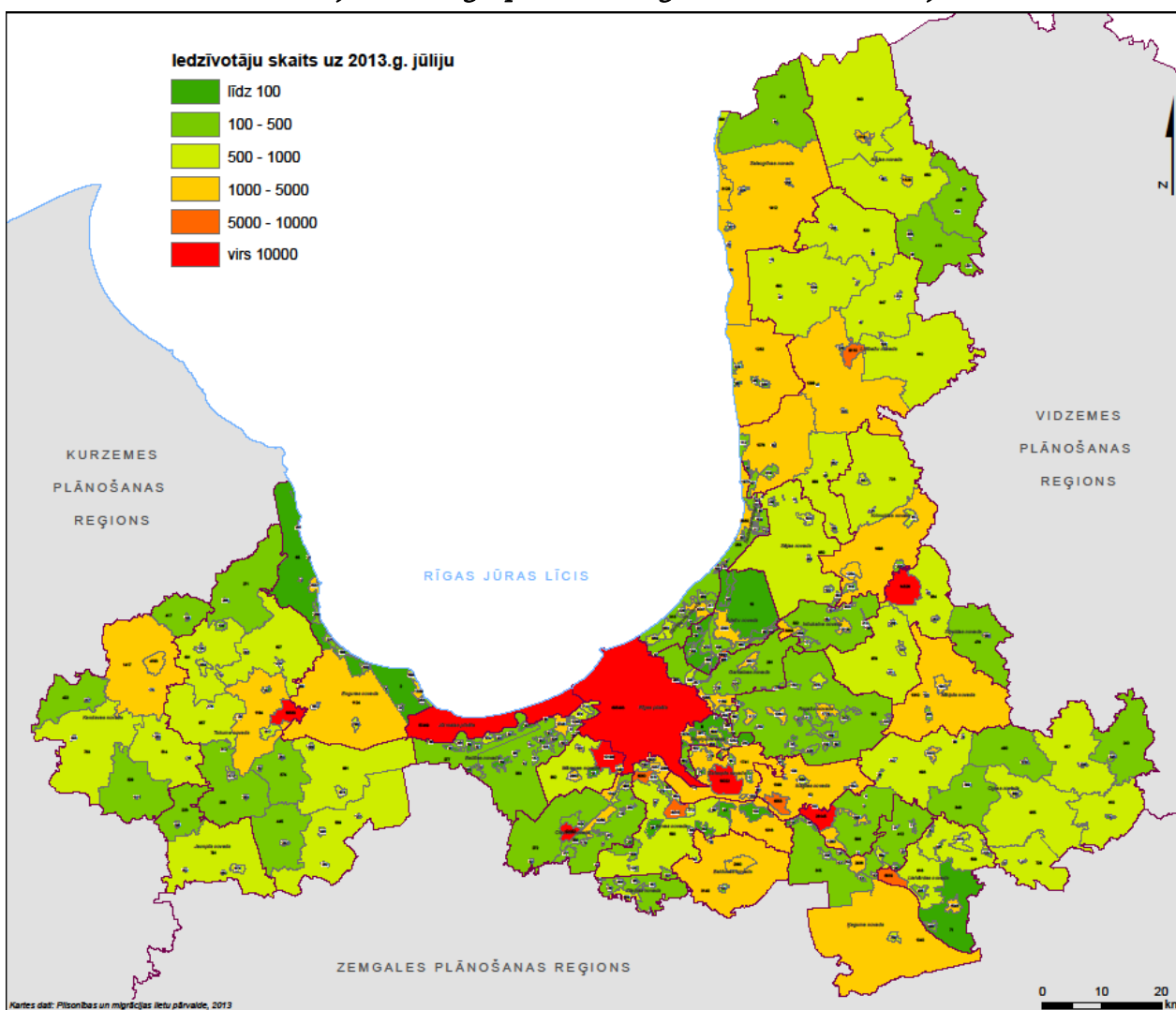
Rīgas plānošanas reģions Latvijā

IEDZĪVOTĀJI

Iedzīvotāju skaits (2014)	1 092 441	Dzimuma struktūra	54,7 % sievietes
Lauku iedzīvotāji	15 %		45,3 % vīrieši
Iedzīvotāju blīvums	105 cilvēki/km ²	Vecuma struktūra	13,4 % līdz 14
Rīgas aglomerācijā	165 cilvēki/km ²		66,5 % 15-64
Skaita izmaiņas (2009-2014)	- 0,9 %		20,1 % virs 65
		Nacionālais sastāvs	52,3 % latvieši
			33,5 % krievi
			14,2 % pārējie

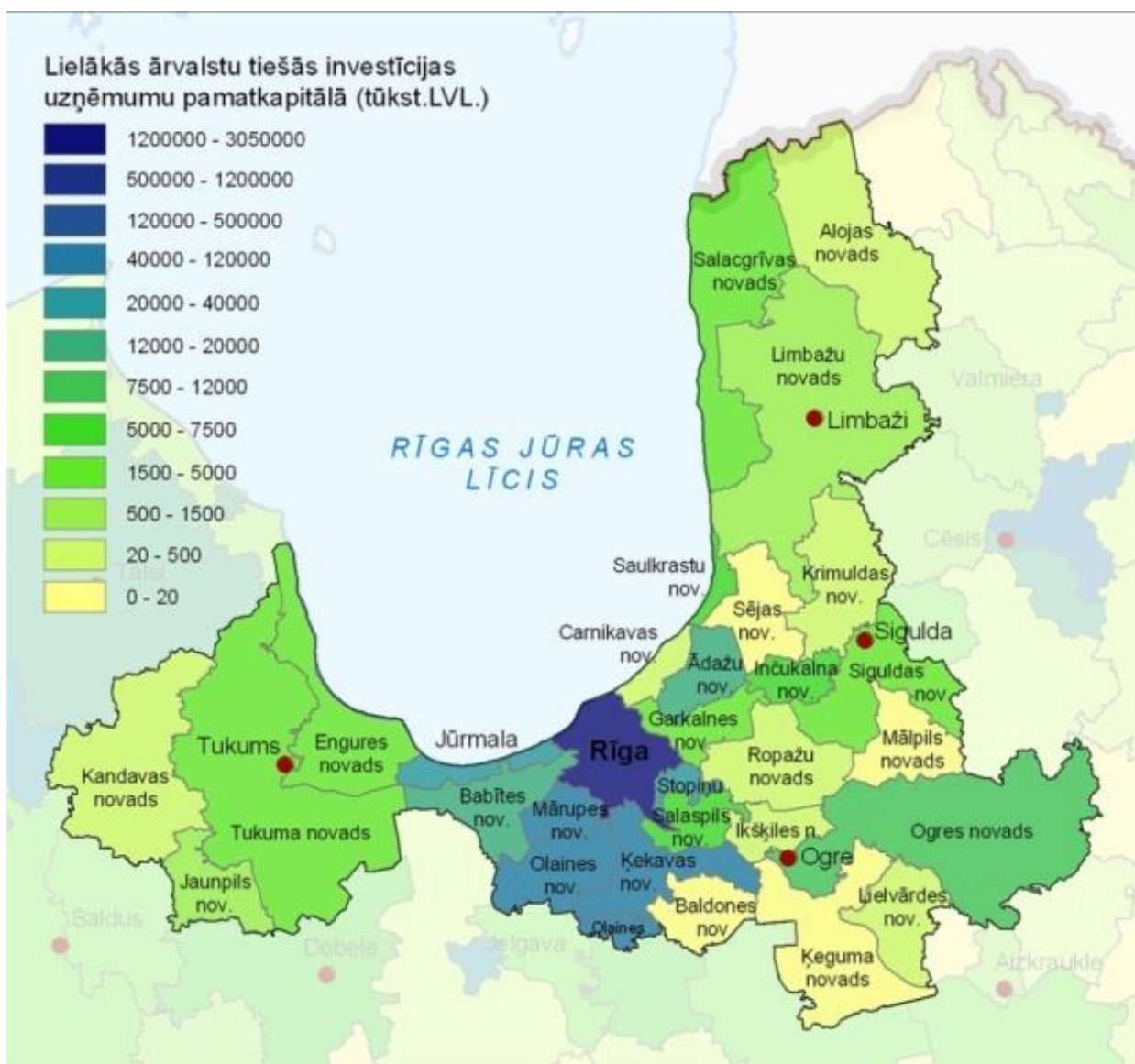
Iedzīvotāju skaits Rīgas plānošanas reģiona statistikas teritorijās

Avots: Rīgas plānošanas reģions, sagatavots pēc PMLP Iedzīvotāju reģistra datiem

EKONOMIKA

IKP (2011)	12 858 EUR/iedz.	Ekonomiski aktīvās tirgus	
Iedzīvotāju ienākuma		statistikas vienības (2012)	85 124
nodoklis (2013)	590 EUR/iedz.	Jaunie uzņēmumi (2012)	9 553
Bezdarba līmenis (2012)	5,3 %	Nodarbināto izglītība	30 % augstākā
Vidējā darba samaksa (2013)	785 EUR		35 % profesionālā
			25 % vispārējā

Ārvalstu tiešās investīcijas uzņēmumu pamatkapitālā

Avots: „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”

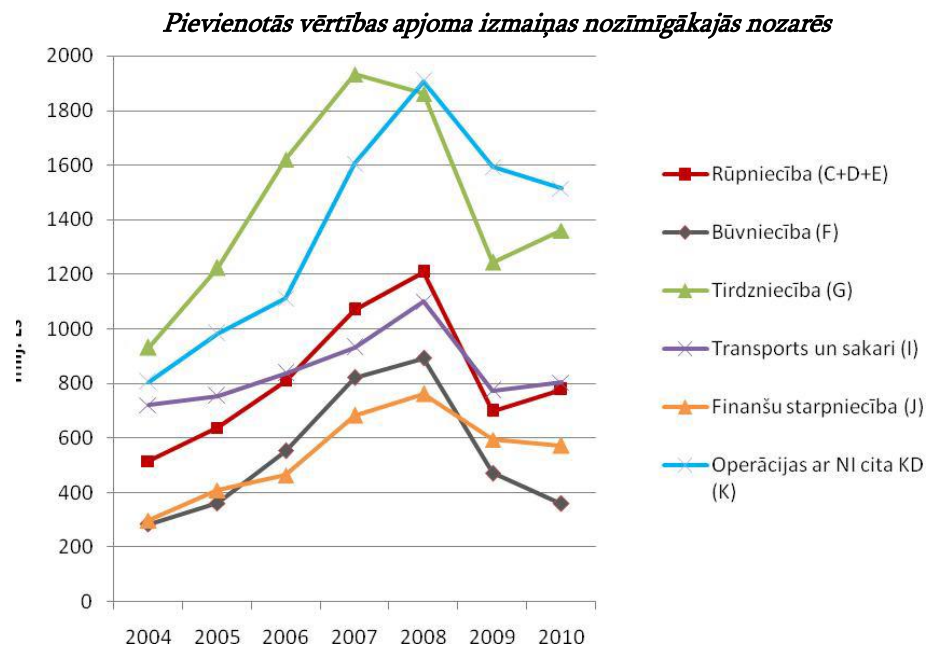
UZŅĒMĒJDARBĪBAS JOMAS

GALVENĀS NOZARES

Tirdzniecība
Nekustamais īpašums
Profesionālie pakalpojumi
Lauksaimniecība
Būvniecība
Rūpniecība
Transports un loģistika

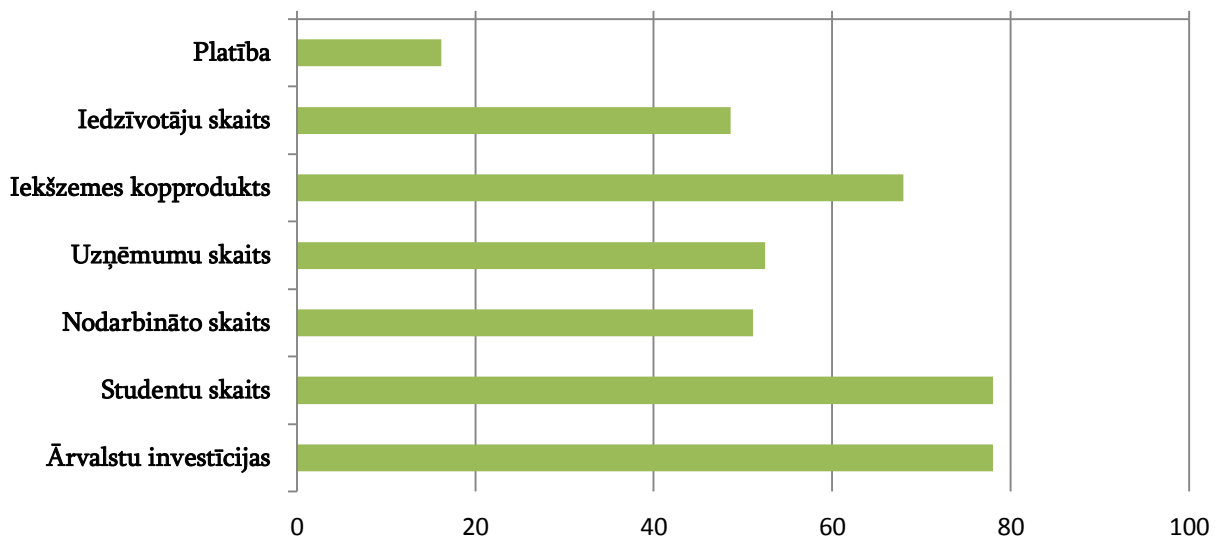
RŪPNIECĪBA

Pārtika un dzērieni
Kokapstrāde
Metālapstrāde
Tekstilizstrādājumu
ražošana
Ķīmiskā rūpniecība
Farmācija

Avots: Rīgas plānošanas reģiona Ekonomikas profils

SALĪDZINĀJUMS AR CITIEM REĢIONIEM LATVIJĀ (RPR īpatsvars, %)

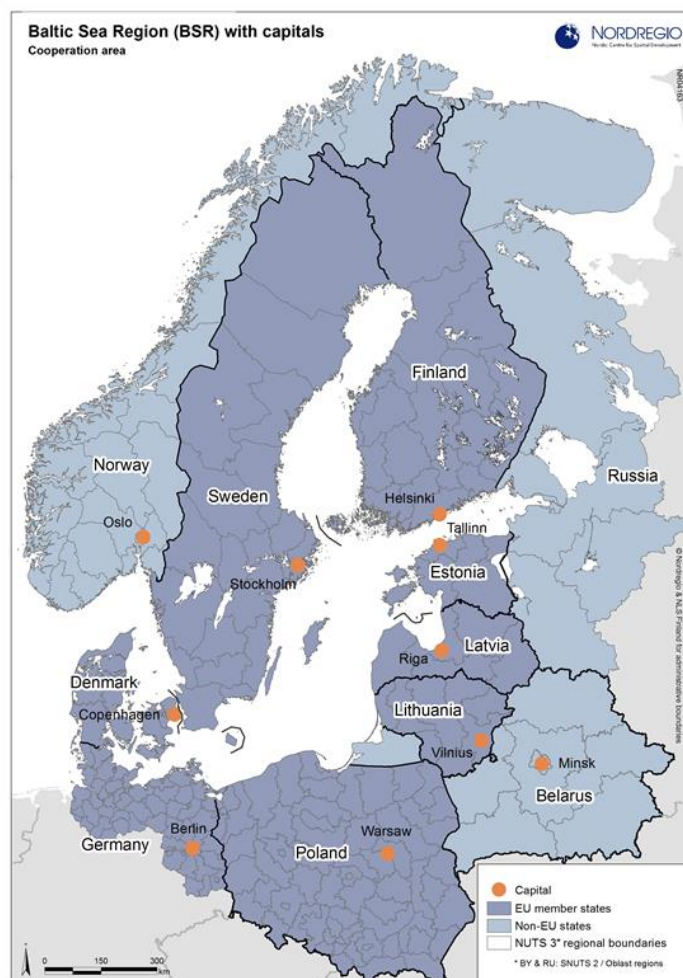
Avots: Rīgas plānošanas reģions, sagatavots pēc CSP datiem

SALĪDZINĀJUMS BALTIJAS JŪRAS REĢIONĀ

	Rīgas reģions (LV)	Viļņas reģions (LT)	Harju reģions (EE)	Ūsimā reģions (FI)	Stokholmas reģions (SE)
Galvaspilsēta	Rīga	Viļņa	Tallina	Helsinki	Stokholma
Platība, km ²	10 435	9 731	4 333	6 805	6 488
Iedzīvotāju skaits galvaspilsētā	717 400	554 400	397 287	588 195	829 417
Iedzīvotāju skaits reģionā	1 092 441	848 097	552 282	1 425 440	2 011 047
Iedzīvotāju blīvums, cilv./km ²	105	87	127	209	310
Iedzīvotāju skaita īpatsvars galvaspilsētā, % no valsts iedzīvotāju kopskaita	31,5	16,9	29,3	11,4	8,7
Iedzīvotāju skaita izmaiņas, % (2008-2013)	-1,0	-0,8	0,7	0,9	2,3
IKP uz 1 iedzīvotāju, EUR	12 858	13 035	17 530	48 270	37 750
Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju, indekss, EU 27 = 100	72	47	70	210	215

Avots: Eurostat; CSP dati; Statistics Lithuania; Statistics Estonia; Statistics Finland; Statistics Sweden

Baltijas jūras reģiona metropoļu tīkls

Avots: Nordregio

2. ESOŠĀ SITUĀCIJA REĢIONĀ – TERITORIJAS, PIEEJAMIE RESURSI, IESPĒJAS

REĢIONA TERITORIJAS

Rīgas metropole

Rīga ir lielākā Baltijas valstu pilsēta. Pēdējās desmitgadēs lielu pilsētu loma aizvien pieaug un tās piesaista visnozīmīgākos resursus – cilvēkus, inovācijas, notikumus. Līdz ar to Rīga ir uzskatāma par nozīmīgu Latvijas konkurences priekšrocību. Pierīgas pašvaldības ir cieši saistītas ar Rīgas pilsētas attīstību un var palīdzēt Rīgai realizēt šīs konkurences priekšrocības, šādi gūstot labumu arī sev.

Piekraste

Reģiona piekrastes kopējais garums ir apmēram 200 km. RPR ir 5 piekrastes novadi – Salacgrīvas, Limbažu, Saulkrastu, Carnikavas un Engures novadi, kā arī abas republikas nozīmes pilsētas reģionā – Rīga un Jūrmala. Reģiona piekrastes pašvaldības vieno tas, ka tās visas robežojas ar Rīgas jūras līci. Rīgas plānošanas reģionā ir lielā osta - Rīgas un 4 mazās ostas – Salacgrīvas, Skultes, Lielupes un Engures ostas.

Piekrastes pašvaldību teritorijās ir raksturīga izteikta sezonālā migrācija, kas ietekmē gan pašvaldības darbību, gan arī pastāvīgo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, kā arī ierobežo uzņēmējdarbības attīstību. Viens no veidiem, kā risināt svārstīgo pakalpojumu pieprasījumu un apdzīvojumu, ir veicināt sadarbību starp piekrastes un tās apkārtnē esošajām pašvaldībām. Šādām sadarbības formām ir būtiska nozīme gan pašvaldību izdevumu samazināšanā, gan uzņēmējdarbības veicināšanā, prezentējot Latvijas piekrasti kā vienotu veselumu tūrisma jomā.

Kopīgo problēmu risināšanai Latvijas piekrastes pašvaldības ir apvienojušās Piekrastes pašvaldību asociācijā. Ņemot vērā Baltijas jūras starptautisko nozīmi, piekrastes pašvaldībām ir vēlams iesaistīties starptautiskās pašvaldību apvienībās. Viena no šādām apvienībām ir Somijas pašvaldību uzsākta kustība „The Baltic Sea Challenge”.

Lauki

Rīgas plānošanas reģions ir neviendabīgs. Ja atskaita Rīgu, Jūrmalu un Pierīgu, tad pārējo teritoriju var raksturot kā lauku teritoriju, ko iezīmē blīvāk un mazāk blīvi apdzīvotas teritorijas, kas mijās ar mežu masīviem un lauksaimniecības zemēm. Lauki ietver arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tūrisma un rekreācijas areālus.

Centri

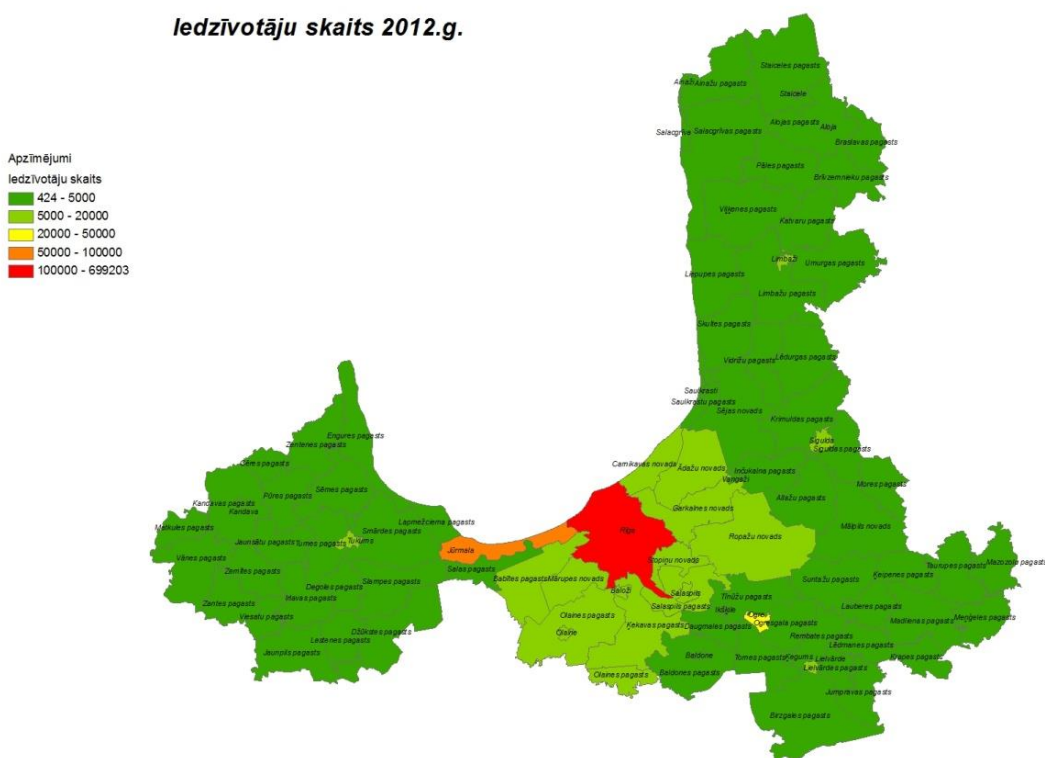
Rīgas reģiona apdzīvojuma telpiskā struktūra veidojas dominējošā centra – Rīgas – ietekmē. Padziļinās atšķirības starp reģiona centrālo daļu un nomalēm, jo galvaspilsēta un Pierīgas teritorijas spēj elastīgāk reaģēt uz pārmaiņām un pielāgoties tirgus prasībām, kā arī piesaistīt investīcijas.

Rīgas reģionā ir 4 reģionālie attīstības centri – Limbaži, Sigulda, Ogre un Tukums. Vietējas nozīmes attīstības centri ir reģiona mazpilsētas. Īpaša loma reģiona attīstībā ir Jūrmalai kā valsts nozīmes rekreācijas un SPA medicīnas centram.

IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS

Pēc CSP datiem, 2013.gada sākumā Latvijas kopējais iedzīvotāju skaits ir 2,2 miljoni, no kuriem 1,09 miljoni, jeb 49,5% dzīvo RPR. 69,16% RPR iedzīvotāju, jeb nedaudz vairāk kā 754 tūkstoši dzīvo lielākajās RPR pilsētās Rīgā un Jūrmalā. RPR novados dzīvo, tikai 30,8 % reģiona iedzīvotāju.

Iedzīvotāju skaits Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās

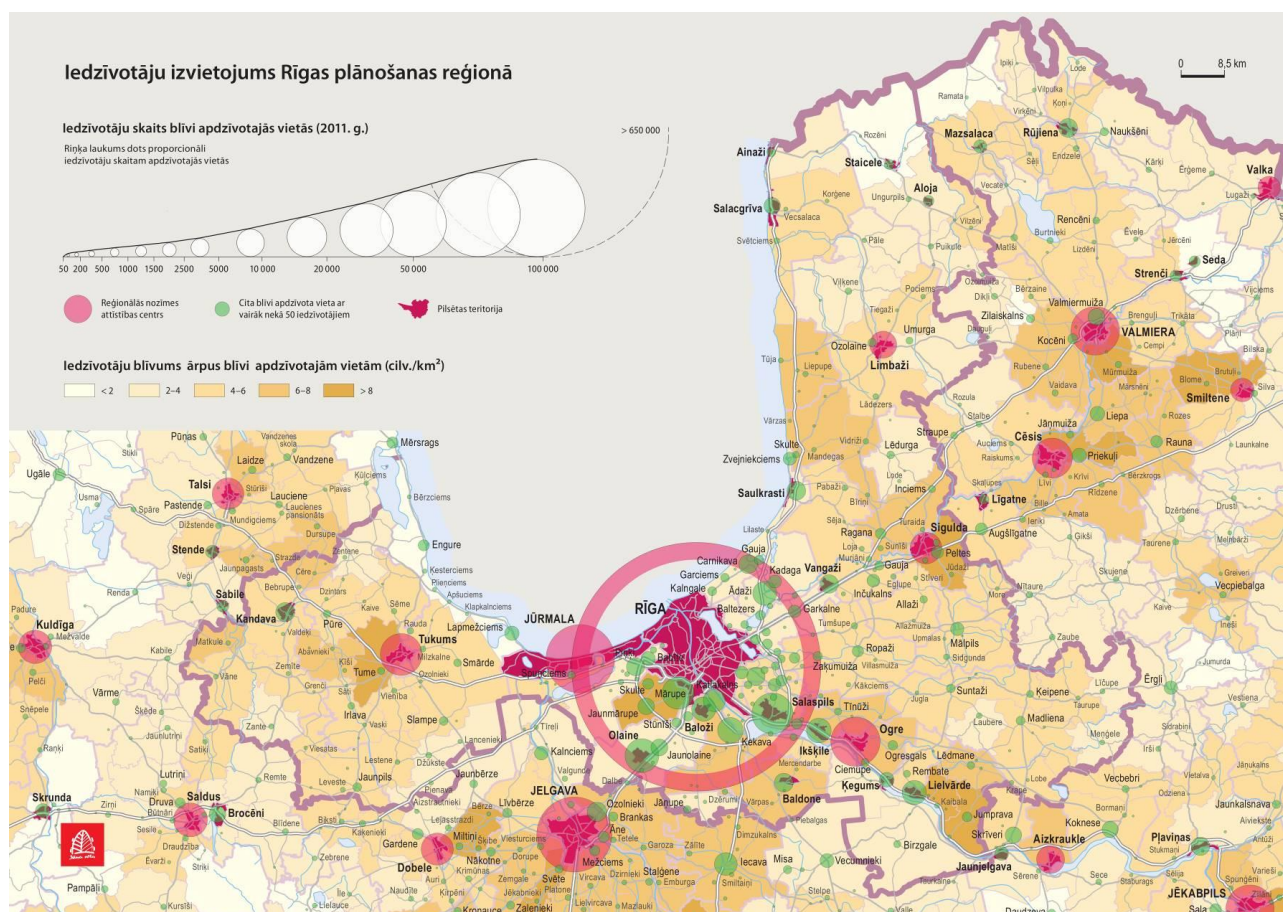

Avots: Rīgas plānošanas reģions, sagatavots pēc PMLP Iedzīvotāju reģistra datiem

Pēc 2014.gada datiem uz gada sākumu vismazākais iedzīvotāju blīvums (8,95 cilv./km²) ir Alojas novadā, bet lielākais apdzīvojuma blīvums RPR ir Stopiņu (195,08 cilv./km²), Salaspils (183,6 cilv./km²) un Mārupes (164,15 cilv./km²) novados. Šī tendence norāda uz to, ka ap Rīgu veidojas aglomerācijas telpa, kas koncentrē Latvijas darbaspēka, cilvēkresursu, radošuma, ražošanas potenciālu. Aglomerācija ir cieši saistīta ar Rīgu un teritoriāli iesniedzas blakus plānošanas reģionos.

Pēc šiem datiem, par RPR „jaunāko” novadu 2014.gadā varētu nosaukt Mārupes novadu, kurā ir augstākais iedzīvotāju līdz 15 gadu vecumam īpatsvars 24,1% no novada iedzīvotājiem, savukārt viszemākais jauniešu īpatsvars reģionā ir Salacgrīvas novadā – 11,7%, reģionā vidējais 16,4% iedzīvotāju. Reģiona „darbīgākais” novads ar lielāko darba spējas vecuma iedzīvotāju īpatsvaru ir Ropažu novads, kurā šis rādītājs ir 67,9%. „Vecākais” RPR novads ar lielāko iedzīvotāju vecumā pēc 62 gadiem ir Saulkrastu novads. Tajā 24,7% iedzīvotāju ir seniori.

Iedzīvotāju izvietojums Rīgas plānošanas reģionā

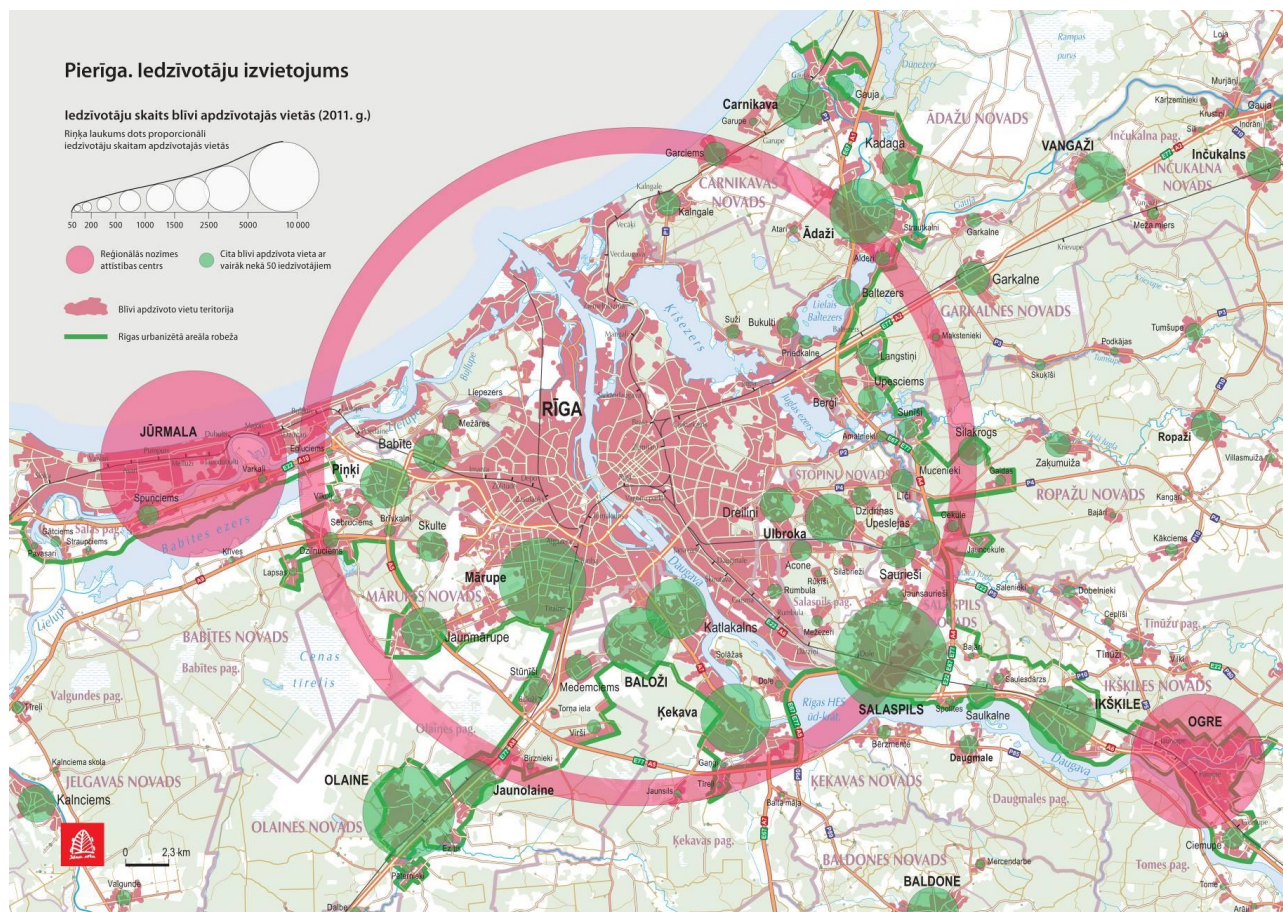

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Kā izriet no Pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (ID Nr. VARAM 2014/14), ko veica personu apvienība SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta” Rīgas urbanizētā areāla lielāko pilsētu galvgalī ir nacionālās nozīmes attīstības centrs – Jūrmala un reģionālās nozīmes attīstības centrs – Ogre. Tās abas lielā mērā pilda nakšņošanas priekšpilsētu lomu. Neskatoties uz Rīgas tuvumu, arī šajās pilsētās iedzīvotāju skaits turpina sarukt. Pie faktoriem jāmin visai lielais nekvalitatīvā padomju laikā būvētā daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda īpatsvars (Kauguri – Jūrmalā, Zilo kalnu mikrorajons – Ogrē). Bez tam Jūrmalas nekustamo īpašumu dārdzība, neraugoties uz relatīvi lielo jaunbūvju īpatsvaru, neveicina vietējo iedzīvotāju dzīves vietas izvēli šeit, bet ārzemnieku klātbūtnei, lielākoties, ir sezonāls raksturs. Neraugoties uz iepriekš minētajiem trūkumiem, abām pilsētām

gan pateicoties Rīgas tuvumam, gan īpašajam Jūrmalas nacionālās nozīmes attīstības centra statusam un starptautiskās nozīmes kūrorta statusam, gan Ogres reģionālā nozīmes attīstības centra statusam, gan ainaviskajai pilsētvidei savrupmāju apbūves rajonos tālākā nākotnē (tuvāk 2030.gadam) ir potenciāls iedzīvotāju skaita ziņā atkal kļūt par augošām pilsētām.

Pierīgas iedzīvotāju izvietojums

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Divās nākamajās lielākajās Rīgas urbanizētā areāla pilsētās – Salaspilī (īpaši HES mikrorajonā) un Olainē, atšķirībā no Jūrmalas un Ogres, dominē nekvalitatīvs, padomju laika daudzdzīvokļu namu dzīvojamais fonds, ar izteiktu latviešu tautības iedzīvotāju mazākumu. Būtiskai iedzīvotāju daļai ir zema maksātspeja un nevēlēšanās iesaistīties daudzdzīvokļu namu renovācijas un vides humanizācijas projektos, kas ietekmē pilsētvides kvalitāti un attīstību kopumā. Tas savukārt pastiprina maksātspejīgo iedzīvotāju daļas aizplūšanu uz sociāli un ainaviski pievilcīgākām dzīves vietām.

Salaspils 2014.gadā uz pagasta teritorijas rēķina, ir ievērojami paplašinājusi savu teritoriju ar platībām, kur tiek attīstīti jaunie nekustamo īpašumu projekti. Visticamāk, robežu maiņa ļaus Salaspils pilsētai izvairīties no tālākas iedzīvotāju skaita samazināšanās. Tomēr HES mikrorajona problēma nezudīs.

Rīgas urbanizētajā areālā iekļaujas vēl divas pilsētas – **Ikšķile** un **Baloži**, kuras abas straujās ekonomiskās augšupejas gados piedzīvoja vēl nepieredzētu izaugsmi (Ikšķile domāta jaunajās robežās, kas aptver arī augošo pilsētas pusi, kas līdz 2013. gadam formāli atradās Tīnūžu pagastā). Sagaidāms, ka izaugsme, gan vairs ne tik strauja, turpināsies. Šajā ziņā Ikšķiles kā dzīves vietas potenciāls, pateicoties Rīgas sasniedzamībai, ainaviskajai vietai pie Daugavas, šķiet lielāks. Baložu izaugsmi varētu apgrūtināt ierobežotā teritorija un apgrūtināta Rīgas sasniedzamība līdz Ķekavas apvedceļa izbūvei (Baložu krustojums, sastrēgumi).

Rīgas urbanizētajā areālā ietilpst arī trīs lielākie Latvijas ciemi – **Mārupe**, **Ādaži** un **Ķekava**. Visi trīs piedzīvo aktīvu savrupmāju būvniecības un iedzīvotāju skaita izaugsmi. Īpaši strauji pēdējos gados augusi Mārupe, iedzīvotāju skaita ziņā jau iekļūstot 20 lielāko Latvijas apdzīvoto vietu skaitā. Par atsevišķu apdzīvoto vietu Mārupi gan var dēvēt visai nosacīti, drīzāk – par Rīgas savrupmāju apbūves zonas turpinājumu. Neraugoties uz vāji attīstīto vietējo pakalpojumu nodrošinājumu, iedzīvotāji šeit jūtas pietiekami ērti, jo Rīgas centrs ir tikai 10-15 minūšu sasniedzamības zonā. Kamēr vien Mārupē būs pieejami brīvi gruntsgabali, tās izaugsme turpināsies.

Atšķirībā no Mārupes **Ādažos** jau no kolhoza laikiem ir labi attīstīta pakalpojumu infrastruktūra un pietiekami daudz apbūvei piemērotu gruntsgabalu. Pēc plānotās Brīvības ielas dubliera izbūves ievērojami paātrinātos arī Rīgas centra sasniedzamība. Tas ļauj cerīgi raudzīties arī Ādažu izaugsmē.

Ķekavas izaugsme līdz plānotajai apvedceļa izbūvei nebūs tik strauja, tomēr savrupmāju apbūvei piemēroto platību rezerves ļaus tai turpināties. Blīvi apdzīvotas vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem kritērijiem Rīgas pievārtē atbilst arī **Katlakalns** – pārsvarā ar savrupmājām apbūvēts, vēsturiski atšķirīgi veidojušos apdzīvoto vietu (Rāmava, Pļavniekkalns, Mākoņkalns, Krogsils, Ģipšustūris, Ziedonis, Krustkalni, Valdlauči) konglomerāts, ar neattīstītu inženiertehnisko infrastruktūru un neesošiem pakalpojumiem. Tomēr tas nav bijis šķērslis straujai šīs vietas apbūvei, kas, visticamāk, izdevīgā novietojuma dēļ, turpināsies, kamēr vien būs pieejami brīvi gruntsgabali.

Lai arī šis ir lielākais no Pierīgas apdzīvoto vietu “konglomerātiem”, tomēr nebūt ne vienīgais. Tādi veidojas gandrīz katrā Rīgas pievārtes pagastā, un, visticamāk, tuvākajā desmitgadē piepulcēsies blīvi apdzīvoto vietu ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem sarakstam. Kā pirmie to vidū jāmin **Carnikava-Gauja**, **Piņķi-Babīte** un **Ulbroka-Dreiliņi**. Atšķirībā no Katlakalna šīm apdzīvotajām vietām ir vairāk attīstīta tehniskā un sociālā infrastruktūra, kas varētu būt papildus arguments to izaugsmei.

Lai gan iedzīvotāju skaita izaugsme pēdējos gados pamatā bijusi vērojama Rīgas urbanizētajā areālā, ir arī daži pozitīvi izņēmumi ārpus tā, tiesa gan - Rīgas aglomerācijas robežās. Pirmām kārtām tas sakāms par vecajām Pierīgas kūrvietām – **Siguldu**, **Saulkrastiem** un **Baldoni** (kopā ar pieguļošajiem pagastiem).

Interesanti, ka **Siguldā** iedzīvotāju skaits iepriekš ir krities, un izaugsme sākusies tikai pēdējos gados. Tās pamatā bijusi pārdomātā pilsētas kā tūrisma un starptautiskā ziemas sporta centra attīstība pie gleznainās Gaujas senlejas. Attīstītā pilsētas infrastruktūra ļauj tai būt arī par reāli

funkcionējošu reģionālās nozīmes attīstības centru, bet sakārtotā ainaviskā vide pat 50 km attālumā mudina aizvien vairāk rīdziniekus to izvēlēties par savu pastāvīgo dzīves vietu.

Lai gan **Saulkrastu** pilsētas robežās iedzīvotāju skaits ir nedaudz sarucis, ņemot vērā, ka vairāk kā puse saulkraściešu dzīvo ārpus pilsētas robežām (Zvejniekciems, dārzkopības sabiedrības), var uzskatīt, ka kopējais iedzīvotāju skaits tomēr ir pieaudzis. Te jāpiebilst, ka dažādi rādītāji (piemēram, mājtsaimniecību elektrības patēriņš) liecina, ka arī pēdējā tautas skaitīšanā uzrādītais iedzīvotāju skaits Saulkrastos, joprojām ir ievērojami mazāks par reālo. Izvietojums ainaviskajā priekšu silā Rīgas līča piekrastē un ērtā satiksme ar galvaspilsētu noteikti ir Saulkrastu izaugsmi veicinoši faktori, tomēr padomju mantojums – savrupmāju apbūvei maz piemērotās, sadrumstalotās dārzkopības sabiedrību kolonijas ar vājo infrastruktūru, visticamāk, nākotnē šai pilsētai sagādās ne mazums problēmu un, prasot papildresursus, apgrūtinās tās attīstību.

Pievilcīgā ainava, attīstītā pilsētas infrastruktūra un Rīgas tuvums ir faktori, kas visticamāk pārskatāmā nākotnē ļaus arī senajam **Baldones** kūrortam iedzīvotāju skaita ziņā (kopā ar saplūdušajiem Avotiem, Laiņiem un Mežvidiem) pārsniegt 5000 iedzīvotāju robežu. Kā papildus stimuls tam varētu būt rosības atjaunošanās, kopš padomju laika pamestajā, galvenajā pilsētas objektā – sanatorijā; tomēr neskaidrība šajā jautājumā, pēc kārtējās īpašnieku maiņas, saglabājas.

Rīgas aglomerācijā ir vēl divas apdzīvotas vietas ar vairāk kā 5000 iedzīvotājiem, novadu nozīmes attīstības centri – **Lielvārde** un **Iecava**. Tie ir attīstīti, uz Rīgu orientēti novadu centri ar stabilu vai nedaudz rūkošu iedzīvotāju skaitu. Rīgas un konkurējošo spēcīgāko reģionālo attīstības centru tuvums (Iecavai – Bauska un Jelgava, Lielvārdei – Ogre) ir faktori, kas šiem, jau pirmskara Latvijā izveidotajiem centriem, tomēr neļauj pacelties līdz reģionālai nozīmei.

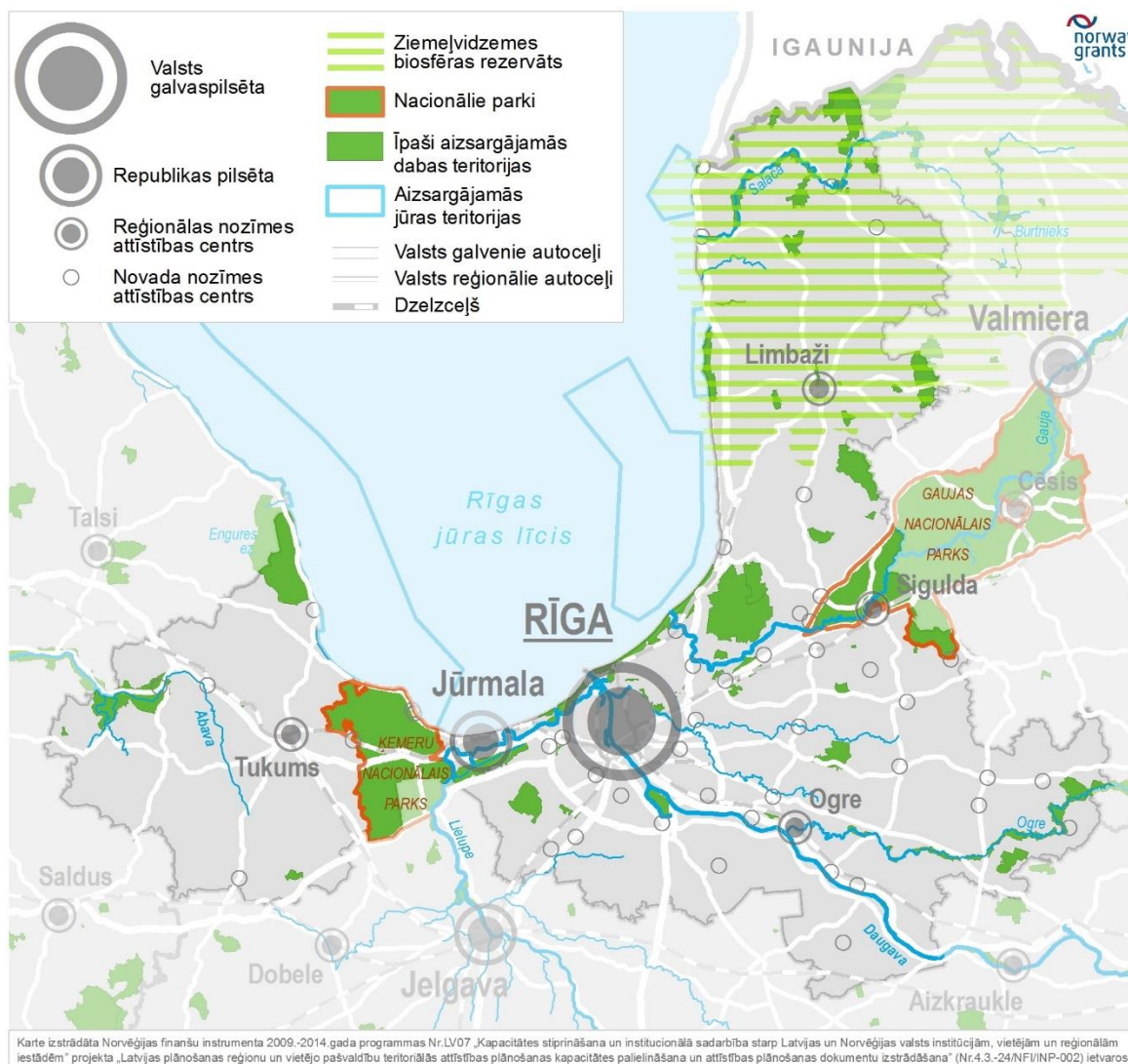
DABAS VĒRTĪBAS UN RESURSI

Rīgas plānošanas reģions koncentrē ievērojamas vides vērtības, kas ir unikālas ne tikai Latvijā, bet ieņem nozīmīgu vietu Eiropas mērogā. Pludmales, trīs lielo upju – Daugavas, Lielupes un Gaujas – satece, sekļie piejūras lagūnezēri, plašie purvu masīvi Rīgas tuvumā un mežu ekosistēmas veido ainavekoloģisko pamatu Rīgas reģiona vidusdaļā un papildina Rīgas attīstības potenciālu.

Ar mērķi aizsargāt unikālo dabas skaistumu, ainavas, neskaitāmās augu un dzīvnieku sugas, minerālūdens un medicīnisko dubļu krātuves, reģionā ir noteiktas īpaši aizsargājamo dabas (ĪADT) teritorijas: dabas rezervāti, nacionālie parki, biosfēras rezervāti, dabas liegumi, dabas parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas pieminekļi (dižkoki, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie objekti) un mikroliegumi. Rīgas reģionā ĪADT platība pārsniedz 10% no reģiona kopplatības. Rīgas reģionā atrodas divi nacionālie parki – Gaujas nacionālā parka dienvidrietumu daļa un Ķemeru nacionālais parks, daļa no Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta, daudzi dabas liegumi (Vidzemes akmeņainā jūrmala, Randu pļavas, Lielie Kangari, Babītes ezers, Cēnas tīrelis u.c.), dabas parki (Salacas ieleja, Beberbeķu, Dolessala, Ogres zilie kalni u.c.), aizsargājamo ainavu apvidus (Ādaži) un daudzi jo daudzi dabas pieminekļi. Pēc Ramsāres konvencijas ratificēšanas Engures ezera un Kaņiera ezera teritorijas ar likumu iekļautas starptautiski nozīmīgo mitrzemju sarakstā. Engures un Babītes ezeri, kas atrodas piekrastes līdzenumos, ir arī dabas rezervāti

putniem. Acīgs apmeklētājs pamanīs balto gārni, vairākas ērgļu sugas, dzērves un duci citu skaistu, kā arī retu putnu sugu. Sevišķi mīlēts Latvijā ir stārķis. Dažreiz var laimēties ieraudzīt izvairīgo un reti pamanāmo melno stārķi, taču galvenie reģiona ainavas dalībnieki ir baltie stārķi, kas savas milzīgas ligzdas savijuši jumtu korēs, telefona stabu galos uz ūdenstorniem un uz citām cilvēku radītām konstrukcijām visā reģionā. Savukārt Ziemeļvidzemes Biosfēras rezervāta centrā ir Salacas upe, kas ir vissvarīgākā lašu nārstošanas upe Baltijas jūras austrumu krastā.

Aizsargājamo dabas teritoriju izvietojums Rīgas plānošanas reģiona teritorijā

Rīgas pilsēta ir unikāla ar to, ka tās teritorijā atrodas pieci valsts nozīmes dabas liegumi: Daugavgrīvas, Vecdaugavas, Jaunciema, Krēmeru, Vakarbuļļu, kā arī Piejūras dabas parks. Šajās platībās apdzīvotu vietu tiešā tuvumā ir konstatētas vairāk nekā 25 aizsargājamo augu sugas.

Piekrastes dabas kompleksi, lielo upju, kā arī Salacas lejtece un grīva, piejūras ezeri un mitraines, plaši meži un balto smilšu pludmales 200 km garumā, kā arī lauku un urbāno teritoriju mija, rada bagātu dabas un kultūrainavu mozaīku.

Bez ĪADT, nozīmīga ir visa dabas ainava kopumā, kas veido kultūrainavu – dabiskā un cilvēku radītā mijiedarbības rezultātu. Atkarībā no saimnieciskās aktivitātes rakstura un apjoma veidojas mums pierastā lauku vide, ar kuru mēs saistām noteiktu teritoriju vai vietu. Te nozīmīgu vietu ieņem meži, kas veido gandrīz pusi no reģiona teritorijas un uzskatāmi par nacionālu vērtību. Īpaši svarīgi tie ir bijuši Pierīgā, kur tie kalpo kā pilsētas „plaušas” un rekreācijas teritorija.

Svarīga ir mozaīkainavas – kur mijas gan lauksaimniecības gan mežu teritorijas – kvalitātes saglabāšana, kas ir nozīmīga tūrisma un iedzīvotāju atpūtas (rekreācijas) attīstības resurss. Rīgas reģiona zemes dziļu resursi ir ierobežojami rūpnieciskai izmantošanai, bet to izmantošanai ir augsts pakalpojumu saimniecības sektoru attīstības potenciāls.

Taču vide pastāvīgi atrodas izmaiņu procesā. Straujā teritorijas attīstība rada konfliktsituāciju – nepieciešamas teritorijas saimniecisko, dzīvojamo un citu funkciju attīstībai ekonomiski izdevīgās teritorijās – piepilsētā, gar ceļiem, jūras un citu ūdeņu piekrastēs, mežaparku un mežu teritorijās, kas palielina slodzi uz apkārtējo vidi, un bieži gala rezultātā konfliktē ar pašu teritorijas attīstības mērķi. Izmainītā, vai pat ļaunāk – degradētā teritorija, zaudē savu ainavisko pievilcību, bioloģisko un ekonomisko vērtību. Šo konfliktu risināšana ir teritorijas plānošanas uzdevums.

Tradicionāli Rīgas plānošanas reģionā Baltijas jūras baseina līmeņa problēmu teritorijas ir Rīgas jūras līcis, Rīga, Jūrmala un Olaine. Šajās teritorijās un vietās vides piesārņojums ir bijis saistīts galvenokārt ar ķīmisko, celulozes ražošanas un citu rūpnieciskās ražošanas koncentrāciju un sliktas kvalitātes ražošanas un attīrīšanas tehnoloģiju izmantošanu.

Tomēr, pēdējos gados ir aktualizējušās jaunas vides problēmas – pieaug transporta ietekme uz vidi, īpaši gaisa kvalitāti un palielinās saražoto atkritumu daudzums, parādījušās problēmas, kas saistās ar strauju bīstamo ķīmisko savienojumu izplatīšanos. Iedzīvotājiem palielinās alerģiska rakstura saslimšanas. Iezīmējas teritoriāli noteikti problēmareāli, to skaitā Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla, teritorijas ap Pierīgas ezeriem un upju aizsargjoslas. Pēc Latvijas normatīvo aktu prasībām jāizstrādā trokšņu karte un rīcības plāns. Trūkst operatīvi izmantojamas informācijas par peldūdeņu kvalitāti iekšzemes peldvietās.

Galvenās RPR aizsargājamās dabas teritorijas

Vide ir visa reģiona iedzīvotāju kopēja vērtība, kas prasa ilgtermiņa rīcību un plānošanu.

Gaujas nacionālais parks izveidots 1973. gadā, un tā platība sastāda 91 000 hektārus zemes. Parka teritorija ir sadalīta 5 funkcionālās zonās, no kurām svarīgākās ir dabas rezervātu un dabas liegumu zonas. Galvenās no tām ir dabas rezervāti un dabas liegumi. Nacionālā parka nozīmīgākā daļa ir Gaujas senleja, kas kopā ar pieteku ielejām veido savdabīgu ainavu. Gaujas un citu mazāku upju un strautu krastos ir Latvijā vislielākie devona iežu atsegumi – smilšakmens kraujas, klintis un alas. Parkā sastopamas gandrīz 900 augu sugas, to apdzīvo 149 putnu sugas un 48 zīdītāju sugas. Nacionālajā parkā atrodas vairāk nekā 500 kultūras un vēstures pieminekļu. Gaujas nacionālā parka dienvidrietumu daļa atrodas Rīgas reģionā, arī gleznainākā Gaujas senlejas daļa un lielais vairums Siguldas kultūras un vēstures bagātību.

Ķemeru nacionālais parks dibināts 1997. gadā, lai aizsargātu tā teritorijā atrodošās dabas, kultūras, vēstures un ārstnieciskās vērtības. Apmēram 51% no parka 43 000 hektāru lielās platības sedz meži, 24% sedz purvi un 10% teritorijas atrodas zem ūdens. Unikāls ir ar purva ezeriņiem bagātais Ķemeru lielais tīrelis, kurš veidojies dolomīta pamatiežu un plašo purvu mijiedarbībā. Parkā aug vien ceturtdaļa no visiem Latvijas Sarkanajā grāmatā ierakstītajiem augiem. Tajā mītošie putni, savukārt, pārstāv 73% no visām Latvijas putnu sugām. Daudzām putnu sugām Ķemeru tīrelis ir vienīgā ligzdošanas vieta valstī.

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ZBR) izveidots atbilstoši 1997.g. 11.decembra Saeimas apstiprinātajam likumam "Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu", piešķirot starptautiskajai aizsargājamo teritoriju klasifikācijai atbilstošu nosaukumu 1990.gadā izveidotajam Ziemeļvidzemes reģionālajam dabas aizsardzības kompleksam (Latvijas PSR Ministru Padomes 1990.gada lēmums Nr. 75 "Par Ziemeļvidzemes reģionālā dabas aizsardzības kompleksa izveidošanu un pasākumiem biosfēras rezervāta organizēšanā"). 1997.gada 15.decembrī ZBR atzīts par starptautiskas nozīmes aizsargājamu dabas teritoriju UNESCO programmas MaB ietvaros. Tā mērķis ir aizsargāt bioloģisko daudzveidību un veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, kas ir sociokulturāli un ekoloģiski ilgtspējīga. Rezervāta teritorija aptver Salacas upes baseinu, ieskaitot Burtnieka ezeru ar tā pietekām, Baltijas jūras Rīgas līča Ziemeļvidzemes piekrasti 60 km garumā un tai pieguļošo jūras akvatoriju līdz 10 m dziļumam. Rezervāta kopējā platība ir 573 000 hektāri, un tā rietumu daļa atrodas Rīgas reģionā.

Abavas senlejas dabas parks tika izveidots 1999. gadā un tā kopējā teritorija ir 14 933 hektāri. Abavas senleja izveidojās jau ledus laikmetā; šobrīd tā veido brīnišķīgu ainavu. Tajā ir smilšakmens atsegumi, alas, nelieli ūdenskritumi, daudz ozolu, egļu, priežu, bērzu un citu koku, kadiķu krūmāji, un elpu aizraujoša lauku un pļavu mozaīka. Parka aizsardzībā ir 11 ģeoloģiskie pieminekļi, kā arī 30 arheoloģiskie, 11 arhitektūras un 17 mākslas pieminekļi. Parka rietumu daļa atrodas Rīgas reģionā, ieskaitot vēsturisko Kandavas mazpilsētu. Parkā atrodas arī Čūžu purvs, kas ir unikāls ar to, ka tajā aug vienīgā *Potentillafructiosa* krūmāju plantācija Latvijā.

Engures ezera dabas parks tika nodibināts 1998. gadā, taču norobežota ornitoloģiskā zona tur ir bijusi kopš 1957. gada. Parks ir 18 000 hektārus liels, un aptver Rīgas reģiona lielāko ezeru. Ap ezeru ir meži, purvi un jūras krasts. Parkā māj 800 dažāda veida augi (ieskaitot 40 aizsargājamus). Parkā kopumā ligzdo 186 dažādas putnu sugas, 44 no kurām ir izmirstošas putnu sugas Eiropā.

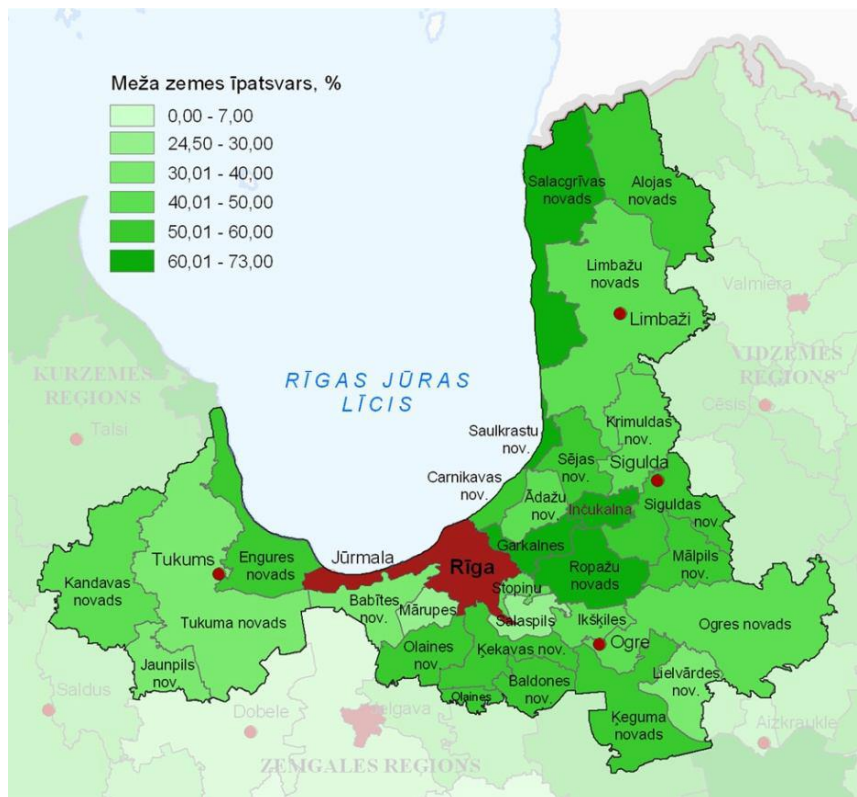
Piejūras dabas parks atrodas Rīgas reģionā, starp Kalngali un Lilastes upi. Tas aptver apkaimes pludmales, kāpas un mežus. Rožu kāpu biežāk sauc par botānisko dārzu, jo uz tās augošās sarkanīgās mežrozītes var izstiepties līdz pat 2,5 metru augstumam. Dabas parka augstākais punkts ir Labošanās augstiene, ko jūrasbraucēji izmanto navigācijai. Parkā ir arī citas augstas vietas - Brēdes pakalns (29 metri), Slēpotāju kalns, Ieputinātās priežu kāpas, u.c.

Lauksaimniecības zemju izvietojums Rīgas plānošanas reģiona teritorijā

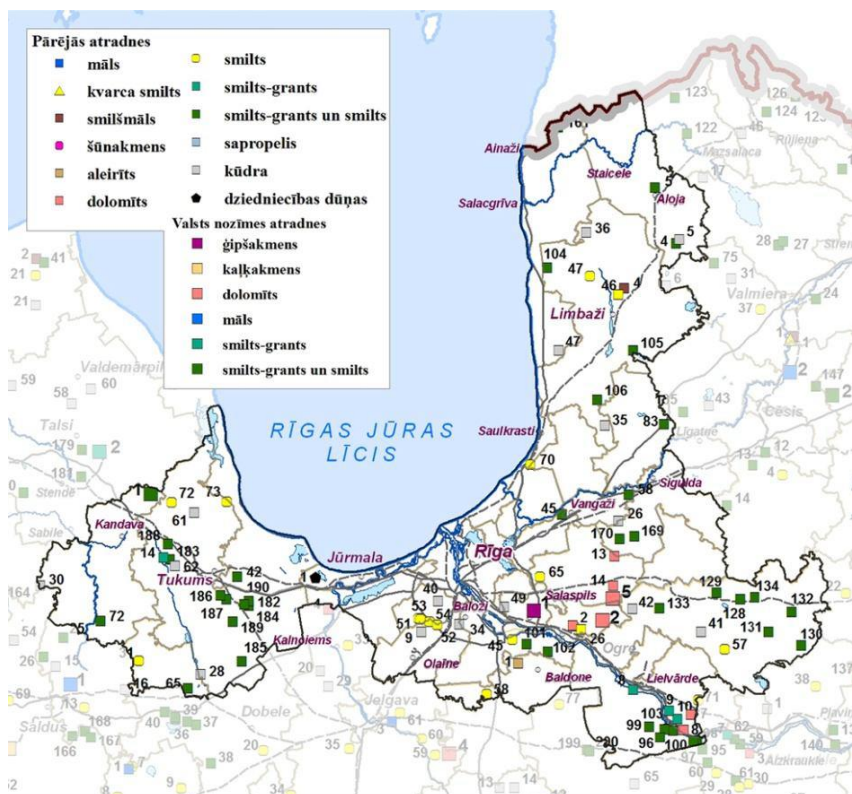

Avots: „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”

Meža zemju izvietojums Rīgas plānošanas reģiona teritorijā

Avots: „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”

Derīgo izrakteņu izvietojums Rīgas plānošanas reģiona teritorijā

Avots: „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”

EKONOMISKĀ SITUĀCIJA UN UZŅĒMĒJDARBĪBA

Rīgas plānošanas reģions veido 2/3 no valsts iekšzemes kopprodukta. Objektīvās RPR pozīcijas Latvijā nosaka reģiona specializāciju – valsts mēroga pakalpojumu sniegšanā – izglītības, veselības aizsardzības, valsts pārvaldes, finanšu, tirdzniecības jomās. Ir vairākas nozares, kuru lokalizācijai nav izteikts galvaspilsētas efekts, bet kas veidojušās vēsturiski – piemēram – kokapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, metālapstrāde, tūrisma uzņēmējdarbība.

Lielākie reģiona eksporta uzņēmumi koncentrējas galvaspilsētā Rīgā, atsevišķās pašvaldībās vērojama specializācija (Jūrmala – tūrisma uzņēmējdarbība, veselības tūrisms, Mārupes novads – gaisa transports, Stopiņu novads – minerālu izstrādājumu ražošana, Olaines novads – farmācija, Inčukalns – koksnes izstrādājumu ražošana).

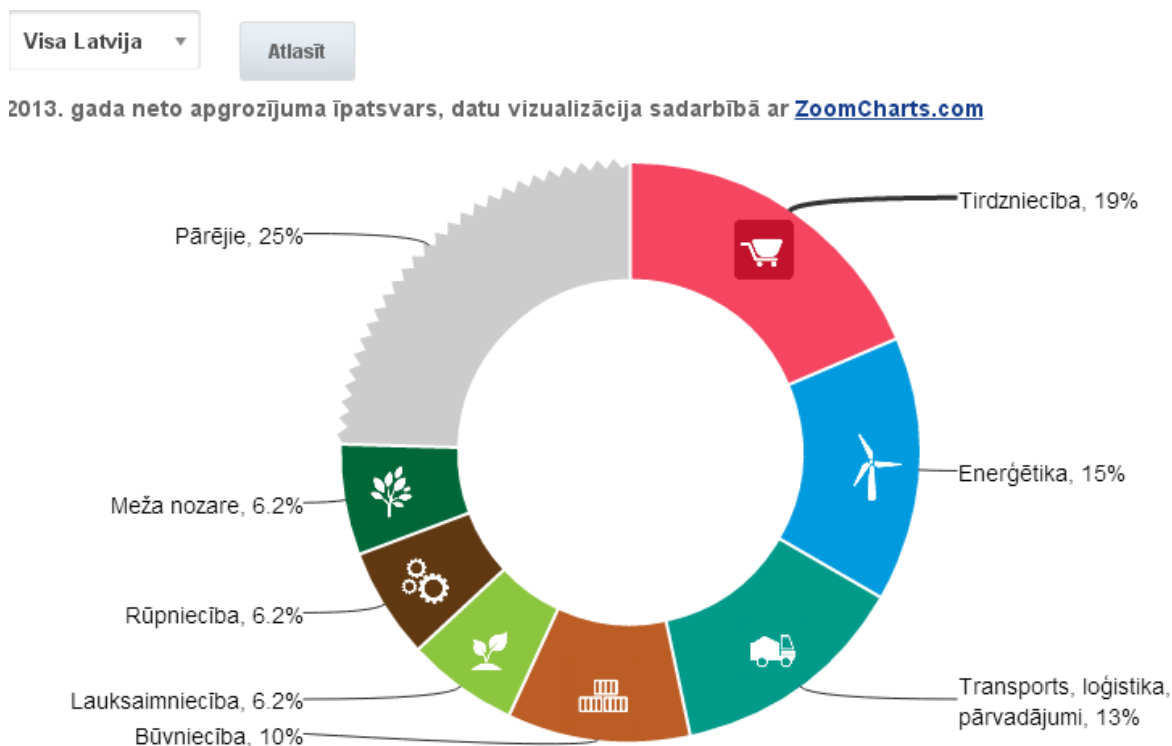
Kā izriet no Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) apkopotās statistiskās informācijas, Rīgas plānošanas reģionā ir optimistiskāki ekonomiskās attīstības rādītāji, kā vidēji valstī kopumā. Piemēram, bezdarba līmeņa rādītājs 2013.gada sākumā valstī bija 7,278%, bet Rīgas plānošanas reģionā šis rādītājs bija tikai 4,9%, salīdzinājumam 2010.gadā šis rādītājs Rīgas plānošanas reģionā sasniedza 10,3% darba spējīgo iedzīvotāju.

Pēc CSP datiem Rīgas plānošanas reģionā ir augstākā vidējā darba samaksa valstī. No 2010.gada, kad strādājošo mēneša vidējā darba samaksa valstī bija zemākā kopš 2008.gada, tās tendence ir nemainīgi pozitīva. Ja 2010.gadā valstī šis rādītājs bija 633 eiro, tad RPR tas bija 700 eiro, un 2013.gadā jau sasniedza 785 eiro, pret valstī vidējo – 716 eiro. Šāda attiecība novērojama gan

sabiedriskajā sektorā nodarbināto darba samaksas rādītājos, gan privātajā sektorā strādājošo darba samaksai.

Pēc Firmas.lv apkopoto datu Zoomcharts datu vizualizācijas redzams, ka 2013.gadā gan Latvijā kopumā, gan RPR identificējas vienas un tās pašas trīs svarīgākās nozares pēc neto apgrozījuma īpatsvara.

2013.gada nozaru neto apgrozījuma īpatsvars Latvijā

Avots: Firmas.lv „Latvijas biznesa gada pārskats 2014”

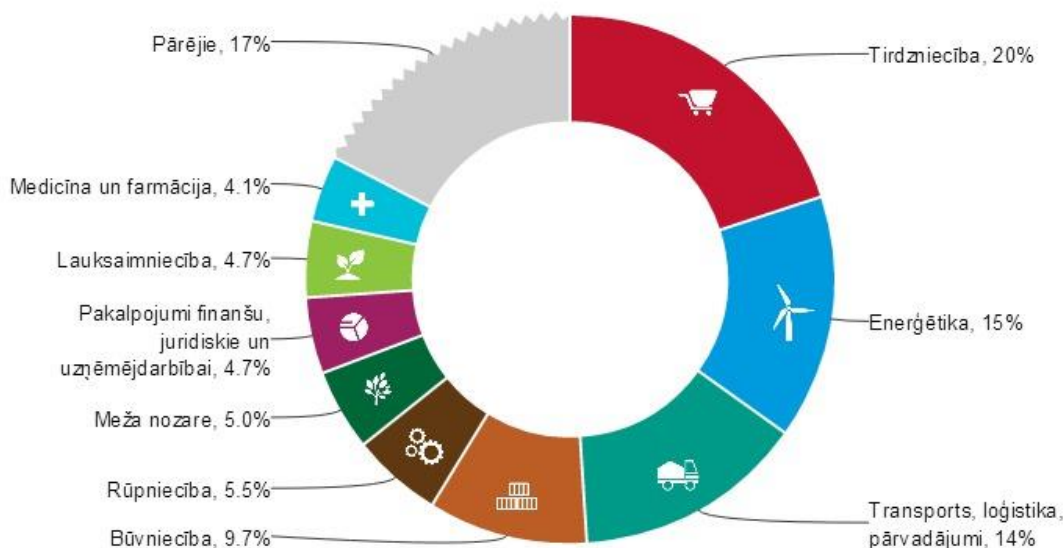
Tās ir *Tirdzniecība*, kuras īpatsvars valsts mērogā ir 19%, bet RPR – 20%, *Energētika*, kas abos rādītājos ieņem vienādu līmeni – 15% un *Transports, loģistika, pārvadājumi*, kura īpatsvars RPR ekonomikā ar 14% par 1% pārsniedz tā īpatsvaru valsts mērogā.

Tā kā vienīgie Farmācijas uzņēmumi un lielākie Medicīnas pakalpojumu sniedzēji atrodas RPR, tad ievērojamu daļu ar 4,1% no kopējā nozaru neto apgrozījuma RPR ieņem *Medicīna un farmācija*, kuras īpatsvars valsts mērogā ir neliels un netiek atsevišķi izdalīts. Tā pat arī Valsts pārvaldes iestāžu un institūciju, finanšu, juridisko un uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu sniedzēji galvenokārt ir reģistrēti un atrodas Rīgā un RPR, tādēļ to neto apgrozījuma īpatsvars RPR griezumā sastāda 4,7%, bet valsts mērogā atsevišķi netiek izdalīts.

Tas ļauj secināt, ka RPR ir specifisks ar zināšanu ietilpīgu uzņēmējdarbības nozaru īpatsvaru.

2013.gada nozaru neto apgrozījuma īpatsvars Rīgas plānošanas reģionā

2013. gada neto apgrozījuma īpatsvars, datu vizualizācija sadarbībā ar ZoomCharts.com

Firmas.lv **zoomcharts**
licencēti UR dati datu vizualizācija

Avots: Firmas.lv „Latvijas biznesa gada pārskats 2014”

Firmas.lv izveidots apkopojums par TOP10 RPR uzņēmumiem pēc neto apgrozījuma 2013.gadā. Kā redzams, ienesīgākās nozares ir minerālmēslu pārkraušana, elektroenerģijas ražošana un degvielas un naftas produktu vairumtirdzniecība. Pēc Uralchem datiem (<http://uralchem.ru/rus/news/8898/>) 2013.gada nogalē Rīgā atklātajā kravu pārkraušanas terminālī jau 2014.gadā tika pārkrautas kopā 3,46 milj. tonnu minerālmēsli un kopā apkalpoti 87 dažādas ieprimes un tilpuma kuģi.

VRAA pārskatā „Reģionu attīstība Latvijā” publicētie dati liecina, ka pozitīvās izmaiņas nodarbinātībā ir uzlabojušas arī pašvaldību ieņēmumus. Ja Latvijā 2011.gadā vidēji iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju sastādīja 292,9 Ls (416,76 eiro), tad šie ieņēmumi 2012.gadā jau sasniedza 316,74 Ls (450,68 eiro), tad Rīgas plānošanas reģionā šis rādītājs attiecīgi bija 362,5 Ls (515,79 eiro) 2011.gadā un 389,6 Ls (554,35 eiro) 2012.gadā.

Protams, reģionā pastāv būtiskas atšķirības salīdzinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus pašvaldību budžetos uz vienu iedzīvotāju. Tie svārstās no 205,9 Ls (292,97 eiro) 2012.gadā Kandavas novadā līdz 526,1 Ls (748,57 eiro) Mārupes novadā šajā pašā laika periodā.

2013.gada TOP10 uzņēmumi Rīgas plānošanas reģionā

TOP 10 (pēc 2013. gada neto apgrozījuma)

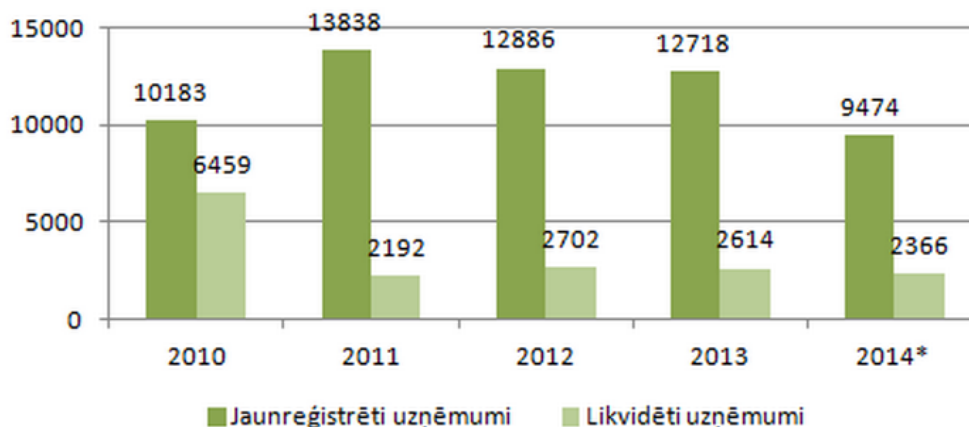
N.p.k.	Nosaukums		Darbības joma	2013. neto apgrozījums, tūkst., EUR	Apgroz. izmaiņas, pret 2012., %	Peļņa, 2013, tūkst., EUR	Rentabilitāte	Darbinieki
1.	URALCHEM Trading, SIA Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013 T. 67388100		Agrokīmija, mēslošanas līdzekļi	1,123,360	-8%	23,939	2.13%	23
2.	Latvenergo, AS Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010 T. 80200400		Elektroenerģijas ražošana	944,463	1%	26,228	2.78%	1426
3.	ORLEN Latvija, SIA Bauskas iela 58A, Rīga, LV-1004 T. 67103300		Degvielas, naftas produktu vairumtirdzniecība	769,965	11%	3,938	0.51%	8
4.	MAXIMA Latvija, SIA Abrās, Krustkalni, Ķekavas pag., Ķekavas nov., LV-2111 T. 67892100		Pārtikas tirdzniecība	673,478	5%	17,740	2.63%	7749
5.	RIMI LATVIA, SIA Augusta Deglava iela 161, Rīga, LV-1021 T. 67045409		Pārtikas tirdzniecība	672,326	7%	12,184	1.81%	5021
6.	ELKO GRUPA, AS Toma iela 4, Rīga, LV-1003 T. 67093230		Datortehnikas vairumtirdzniecība	640,531	-12%	4,213	0.66%	192
7.	Latvijas Gāze, AS Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 T. 155		Dabasgāzes apgāde	573,963	-6%	32,151	5.60%	1281
8.	Statoil Fuel & Retail Latvia, SIA Dunties iela 6, Rīga, LV-1013 T. 67088100		Degvielas, naftas produktu tirdzniecība	435,060	2 reizes	9,894	2.27%	816
Atšķirīgs pārskata periods no 01.01.2013 līdz 30.04.2013								
9.	LDZ CARGO, SIA Dzirnavu iela 147 k-1, Rīga, LV-1050 T. 67234208		Kravu pārvadājumi: dzelzceļa	361,588	-9%	4,693	1.30%	2802
10.	NESTE LATVIA, SIA Bauskas iela 58A, Rīga, LV-1004 T. 66013355		Degvielas, naftas produktu tirdzniecība	327,088	10%	5,878	1.80%	50

Avots: Firmas.lv „Latvijas biznesa gada pārskats 2014”

Arī individuālo komersantu komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem Rīgas reģionā ir pieaudzis. Salīdzinājumam, 2010.gadā šis rādītājs Rīgas reģionā bija 46,5, bet 2011.gadā – 51,9, vidējais rādītājs Latvijā attiecīgi bija 32,6 2010.gadā un 36,24 2011.gadā. Lielākais individuālo komersantu skaits 2011.gadā uz 1000 iedzīvotājiem, 73,8 ir Mārupes novadā, kam seko Rīga ar 63 un Babītes novads ar 51,3, savukārt 21 RPR novadā šis rādītājs ir zemāks par valstī vidējo. Vismazāk individuālo komersantu uz 1000 iedzīvotājiem RPR ir Alojas novadā – 15,6, Jaunpils novadā 16 un Kandavas novadā 16,2.

Saskaņā ar Lursoft datiem (Lursoft 2014), tad kopš 2010.gada Rīgas plānošanas reģionā reģistrēti 58 559 jauni uzņēmumi, no kuriem 43,60% ir mazkapitāla SIA. Jāpieņem, ka būtisku lomu uzņēmējdarbības formas izvēlē spēlē arī 2010.gada 19.augustā pieņemtais „Mikrouzņēmumu nodokļa likums”, kas paredz atvieglotu mazo komersantu nodokļu administrēšanas un grāmatvedības uzskaites kārtību. Šeit minama arī pozitīva tendence attiecībā uz likvidētajiem uzņēmumiem – lai gan ik gadu tie arvien tie ir vairāk nekā 2000, tomēr vairs nav atkārtoties 2010.gada rekords, kad tika likvidēti 6459 uzņēmumi.

Jaunu uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika Rīgas plānošanas reģionā, 2010-2014

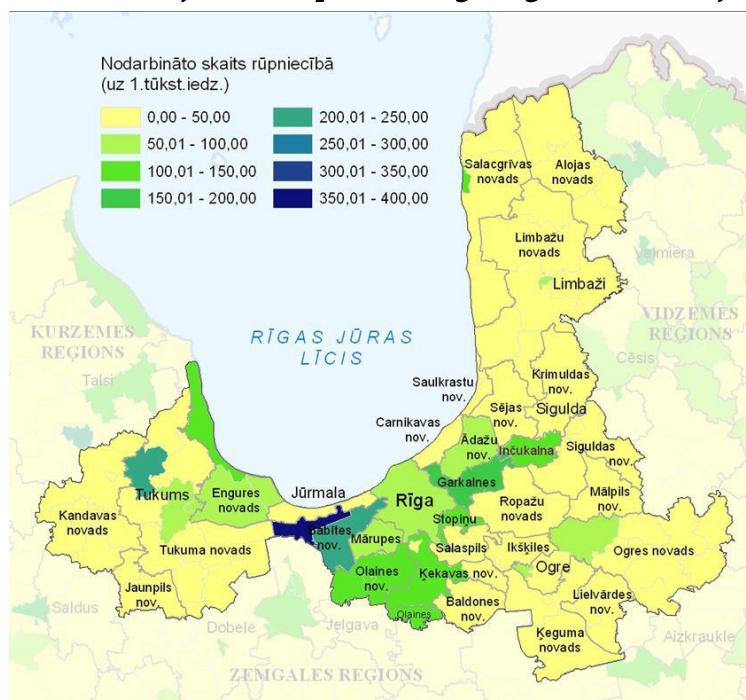

Avots: Lursoft 2014; * dati par 2014.gadu apkopoti uz 14.10.2014.

Rīgas plānošanas reģionā ir nozīmīgs jaunizveidoto darba devēju uzņēmumu skaits, kam ir tendence pieaugt. Ja 2010.gadā no kopā Latvijā reģistrētajiem 7021 šādam uzņēmumam RPR bija reģistrēti 5310, jeb 75,6%, tad pārējos reģionos tikai pa 5,628% Latgales reģionā, 5,63% Vidzemes reģionā, un turpat pa 7% Kurzemes un Zemgales reģionos. Šāda pati situācija ir vērojama arī datus par 2012.gadu, kad RPR bija reģistrēti 4782, jeb 76,4% no visiem Latvijā reģistrētajiem 6259 jaunizveidotiem darba devēju uzņēmumiem.

Rīgas plānošanas reģionā, pēc CSP datiem, 2010.gadā ir piesaistīti 57,72% no kopējām valstī investētajām nefinanšu investīcijām. 2013.gadā šis rādītājs sasniedz jau 60,48% no kopējām nefinanšu investīcijām.

Nodarbināto iedzīvotāju skaits rūpniecībā Rīgas reģiona teritoriālajās vienībās

Avots: „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”

ENERĢĒTIKA

Rīgas plānošanas reģionā 9 pašvaldībās (Rīga, Jūrmala, Ikšķiles, Ķeguma, Lielvārdes, Limbažu, Ogres, Salaspils un Tukuma novadi) ir izstrādāti Energoefektivitātes plāni un tās ir parakstījušas Pilsētu mēru pakta līgumus.

Pēc ES Klimata un enerģētikas tiesību akta kopuma pieņemšanas 2008. gadā Eiropas Komisija dibināja Pilsētu mēru paktu, lai apstiprinātu un atbalstītu vietējo pašvaldību centienus ilgtspējīgas enerģētikas politikas īstenošanā. Vietējām pašvaldībām patiesi ir izšķiroša loma klimata pārmaiņu radītās ietekmes samazināšanā, īpaši ņemot vērā, ka 80 % enerģijas patēriņa un CO₂ izmešu saistīti ar pilsētu darbību.

Tā kā Pilsētu mēru paktam piemīt unikāla īpatnība — tā ir vienīgā šāda veida kustība, kas apvieno vietējus un reģionālus dalībniekus ES mērķu sasniegšanai — Eiropas institūcijas šo iniciatīvu min kā izcilu vairāklīmeņu pārvaldes modeli.

Lai izpildītu savu politisko apņemšanos, īstenojot konkrētus pasākumus un projektus, Pakta parakstītāji īpaši apņemas sagatavot bāzes emisiju uzskaiti un gada laikā no Pakta parakstīšanas brīža iesniegt ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, kurā aprakstītas galvenās plānotās darbības.

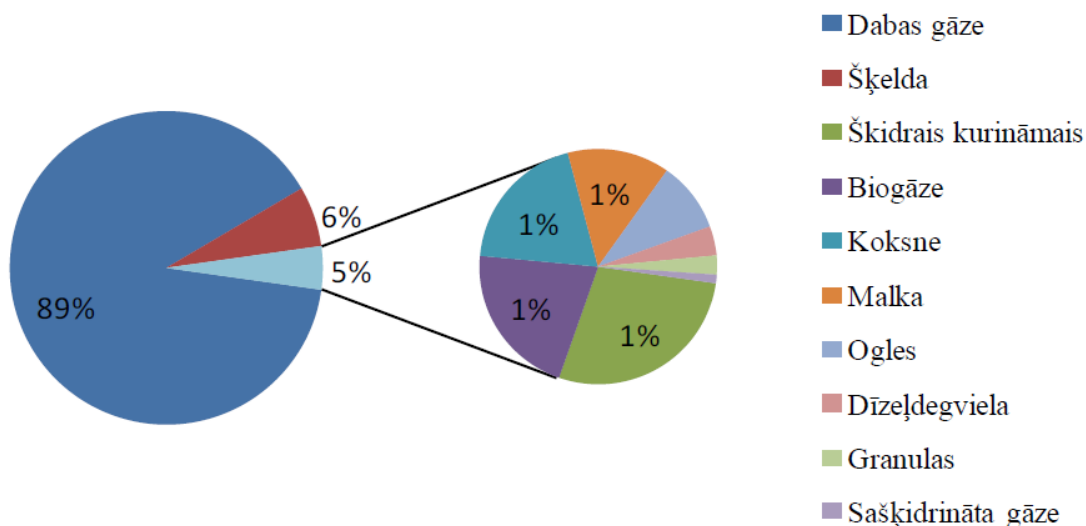
Parakstītāju darbības rezultāti atspoguļojas ne vien enerģijas taupīšanas jomā, bet arī daudzās citās sfērās — ar pārcelšanos nesaistīta kvalificētu un pastāvīgu darba vietu radīšana, veselīgāka apkārtējā vide un augstāka dzīves kvalitāte, uzlabota ekonomiskā konkurētspēja un lielāka energoneatkarība. Šīs darbības ir paraugs citiem — īpaši tās, uz kurām atsauces iekļautas sadaļā “Izcilākie piemēri”, kuras pamatā ir no pakta parakstītāju iesniegtajiem materiāliem veidota labākās prakses piemēru datubāze. Cits unikāls iedvesmas avots ir ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu katalogs. Tajā īsumā izklāstīti citu parakstītāju izraudzītie augstie mērķi un galvenie pasākumi to sasniegšanai.

ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU JAUDAS

Rīgas plānošanas reģionā vislielākās uzstādītās siltuma jaudas ir iekārtu darbināšanai ar dabasgāzi. Pēc RPR pasūtījuma SIA „Ekodoma” veiktajā pētījumā „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.-2020.gadā” apkopojot datus par lielo un vidējo sadedzināšanas iekārtu uzstādītajām jaudām, var redzēt, ka šajā patērētāju grupā 89 % no kopējas uzstādītās jaudas ir dabas gāzei. 6 % jaudas ir iekārtām, kas darbināmas ar koksnes šķeldu un 5 % pārējās iekārtas (galvenokārt šķidrās kurināmais, biogāze, koksnes atlikumi un malka).

Lielākās uzstādītās siltuma jaudas ir Salaspils novadā un Rīgas pilsētā, kas izskaidrojamas ar TEC-1 un TEC-2 atrašanos šajās teritorijās.

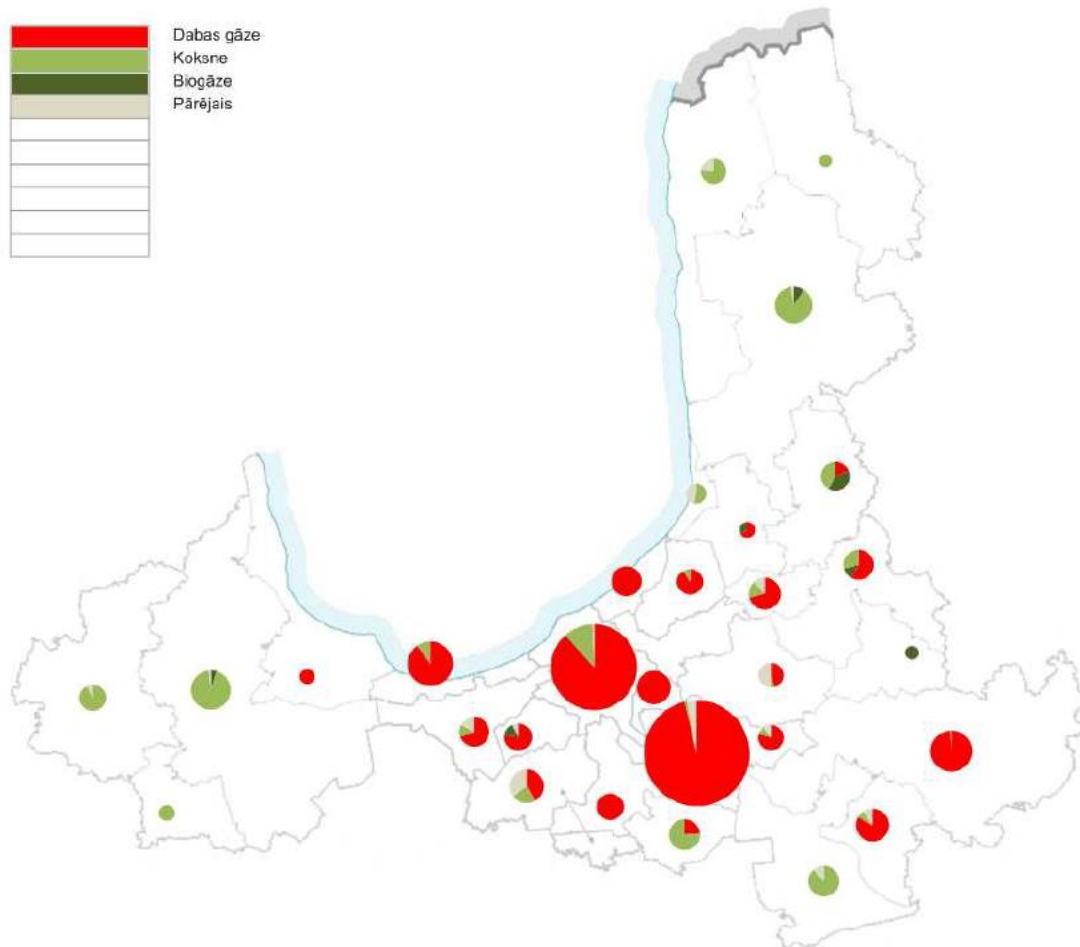
Siltuma jaudu sadalījums pēc biomasas veida Rīgas plānošanas reģionā

Avots: „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.-2020.gadā”

Pēc Rīgas pilsētas Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānā sniegtās informācijas, abas termoelektrocentrāles nodrošina aptuveni 70 % no kopējā siltumenerģijas pieprasījuma Rīgā. Atlikušos 30 % nodrošina SIA „Rīgas Siltums”, kas siltumenerģiju iegūst piecās siltumcentrālēs un katlumājās. Salaspils novadā, kur darbojas TEC-2, uzstādītā siltuma jauda ar dabas gāzi veido gandrīz pusi no visa Rīgas plānošanas reģionā uzstādītās siltuma jaudas. Nosacīts RPR dalījums „dabas gāzes” un „koksnes” novados ir redzams attēlā. Sarkanā krāsā dominē novados, kuru energoapgāde balstās uz dabas gāzi (novadi, kuros ir attīstīta dabas gāzes sadales un pārvades infrastruktūra), ar zaļo krāsu parādīti novadi, kuru siltumapgāde tiek nodrošināta, kā kurināmo izmantojot koksnes biomasu grupā 89 % no kopējas uzstādītās jaudas ir dabas gāzei. 6 % jaudas ir iekārtām, kas darbināmas ar koksnes šķeldu.

RPR dalījums pēc uzstādīto jaudu īpatsvara un izmantotā kurināmā veida

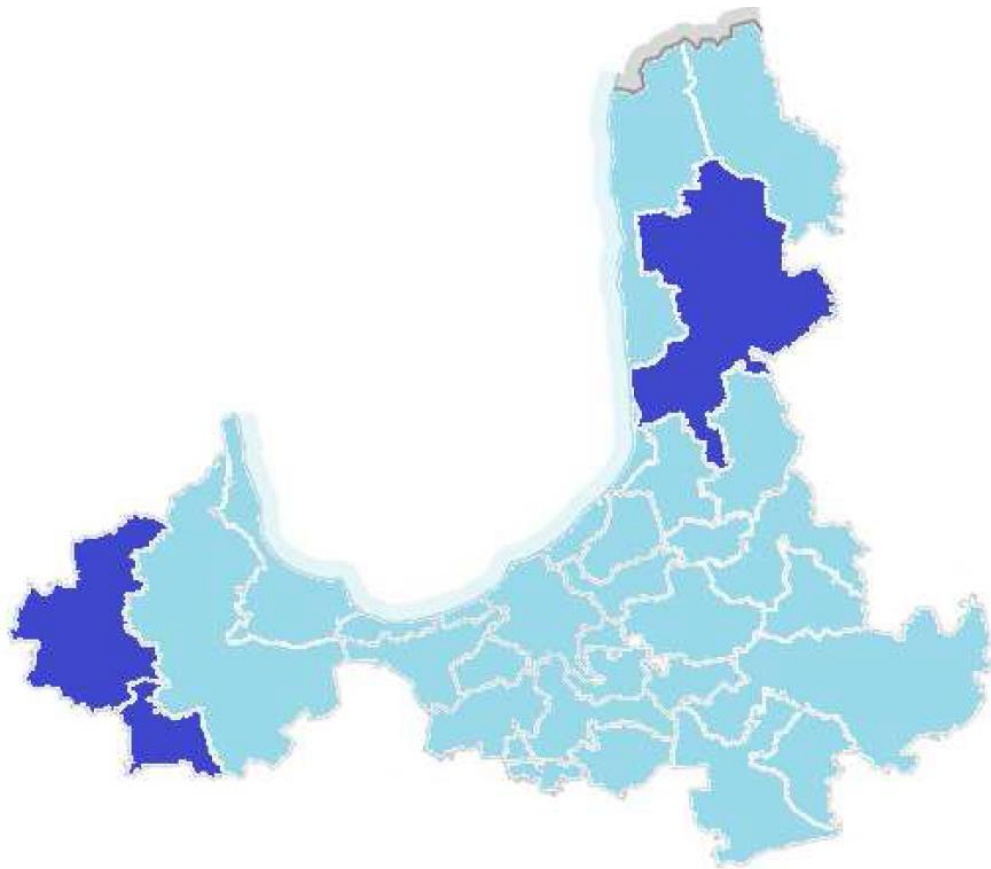
Avots: „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.-2020.gadā”

VĒJA ENERĢIJAS JAUDAS

Uzstādītā kopējā vēja elektroenerģijas jauda RPR ir 1,2 MW. Tie ir divi vēja ģeneratori, kas uzstādīti Salacgrīvas novadā.

Limbažu, Kandavas un Jaunpils novadā vēja ātrums un līdz ar to arī potenciālais saražotās elektroenerģijas daudzums ir lielāks, salīdzinot ar citiem RPR novadiem. Teorētiski vēja enerģijas potenciāls ir arī Salacgrīvas novadā, bet jāņem vērā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta noteikumi, kas nosaka teritorijas, kurās atļauts uzstādīt vēja elektrostacijas bez augstuma ierobežojuma.

Vēja enerģijas potenciāls RPR

Avots: „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.-2020.gadā”

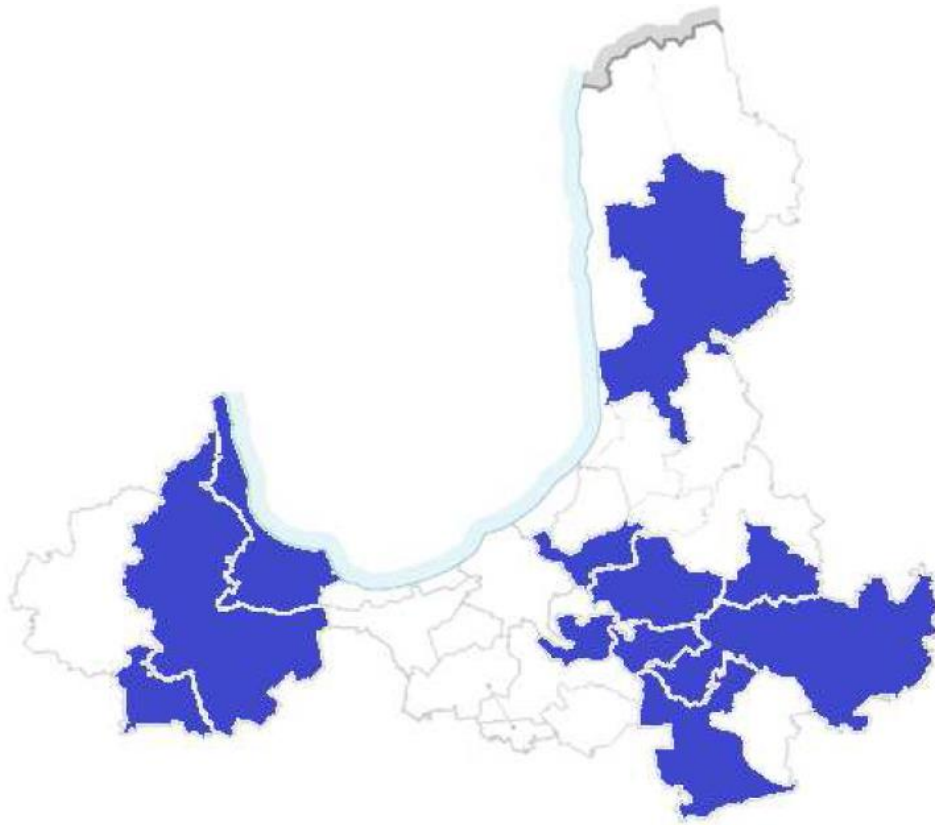
Vēja enerģijas kartē redzami novadi, kuros ir lielākie vēja ātrumi, tomēr vējš ir visā RPR. Individuālas un nelielas vēja stacijas, kas ražo elektroenerģiju pašpatēriņam, ir uzstādītas vairākos RPR novados, bet netika vērtētas minētajā pētījumā.

HIDROENERĢIJAS JAUDAS

Lielākās hidroelektrostacijas Rīgas plānošanas reģionā ir Rīgas HES un Ķeguma HES, kuru jauda ir attiecīgi 402 MW un 264 MW. 17 mazo hidroelektrostaciju kopējā uzstādītā jauda ir 2,614 MW.

Rīgas un Ķeguma HES kopējais īpatsvars RPR ir attiecīgi 60,1 % un 39,5 %. 17 mazo HES jaudas ir robežās no 10–630 kW un, salīdzinot ar lielajām HES, būtisku ietekmi RPR līmenī nerada.

Esošo HES sadalījums RPR

Avots: „Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014. -2020.gadā”

Attēlā parādīts esošo 19 RPR teritorijā esošo HES izvietojums.

VIDEI DRAUDZĪGAS TEHNOLOĢIJAS RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONĀ

Videi draudzīgas tehnoloģijas pasaulē, Latvijā un Rīgas plānošanas reģionā attīstās trīs virzienos:

- atjaunojamo energoresursu ražošanas un izmantošanas jomā;
- eko-efektivitātes, galvenokārt energoefektivitātes paaugstināšanas un tīrākas ražošanas progresīvu metožu izstrādes un ieviešanas pasākumu risināšanā;
- videi draudzīgu tehnoloģiju virziens, kas ir saistīts ar zaļo produktu ražošanu.

Trešais virziens ir saistīts ar jaunu inovatīvu produktu ražošanu, un tas ir jebkuras jaunas ražotnes svarīgs nosacījums.

VDT īstenošana Rīgas plānošanas reģionā ir labi veikta. Ir realizēti teicami labas prakses piemēri videi draudzīgu tehnoloģiju jomā. Projektu idejas ir saistītas ar:

- **biomasas izmantošanu**, uzstādot koģenerācijas stacijas, efektīvus šķeldas un granulu katlus, dūmgāzu kondensatorus, efektīvas biogāzes ražotnes;

- **Saules enerģijas** izmantošanu, uzstādot saules kolektorus siltumenerģijas ražošanai un saules paneļus jeb baterijas elektroenerģijas ražošanai;
- **siltuma sūkņu** lietošana, izmantojot zema potenciāla gaisa, ģeotermālo, zemes, ezeru un jūras siltumenerģiju;
- **vēja enerģijas** izmantošana, uzstādot vēja ģeneratorus gan ielu apgaismes stabos, gan arī 30m, 100m un 200 m augstumā;
- **hidroelektrostaciju** izmantošana, uzstādot efektīvas hidroturbīnas;
- **industriālās simbiozes** izmantošana, būvējot vienā teritorijā uzņēmumus, kuri kā izejvielas izmanto kaimiņu ražošanas atkritumus
- **rūpniecības uzņēmumu energoefektivitātes paaugstināšana**, veicot pasākumus, kas dod iespēju samazināt energoresursu, siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņu ražošanas procesā.

Videi draudzīgo tehnoloģiju labas prakses piemēri RPR

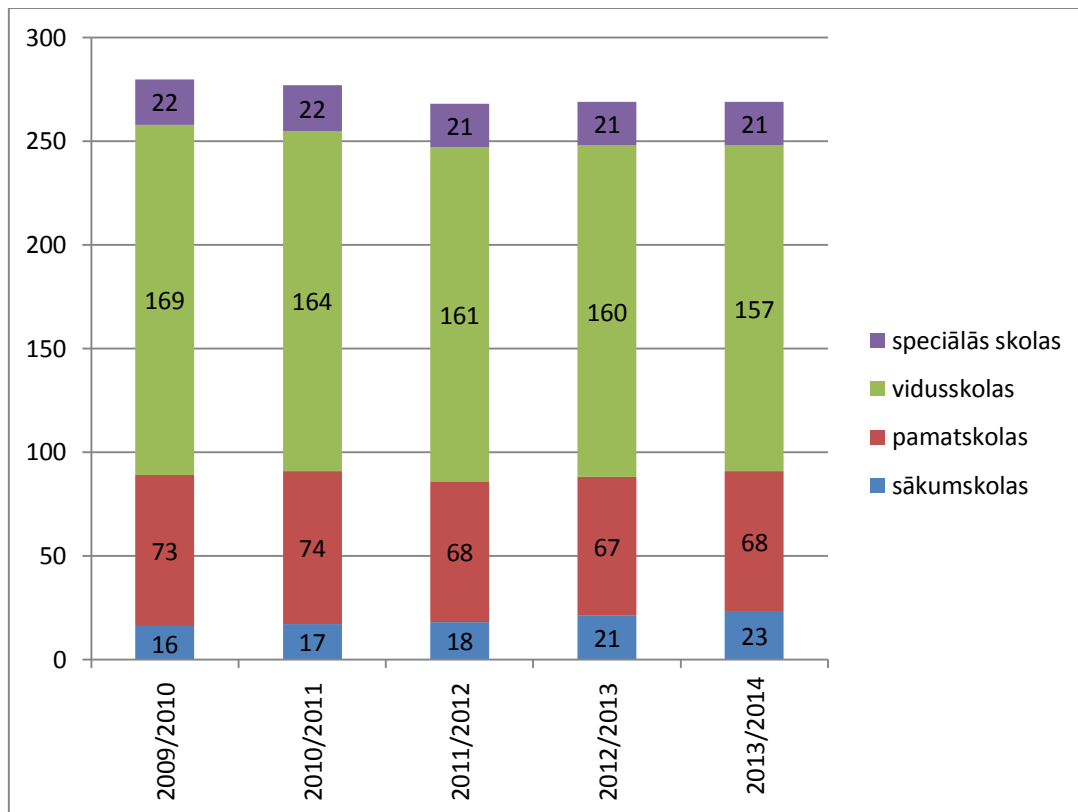
Ilgspējīgas attīstības virziens	Projekta īstenošanas vieta, īstenotājs
<i>Industriālā simbioze</i>	Kokapstrādes uzņēmumi Inčukalnā
<i>Elektroenerģija no saules</i>	Duntes muiža
<i>Šķeldas katlu māja ar kondensatoru</i>	SIA "Tukuma Siltums"
<i>Šķeldas koģenerācija</i>	AS „Rīgas Siltums”
<i>Biogāzes ražošana</i>	Krimuldas nov., SIA „Ekorima”
<i>Siltuma sūknis ar jūras siltumu</i>	Salacgrīva
<i>Vēja elektroenerģija</i>	Ainažu vēja parks
<i>Hidroelektrostacija</i>	Bikstupes mazā HES
<i>Saules siltums</i>	Kr.Barona iela 2a, Sigulda
<i>Energoefektivitāte rūpniecības uzņēmumā</i>	SIA „TTS-AVIO”

Avots: „Videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas potenciāls Rīgas plānošanas reģionā 2014. -2020.gadā”

IZGLĪTĪBA UN ZINĀTNE

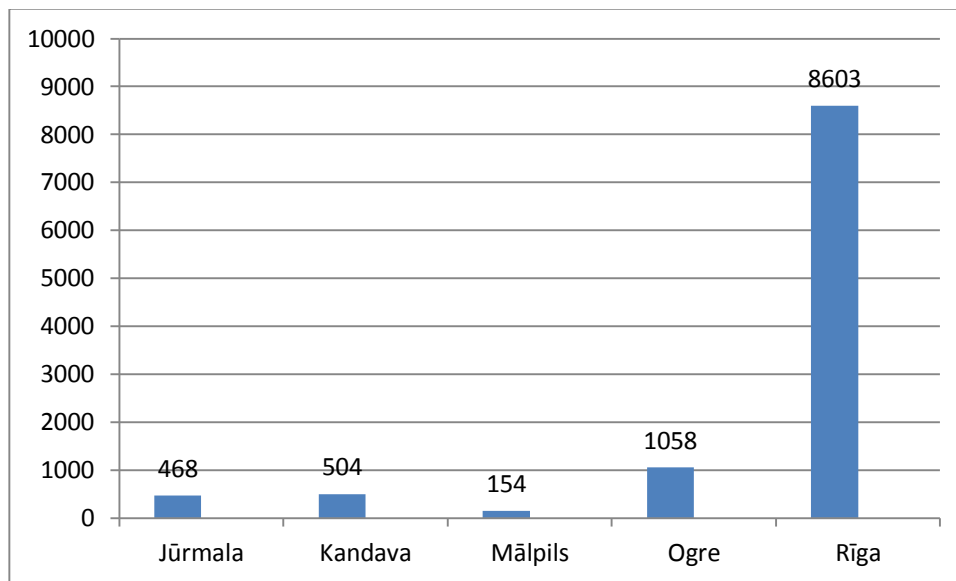
Rīgas plānošanas reģionā vispārizglītojošo skolu skaits būtiski samazinājās laika posmā no 2009. līdz 2011.gadam, kad to skaits no 280 dienas skolām samazinājās līdz 268. Kopš 2011./2012.mācību gada tas ir nemainīgs. Apskatāmajā periodā ir mainījies sadalījums pa skolu veidiem. Samazinājies ir vidusskolu skaits, bet palielinājies sākumskolu skaits.

Vispārizglītojošo skolu skaita un veidu izmaiņas 2009.-2014.gadā

Avots: CSP dati (IZG20)

Neskaitot vispārizglītojošās dienas skolas, reģionā darbojas arī vakara (maiņu) vidusskolas. 2009.gadā tādas bija 10, bet kopš 2011.gada – 8.

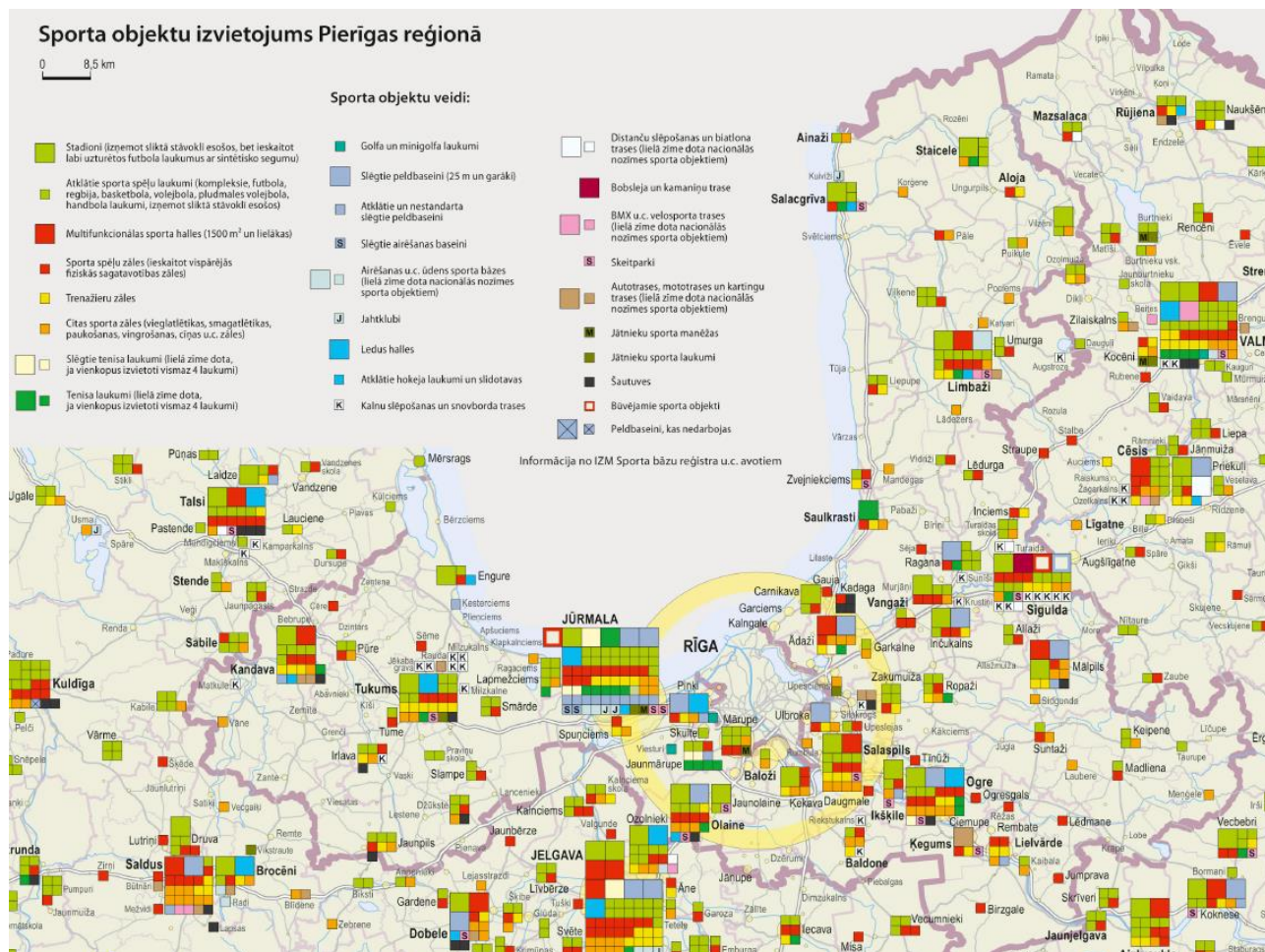
Audzēkņu skaits RPR profesionālās izglītības iestādēs 2014.gadā

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

RPR uz 2014./2015.mācību gadu darbojas 15 profesionālās izglītības iestādes ar filiālēm. Kā izriet no pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”, 2014.gadā RPR profesionālās izglītības iestādēs, izņemot koledžas, kopā mācās 10787 audzēkņi, kas ir 41 % no visiem Latvijas profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem, kuru kopskaits ir 26100. Attēlā parādīts profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaits RPR.

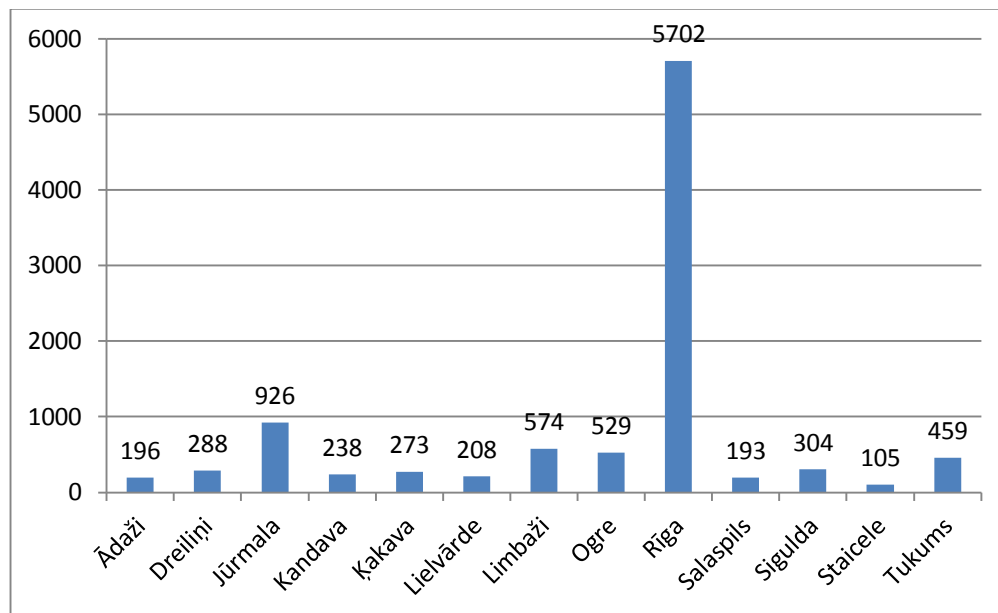
Ar ERAF finansējuma atbalstu darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.1.1.1. aktivitātē “Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” saņēma 19 Rīgas plānošanas reģiona profesionālās izglītības iestādes - kopējais finansējums 35 608 235 EUR (25 025 610 Ls).

Sporta objektu izvietojums Pierīgas reģionā

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

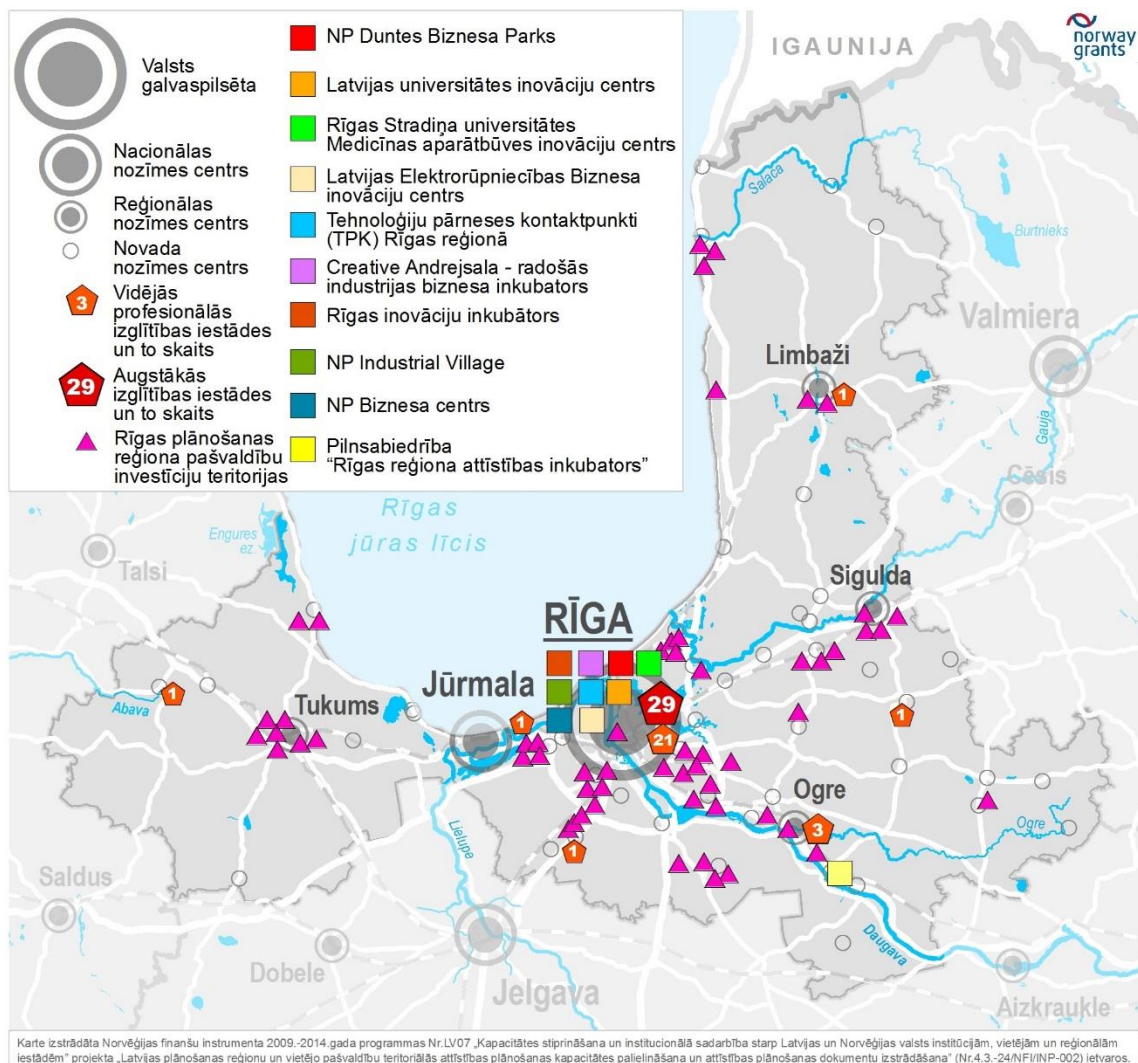
Kā redzams attēlā, Rīgas reģionā ir plašs sporta objektu spektrs, kas dod iespējas iedzīvotājiem izvēlēties veselīgu un sportisku dzīvesveidu.

Audzēkņu skaits RPR sporta skolās

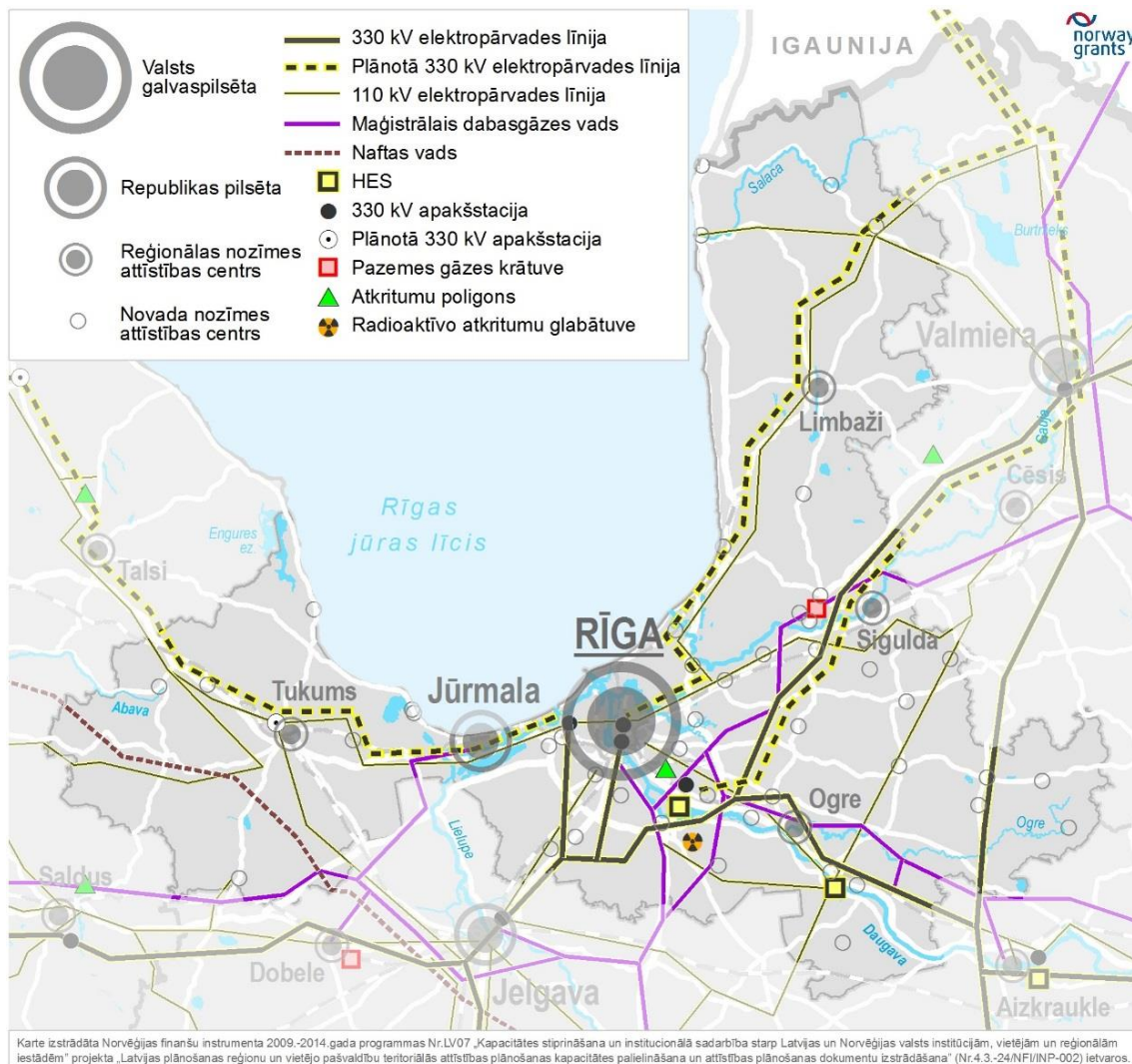
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Pēc pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” datiem, RPR sporta skolās mācās 9995 audzēkņi, kas ir 35% no Latvijas sporta skolu kopējā audzēkņu skaita 28546. Audzēkņu sadalījums pēc sporta skolu atrašanās vietas RPR redzams attēlā.

*Profesionālās un augstākās izglītības iestādes, uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas
un pašvaldību investīciju teritorijas Rīgas plānošanas reģionā*

SAIMNIECISKĀ INFRASTRUKTŪRA

Rīgas plānošanas reģiona tehniskā infrastruktūra

Būtiska reģiona attīstības veicināšanai, pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai un uzņēmējdarbības veicināšanai ir atbilstošas IT infrastruktūras pieejamība. 2012.gadā Satiksmes ministrija un Latvijas Valsts Radio un televīzijas centrs noslēdza līgumu par Eiropas Savienības fondu projekta „Nākamās paaudzes elektronisko sakaru tīklu attīstība lauku reģionos”.

Projekta ietvaros no 2012. gada aprīļa līdz 2015.gada augustam tiek uzbūvēta ātrgaitas platjoslas optiskā tīkla infrastruktūra, izveidojot optiskā tīkla piekļuves punktus pašvaldībās kur attiecīgajā teritorijā neviens elektronisko sakaru komersants nesniedz un tuvāko triju gadu laikā neplāno sniegt interneta piekļuves pakalpojumus ar uzlabotiem datu pārraides parametriem, izmantojot no optiskās šķiedras elementiem sastāvošus platjoslas piekļuves tīklus un nodrošinot datu pārraides ātrumu vismaz 30 Mbit/s ("baltās" teritorijas). Šī projekta ieviešanas rezultātā piecos Rīgas plānošanas reģiona novados tiks izbūvēti 15 maģistrālie piekļuves punkti, Alojās novadā 5, Kandavas un Limbažu novados katrā pa 2 un Tukuma novadā 6 maģistrālie piekļuves punkti.

Šī projekta realizācijas rezultātā būtiski pieaugs reģiona lauku teritoriju konkurētspēja, piedāvājot vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem attīstīt inovatīvas uzņēmējdarbības un ražošanas sfēras, kā arī veicinot tādu alternatīvu darba formu, kā darbs no mājām, attīstību. Tādējādi palielinot lauku teritoriju iedzīvotāju konkurētspēju darba tirgū, saprātīgu finanšu un laika resursu izmantošanu.

MOBILITĀTE UN TRANSPORTS

Rīgas plānošanas reģiona transporta infrastruktūra

Ir izstrādāts Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns, kas paredz drošību kā vienu no mērķiem un dzelzceļa transportu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu. Dzelzceļu garums pēdējos divdesmit gados ir krietni samazinājies – slēgtas līnijas uz Ērgļiem un Limbažiem – Rūjienu. Adekvātu ceļu trūkums šajos virzienos samazina teritoriju sasniedzamību. Sasniedzamību nodrošina galvenokārt pieaugošais privātais transports. Joprojām nav atrisinātas sastrēgumu problēmas Rīgā, sabiedriskais transports nav kļuvis par pamat transportu, īpaši Pierīgā, pastāv sabiedriskā transporta reisu nesaskaņotības problēmas. Samazinoties valsts finansējumam, aktuāls ir sabiedriskā transporta plānošanas jautājums.

2013.gada 21.novembrī Saeima apstiprināja grozījumus Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā, kas nosaka, ka sākot ar 2014.gada 1.janvāri, sabiedriskā transporta organizēšanas funkcija ir nodota Sabiedriskā transporta padomei un VSIA „Autotransporta direkcija”.

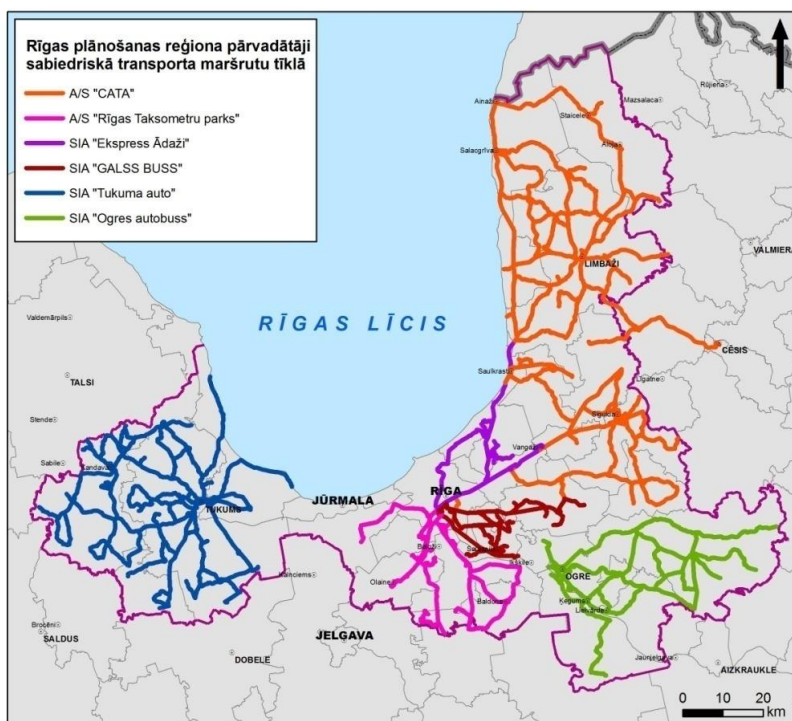
Saskaņā ar grozījumiem likumā, sākot ar 01.01.2014. plānošanas reģionu kompetencē ir:

- sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem maršrutu tīklā;
- noskaidrot un apkopot plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību un iedzīvotāju viedokļus par maršrutu tīklu attiecīgā plānošanas reģiona teritorijā;
- apsekt pieturvietas plānošanas reģiona teritorijā un sniegt priekšlikumus par to nepieciešamību, izbūvi un iekļaušanu maršrutu kustības sarakstos vai maršrutu aprakstos;
- veikt citus uzdevumus atbilstoši Sabiedriskā transporta padomes lēmumiem.

Rīgas plānošanas reģionu Sabiedriskā transporta padomē pārstāv RPR Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja.

Sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālās nozīmes vietējos maršrutos Rīgas plānošanas reģionā sniedz 5 pārvaldītāji.

RPR pārvaldītāji sabiedriskā transporta maršrutu tīklā

Avots: RPR Sabiedriskā transporta nodaļa

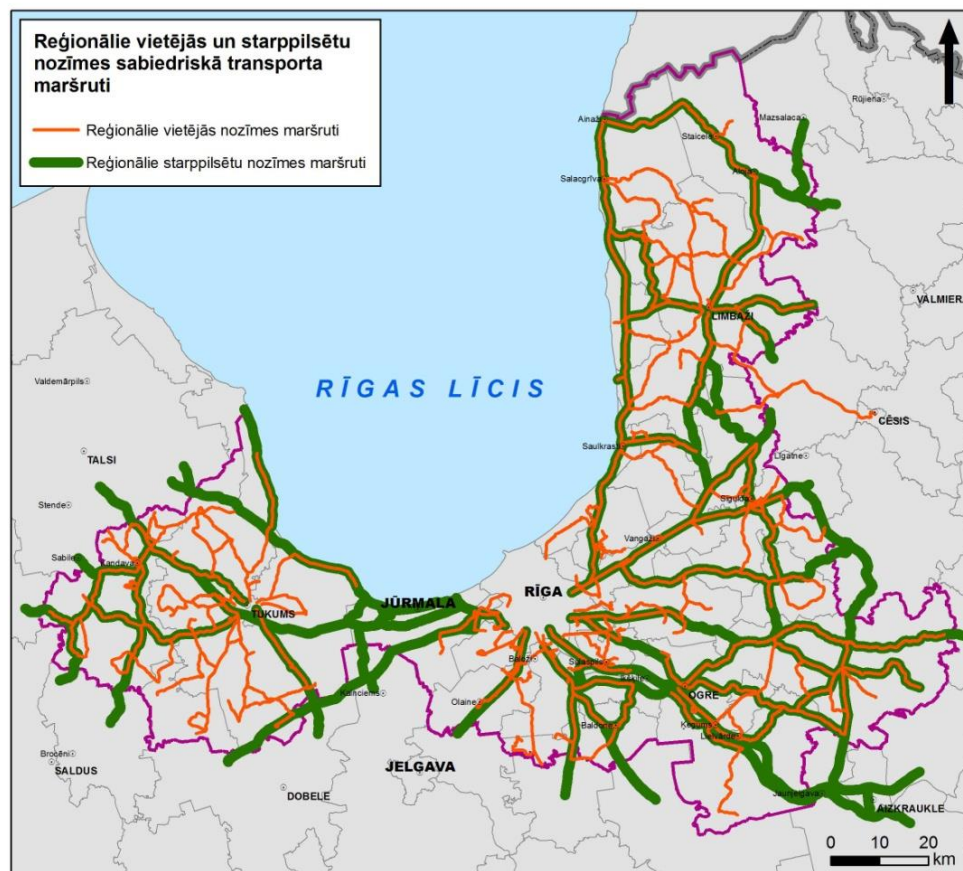
Rīgas plānošanas reģiona reģionālajā vietējās nozīmes maršrutu tīklā apvienoti: Pierīgas maršrutu tīkls, Limbažu maršrutu tīkls, Tukuma maršrutu tīkls un Ogres maršrutu tīkls.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Maršrutu tīkls	Maršrutu skaits tīklā	Reisu skaits tīklā	Plānotais vidējais nobraukums 2014.gadā (km)
Pierīgas maršrutu tīkls	62	1624	10 230 206
Limbažu maršrutu tīkls	26	129	765 288
Tukuma maršrutu tīkls	46	331	912 799
Ogres maršrutu tīkls	26	296	949 248
Kopā	160	2380	12 857 541

Avots: RPR Sabiedriskā transporta nodaļa (2014.g. janvāris)

Reģionālie vietējie un starppilsētu sabiedriskā transporta maršruti RPR

Avots: RPR Sabiedriskā transporta nodaļa

Sabiedriskā transporta pakalpojumu ekonomiskie rādītāji reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos pa gadiem:

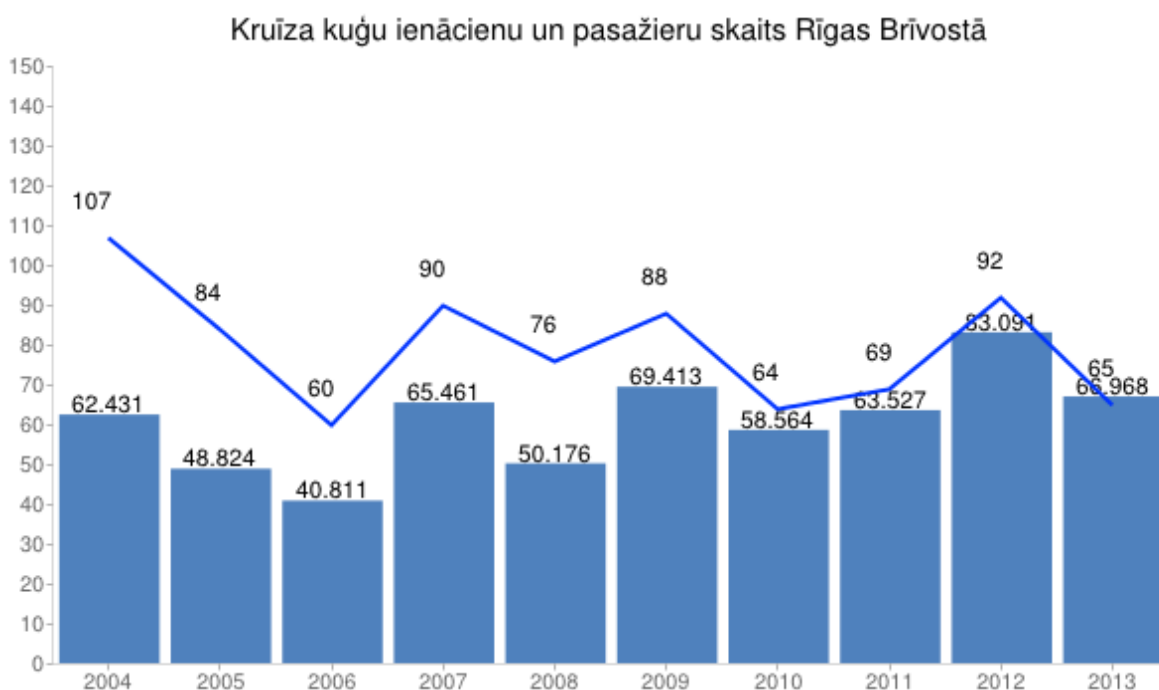
RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Gads	Pārvadāto pasažieru skaits	Izmaiņas pret iepriekšējo gadu	Nobrauktie kilometri	Izmaiņas pret iepriekšējo gadu
2010	9 871 304		12 771 676	
2011	10 508 358	637 054	12 255 261	-516 415
2012	10 596 005	87 647	12 897 484	642 223
2013	10 280 674	-315 331	12 863 523	-33 961

Avots: RPR Sabiedriskā transporta nodaļa

Kā redzams, ekonomiskās krīzes apstākļos 2011.gadā, neskatoties uz maršrutu tīklu samazinājumu, pieauga pārvadāto pasažieru skaits, kas turpinājās arī 2012.gadā. Taču, sākot ar 2013.gadu, pārvadāto pasažieru skaits ir būtiski samazinājies, kā arī ir samazinājies kopējais nobraukto kilometru skaits.

Pasažieru Pārvadājumi Rīgas Brīvēstā

Avots: Rīgas Brīvēstas pārvalde

LR Satiksmes ministrija, sadarbībā ar Latvijas Valsts radio un televīzijas centru ir īstenojusi darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.2.prioritātes "Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana" 3.2.2.pasākuma "IKT infrastruktūra un pakalpojumi" 3.2.2.3.aktivitātes "Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā (platjoslas tīkla attīstība)" projektu, izbūvējot infrastruktūru un izveidojot 169 pieslēguma punktus pieejai pakalpojumam „Vidējās jūdzes optiskā tīkla

resursu noma”, tai skaitā, RPR 15 pieslēguma punktus. Šie punkti izveidoti Alojas (5 PP), Kandavas (5 PP), Limbažu (2 PP) un Tukuma (6 PP) novados. Šī vidējās jūdzes optiskā tīkla infrastruktūra nodrošina IT pakalpojumu sniedzējiem iespēju piedāvāt atbalstīto teritoriju iedzīvotājiem un uzņēmumiem modernu un jaudīgu internetu, kas veicina inovatīvu uzņēmējdarbības formu attīstību reģionā.

PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA

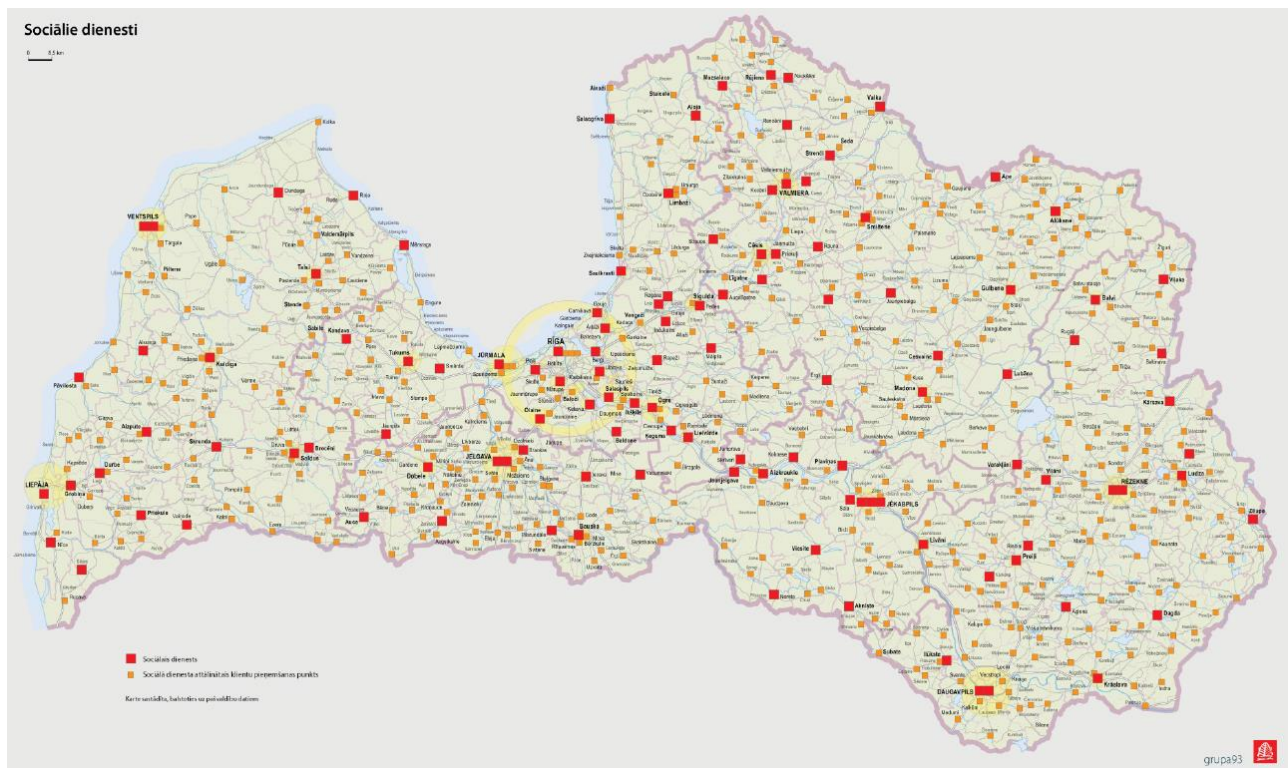
SOCIĀLO PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

Lai nodrošinātu alternatīvo sociālo pakalpojumu plānotu un efektīvu attīstību reģionā ar mērķi pilnveidot personu ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes locekļu, bezpajumtnieku un citu sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu sociālās un funkcionālās prasmes, lai palielinātu mērķa grupas nodarbinātību un integrāciju sabiedrībā, ir izstrādāta Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010. - 2016.gadam. Šajā programmā, izanalizējot reģiona pašvaldību iedzīvotāju vajadzības, ir noteikti pakalpojumi, kurus ir nepieciešams attīstīt, lai apmierinātu iedzīvotāju vajadzības šajā jomā. Kopumā programmā definēti 22 pakalpojumi, veikts to detalizēts apraksts un klasifikācija atbilstoši likumā noteiktajiem sociālo pakalpojumu veidiem.

Programmā izanalizēta esošā situācija Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās, kā arī izstrādāti katrai pašvaldībai individuāli pakalpojumu attīstības modeļi, kuros norādīti alternatīvie sociālie pakalpojumi, kurus pašvaldība izvirza par prioritāriem un kuru izveidi vai pilnveidošanu tā ir gatava atbalstīt. Ņemot vērā modeļos iekļauto informāciju, pašvaldībām ir vieglāk izvērtēt sadarbības iespējas ar kaimiņu pašvaldībām tādu pakalpojumu izveidē, kuru attīstīšana vienā pašvaldībā no finansiālo vai citu apsvērumu viedokļa nebūtu racionāla.

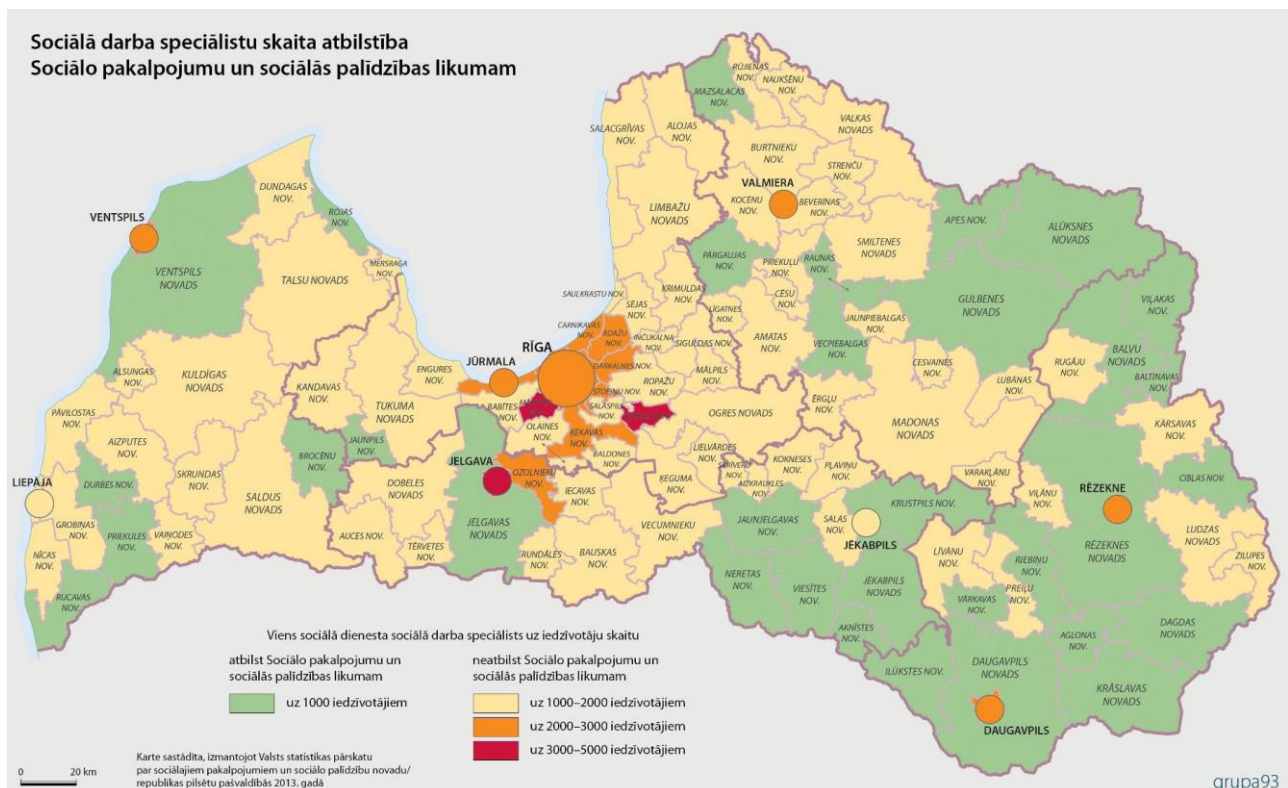
Programmas izstrādē tika veidota visciešākā sadarbība ar visām reģiona pašvaldībām, kā rezultātā tika izstrādāta programmas ieviešanas rezultatīvo rādītāju (prognozējamais klientu skaits katrā pakalpojumā) prognozes turpmākajiem gadiem, kas kalpos par pakalpojumu lietderības izvērtēšanas pamatu konkrētā pašvaldībā.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

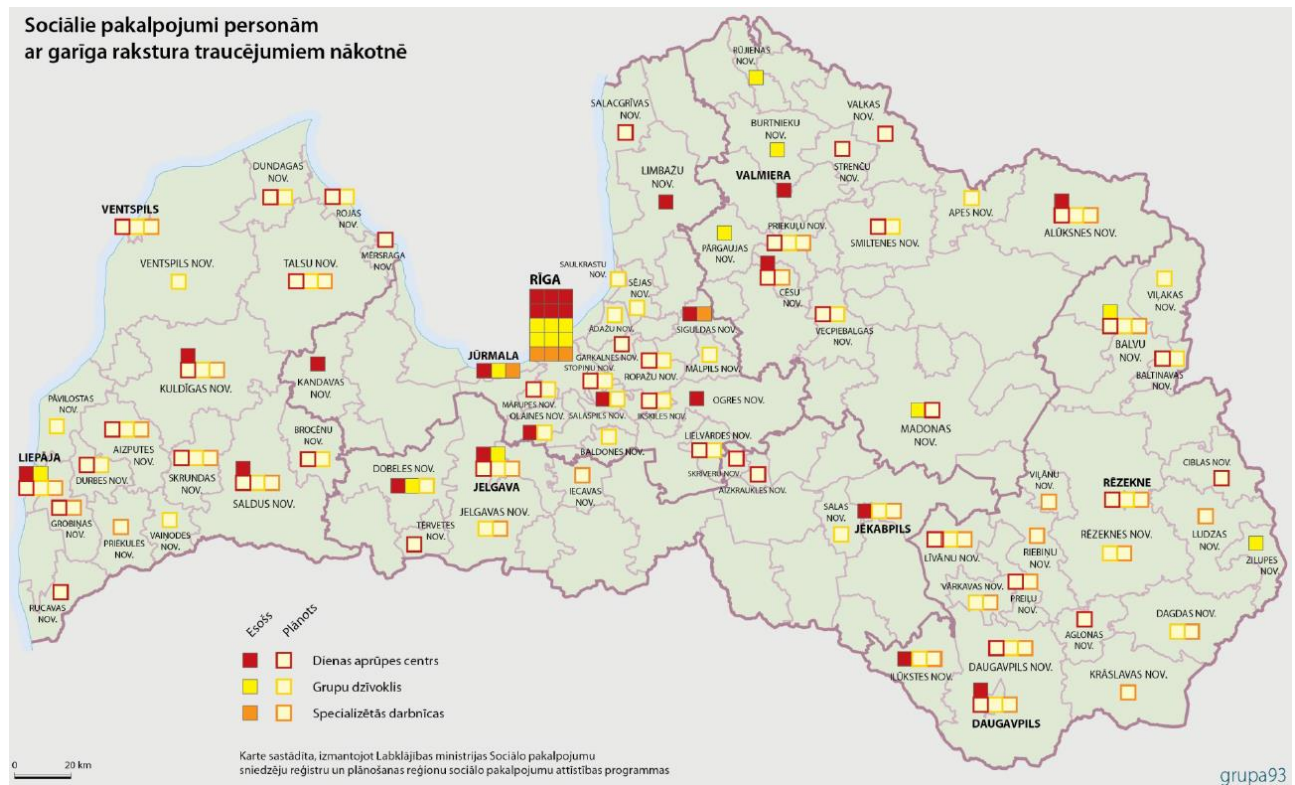
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Pētījumā „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” novērtēta sociālo pakalpojumu pieejamība. Attēlā parādīta sociālo dienestu un attālināto klientu pieņemšanas punktu atrašanās vietas.

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Kā var novērtēt attēlu, tad RPR teritorijā vienīgi Jaunpils novadā viena sociālā dienesta viena sociālā darba speciālista noslodze atbilst Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajai. Pārējā RPR teritorijā šie darbinieki ir pārslogoti.

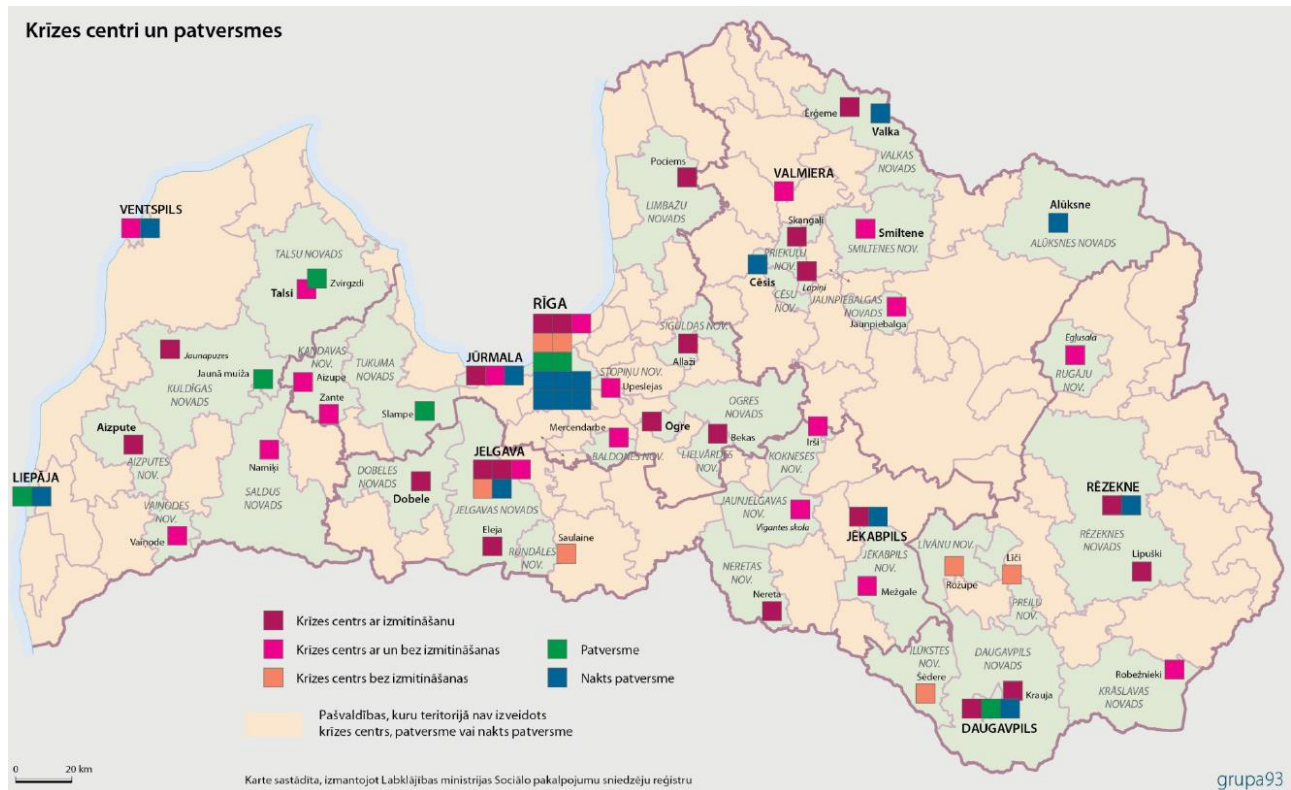

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Kā redzams attēlā, Pierīgā pašvaldības nākotnē plāno nodrošināt iedzīvotājiem jaunus sociālos pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

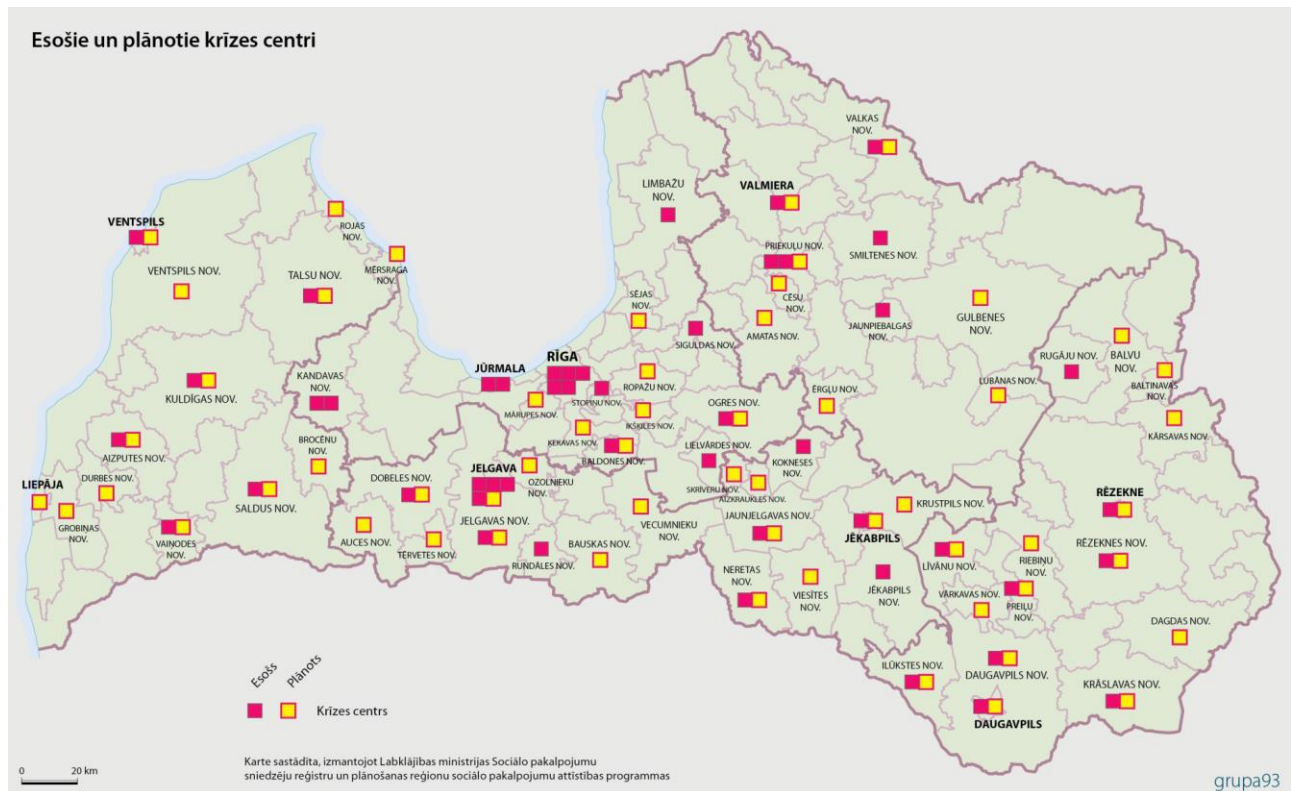
Krīzes centri un patversmes

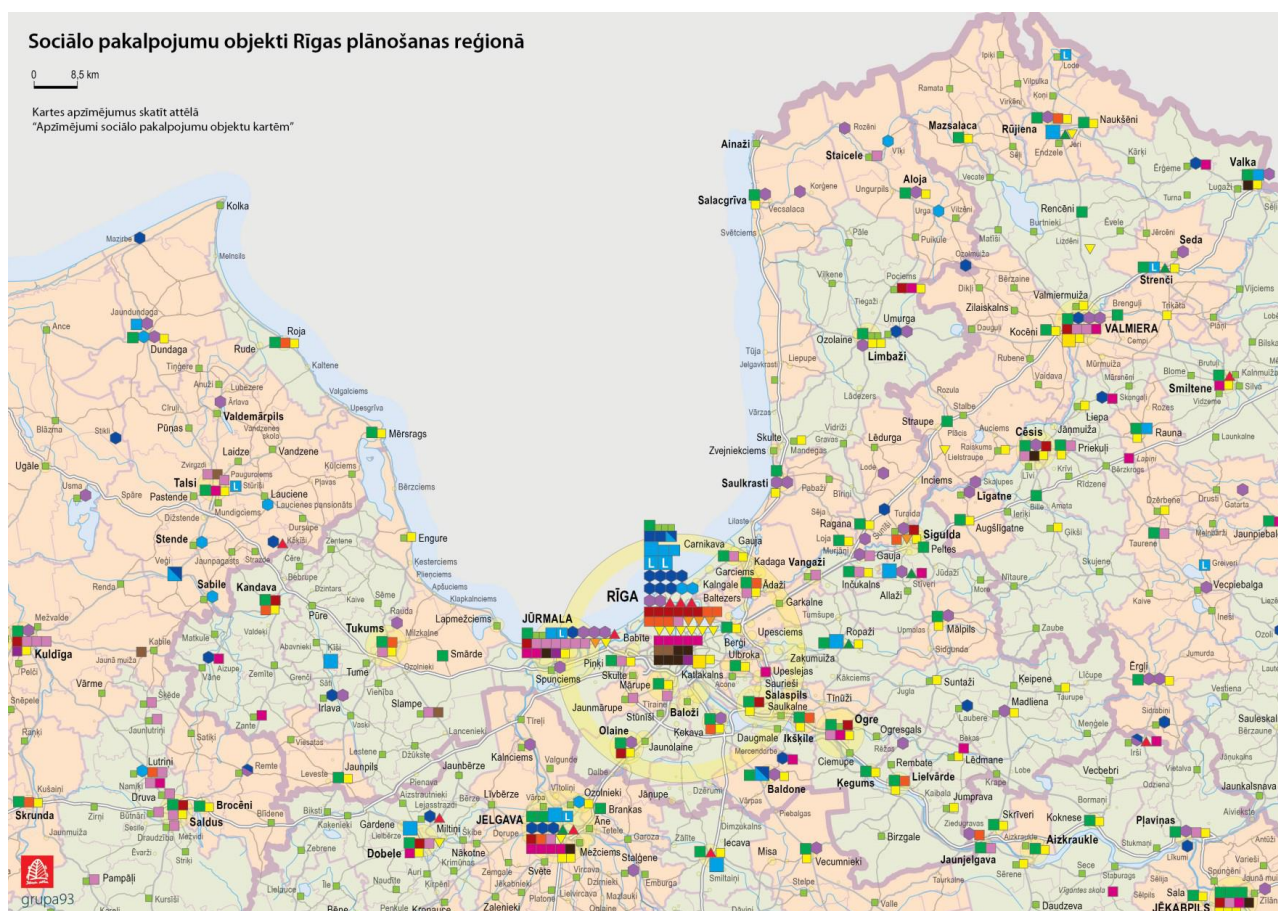
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Šajā attēlā uzskatāmi parādīts krīzes centru un patversmju izvietojums.

Esošie un plānotie krīzes centri

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

SABIEDRĪBAS VESELĪBAS VEICINĀŠANA

Latvijas Nacionālajā Veselīgo pašvaldību tīklā 2014.gadā kopā ir uzņemtas 41 pašvaldība. No RPR tajā uzņemtas 12 pašvaldības – Rīgas un Jūrmalas pilsētas, Carnikavas, Garkalnes, Jaunpils, Kandavas, Lielvārdes, Mārupes, Ogres, Olaines, Siguldas un Tukuma novadi.

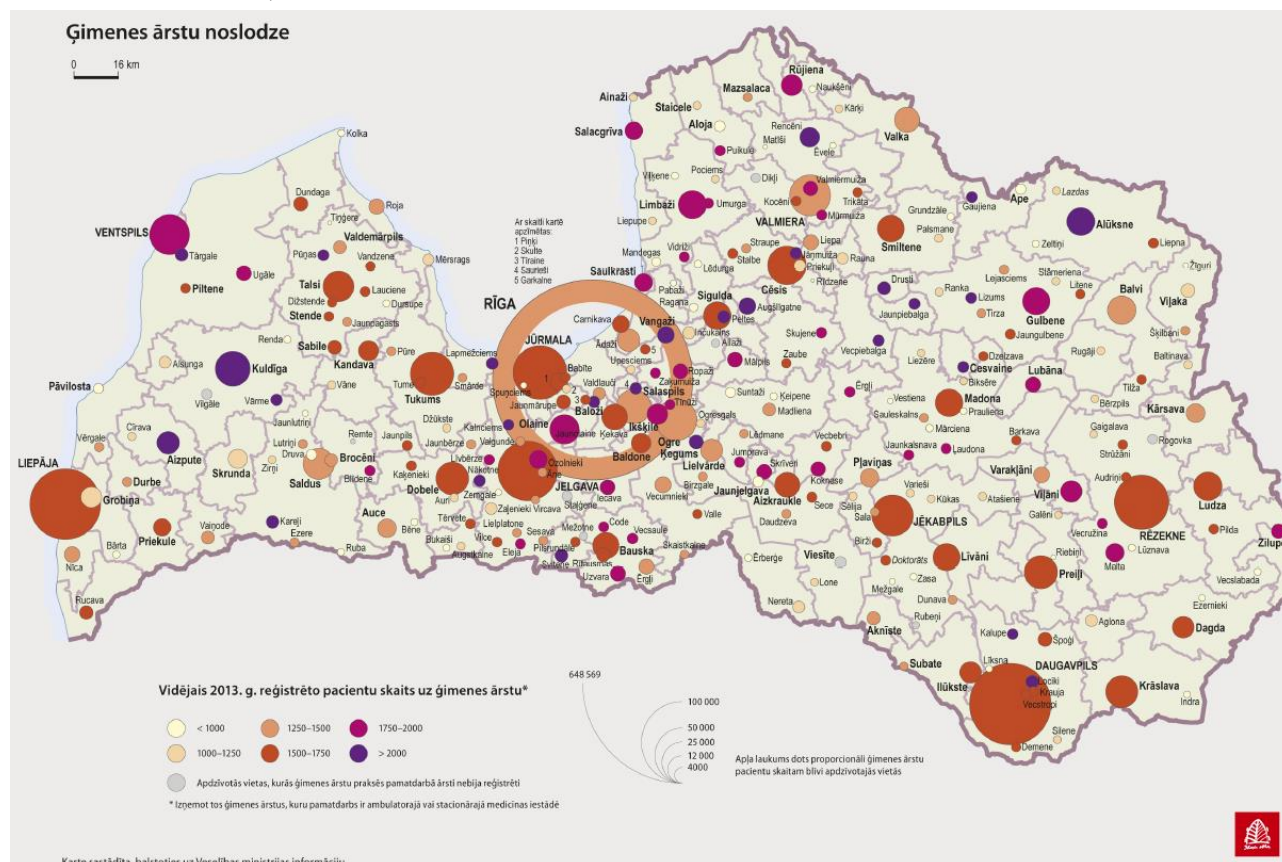
Veselīgo pašvaldību tīkla mērķis ir sekmēt labas prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām. Tāpat arī atbalstīt pašvaldības dažādu sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumu risināšanā lokālā līmenī, kā arī paaugstināt pašvaldību darbinieku izglītību sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumos.

Latvijas Nacionālais Veselīgo pašvaldību tīkls ir daļa no Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Veselīgo pilsētu programmas (Healthy Cities), kas ir pirmā programma, kur PVO sadarbojas tieši ar vietējām autoritātēm vietēja līmeņa veselības veicināšanas jautājumu risināšanai. Saskaņā ar Veselīgo pilsētu programmu, katra dalībvalsts arī var veidot savu nacionālo Veselīgo pilsētu/pašvaldību tīklu, kāds tagad ir izveidots arī Latvijā.

Eiropas reģionā šobrīd ir izveidojušies 30 PVO Nacionālie Veselīgo pašvaldību tīkli, kas apvieno vairāk nekā 1400 pašvaldības savu iedzīvotāju veselības veicināšanai.

Ģimenes ārstu pakalpojumi

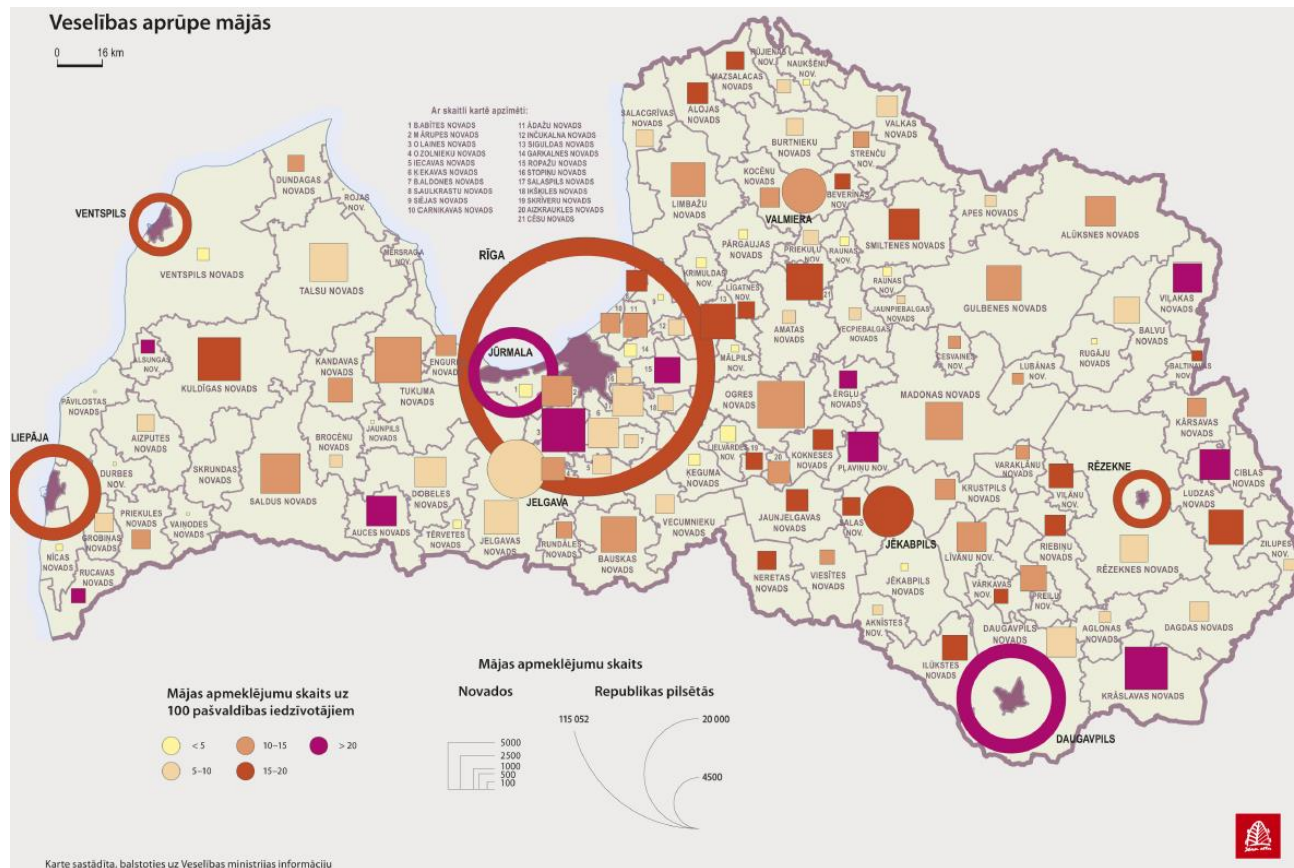
Ģimenes ārsti, to skaitā arī internisti un pediatri, ir primārās veselības aprūpes stūrakmens. 2013. gadā Latvijā bija reģistrētas 1365 ģimenes ārstu prakses. Optimāla ģimenes ārsta prakses slodze saistībā ar reģistrēto pacientu skaitu ir 1500 reģistrētie pacienti. Vidēji valstī 2013. gadā bija 710 reģistrēti pacienti uz katru pediatrikālā tipa praksi un 1610 pacienti uz vispārējā tipa ģimenes ārsta praksi. Tātad vidējie ģimenes ārstu noslodzes rādītāji ir tuvu optimālajiem. Tomēr pētījuma ietvaros veiktā statistikas analīze liecina par visai nevienmērīgu ģimenes ārstu noslogojumu. 15,5% jeb 196 ģimenes ārstu prakšu reģistrēto pacientu skaits pārsniedza 2000. Te gan jāpiebilst, ka vairākumā gadījumu šādās praksēs ģimenes ārstam palīdz ārstu palīgi un ir vairākas pieņemšanas vietas. Tajā pašā laikā 109 reģistrētās ģimenes ārstu prakses valsts apmaksātos pakalpojumus nesniedza vispār.

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Pēc pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” informācijas, RPR ir X ģimenes ārstu prakses, kurās reģistrēti pacienti.

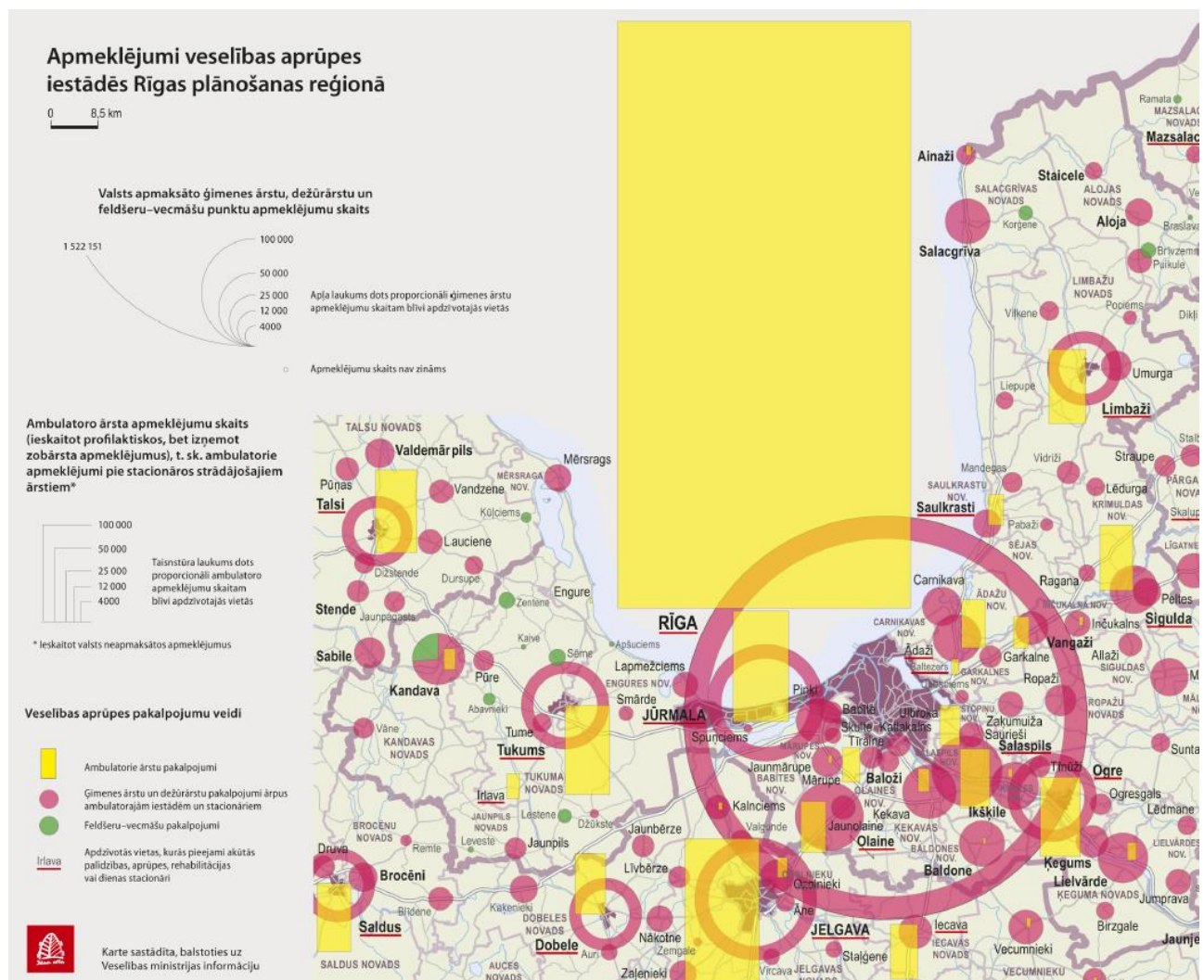
Veselības aprūpes pakalpojumi

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojamam”

Attēlā redzama mājās sniegto veselības pakalpojumu statistika.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

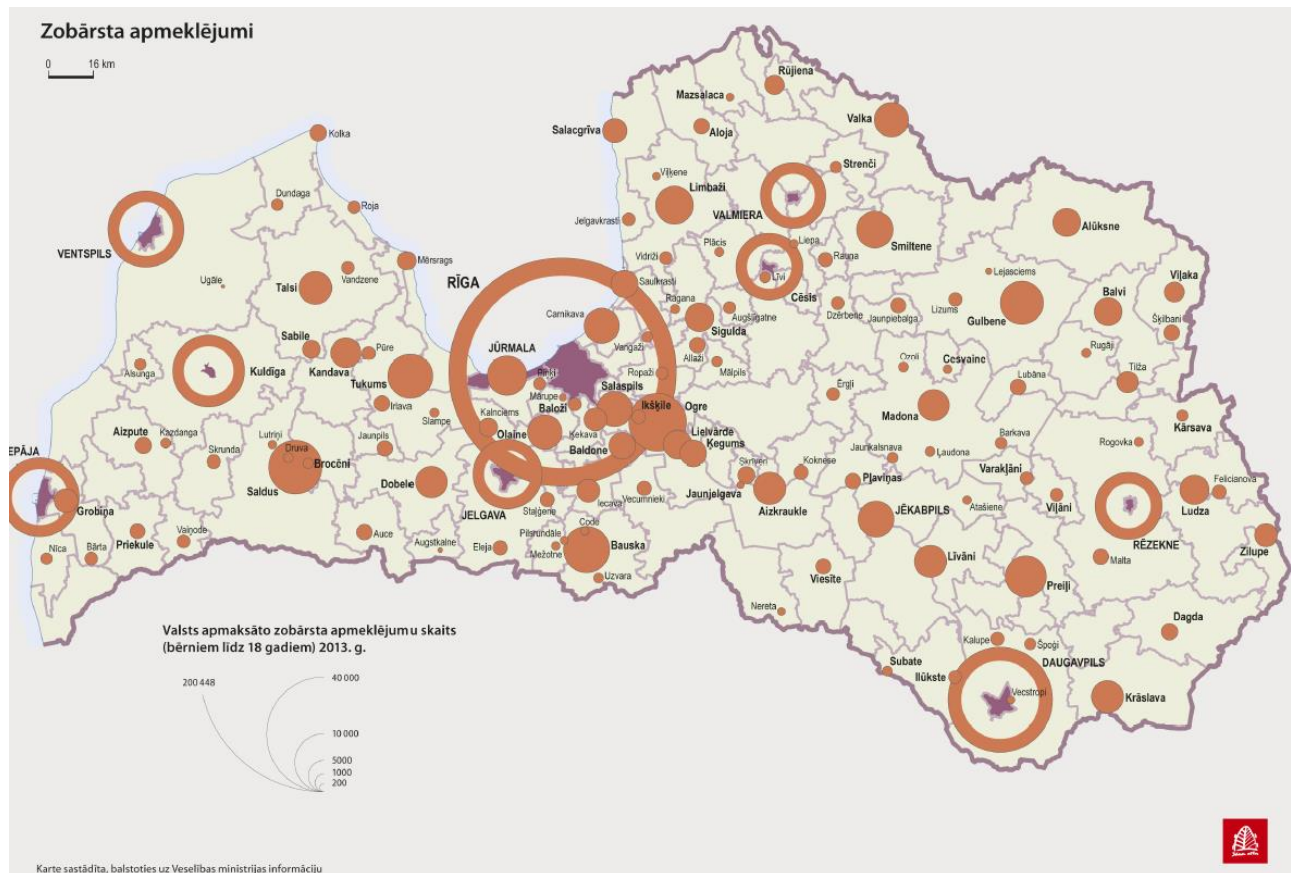
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Šajā attēlā redzams veselības aprūpes iestāžu apmeklējumu skaits RPR. Kā redzams, Rīgā tas ir liels, kas skaidrojams ar valsts vadošo un lielāko specializēto slimnīcu atrašanos Rīgas pilsētas teritorijā. Līdz ar to, tajās arī ir ārstniecības personāls ar augstāku profesionālo kvalifikāciju.

	Gultas vietas stacionāros	Noslogojums (%)
Ainaži	80	82
Ādaži	14	9
Jūrmala	1109	72
Ogre	95	77
Olaine	73	102
Rīga	4896	88
Sigulda	73	51
Tukums	97	82

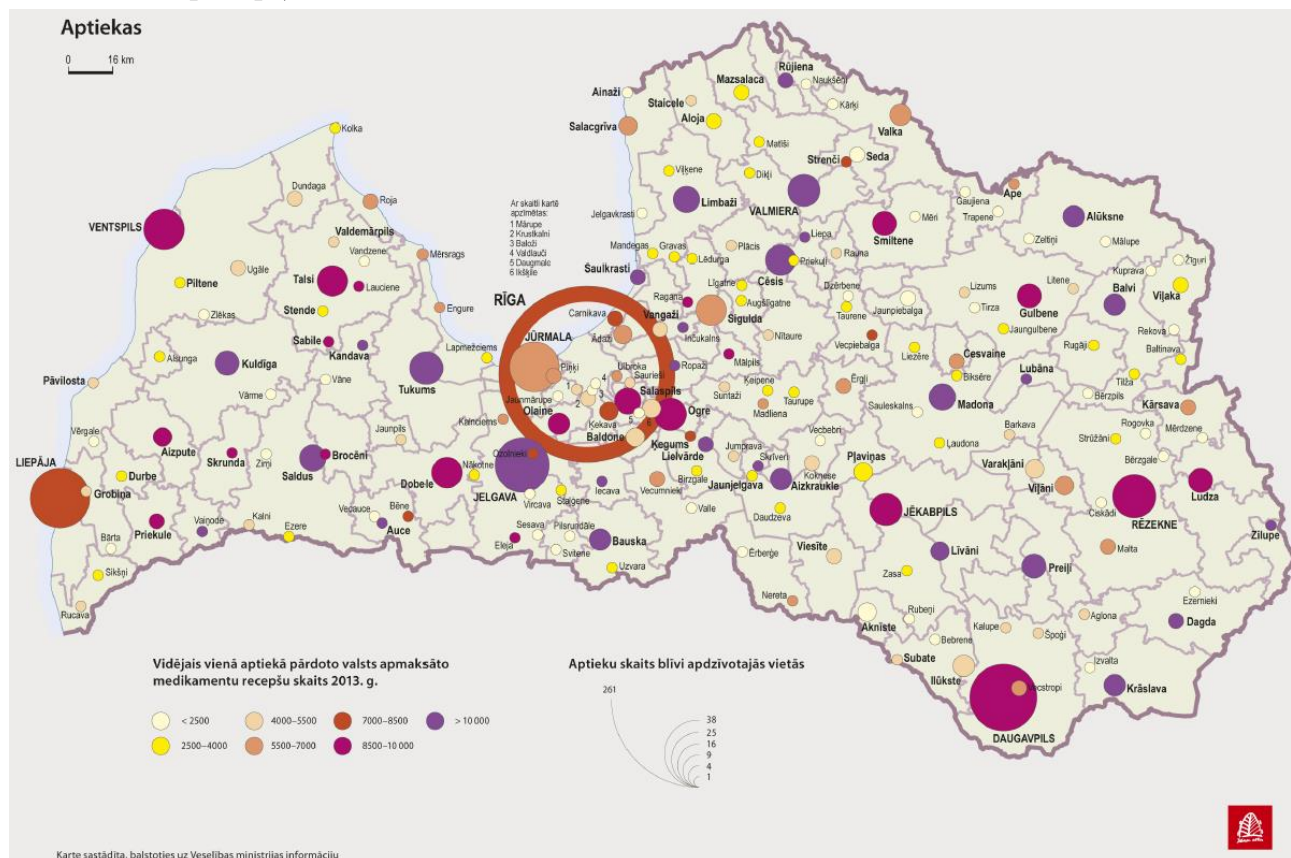
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Tabulā ir novērtējams RPR teritorijā esošo stacionāru gultas vietu skaits un vidējais to aizpildījums 2013.gadā.

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Kā redzams attēlā, arī zobārstu apmeklējumu statistikā novērojama līdzīga tendence kā kopējā veselības aprūpes iestāžu apmeklētības statistikā. Arī te, iespējams, iemesli ir tādi pat.

Farmaceitiskie pakalpojumi

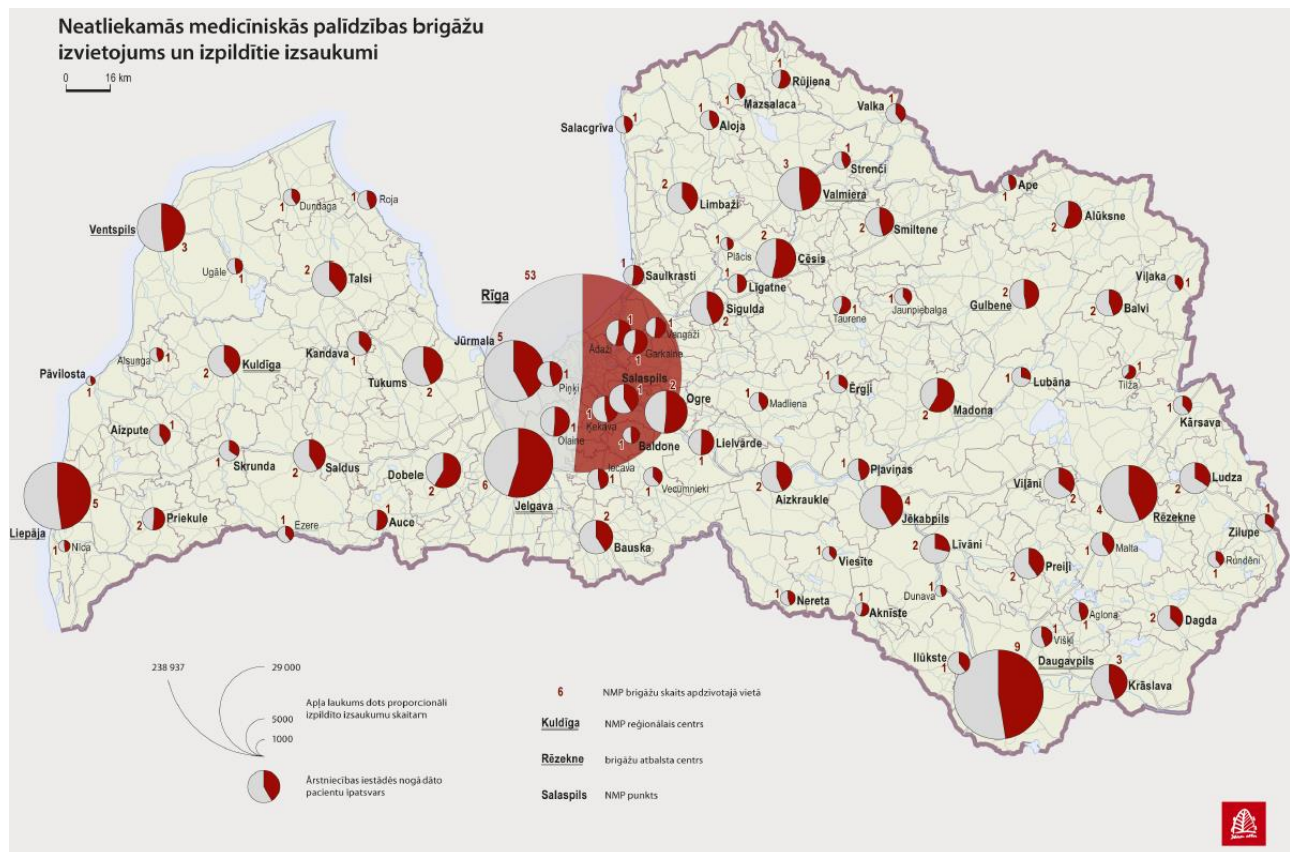
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Aptieku tīkls, kā izriet no pētījuma „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”, ir atbilstošs apdzīvojumam. No 765 Latvijas aptiekām, vairāk nekā trešdaļa atrodas Rīgā – 261. Pārējā RPR teritorijā ir 120 aptiekas.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība

Neatliekamā medicīniskā palīdzība (NMP) Latvijā organizēta piecos reģionos ar centriem Kurzemei Kuldīgā (atbalsta centri Liepājā un Ventspilī), Zemgalei Jelgavā (atbalsta centrs Jēkabpilī), Rīgas reģionam Rīgā, Vidzemei Valmierā (atbalsta centri Cēsīs, Gulbenē un Madonā) un Latgalei Daugavpilī (atbalsta centrs Rēzeknē).

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

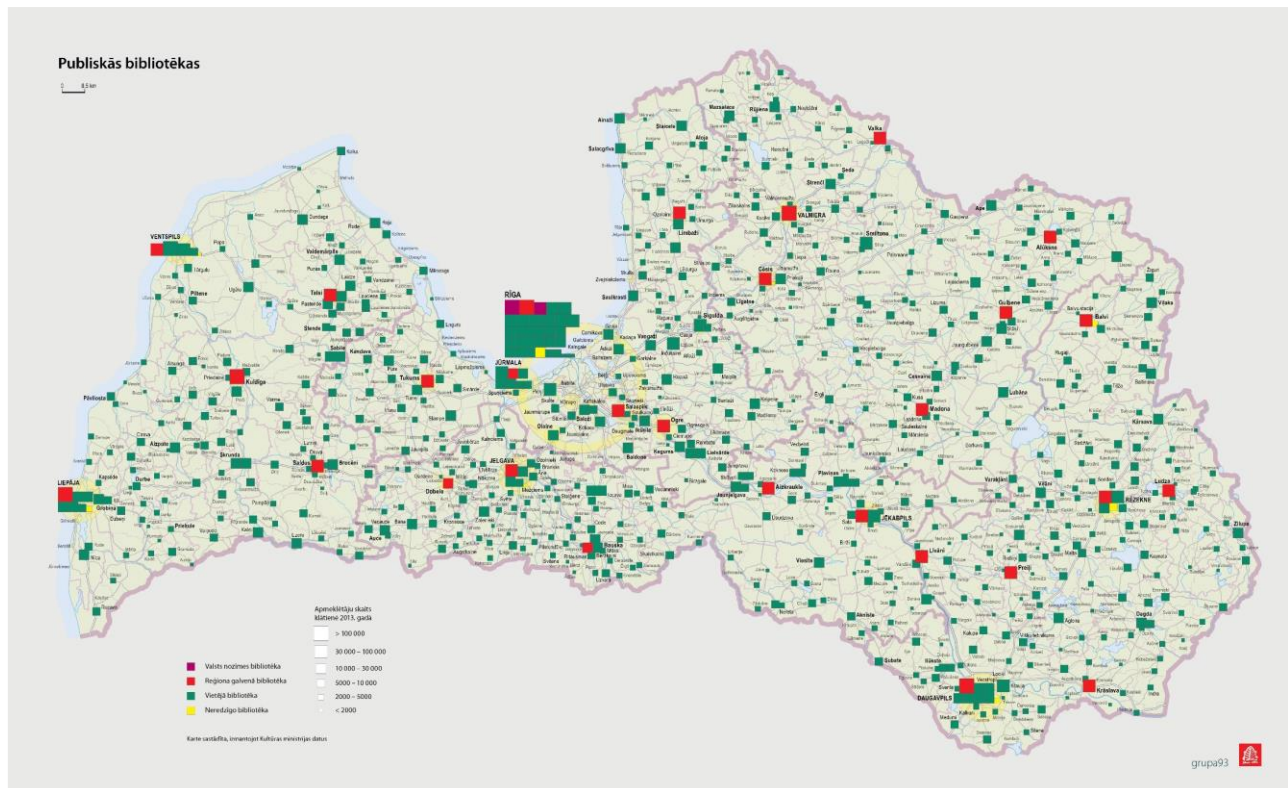
Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Rīgas plānošanas reģionā neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu nodrošina 37 NMP punkti un 77 NMP brigādes. Lielākais brigāžu skaits ir Rīgā 49, savukārt 21 NMP punktā ir pa vienai brigādei.

KULTŪRAS PAKALPOJUMI

Publiskās bibliotēkas

Latvijā ir 815 publiskās bibliotēkas, no tām ārpus Rīgas atrodas 782 bibliotēkas. Pierīgas reģionā atrodas 160 bibliotēkas, Kurzemē – 149, Latgalē - 190; Vidzemē - 158; Zemgalē – 158 bibliotēkas.

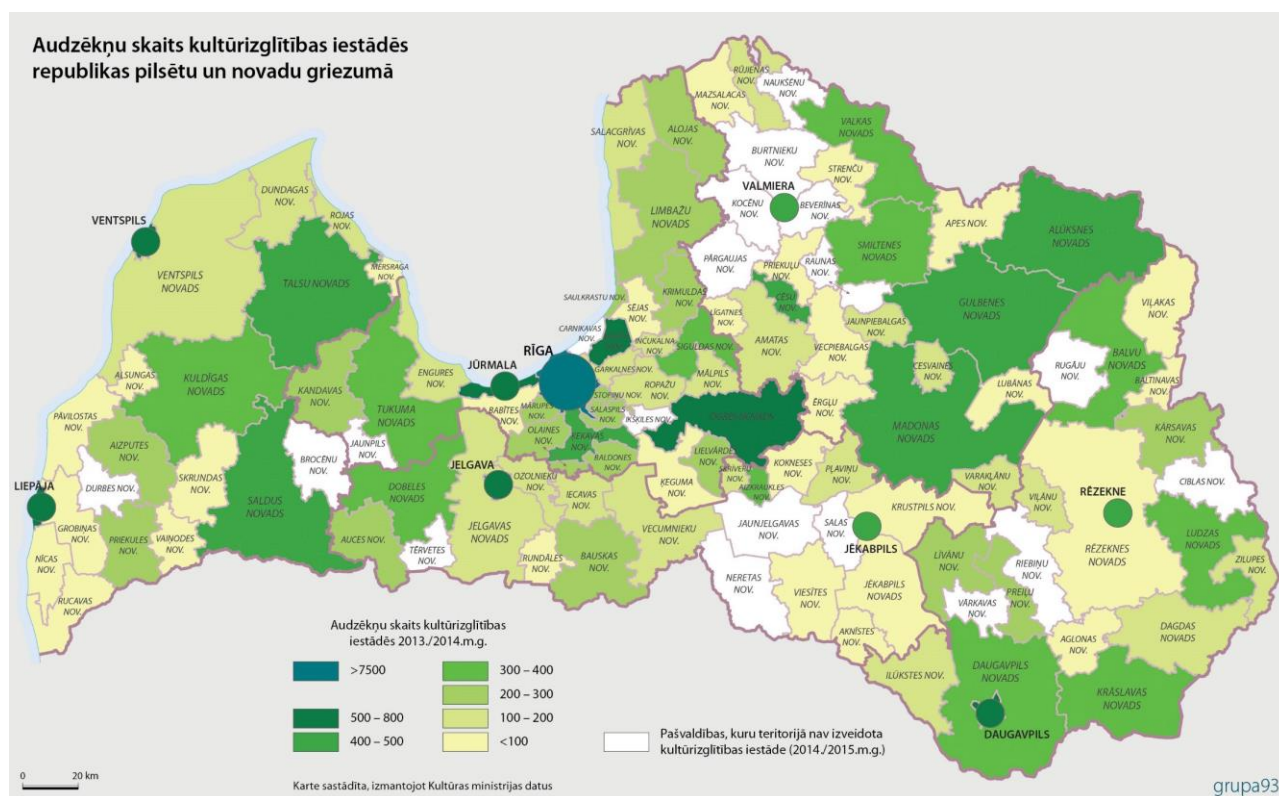

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvotajam”

Pašvaldību bibliotēku tīkls ir plašākais kultūras institūciju tīkls Latvijā. Vidēji uz vienu bibliotēku Latvijā ir divi ar pusi tūkstoši iedzīvotāju, ārpus Rīgas – uz vienu bibliotēku 1737 iedzīvotāji.

Kultūrizglītības iestādes

Latvijā ir 180 kultūrizglītības iestādes un to teritoriālās struktūrvienības, no tām ārpus Rīgas atrodas 159 skolas vai to filiāles. Pierīgas reģionā atrodas 40 kultūrizglītības iestāde, Kurzemē – 32, Latgalē - 27; Vidzemē - 31; Zemgalē – 29 kultūrizglītības iestādes.

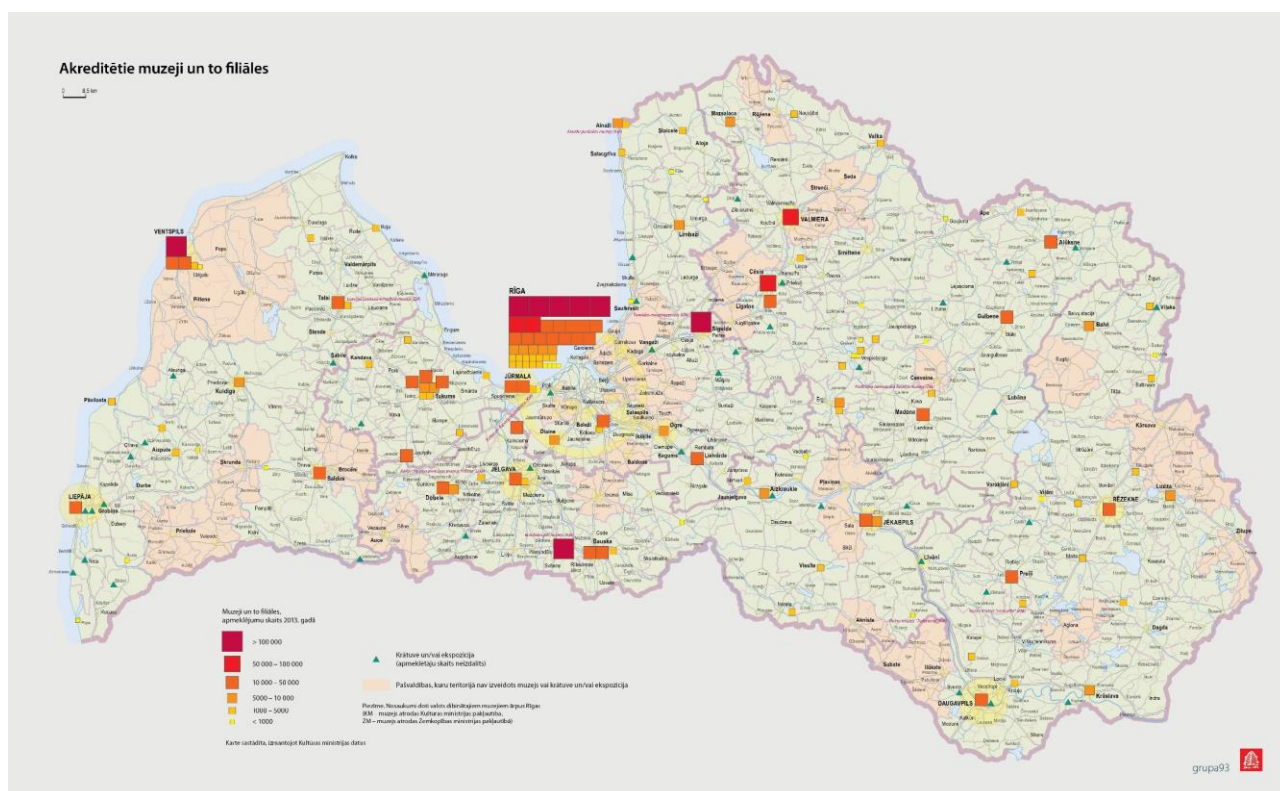

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvotumam”

Kā redzams attēlā, tikai Carnikavas, Jaunpils un Ikšķiles novados RPR nav kultūrizglītības iestāžu. Toties Carnikavas novadā darbojas Carnikavas Mūzikas un mākslas skola. Ikšķiles novadā 2014.gadā izveidota Ikšķiles Mūzikas un mākslas skola, kura piedāvā profesionālās ievirzes programmas un interešu izglītības programmas. 2014./2015. mācību gadā te profesionālās ievirzes programmās mācījās 139 audzēkņi. Skolā strādā 18 pedagogi – 5 mākslā un 13 mūzikā, 4 saimnieciskie darbinieki, 2 administratīvie darbinieki. Vienīgi Jaunpils novadā nav savas mūzikas vai mākslas skolas. To varētu skaidrot ar atrašanos tuvu Tukumam un Dobelei, kur ir iespējams saņemt mūzikas un mākslas izglītību.

Muzeji

Latvijā pašlaik darbojas 111 akreditēti muzeji un to filiāles. Kopā 190 muzeji un/vai ekspozīcijas, no tiem ārpus Rīgas atrodas 150 muzeji un un/vai ekspozīcijas. Pierīgas reģionā atrodas 38 muzeji un un/vai ekspozīcijas; Kurzemē - 31; Latgalē - 24; Vidzemē - 33; Zemgalē – 24 muzeji un un/vai ekspozīcijas.

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

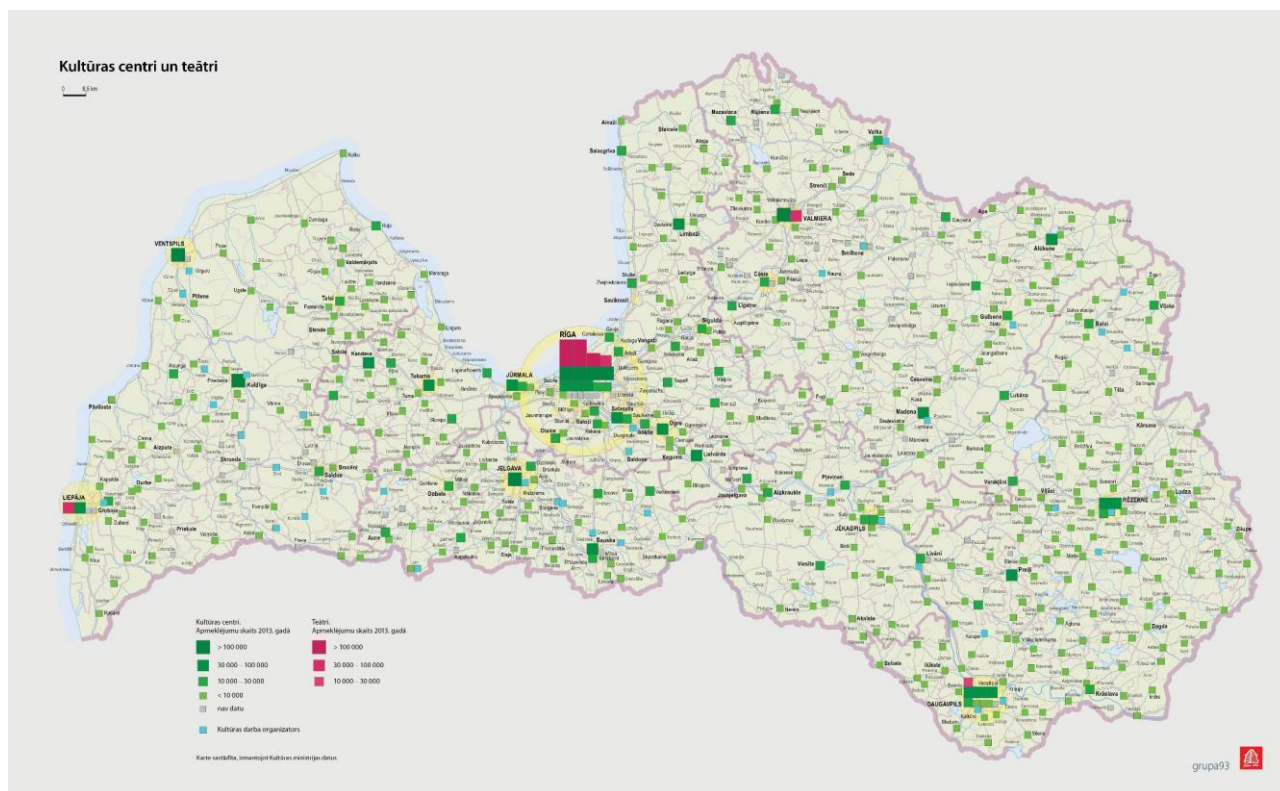
Muzeju aktivitāti raksturo tur realizēto pasākumu skaits (lekcijas, vadītās ekskursijās, muzejpedagoģisko programmu norišu skaits, u.c. pasākumi). 2013.gadā 32 muzejos ārpus Rīgas tika novadītas vairāk kā 100 ekskursijas un 28 muzejos ārpus Rīgas ieviestas vairāk kā 50 muzejpedagoģiskās programmas.

Mūžizglītības un izglītības pasākumu realizēšana ir orientēta uz vietējiem iedzīvotājiem, tāpēc pakalpojuma sniegšana ir saistīta ar apdzīvojamu reģionā. Palielinot muzejos piedāvāto pakalpojumu klāstu – mūžizglītības pasākumus pieaugušajiem, izglītības pasākumus, tajā skaitā tematiskās stundas skolēniem, muzeju darbība var tikt paplašināta no piedāvājuma, kas galvenokārt orientēts uz apmeklētājiem tūristiem, uz apmeklētājiem – vietējiem iedzīvotājiem.

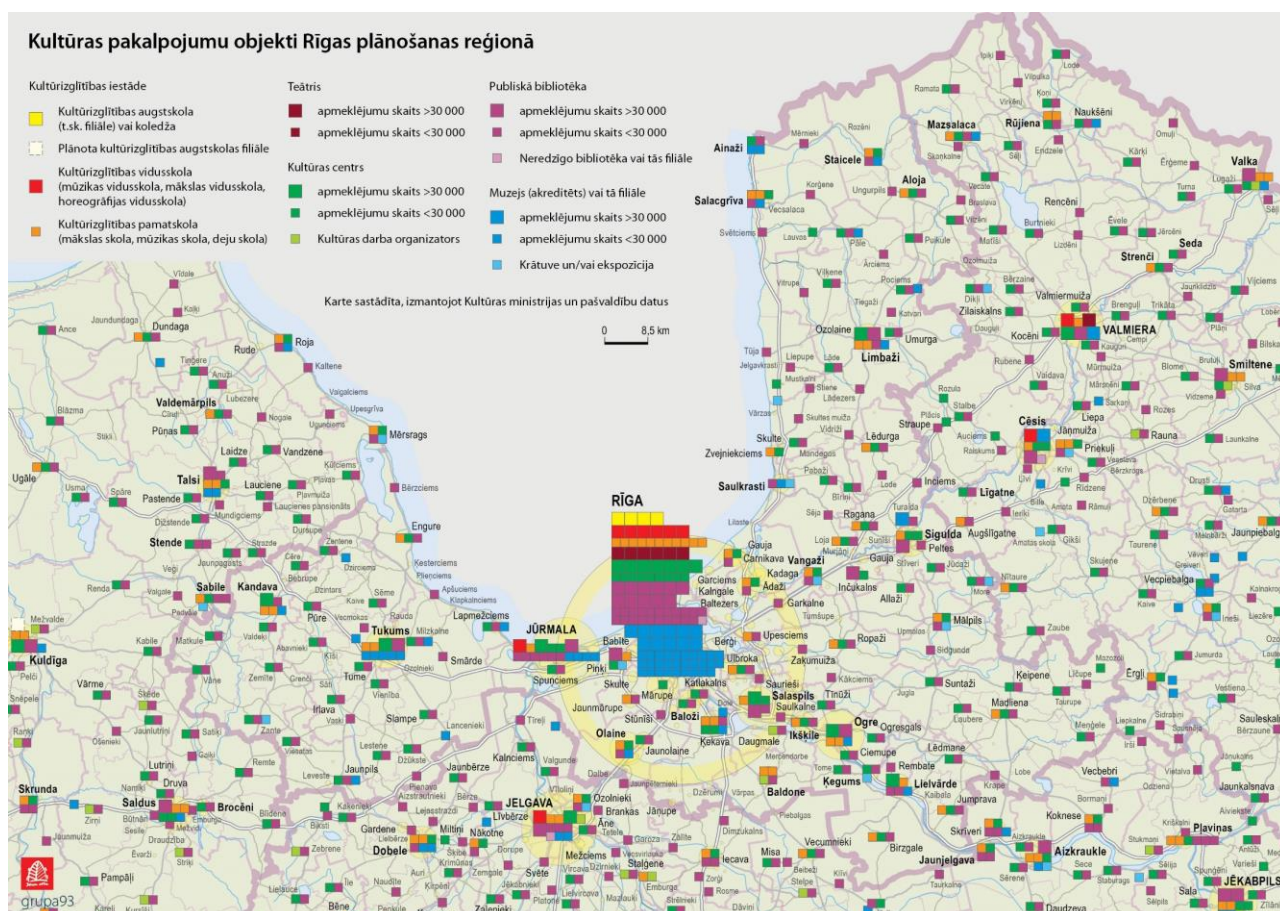
Kultūras centri

604 kultūras centri (t.sk. kultūras darba organizatori), no tiem ārpus Rīgas atrodas 589 kultūras centri. Pierīgas reģionā atrodas 106 kultūras centri, Kurzemē – 107, Latgalē – 166; Vidzemē – 126; Zemgalē – 99 kultūras centri.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

Avots: „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”

3. REĢIONA SADARBĪBA

Reģiona funkcijas

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likuma 16.¹ pantu plānošanas reģiona savas kompetences ietvaros nodrošina **reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību.**

Plānošanas reģions ir atvasināta publiskā persona un tās lēmējorgāns ir plānošanas reģiona attīstības padome. Plānošanas reģiona attīstības padomi no attiecīgo pašvaldību deputātiem ievēl plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību priekšsēdētāju kopsapulce. Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību priekšsēdētāju kopsapulces 2013.gada 7.augusta lēmumu Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomi veido 6 Rīgas pilsētas domes pārstāvji un pa vienam pārstāvim no pārējām 29 Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām, kopā 35 attīstības padomes locekļi. Plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāju ievēl Plānošanas reģiona attīstības padome no tajā ievēlētajiem padomes locekļiem.

Plānošanas reģiona attīstības padomes izveidotā administrācija nodrošina attīstības padomes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī veic attīstības padomes darba organizatorisko un tehnisko nodrošināšanu. Administrāciju vada administrācijas vadītājs, kuru apstiprina un atbrīvo no amata ar attīstības padomes lēmumu. Plānošanas reģionā ir patstāvīgās nodaļas, kuras izveido, reorganizē un likvidē attīstības padome.

Plānošanas reģiona attīstības padomes un administrācijas uzdevums ir īstenot likumā noteikto plānošanas reģiona kompetenci, kas paredz nodrošināt reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību.

Sadarbība reģiona mērogā

Pašvaldības

Rīgas plānošanas reģions sadarbojas ar visām 30 reģiona teritorijā ietilpstošajām pašvaldībām gan īstenojot savas funkcijas, gan ieviešot dažādus projektus. Lai nodrošinātu regulāru sadarbību un koordināciju ar pašvaldībām, izveidotas vairākas komisijas:

Rīgas plānošanas reģiona Konsultatīvā komisija izveidota 2011.gada 15.novembrī un komisijas sastāvā ir Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību norīkoti pārstāvji teritorijas plānošanas un attīstības jautājumos un RPR administrācijas vadītājs. Konsultatīvā komisijas kompetencē ir sniegt priekšlikumus Rīgas plānošanas reģiona administrācijai, attīstības padomei un plānošanas reģions pašvaldībām teritorijas plānošanas un attīstības jautājumos.

Rīgas plānošanas reģiona Pierīgas pašvaldību sadarbības komisija izveidota 2012.gada 21.decembrī ar mērķi veicināt Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību, kuru administratīvā teritorijas robežojas ar Rīgas pilsētas pašvaldību, sadarbību, tādejādi sekmējot šo pašvaldību sociāli ekonomisko izaugsmi. Komisija risina attīstības plānošanas jautājumus, kas skar Rīgas pilsētas un tai pieguļošo teritoriju pilsētas apbūves un infrastruktūras attīstību, jautājumus saistībā ar Rīgas „zaļā loka” un rekreācijas telpas attīstību, veicina pakalpojumu pieejamības,

uzņēmējdarbības attīstības un nodarbinātības veicināšanas jautājumu risināšanu, ierosina kopīgu sadarbības iniciatīvu un projektu attīstību.

Rīgas plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta komisija izveidota 2009.gada 11.decembrī un tās galvenie uzdevumi bija izvērtēt sabiedriskā transporta pārvadātāju pārskatus, pieņemt lēmumus par pārvadātājiem pārskaitāmajām finansēm, pieņemt lēmumus par izmaiņām un grozījumiem Rīgas plānošanas reģiona maršrutu tīklā, kā arī par eksperimentālo pārvadājumu veikšanu. Komisija likvidēta līdz ar RPR Attīstības padomes 2014.gada 12.septembra lēmumu, pamatojoties uz to, ka kopš 2014.gada 3.janvāra ir izveidota Sabiedriskā transporta padome, kas lemj par visiem sabiedriskā transporta pakalpojumiem Latvijā un kuras sastāvu apstiprina satiksmes ministrs.

Rīgas plānošanas reģiona sadarbības komisija izveidota 2006.gada 21.novembrī, lai nodrošinātu koordināciju un sadarbību ar nacionālā līmeņa institūcijām un plānošanas reģionu reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanā. Komisijas kompetencē ir izskatīt rīcībpolitiku un attīstības plānošanas dokumentus, normatīvo aktu projektus, kā arī jautājumu par valsts pārvaldes teritoriālo iestāžu izvietojumu un citus Rīgas plānošanas reģiona attīstībai aktuālus jautājumus, kuros nepieciešams panākt vienošanos, saskaņojot Rīgas plānošanas reģiona un tiešās valsts pārvaldes intereses.

Rīgas plānošanas reģions sadarbībā ar pašvaldībām īstenojis starptautisku projektu aktivitātes, kā arī Eiropas Sociālā fonda projektu pasākumus reģiona un novadu administrācijas kapacitātes stiprināšanai. Kā veiksmīgus sadarbības piemērus var minēt Eiropas Sociālā fonda projektus „Rīgas plānošanas reģiona alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības programmas 2010.-2016.gadam izstrāde” un „Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā”, Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IV projektu „Senās Kulta Vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte”, Igaunijas-Latvijas programmas projektu „Riverways” (projekta partneri - Jūrmalas pilsēta un Alojas, Carnikavas, Ikšķiles, Inčukalna, Ogres, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils un Siguldas novadi), kas noslēgsies 2015.gada sākumā.

Sadarbība Latvijas mērogā

Ministrijas

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kā vadošā iestāde valsts reģionālās politikas izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā, kā arī teritoriju attīstības atbalsta pasākumu īstenošanas koordinācijā pārrauga plānošanas reģionu darbību. Saskaņā ar Reģionālās attīstības likuma 16.pantu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pārrauga plānošanas reģionu darbību.

Reģionālās attīstības likuma 25.pantā noteikts, ka plānošanas reģioniem var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kas ir tiešās pārvaldes iestādes kompetencē. Kultūras ministrija līdz šim ir vienīgā valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas ar līgumu deleģējusi Rīgas plānošanas reģionam uzdevumu veikšanu kultūras jomā.

Plānošanas reģiona pārstāvji piedalījušies dažādās ministriju darba grupās, piemēram, Satiksmes ministrijas „Rail Baltica” nacionālās izpētes Tehniskajā darba grupā, VARAM Piekrastes sadarbības un koordinācijas grupā, Ainavu politikas darba grupā.

Plānošanas reģioni

Rīgas plānošanas reģiona teritorija robežojas Vidzemes plānošanas reģionu, Zemgales plānošanas reģionu un Kurzemes plānošanas reģionu. Viena no plānošanas reģionu sadarbības formām ir līdzdalība projektu īstenošanā:

- ar *Vidzemes plānošanas reģionu* sadarbība notikusi, īstenojot programmas „IntelligentEnergyEurope” projektu „BuildupSkills - Latvija” un „BuildupSkillsForce”, Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IV projektu „Senās Kulta Vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte”, Igaunijas-Latvijas programmas projektu „Riverways”;
- ar *Zemgales plānošanas reģionu* sadarbība notikusi, īstenojot programmas „IntelligentEnergyEurope” projektu „BuildupSkills - Latvija” un „BuildupSkillsForce”, Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IV projektu „Senās Kulta Vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte”, Igaunijas-Latvijas programmas projektu „Riverways” un programmas INTERREG IVC projektu „EU 2020 GoingLocal”;
- ar *Kurzemes plānošanas reģionu* sadarbība notikusi, īstenojot programmas „IntelligentEnergyEurope” projektu „BuildupSkills - Latvija” un „BuildupSkillsForce”, Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IV projektu „Senās Kulta Vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte”, Igaunijas-Latvijas programmas projektu „Riverways” un Eiropas Sociālais fonda projektu „Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā”.

Kā viena no administrācijas struktūrvienībām ir Rīgas plānošanas reģiona Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centrs (Rīgas RSIC), kura darbības mērķis ir paaugstināt Eiropas Savienības fondu apguves efektivitāti Rīgas plānošanas reģiona teritorijā. Rīgas RSIC darbību nodrošina valsts budžeta un Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Kohēzijas fonda projekta „Eiropas Savienības struktūrfondu tehniskā palīdzība Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra darbības nodrošināšanai” finansējums. Līdzīgi veidoti Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centri darbojas visos piecos plānošanas reģionos. Sadarbība plānošanas reģionu Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centru starpā notikusi gan organizējot dažādus informatīvus pasākumus, gan izveidojot kopīgu interneta vietni www.esfinanses.lv, kurā interesentiem vienkopus pieejama aktuālā informācija par finansējumu piesaistes iespējām un ar to saistītajiem pasākumiem reģionos.

Starppašvaldību iniciatīvas

Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības sadarbojas gan reģiona ietvaros, gan veido sadarbību ar kaimiņu reģionos esošajām pašvaldībām. Viena no sadarbības formām ir klasteru iniciatīvas, kur pašvaldības līdzās klastera vadošajiem un saistītajiem uzņēmumiem iesaistās kā atbalsta infrastruktūras veidotājas un uzturētājas. 2012.gada septembrī Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansētās “Klasteru programmas” ietvaros Latvijas Investīciju attīstības aģentūra parakstīja 11 sadarbības līgumus ar dažādu tautsaimniecības nozaru klasteru vadītājiem, kas kopā apvienojuši vairāk nekā 350 uzņēmumu, augstskolu, zinātniskās pētniecības iestādes, nevalstiskās organizācijas un pašvaldības. Priekšnoteikums dalībai “Klasteru programmā” bija vismaz 20 uzņēmumu un vienas pētniecības institūcijas līdzdalība.

Līdzās desmit citām dažādu nozaru klasteru iniciatīvām – gan pārtikas un farmācijas, gan kosmosa un tīro tehnoloģiju, gan metālapstrādes un kokapstrādes, gan tūrisma nozarēs – atbalstu saņēma Siguldas reģiona Tūrisma biedrības (tagad – Gaujas Nacionālā parka Tūrisma biedrība) projekts “Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera attīstība”. Formāli klasteris izveidots 2012.gada februārī, parakstot vienošanos par sadarbību kopīgu aktivitāšu īstenošanā ar mērķi veicināt Gaujas Nacionālā parka teritoriju kā vienota tūrisma galamērķa attīstību. Lai klastera ietvaros dalībniekiem būtu kopējs sadarbības ietvars un organizēta kopējo zināšanu pārvaldība, ir izstrādāta “Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera attīstības stratēģija 2012.-2019.gadam”. Šobrīd Gaujas Nacionālā parka tūrisma klasterī zem zīmola [„Enter Gauja”](#) apvienojušās ir pašvaldības, tai skaitā divas Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības – Siguldas novads un Inčukalna novads, kā arī Vidzemes plānošanas reģionā ietilpstošie Līgatnes, Amatas, Pārgaujas, Kocēnu, Priekuļu, Cēsu novadi un Valmieras pilsēta.

Paralēli „Klasteru programmas” atbalstītajiem klasteriem attīstās arī citas klasteru iniciatīvas. Biedrība „Latvijas kūrortpilsētu asociācija”, kurā ietilpst Jūrmala, Carnikava, Baldone, Saulkrasti, Salacgrīva, Sigulda, Ogre, Līgatne, Liepāja, kopā ar vairākām Latvijas slimnīcām, kūrorta rehabilitācijas centriem, sanatorijām, kūrortviesnīcām, tūrisma, medicīnas un kosmētikas nozarē iesaistītām organizācijām un uzņēmumiem, pašvaldībām un Rīgas Stradiņa Universitāti izveidojuši [„Latvijas veselības tūrisma klasteri”](#) un izstrādājuši “Latvijas veselības tūrisma stratēģija 2012.-2020.gadam”. Galvenie klastera darbības virzieni noteikti: kopīgu Latvijas veselības tūrisma mārketinga aktivitāšu īstenošana, eksporta tirgus paplašināšana, jaunu un inovatīvu veselības tūrisma eksportproduktu izstrāde, sadarbības veicināšana starp klastera partneriem, izstrādājot un virzot ārvalstu tirgū kompleksus veselības tūrisma piedāvājumus, kā arī darbs pie nozares labvēlīgas normatīvās bāzes veidošanas. Šajā klasterī arī iekļaujas pirmā Latvijas vadošo medicīnas iestāžu alianse [“BalticCare”](#), kas, apvienojot desmit klīnikas, izveidota 2009.gadā kā reakcija ekonomiskās krīzes sekām.

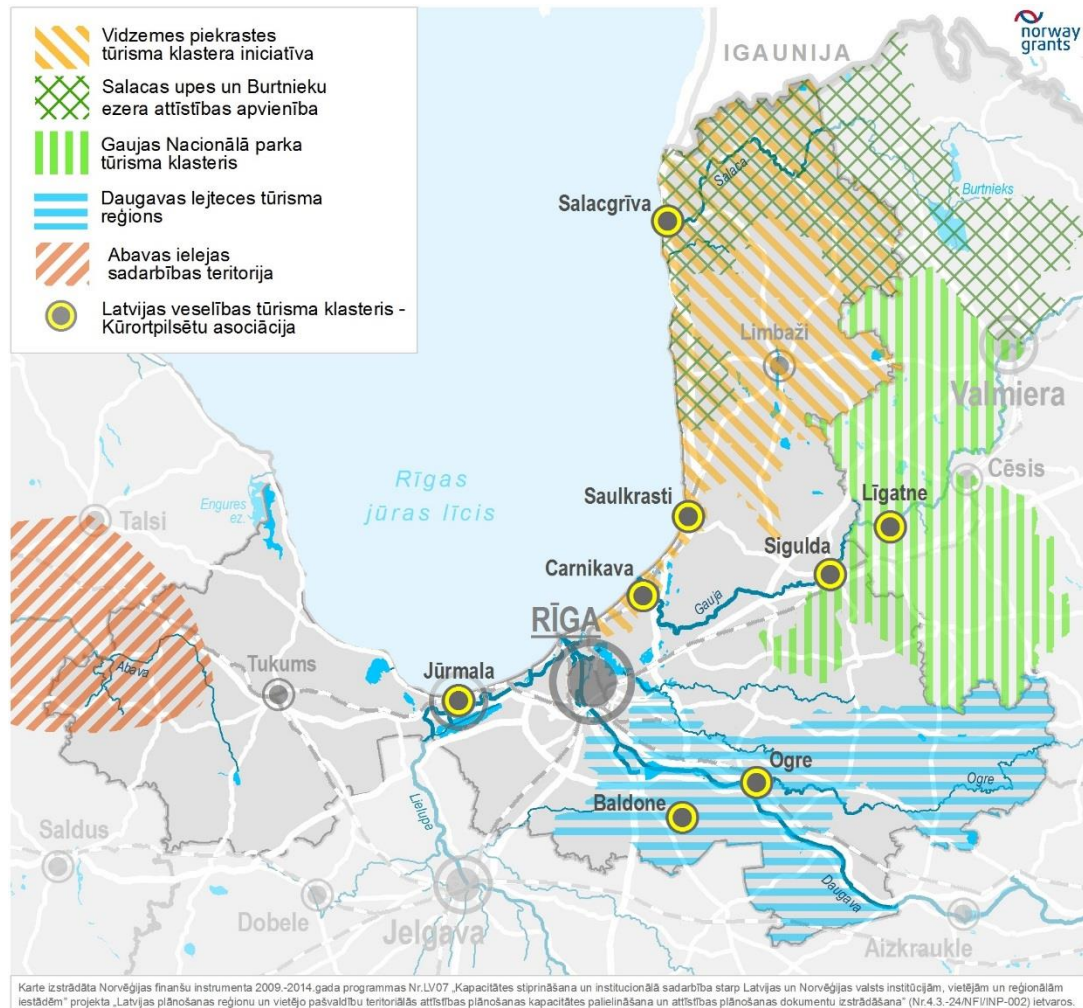
Vidzemes piekrastes tūrisma klastera [„Savilņojošā Vidzeme”](#) izveides aizsākums saistāms ar 2010.gada sākumu, sākotnēji sadarbojoties četrām pašvaldībām – Alojas, Limbažu, Salacgrīvas un Saulkrastu novadiem, tūrisma uzņēmējiem un Vidzemes tūrisma asociācijai. 2013.gadā kā partneris pievienojas arī Carnikavas novads. Šajā pašā gadā tika parakstīta vienošanās starp klasterī ietilpstošajām partnera pašvaldībām un Dabas aizsardzības pārvaldi par mērķtiecīgu sadarbību, lai veicinātu tūrisma attīstību Vidzemes piekrastes teritorijā. Tāpat šajā gadā pirmo reizi izdota klastera partneru kopīgi veidotā tūrisma karte “Vidzemes piekraste”. Klastera darbības mērķis ir veicināt

Vidzemes piekrastes un reģiona atpazīstamību starptautiskā tirgū, palielināt tūristu uzturēšanas laiku galamērķī, mazināt sezonalitātes ietekmi uz tūrismu, sniegt iespēju attīstīt uzņēmējdarbību un piedāvājumu kvalitātes izaugsmi, iegūt papildu zināšanas un apmainīties ar pieredzi.

2014.gadā aizsāktas divas pašvaldību sadarbības iniciatīvas, kuru galvenais vadmotīvs arī ir ūdens telpa – Daugavas upe, Salacas upe un Burtnieku ezers. Četras pašvaldības – Salacgrīvas un Alojas novads no Rīgas plānošanas reģiona un Mazsalacas un Burtnieku novads no Vidzemes plānošanas reģiona – janvārī parakstīja savstarpējas sadarbības līgumu par kopīgu tūrisma un uzņēmējdarbības pasākumu, vides un dabas aizsardzības aktivitāšu īstenošanu ar mērķi veicināt Salacas upes un Burtnieku ezera teritorijas attīstību. Šobrīd pašvaldību apvienība īpašu uzmanību pievēršusi vienotas zivju makšķerēšanas kārtības izveidei un ieviešanai, lai saglabātu ceturto lielāko Baltijas jūras baseina lašupi Salacu un Burtnieku ezeru.

2014.gada jūlijā, apvienojoties “Daugavas lejteces tūrisma reģionā”, sešu Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību – Ķekavas, Salaspils, Stopiņu, Ikšķiles, Ogres un Baldones novadu – vadītāji, kā arī Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvji, parakstīja līgumu par sadarbību tūrisma jomā. Šādā veidā “Daugavas lejteces tūrisma reģiona” dalībnieki nolēmuši veidot ciešāku un koordinētāku Daugavas lejteces tūrisma informācijas centru sadarbību ar mērķi stiprināt Daugavas lejteces tūrisma produkta tēlu un pilnveidot piedāvājumu, perspektīvā to izveidojot kā konkurētspējīgu tūrisma reģionu, kas papildinātu Rīgas tūrisma piedāvājumu. Daugavas lejteces pašvaldības jau ir izdevušas gan kopīgu tūrisma karti, gan vienotā standā strādājušas pašmāju tūrisma izstādē „Balttour”, kā arī vairākās starptautiskās tūrisma izstādēs Baltijas un citās valstīs.

Kā vēl viena sadarbības teritorija minama dabas parks „Abavas senieleja” un tam pieguļošās Rīgas un Kurzemes plānošanas reģionu pašvaldības, kur, pateicoties biedrībai [„Abavas ielejas attīstības centrs”](#), kopš 2003.gada īstenoti projekti, kas veicina dabas aizsardzību un uzņēmējdarbības attīstību. Projektu realizācijā iesaistīti gan vietējie iedzīvotāji un pašvaldības (Kandavas, Talsu, Sabiles un Kuldīgas novadi), gan dabas aizsardzības institūcijas (Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas dabas fonds, Latvijas vides aizsardzības fonds), gan vietējie un valsts uzņēmumi (Latvijas Valsts meži). Līdztekus projektiem sadarbības partneri izdod kopējus tūrisma materiālus, piedalās tūrisma izstādēs, organizē Abavas upes sakopšanas talkas, apmācības un seminārus.

Starppašvaldību sadarbība tūrisma jomā**Citas organizācijas**

Liela daļa pasākumu notiek dažādu ES struktūrfondu un ES programmu līdzfinansētu projektu ietvaros, kuros Rīgas plānošanas reģions ir vadošais partneris vai sadarbības partneris. Projektu ieviešanā Rīgas plānošanas reģions sadarbojas ar reģiona pašvaldībām, citiem plānošanas reģioniem, valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem. Līdz 2013.gadam Rīgas plānošanas reģions sadarbībā ar Latvijas vai ārvalstu partneriem īstenojis 19 projektus.

Rīgas plānošanas reģions projektu aktivitāšu, kā arī savu funkciju īstenošanā sadarbojas ar Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociāciju, Latvijas darba devēju konfederāciju, Latvijas lauksaimniecības kooperatīvu asociāciju, Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Stokholmas Ekonomikas augstskolu Rīgā, Ventspils augstskolu, Latvijas Zinātņu akadēmiju, Fizikālās enerģētikas institūtu, Izglītības kvalitātes valsts dienestu, Vides investīciju fondu, Ventspils Augsto tehnoloģiju parku, Latvijas Būvzinātnieku savienību, Latvijas Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas inženieru savienību, Latvijas Tūrisma Aģentu un Operatoru Asociāciju, Rīgas NVO namu, Latvijas lauku forumu, VRG tīklu u.c

2013.gadā Rīgas plānošanas reģions kā vadošais partneris īstenoja Eiropas Sociālais fonda projekta „Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā” ieviešanu. Viena no projekta aktivitātēm bija apmācību semināru organizēšana, kur centrālā tematika bija saistīta ar teritoriju attīstības iespēju risinājumiem un iedzīvotāju, vietējo kopienu līdzdalību to ieviešanā. Lai demonstrētu labās prakses piemērus, piedalīties apmācību semināros tika aicinātas vairākas nevalstiskās organizācijas – Latvijas Kūrortpilsētu asociācija, Vidzemes piekrastes tūrisma klasteris „Saviļņojošā Vidzeme”, Latvijas lauku forums, Carnikavas novada biedrība „Kālnieki” un publisko un privāto partnerattiecību biedrība „Sernikon”, Kuldīgas novada biedrība „Nekomerciālās kultūras attīstības centrs”, Jaunpils novada biedrības „Kāmenes” un „Īdumsroze”.

2014.gada 18.maijā noslēgts sadarbības līgums starp Latvijas Darba devēju konfederāciju un Rīgas plānošanas reģionu. Noslēgtā vienošanās paredz abu pušu sadarbību uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu ieviešanā Rīgas plānošanas reģionā, konsultāciju un aktuālas informācijas sniegšanā uzņēmējiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem par finanšu piesaistes iespējām, īstenot kopējus pasākumus sociālā dialoga sekmēšanai reģiona pašvaldībās.

Starptautiskā sadarbība

Pārrobežu sadarbība

Rīgas plānošanas reģions Z daļā (Salacgrīvas un Alojas novadi) robežojas ar kaimiņvalsts Igaunijas Pērnavas reģionu. Rīgas plānošanas reģions nav izveidojis tiešu sadarbību ar Pērnavas reģionu, taču ar dažādiem Igaunijas partneriem Rīgas plānošanas reģions sadarbojies vairāku projektu īstenošanā – Harju reģions, Tallinas pilsētas pašvaldība, Tallinas Tehniskā universitāte, Tartu Zinātnes parks, HiiteMaja fonds, Baltijas Studiju institūts, „CleantechEstonia.”

Starptautiskie projekti

Rīgas plānošanas reģiona starptautisko projektu un partneru sarakstu skatīt pielikumā *Rīgas plānošanas reģiona starptautiskie projekti*

Rīgas plānošanas reģiona sadarbības partneri Eiropā

Avots: Rīgas plānošanas reģions

4. REĢIONA CENTRU ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS

2014.gada 18.septembrī Rīgas plānošanas reģions sadarbībā ar Latvijas Arhitektu savienības projekta „SKOLNIEKS PĒTNIEKS PILSĒTNIEKS” (SPP) īstenotājiem organizēja jauniešu līdzdalības pasākumu jeb darbnīcu „TIEKAMIES 2030! KUR?” tika aicināti 9.-12.klases skolēni no Rīgas, Jūrmalas un reģiona centriem – Tukuma, Ogres, Siguldas un Limbažu novadiem. Uzaicinājumam atsaucās 24 skolēni no visiem novadiem, izņemot Siguldas novadu. Pasākuma laikā jaunieši sadalījās piecās 3 – 6 dalībnieku lielās komandās, kuras vadīja SPP arhitekti, asistējot RRP kolēģiem.

Pasākuma – darbnīcas mērķis bija gūt skolēnu skatījumu uz esošo RPR apdzīvojuma plānojumu, mobilitāti, Rīgas un Pierīgas sadarbības problēmām un iespējām, kā arī lauku, pilsētu un valsts galvaspilsētas saiknēm vai sarāvumiem. Pasākuma vadībai SPP izstrādāja īpašu metodiku, kas ļautu apkopot jauniešu idejas, ieteikumus un risinājumus, kā viņuprāt plānot RPR teritoriju, lai arī 2030.gadā tā būtu viņiem pievilcīga dzīves un darba telpa. Jaunieši modelēja gan savu ideālo pilsētu pēc 15 gadiem, gan identificēja problēmas, kas būtu jārisina, lai tuvotos šim ideālajam stāvoklim.

Pēc darbnīcas visas jauniešu darba grupās identificētās problēmas tika sadalītas trīs ilgtspējīgu attīstību definējošās dimensijās – ekonomiskajās, vides un sociālajās, un izveidota elektroniska aptaujas anketa, kuras ietvaros bija iespēja novērtēt katru problēmu 1-10 punktu skalā (atbilde 1 - problēmas nav, 10 – ļoti aktuāli). Aizpildīt anketu tika aicināti Rīgas, Jūrmalas, Limbažu, Ogres un Tukuma jaunieši, un laika posmā no 2014.gada 6.oktobra līdz 16.oktobrim kopā to aizpildīja 93 RPR jaunieši. Papildus attīstības izaicinājumu vērtējumam jaunieši tika lūgti novērtēt arī pārējās pilsētas, norādot ar ko īpaša viņiem tā liekas.

Starp **Rīgas** jauniešu identificētajām problēmām atrodami vairāki nacionālā līmenī risināmi jautājumi, kas tiek projicēti uz galvaspilsētu, kur koncentrētas gan izglītības iestādes, gan valsts pārvaldes institūcijas, gan ekonomiskās aktivitātes. Piemēram, „imports pārsniedz eksportu”, „valsts apmaksātu stipendiju trūkums”, „cilvēki neuzticas valdībai.” Jaunieši izcēluši arī pilsētvides problēmas, norādot tās nespēju pielāgoties iedzīvotāju vajadzībām, veidojot draudzīgu, aktīvu un veselīgu dzīves veidu piemērotu publisko ārtelpu – „grūta pieejamība invalīdiem un jaunajām māmiņām, kā arī nedroši mikrorajoni”, „zaļo zonu trūkums”, „maz veloceliņu”, „nepārdomāta pilsētas īpašumu apsaimniekošana”, „Rīgas zoodārzam zūd kvalitāte”. Īpaša rekomendācija no jauniešu puses būtu arī Rīgas virtuālās dimensijas attīstīšana, publiskas informācijas un tehnoloģiju telpas veidošana, ko atklāj tādas problēmas kā „Wi-fi pārklājums nav visā Rīgā” un „nav publiskas vietas, kur pieslēgties elektrībai.”

Jūrmalas jaunieši vairākkārtīgi akcentējuši problēmas, kas saistās ar valsts monocentrisko apdzīvojuma struktūru – proti, Rīgas dominanci. Piemēram, jūrmalnieki identificējuši tādas problēmas kā „iespēja specifiskas lietas apgūt vai piedzīvot kādā no reģiona pilsētām ir mazattīstīta – viss notiek caur Rīgu”, „starppilsētu sadarbības un sasaistes trūkums – viss notiek caur Rīgu”, „darba vietu ārpus izklaides sfēras – iedzīvotājiem jābrauc strādāt uz reģiona centru - Rīgu”. Jūrmalas jaunieši kā problēmu vērtējuši nepietiekamu Jūrmalas kā kūrortpilsētas statusa izmantošanu, norādot, ka „netiek izmantots potenciāls medicīniskā tūrisma attīstībā –

piemēram, nedarbojas sanatorijas (Ķemerī), kas nestu peļņu pilsētai.” Īpaši izceltas problēmas, kas saistās ar veselīgas, daudzveidīgas un draudzīgas (pieejama visās sezonās) pilsētvides saglabāšanu un veidošanu tieši iedzīvotāju, ne tikai tūristu interesēs – „nepieciešamība pēc vietām, kur nodarboties ar sportu, īpaši akcentējot ziemas periodu, piemēram, trūkst slidotavu”, „gaiss piesārņojums, kas rodas, ja Jūrmala tiek izmantota kā tranzītzona caurbraukšanai”, „labiekārtotu atpūtas parku, zaļās zonas trūkums Jūrmalas tālākajā galā – Kauguros, Slokā, Ķemeru”, „izklaides vietu trūkums tiem, kas nepiedalās un neapmeklē „Jauno Vilni”, kā arī dārdzība (piemēram, aizbraukt ar kuģi līdz Rīgai.”

Tukuma jaunieši šobrīd savā pilsētā nejūtas pilnīgi droši un pasargāti, par ko liecina šādas problēmas – „trūkst ielu, ārtelpas apgaismojums”, „atsevišķi pilsētas rajoni ir nedroši”, „nepietiekama drošības sistēmas attīstība.” Jaunieši norādījuši uz kvalitatīvu pakalpojumu, atpūtas un izklaides iespēju trūkumu Tukumā – „nav pieejami CSDD pakalpojumi”, „nekvalificēti ārsti zemā atalgojuma dēļ”, „kvalitatīvu preču trūkums”, „nepieciešama tirgus laukuma rekonstrukcija”, „nav kino”, „nav attīstīti sporta centri”, „trūkst drošas peldvietas”, „trūkst papildus izglītības iespējas.” Tukuma jaunieši labprāt vēlētos, lai nākotnē pilsēta tiktu plānota un pārvaldīta videi draudzīgi, tādēļ būtu jārisina tādas problēmas kā „trūkst atkritumu šķirošanas iespējas”, „nepieciešams ekoloģisks transports”, „nepietiekami paplašināts veloceliņu tīkls”, „pilsētā trūkst labiekārtotu zaļo zonu.” Tukuma jaunieši īpaši uzsvēruši pietiekami neizmantoto pilsētas un novada tūrisma potenciālu – „neattīstīts tūrisma bizness”, „netiek izmantots jūras tuvums”, „jāmaina tūrisma informācijas centra atrašanās vieta.”

Ogres jauniešu identificēto problēmu vidū arī uzsvēruši pilsētas, novada neizmantoto tūrisma potenciālu, jo īpaši akcentējot Daugavas telpu – „netiek pilnībā izmantots esošās sanatorijas potenciāls, nav SPA”, „nav kuģu satiksmes pa Daugavu un ūdens izklaides”, „Daugavas krastmala un mols sliktā tehniskā stāvoklī, nav labiekārtojuma”, „netiek izmantots esošo dabas taku potenciāls”, „nav attīstīts tūrisms, nav informācijas par dabas un vēstures pieminekļiem”, „trūkst viesnīcu un kempingu”. Līdzīgi kā Tukuma jaunieši arī Ogrē jaunieši kā būtiskas problēmas raksturojuši kvalitatīvu pakalpojumu, atpūtas un izklaides iespēju trūkumu – „nav kino un teātra”, „estrādes programma neregulāra, neatbilst dažādām interesēm”, „trūkst tirdzniecības centra ar daudzveidīgu preču piedāvājumu.” Vērtējot Ogres iedzīvotāju ikdienas mobilitāti un dzīves telpu, jaunieši norāda uz šādām problēmām – „sabiedriskais transports iet reti, nav pieejams transporta kustības saraksts mobilajās ierīcēs”, „veidojas lieli sastrēgumi uz šosejas Koknese-Rīga un dzelzceļa pārbrauktuves”, „trūkst veloceliņu tīkls un velonovietnes”, „nav parku un skvēru ar bērnu laukumiem un treniņiem.”

Limbažu jaunieši rosinātu risināt jautājumus, kas saistīti ar pilsētas vēsturiskā centra atjaunošanu, un kā problēmas un izaicinājumus identificējuši – „nav iespējams atdzīvināt vēsturiski vērtīgu ēku, pieminekli dēļ ierobežojumiem”, „pārdomāts process, atjaunojot pilsētu”, „zemes labāka, racionālāk izmantošana.” Limbažnieki vēlētos vairot pašu iedzīvotāju pozitīvo ietekmi un iesaisti pilsētas attīstībā, tādēļ akcentētas šādas problēmas – „saprotašāka/saprotamāka iedzīvotāju sadarbība ar pašvaldību”, „iedzīvotāju attieksme, motivācija darīt, cieņa pret vietu”, „trūkst iespēju stresu izmantot radoši, nevis izpostot, bet sakopjot, padarot interesantāku vidi”, „dabas sakopšana, piemēram, Lielzera”, „informācijas

pieejamība: kur, kas, kad notiek?” Tāpat Limbažu jauniešiem svarīga ir pakalpojumu, izklaides un atpūtas iespēju pieejamība, kas šobrīd ir nepilnvērtīga – „nav aktīvās atpūtas iespēju”, „nav „klubīna””, „ierobežota izvēle, iegādājoties lietas”, „veselības aprūpes problēmas”.

Lai Rīgas plānošanas reģiona attīstības centros dzīvojošie jaunieši arī 2030.gadā vēlētos būt savu pilsētu iedzīvotāji, pēc identificēto problēmu apkopošanas iespējams, izdalīt šādus prioritāros rīcību virzienus:

Nodarbinātība (prakses un darba vietas jauniešiem, iespēja uzsākt un īstenot uzņēmējdarbības aktivitātes)

Mobilitāte (kvalitatīvi sabiedriskā transporta savienojumi gan pilsētā, gan reģionā un starp reģioniem, ekoloģisks sabiedriskais transports, attīstīts veloceļu tīkls, pieejama interaktīva informācija par transporta kustību)

Publiskie un sociālie pakalpojumi (veselības aprūpe, izglītības iespējas, tirdzniecības vietu daudzveidība, bezpajumtnieku un dzīvnieku aprūpe)

Brīvais laiks (kvalitatīvas un daudzveidīgas izklaides un aktīvās atpūtas iespējas (kino un teātris, mūzika un dejas, sports) gan telpās, gan pilsētvidē)

Sadarbība (sadarbība starp pašvaldību un iedzīvotājiem, sadarbība starp dažādām etniskām grupām (piemēram, romi, krievi), sadarbība starp reģiona pilsētām, skolām)

Vietējā potenciāla/resursu izmantošana (pašvaldības specializācijas stiprināšana, vietējo resursu attīstīšana un pilnvērtīga izmantošana (piemēram, lidosta „Jūrmala”, Lielzers, Daugava, sanatorijas)

Skatīt pielikumu *Reģiona centru attīstības problēmas jauniešu redzējumā*

INFORMĀCIJAS AVOTI UN MATERIĀLI

1. Eurostat dati
2. Klepers A. 2011. Tūrisma klasteru potenciāls vietu konkurētspējas palielināšanai. Prezentācija. Latvijas tūrisma forums. 09.12.2011.
http://www.tava.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/prezentacijas/turisma-forums-2011/TurForums_2011_AKlepers_ViAII.pdf
3. Klepers A. u.c. 2012. Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera attīstības stratēģija 2012.-2019.gadam. <http://www.tourism.sigulda.lv/gaujas-np-t%C5%ABrisma-klastera-strat%C4%93%C4%A3ija/>
4. „Latvijas reģionu ekonomikas attīstības perspektīvas un virzieni 2010-2011”. LZA Ekonomikas institūts
5. LIAA 2012. Ar 11 klasteru starpniecību veicinās Latvijas ekonomikas izrāvienu. [publicēts 12.09.2012.] <http://www.liaa.gov.lv/lv/ar-11-klasteru-starpniecibu-veicinas-latvijas-ekonomikas-izravienu> Resurss skatīts 17.01.2015.
6. LR Centrālās Statistikas pārvaldes dati www.csb.gov.lv
7. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra dati www.pmlp.gov.lv/lv/statistika/iedzivotaju.html
8. Rīgas plānošanas reģiona Ekonomikas profils
9. Statistics Estonia dati www.stat.ee/en
10. Statistics Finland dati www.stat.fi/org/index_en.html
11. Statistics Lithuania dati www.stat.gov.lt/en
12. Statistics Sweden dati www.scb.se/default_2154.aspx
13. Reģionālais struktūrfondu informācijas centrs (RSIC) 2014.
<http://www.esfinanses.lv/index.php?lang=lv&dir=lapa%2Fes-fondu-projekti®ion=a&aktivitate=2.3.2.3.+Klasteru+programma> (Resurss skatīts 11.12.2014.)
14. Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns
15. Rīgas plānošanas reģiona prioritātes un rīcības konkurētspējīgai izaugsmei
16. Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2005.-2011.gadam
17. Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2009.-2013.gadam
18. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2008
19. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2009
20. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2010
21. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2011
22. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2012

23. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības ziņojums 2013/2014
24. Salaspils novads 2014. Sešas Pierīgas pašvaldības izveido Daugavas lejteces tūrisma reģionu. [publicēts 25.07.2015.] <http://www.salaspils.lv/parvalde/parvalde-aktualitates/sesas-pierigas-pasvaldibas-izveido-daugavas-lejteces-turisma-regionu>
25. TAVA 2012. Latvijas tūrisma apkārtraksts [publicēts 11.2012.] <http://www.greetingsfromlatvia.lv/?lang=lv&cat=276&id=582>
26. TAVA 2014. Medicīnas tūrisms Latvijā kļūst arvien pieprasītāks. [publicēts 29.05.2014.] <http://www.tava.gov.lv/lv/medicinas-turisms-latvija-klust-arvien-pieprasitaks>
27. Vidzemes tūrisma asociācija 2015. Saviļņojošā Vidzeme. [publicēts 13.01.2015.] <http://www.vidzeme.com/lv/par-vidzemes-turisma-asociaciju/savilnojosa-vidzeme/savilnojosa-vidzeme.html>

PIELIKUMI

STATISTISKAS DATI REĢIONA UN PAŠVALDĪBU GRIEZUMĀ

Iedzīvotāji**Iedzīvotāju skaits Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās*****Iedzīvotāju skaits un blīvums novados***

Novadi	Iedzīvotāju grupas sadalījumā reģiona novados			Kopējais iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2010-2012 (%)	Apdzīvotības blīvums (cilv./km ²)
	Jaunāki par 15 g.	DS vecumā	Vecāki par 62 g.			
Alojas novads	779	3 841	1 275	5 895	-2,8	9,3
Ādažu novads	1 905	6 790	1 427	10 122	3,5	62,1
Babītes novads	1 775	6 299	1 434	9 508	3,9	39,3
Baldones novads	1 009	3 707	1 021	5 737	0,5	32,1
Carnikavas novads	931	4 394	1 450	6 775	4,7	84,5
Engures novads	976	5 139	1 803	7 918	-1,9	19,9
Garkalnes novads	1 413	5 115	1 071	7 599	7,4	50,5
Ikšķiles novads	1 650	5 727	1 566	8 943	3,3	68,8
Inčukalna novads	1 229	5 698	1 552	8 479	-0,5	75,6
Jaunpils novads	401	1 818	524	2 743	-0,3	13,0
Kandavas novads	1 435	6 366	1 890	9 691	-2,9	14,9
Krimuldas novads	768	3 829	1 079	5 676	-1,7	16,7
Ķeguma novads	781	4 181	1 232	6 194	-2,7	12,6
Ķekavas novads	4 049	14 533	3 536	22 118	2,9	81,8
Lielvārdes novads	1 665	7 400	2 109	11 174	-2,0	49,5
Limbažu novads	2 541	12 545	4 125	19 211	-2,1	16,4
Mālpils novads	561	2 624	727	3 912	-4,2	17,7
Mārupes novads	3 655	10 544	1 958	16 157	9,2	155,5
Ogres novads	5 570	25 045	7 739	38 354	-1,5	38,8
Olaines novads	3 032	13 815	3 794	20 641	0,6	69,6
Ropažu novads	1 003	4 903	1 197	7 103	1,3	22,1
Salacgrīvas novads	1 113	6 074	1 987	9 174	-3,0	14,4
Salaspils novads	3 583	15 435	4 294	23 312	0,5	183,6
Saulkrastu novads	783	3 850	1 524	6 157	-0,1	128,3
Sējas novads	347	1 674	441	2 462	-0,4	10,8
Siguldas novads	2 873	11 736	3 401	18 010	1,4	50,0
Stopiņu novads	1 747	6 806	1 603	10 156	3,4	189,8
Tukuma novads	5 148	21 410	6 349	32 907	-1,7	27,5
Novados kopā	52 722	221 298	62 108	336 128	0,4	33,5

Avots: Iedzīvotāju skaits un struktūra - PMLP Iedzīvotāju reģistrs 2012.gada 1.janvārī

Iedzīvotāju skaits un blīvums republikas pilsētās

Republikas pilsētas	Iedzīvotāju grupas sadalījumā reģiona pilsētās			Kopējais iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2010-2012 (%)	Apdzīvotības blīvums (cilv./km ²)
	Jaunāki par 15 g.	DS vecumā	Vecāki par 62 g.			
Rīga	91 583	452 604	155 016	699 203	-1,4	2 307,6
Jūrmala	7 660	36 526	12 121	56 307	0,3	563,1
Pilsētās kopā	99 243	489 130	167 137	755 510	-1,3	1874,7

Avots: Iedzīvotāju skaits un struktūra - PMLP Iedzīvotāju reģistrs 2012.gada 1.janvārī

Dabas resursi**Nozīmīgāko lauksaimniecības zemju izvietojums reģiona novados**

Rādītāji	Rādītāju izmaiņas pa novadiem (novadi ar lielākajām LIZ platībām)					
	Tukuma novads	Limbažu novads	Ogres novads	Kandavas novads	Alojas novads	Salacgrīvas novads
LIZ kopējā platība (tkst.ha)	55.7	40.0	34.7	28.1	17.9	16.5
% no novada platības	46.6	34.2	35.1	43.3	28.4	25.9
Aramzeme (tkst.ha)	47.9	27.8	23.1	24.0	11.9	11.8
Augļu dārzs (tkst.ha)	0.9	0.5	0.4	0.3	0.2	0.2
Pļavas (tkst.ha)	2.6	4.8	3.7	1.0	2.7	1.3
Ganības (tkst.ha)	4.2	6.9	7.5	2.8	2.6	3.1
LIZ uz iedzīvotāju (ha/iedz)	1.7	2.0	0.9	2.8	3.0	1.7
Aramzeme uz iedzīvotāju (ha/iedz)	1.4	1.4	0.6	2.4	2.0	1.3

Avots: Aprēķināts pēc Valsts zemes dienesta datiem - Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2010. gada 1. janvāri

Nozīmīgāko mežu platību izvietojums reģionā

Rādītāji	Rādītāju izmaiņas pa novadiem (novadi ar lielākajām mežu platībām – absolūti un relatīvi)					
	Limbažu novads	Ogres novads	Tukuma novads	Salacgrīvas novads	Alojas novads	Ķeguma novads
Mežu kopējā platība (tkst.ha)	53.6	46.1	41.3	38.0	32.2	27.1
mažainība %	45.8	46.6	34.7	59.4	51.1	55.3
īpatsvars no kopējās mežu platības valstī	1.9	1.6	1.5	1.3	1.1	1.0
mežs uz iedzīv. (ha/iedz.)	2.74	1.18	1.24	4.03	5.31	4.27
Skujkoku platība (tkst.ha)	20.2	18.4	23.3	15.5	13.3	18.0
Lapu koku platība (tkst.ha)	33.4	27.7	18.0	22.5	18.9	9.1

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PASREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Koksnes krāja (<i>milj.m³</i>)	10.1	9.2	9.3	8.0	6.0	5.9
Krāja uz meža ha (<i>m³/ha</i>)	189.0	198.6	224.1	211.2	187.5	217.3
Krāja uz iedzīvotāju (<i>m³</i>)	517.0	236.4	277.5	850.7	997.0	926.9

Avots: Aprēķināts pēc Valsts meža dienesta Meža statistikas 2010

Lielākie reģiona ezeri

Rādītāji	Rādītāji sadalījumā pa ezeriem			
	Engures ezers	Babītes ezers	Ķīšezers	Kaņieris
Ezera platība (<i>km²</i>)	40.5	25.6	17.3	11.3
Vidējais dziļums (m)	0.4	0.9	2.4	0.6
Lielākais dziļums (m)	2.1	1.7	4.2	1.8
Salu skaits	9	1	3	7

Avots: CSP

Garākās reģiona upes

Rādītāji	Rādītāji sadalījumā pa upēm					
	Daugava	Gauja	Ogre	Abava	Lielupe	Salaca
Upes kopgarums valsts teritorijā (<i>km</i>)	352	452	188	129	119	95
Upes kopgarums reģionā (<i>km</i>)	89	70	84	63	37	58

Avots: CSP

Reģionā zināmās derīgo izrakteņu atradnes

Rādītāji	Rādītāji sadalījumā pa derīgo izrakteņu veidiem							
	Ģipš-akmens	Dolomīts	Smilts	Māls	Smilts un grants	Aleirīts	Kūdra	Sapropelis
Zināmo atradņu skaits	1	7	54	1	43	1	16	1
Zināmie krājumi (<i>tūkst.m³</i>)	6 060.41	36 476.86	31 955.50	5.91	30 891.55	693.96	52 299.28	812.23
Vidējais apjoms atradnē (<i>tūkst.m³</i>)	6 060.41	5 210.98	591.77	5.91	718.41	693.96	3 268.71	812.23
Ieguve vidēji gadā (<i>tūkst.m³</i>)	74.94	469.94	646.08	2.54	475.01	14.94	101.21	0.67
Ieguves rezerve (<i>gadi</i>)	81	78	49	2	65	46	517	1 212

Avots: Aprēķināts pēc Derīgo izrakteņu krājuma bilances par 2009.gadu (Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs)

Reģionā izzināto derīgo izraķteņu atradņu izvietoījums

Reģiona novadi un pilsētas	Zināmo derīgo izraķteņu atradņu skaits novados / pilsētās							
	Ģipš- akmens	Dolomīts	Smilts	Māls	Smilts un grants	Aleirīts	Kūdra	Sapro- pelis
Rīga	-	-	-	-	-	-	-	-
Jūrmala	-	-	-	-	-	-	-	1
Alojas novads	-	-	2	-	1	-	1	-
Ādažu novads	-	-	-	-	-	-	-	-
Babītes novads	-	-	-	-	-	-	1	-
Baldones novads	-	-	-	-	-	1	-	-
Carnikavas novads	-	-	-	-	-	-	-	-
Engures novads	-	-	1	-	1	-	-	-
Garkalnes novads	-	-	1	-	1	-	-	-
Ikšķiles novads	-	2	1	-	-	-	-	-
Inčukalna novads	-	-	1	-	1	-	1	-
Jaunpils novads	-	-	2	-	1	-	-	-
Kandavas novads	-	-	2	-	2	-	1	-
Krimuldas novads	-	-	1	-	1	-	-	-
Ķeguma novads	-	-	6	-	7	-	-	-
Ķekavas novads	-	-	3	-	2	-	1	-
Lielvārdes novads	-	2	-	-	3	-	-	-
Limbažu novads	-	-	5	1	3	-	3	-
Mālpils novads	-	-	-	-	-	-	-	-
Mārupes novads	-	-	4	-	-	-	1	-
Ogres novads	-	-	8	-	7	-	2	-
Olaines novads	-	-	1	-	-	-	-	-
Ropažu novads	-	3	1	-	-	-	-	-
Salacgrīvas novads	-	-	1	-	1	-	1	-
Salaspils novads	1	-	-	-	-	-	1	-
Saulkrastu novads	-	-	1	-	-	-	-	-
Sējas novads	-	-	-	-	-	-	-	-
Siguldas novads	-	-	2	-	2	-	-	-
Stopiņu novads	-	-	-	-	-	-	-	-
Tukuma novads	-	-	11	-	10	-	3	-
Reģionā kopā	1	7	54	1	43	1	16	1

Avots: Aprēķināts pēc Derīgo izraķteņu krājuma bilances par 2009.gadu (Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs)

Finanšu resursi un investīcijas**Nefinanšu investīcijas reģionā**

Rīgas plānošanas reģionā kopā	Nefinanšu investīciju plūsmas izmaiņas pa gadiem (<i>milj.Ls</i>)			
	2000	2004	2008	2009
Nefinanšu investīcijas	1 317.00	2 150.40	3 095.50	2 015.80
<i>t.sk. būvniecība</i>	<i>304.10</i>	<i>697.30</i>	<i>1 139.20</i>	<i>758.60</i>

Avots: CSP (2009.gada salīdzināmās cenās)

Reģiona novadu un pilsētu finanses

Reģiona novadi un pilsētas	Nodokļu ieņēmumi pa veidiem (<i>Ls</i>)				Budžets kopā
	IIN	ĪN	Citi pašu ieņēmumi	Finansējums no PFIF	
Rīga	258 985 769	38 630 868	25 224 695	0	433 070 761
Jūrmala	18 556 759	3 888 703	1 164 723	0	64 539 379
Alojas novads	935 563	83 528	324 905	306 269	3 450 362
Ādažu novads	3 341 153	792 376	312 546	0	6 159 543
Babītes novads	3 489 734	417 524	116 242	0	5 486 613
Baldones novads	1 458 984	121 149	36 872	0	2 952 876
Carnikavas novads	2 176 789	284 673	814 921	0	7 270 295
Engures novads	1 831 738	146 399	1 439 052	0	5 377 887
Garkalnes novads	3 036 114	369 233	60 049	0	4 297 890
Ikšķiles novads	3 196 942	165 060	1 458 215	0	9 467 897
Inčukalna novads	2 295 452	175 163	311 502	0	4 060 408
Jaunpils novads	459 589	63 239	64 387	90 873	1 017 156
Kandavas novads	1 531 286	177 645	190 566	497 737	5 405 708
Krimuldas novads	1 346 105	112 424	153 564	63 845	2 995 413
Ķeguma novads	1 546 033	146 395	168 144	8 068	2 987 906
Ķekavas novads	8 042 922	676 962	549 265	0	11 311 920
Lielvārdes novads	2 964 034	171 316	520 469	57 419	6 172 771
Limbažu novads	4 160 579	396 270	521 923	263 178	12 580 103
Mālpils novads	1 068 543	71 719	442 128	0	3 361 656
Mārupes novads	5 285 413	1 170 657	150 405	0	8 124 625
Ogres novads	11 060 915	848 195	8 848 930	283 804	33 010 049
Olaines novads	5 974 180	519 469	333 898	0	9 617 710
Ropažu novads	1 836 949	160 529	88 098	0	2 796 987
Salacgrīvas novads	2 023 358	201 237	416 242	1 345	4 878 414

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Salaspils novads	7 133 204	573 526	465 328	0	10 282 536
Saulkrastu novads	1 773 436	352 643	203 196	0	3 456 909
Sējas novads	649 231	95 859	170 039	0	1 325 177
Siguldas novads	5 300 263	420 479	514 142	0	10 547 385
Stopiņu novads	3 441 346	509 823	1 680 372	0	8 130 852
Tukuma novads	7 462 844	648 308	1 380 307	264 441	19 069 385
Reģionā kopā	367 079 814	52 391 371	48 125 125	1 836 979	703 206 573

Avots: Valsts kase, 2009.gada dati.

Apzīmējumu atšifrējums: IIN – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis; ĪN – Īpašuma nodokļi; DRN – Dabas resursu nodoklis;

PFIF – pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonds.

Infrastruktūra

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pieejamība reģiona iedzīvotājiem

Rādītājs	2005 (%)		2010 (%)		Izmaiņas 2010/2005 % - %	
	Rīga	Pierīga	Rīga	Pierīga	Rīga	Pierīga
Datora pieejamība	44.7	28.0	66.6	66.7	21.9	38.7
Interneta pieejamība	42.3	30.4	65.0	61.5	22.7	31.1

Avots: CSP (dati gada sākumā par statistiskajiem reģioniem)

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pielietošana uzņēmējdarbībā

Rādītājs	2009 (%)		2010 (%)		Izmaiņas 2010/2009 % - %	
	Rīga	Pierīga	Rīga	Pierīga	Rīga	Pierīga
Datoru lietošana uzņēmumos	95.2	95.2	95.8	95.0	0.6	- 0.2
Uzņēmumi ar mājas lapu	89.4	89.1	91.6	91.3	2.2	2.2

Avots: CSP (dati gada sākumā par statistiskajiem reģioniem uzņēmumos ar darbinieku skaitu 10 un vairāk)

Tūrisma mikro infrastruktūra reģionā

Reģiona novadi un pilsētas	Tūrisma mītnes novados			Apkalpotās personas
	Skaits	Gultas vietu skaits	Numuru skaits	
Rīga	121	12 920	6 466	689 330
Jūrmala	44	3 639	1 828	94 457
Alojas novads	1	26	11	-
Ādažu novads	2	32	22	-
Babītes novads	1	10	5	-
Baldones novads	-	-	-	-
Carnikavas novads	6	596	199	4 586

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Engures novads	8	727	230	6 818
Garkalnes novads	2	116	56	-
Ikšķiles novads	2	162	75	-
Inčukalna novads	1	14	7	-
Jaunpils novads	3	103	33	1 179
Kandavas novads	4	218	68	2 587
Krimuldas novads	-	-	-	-
Ķeguma novads	8	184	62	2 628
Ķekavas novads	5	147	62	2 719
Lielvārdes novads	3	48	22	682
Limbažu novads	11	261	124	3 818
Mālpils novads	-	-	-	-
Mārupes novads	1	36	20	-
Ogres novads	3	140	84	2 744
Olaines novads	-	-	-	-
Ropažu novads	-	-	-	-
Salacgrīvas novads	10	270	124	3 683
Salaspils novads	1	11	6	-
Saulkrastu novads	6	443	139	4 678
Sējas novads	2	50	13	-
Siguldas novads	17	613	295	19 583
Stopiņu novads	1	17	15	-
Tukuma novads	11	273	116	2 967
Reģionā kopā	274	21 056	10 082	856 435

Avots: CSP – 2009.gads (par atsevišķiem novadiem informācija nav pieejama)

PĀRSKATS PAR PLĀNOTO RĪCĪBU ĪSTENOŠANU

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2005-2011
ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

Līdz ar Rīgas plānošanas reģiona (RPR) attīstības programmas 2014.-2020.gadam izstrādes uzsākšanu, tika veikts iepriekšējā perioda RPR attīstības programmas 2005.-2011.gadam izvērtējums, kas balstīts uz programmā noteiktajiem mērķiem un rīcības virzienu rezultatīvajiem rādītājiem.

RPR attīstības programma 2005.-2011.gadam tika izstrādāta laikā, kad plānošanas reģioniem nav savu programmas ieviešanas instrumentu. Attīstības programma kalpo kā vadlīnijas vietējam plānošanas līmenim un ieteikumi valsts plānošanas līmenim plānošanas reģionam nozīmīgu jautājumu risināšanā.

Attīstības programmas pieci mērķi ir veidoti ar dažādu detalizācijas pakāpi, ietverot no diviem līdz sešiem rīcības virzieniem un attiecīgi atšķirīgu veicamo uzdevumu skaitu. Pirmie četri mērķi ir vairāk ārēji, kuru rezultāti ir mazāk atkarīgi no paša reģiona, bet piektais – vērsts uz reģiona lomas pieaugumu – ir vērtējams kā iekšējs, kas vairāk balstās uz RPR kā iestādes aktivitātēm. Abos gadījumos izpildes rādītāji ir cieši saistīti ar valsts politiku atbilstošā jomā un vērtējums ir drīzāk indikatīvs šīs politikas atspoguļojums, nevis paša reģiona izraisīto rīcību sekas.

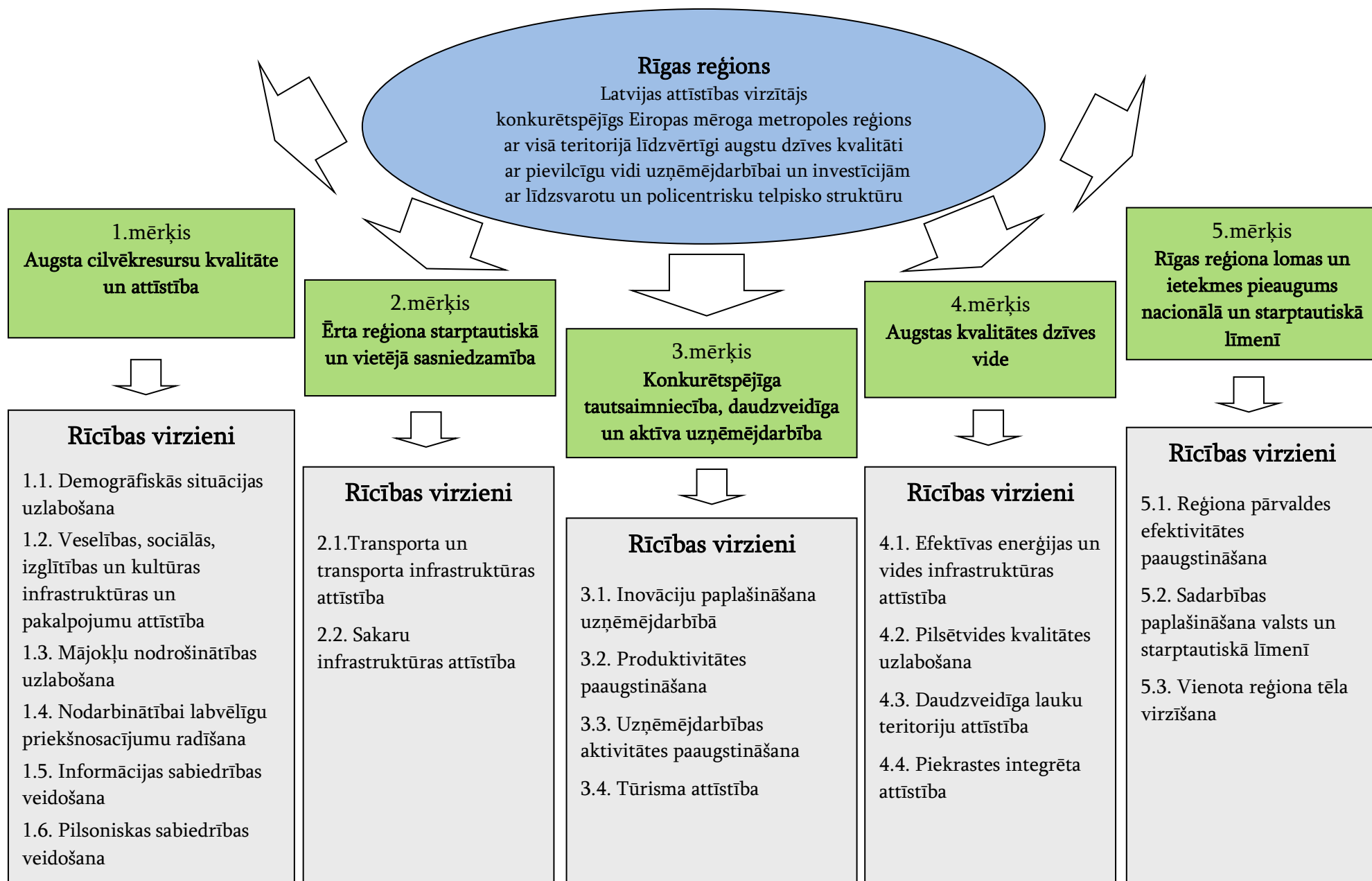
Attīstības programmas mērķu un rīcības virzienu rādītāji veidoti ņemot vērā reģiona lomu šo rādītāju ietekmēšanā – nosakot rādītājus bez konkrētām vērtībām. Mērķu un rīcības virzienu izpilde vērtēta balstoties uz statistikas datiem vai kvalitatīvu vērtējumu, kas šajā gadījumā ne vienmēr atspoguļo attīstības programmas vai valsts politikas darbības efektivitāti. Ņemot vērā datu pieejamības iespējas, izvērtējums raksturo kopējo situāciju reģionā vai valstī. Pašvaldību līmenī dati šajā izvērtējumā netiek atspoguļoti, izņemot gadījumus, kad kvalitatīvajā vērtējumā tiek minēti atsevišķu rīcību piemēri konkrētās pašvaldībās.

Ne visu rīcības virzienu rādītāji ir formulēti precīzi, kas neļauj vērtēt tos skaitliskā izteiksmē. Bieži nav pieejami dati, lai raksturotu procesu tendenci. Šajā gadījumā tika izmantots ekspertu vērtējums.

Attīstības programmā noteikto rīcības virzienu rezultatīvo rādītāju vērtējumam izmantots attīstības tendenču novērtējums, nosakot pozitīvu, negatīvu vai nemainīgu attīstības tendenci.

Vērtējuma skaidrojums: - pozitīva tendence
 - nemainīga tendence
 - negatīva tendence

RPR ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2005-2011 MĒRĶI, RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI

IZVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

1.mērķis

Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība

Attīstības programmas izpratnē mērķi raksturo demogrāfiskie, veselības, izglītības, sociālās nodrošinātības, kultūrās un pakalpojumu, mājokļu nodrošinātības, nodarbinātības, informācijas un pilsoniskās līdzdalības rādītāji. Katra no šīm jomām tiek pārvaldīta atšķirīgās ministrijās, veidojot dažādas politikas.

1.1. Demogrāfiskās situācijas uzlabošana

Iedzīvotāju dabiskā pieauguma rādītāji ir sasniegti galvenokārt uz citu reģionu rēķina (gan ņemot vērā iedzīvotāju kopskaitu, gan struktūru). Migrācijas dati iezīmē negatīvu tendenci reģiona demogrāfiskajā attīstībā, kas tuvākajā laikā novedīs pie iedzīvotāju skaita samazinājuma. Ņemot vērā valsts pasīvo politiku demogrāfiskās situācijas uzlabošanā pēdējos 20 gados, paredzama situācijas pasliktināšanās jau tuvākajos gados. Paredzams, ka tuvākajos gados samazināsies pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības iestādēm. Esošās tendences uzrāda ārējās migrācijas pieaugumu.

1.2. Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība

Veselības aprūpes kvalitāti nosaka ne tikai esošā medicīniskā aparatūra, bet arī pati aprūpes sistēma, ietverot gan fizisko, gan materiālo pakalpojumu pieejamību. Neskatoties uz pozitīviem veselības pašnovērtējumiem aptaujās, Latvijā veselības rādītāji ir slikti (vidējais mūža garums), kas liecina par esošās sistēmas nepilnībām. Veicot medicīnas iestāžu reģionalizāciju, daudzas tika slēgtas vai pārprofilētas. Šāda koncentrācija ne vienmēr liecina par iespēju saņemt veselības pakalpojumus tuvu dzīvesvietai, bet valsts finansējuma samazināšanās samazina medicīnas pakalpojumu finansiālo pieejamību.

Bieži vien sporta infrastruktūras objekti ir izvietoti skolās, kur tos visaktīvāk izmanto ikdienā. Attīstības programmas darbības laikā tika uzskatīts, ka nepieciešams veidot lielas sporta būves pilsētās. Šāda pieeja ir pamatota tur, kur tas finansiāli atmaksājas, uzturot un izmantojot šīs būves.

Pēdējās divās desmitgadēs nav bijusi saskaņa starp nepieciešamo nodarbināto pieprasījumu un valsts pasūtījumu. Radās pārprodukcija atsevišķās jomās un citās trūkst kvalificētu darbinieku. Īpaši tas attiecas uz profesionālo izglītību un nozarēm, kas var attīstīties Latvijas apstākļos. Pēdējos gados īpaši ir mainījies pieprasījums pēc darbaspēka krīzes apstākļos. Krasi samazinājies un tuvākajā laikā nebūs darbaspēka pieprasījuma būvniecībā, nekustamo īpašumu un finanšu pakalpojumu jomā. Skolas projektu ietveros saņēma modernu aprīkojumu, tai pat laikā, samazinoties skolēnu skaitam (prognozē līdz pat 1/3 samazinājumu tuvākajā desmitgadē) pedagogu un skolu skaits varētu krietni sarukt.

Bibliotēkas ir kļuvušas par informācijas sistēmas sastāvdaļu, kas nodrošina ne tikai iespēju lasīt, bet arī pieeju meklēšanas sistēmām internetā. Kultūras informācija pašlaik ir decentralizēta, izjaucot kādreizējo rajona pārvaldes līmeni. Reģions pašlaik vēl nav pilnībā pārņēmis šīs funkcijas.

1.3. Mājokļu nodrošinātības uzlabošana ↓

Mājokļu politika pēdējā desmitgadē valstī veidojās nerēķinoties ar dažādu iedzīvotāju grupu interesēm un vajadzībām. Kopumā Rīgā un citās lielākajās pašvaldībās tika būvēti sociālie dzīvokļi, tomēr pieprasījums pēc tiem nav apmierināts. Mājokļu finansēšana pārsvarā tika veikta izmantojot banku kredītēšanu. Rezultātā, iestājoties kredītēšanas krīzei, samazinoties iespējai atdot kredītus, daudzi mājokļu īpašnieki ir nonākuši finansiālās grūtībās. Valsts, ne arī bankas neuzņemas atbildību par šādu situāciju. Palielinās izdevumi par mājokļu uzturēšanu, īpaši krīzes laikā, kad ir samazināti mājokļu īpašnieku ienākumi. Kopumā jāsecina, ka lai gan daudzi ir uzlabojuši mājokļu situāciju, tirgus nav spējis noregulēt un nodrošināt šī mērķa realizēšanu.

1.4. Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana ➡

Rādītāji, kas bija paredzēti attīstības programmā balstījās uz izaugsmes un stabilitātes scenāriju. Tomēr iestājoties krīzei, nodarbinātības un bezdarba rādītāji ievērojami pasliktinājās gan reģionā kopumā, gan atsevišķās teritorijās. Situācija var mainīties atsākoties ekonomiskajai izaugsmei, palielinoties emigrācijai vai arī ar laiku samazinoties nodarbināto reģistrācijai.

1.5. Informācijas sabiedrības veidošana ↑

Ir vērojams progress datorizācijas, interneta lietošanas un informācijas aprites jomā. Būtiski uzlabojusās pašvaldību mājas lapas un to informatīvā kvalitāte. Plašāka ir kļuvusi ministriju un citu institūciju informācija. Tālākais solis ir platjoslas interneta ieviešana, kas nodrošina augstu ātrumu un kvalitāti. Svarīgas ir interaktīvās interneta iespējas, kas kļūst arvien plašāk izmantojamas komunikācijā starp iedzīvotājiem un pārvaldi.

1.6. Pilsoniskas sabiedrības veidošana ➡

Iedzīvotāju sadarbība ar institūcijām un pašvaldībām veidojas komunikācijas rezultātā un bieži nav ietilpināma formālos rādītājos. Kā rezultējošs rādītājs veidojas attieksme, apmierinātība. Reģionā nav veikts pētījums par situāciju šajā jomā. Var pieļaut, ka situācija varbūt atšķirīga dažādās pašvaldībās un sabiedriskās grupās.

Nevalstisko organizāciju skaits ir samazinājies pēc 2004.gada jauno likumu pieņemšanas par sabiedriskās organizācijām (Biedrību un nodibinājumu likums, Sabiedriskā labuma organizāciju likums). Turpmākajos gados NVO skaits palielinājies un pieaudzis NVO aktīvo personu skaits, veidojoties māju apsaimniekošanas kooperatīviem, pārrēģistrējoties BO SIA, ES SF pieejamība, brīvā laika organizācijas. Lielākoties tās ir interešu un apsaimniekošanas organizācijas, kas veido 2/3 no NVO. 6% NVO ir ar izteiktu komerciālu raksturu. Lielākā daļa ir sabiedriskas organizācijas. Iesaistīto personu skaits pēdējos gados NVO krīzes ietekmē samazinās.

2.mērķis**Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība**

Attīstības programmas izpratnē mērķi raksturo transporta un sakaru infrastruktūras un pārvadājumu rādītāji, kas tiek plānoti galvenokārt Satiksmes ministrijā un Ekonomikas ministrijā.

2.1. Transporta un transporta infrastruktūras attīstība ⇨

Ir izstrādāts Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns, kas paredz drošību kā vienu no mērķiem un dzelzceļa transportu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu. Dzelzceļu garums pēdējos divdesmit gados ir krietni samazinājies – slēgtas līnijas uz Ērgļiem un Limbažiem – Rūjienai. Adekvātu ceļu trūkums šajos virzienos samazina teritoriju sasniedzamību. Sasniedzamību nodrošina galvenokārt pieaugošais privātais transports. Joprojām nav atrisinātas sastrēgumu problēmas Rīgā, sabiedriskais transports nav kļuvis par pamattransportu, īpaši Pierīgā. Samazinoties valsts finansējumam, aktuāls ir sabiedriskā transporta plānošanas jautājums.

Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” ir iegādājusies jaunus, efektīvākus un videi draudzīgākus transporta līdzekļus, Rīgā ir ieviesta vienota E-bilēte. Tomēr reģionā kopumā bieži vien transporta veidi tiek plānoti atsevišķi, bieži vien pārklājoties un savstarpēji konkurējot savā starpā. Elektrificētā transporta izmantošana nav palielinājusies pēdējos divdesmit gados – nav uzbūvēta neviena elektrificētā dzelzceļa līnija, nav atklāta neviena jauna tramvaja vai trolejbusa līnija. Nav atrisināta arī kopējā transporta sistēmā nozīmīgu objektu, piemēram, Starptautiskās lidostas „Rīga” ērta sasniedzamība no Rīgas, Jūrmalas un reģiona nozīmes centriem.

Transporta politika ir nacionālās atbildības joma. Rīgas plānošanas reģions pārzina un organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajā vietējās nozīmes maršrutu tīklā, kā arī sniedz priekšlikumus par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu. Tai pašā laikā citu transporta veidu saskaņošana un finansēšana ir valsts kompetence. Plānošanas reģions pašlaik nevar plānot sistēmiski un ietekmēt sabiedriskā transporta attīstību reģionā.

2.2. Sakaru infrastruktūras attīstība ↑

Arvien nozīmīgākas kļūst mobilās telekomunikācijas ietverot mobilo internetu. Stacionārā infrastruktūra kļūst relatīvi mazāk nozīmīga. Visā reģiona teritorijā fiksētajos telekomunikācijas tīklos ir nodrošināta analogo tālruņa abonētu līniju pārslēgšanu uz ciparu tehnoloģijām. Latvija nodrošina vidējo ES sarunu tarifu. Ir izveidoti interneta publiskās pieejas punkti.

3.mērķis**Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība**

Attīstības programmas izpratnē mērķi raksturo inovāciju, uzņēmējdarbības, saimniecības nozaru rādītāji, kas ir galvenokārt Ekonomikas ministrijas atbildība.

3.1. Inovāciju paplašināšana uzņēmējdarbībā ⇨

Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programma 2005.-2010.gadam neparedzēja ieviešanas un uzraudzības instrumentus, tādēļ programmas mērķi un rīcības bija vadlīnijas, kas tika ieviestas ar citu instrumentu palīdzību (galvenokārt valsts un privāti finansēto). Valsts atbalsts inovāciju ekonomikas attīstībai nav bijusi prioritāte, kas ietver plašāku pieeju sākot no izglītības skolās līdz zinātnei un tehnoloģiskiem risinājumiem. Pašlaik atbalsts paredzēts atsevišķām nozarēm un pasākumiem, kas savstarpēji ir maz saistīti.

RPR un atsevišķās pašvaldībās izveidojušās iniciatīvas sadarbības veidošanai starp uzņēmējiem, pašvaldību un zinātniskajām institūcijām.

3.2. Produktivitātes paaugstināšana ⇨

Produktivitātes rādītāji nav pieejami par pēdējiem gadiem, ko raksturo ekonomiskā recesija. Esošās rīcības paredzēja ekonomikas izaugsmes scenāriju, kas arī noteica rādītāju izvēli. Sākot ar 2008.gadu samazinājās IKP, kopējā pievienotā vērtība, strādājošo skaits, algas, kas gan dažās nozarēs var rezultēties ar produktivitātes kāpumu.

3.3. Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana ↑

MVU pieaugums ir viens no valsts pēdējā gada nodokļu instrumentu rezultātiem, kas patiesībā būs vērtējams pēc kāda laika. AP darbības laikā valsts politika attiecībā pret MVU un pašnodarbinātajām personām nav bijusi labvēlīga. Pašnodarbināšanās un mikrouzņēmumu veidošana ir tradicionāli maz attīstīta latviešu kultūrā. Tādēļ Latvijas MVU proporcijas un nozīme ekonomikā salīdzinoši ir maz attīstīta.

Palielinoties eksportam pēdējo gadu laikā ir veidojusies situācija, ka pieaug arī imports. Valsts monetārā politika nav bijusi vērsta uz eksporta veicināšanu. Tai pat laikā Valsts probācijas dienests paredzēja pasākumus eksporta veicināšanas atbalstam.

3.4. Tūrisma attīstība ⇨

Valstī nav bijis īpaša atbalsta tūrisma nozares attīstībai kā prioritātei. Nodokļu izmaiņas pēdējo divu gadu laikā un krīzes situācija radīja ievērojamus zaudējumus nozarē. Īpaši būtiska tūrisma loma reģionā ir Rīgai, Jūrmalai un Siguldai. 2010.gads tūrisma nozarei tiek vērtēts kā pozitīvs, īpaši Rīgā, kur tika veikta liela mārketinga kampaņa. Jūrmala attīstās kā piejūras veselības kūrorts. Siguldas novads ir atpazīstams kā tūrisma, aktīvas atpūtas un aktīva dzīvesveida centrs. Lauku tūrismā pēdējos gados vērojams kritums.

4.mērķis

Augstas kvalitātes dzīves vide

Attīstības programmas izpratnē mērķi raksturo enerģētikas, vides/komunālā infrastruktūra, pilsētas un lauku dzīves vides rādītāji, kā arī piekraste, kā speciāli akcentēta dzīves, darba un atpūtas telpa. Mērķis ir vairāku valsts un pašvaldību institūciju pārziņā.

4.1. Efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība ↑

Pēdējos gados, lielā mērā pateicoties ES politikai un pieejamajam finansējumam atjaunojamās enerģijas jomā, ir attīstījusies saules, vēja, jūras un biomasas zaļo tehnoloģiju izmantošana enerģijas ražošanā un izmantošanā dažādās jomās, piemēram, ielu apgaismošanā u.c.

4.2. Pilsētvides kvalitātes uzlabošana ➡

Pēdējos gados izmantojot ES finansējumu ir sakārtotas daudzas ielas un pārejas. Ir ierīkoti veloceliņi Rīgā, kas sasaista pilsētas nomales ar centru. Tai pat laikā runāt par drošu ielu infrastruktūru ir pārāgri. Paliek daudz neatrisinātu jautājumu par maģistrāļu šķērsošanu, drošu velo satiksmi ārpus veloceliņiem. Gājējs nav kļuvis par galveno satiksmes dalībnieku pilsētā, pat Vecrīgā, kur ir atjaunota brīva satiksme (iepriekš bija caurlaižu režīms). Trūkst atbilstošas veloinfrastruktūras, taču, pieaugot velosipēdistu skaitam pilsētās, arvien biežāk tiek realizēti pozitīvi, velokultūru atbalstoši pasākumi, ko īsteno gan pašvaldības, gan dažādas organizācijas, institūcijas, uzņēmumi. Piemēram, 2006.gadā RD Satiksmes departaments un velosipēdistu vortāls veloriga.lv ieviesa atzinības zīmi „Draudzīgs velosipēdistam”, ko šobrīd pasniedz ne tikai galvaspilsētā, bet arī pašvaldībām, iestādēm un uzņēmumiem reģionā. Reģiona pašvaldībām, plānojot un veicot ielu rekonstrukcijas darbus, būtu jāparedz veloceliņu ierīkošana, lai veicinātu vides aizsardzību un aktīvāku dzīvesveidu.

4.3. Daudzveidīga lauku teritoriju attīstība ➡

Pārskata periodā Pierīgas teritorijās notikušas lielas lauksaimniecībā izmantojamo zemju transformācijas apbūves vajadzībām. Līdzīgi procesi notiek ar mežu platībām, tikai mazākos apmēros. Šādu situāciju noteica nekontrolēts tirgus pieprasījums pēc apbūves zemēm piepilsētā, kā rezultātā citi zemes izmantošanas mērķi zaudēja savu vērtību. Apbūvētās teritorijas veido vienlaidus struktūras, neveidojas kompaktas apdzīvotas vietas, kas pazemina gan apdzīvoto vietu, gan lauku kvalitāti. Nav ievērojami pieaudzis bioloģisko lauku saimniecību skaits.

Uzņēmējdarbības attīstība laukos - valsts politika orientējas uz atbalstu lielajiem uzņēmējiem un saimniecībām, paredzot tādā veidā kāpināt konkurētspēju. Pretēji tam daļa no lauku cilvēkiem neredzot citas alternatīvas pārcēlās uz dzīvi pilsētās vai emigrēja. Iestādoties ekonomiskajai krīzei samazinājās darba vietu skaits un palielinājās bezdarbs.

4.4. Piekrastes integrēta attīstība ➡

Piekrastes teritorijas ir saglabājušas savu pievilcību un vērtību, neskatoties uz lielo privāto interešu spiedienu. Tai pat laikā, daudzas teritorijas ir maz pieejamas tūristiem un atpūtniekiem, kur traucē neattīstītā tūrisma infrastruktūra. Pašlaik tiek meklēts līdzsvars starp nepieciešamās attīstības veicināšanu un dabas vērtību saglabāšanu izmantojot plānošanas instrumentus.

5.mērķis

Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī

Attīstības programmas izpratnē mērķi raksturo valsts pārvalde, sadarbība, komunikācija, kas vairāk attiecas uz VARAM, pašvaldībām, RPR administrāciju

5.1. Reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana ↓

Plānošanas reģions darbojas kā politikas un rīcību koordinētājs starp pašvaldībām un valsts līmeni. Tai pašā laikā reģiona neskaidrais statuss bieži vien ir traucējis efektīvi veikt šo funkciju. Pašvaldības kā autonomas valsts pārvaldes vienības bieži darbojas tieši ar valsts centrālo pārvaldi. Pašvaldības reģionu ir uztvērušas gan kā „palīgu”, gan kā „traucēkli” savas politikas risināšanā. Rīgas plānošanas reģiona sadarbības komisija, kas bija iecerēta kā vienojoša institūcija, pēc divu gadu darba pārstāja darboties. Dažādām valsts institūcijām nav bijusi liela vēlme un vajadzība veidot teritoriāli viendabīgas struktūras un koordinēt to darbu. Reģionā tiek veikts attīstības uzraudzības darbs un veidota informatīva bāze.

Rīgas plānošanas reģionam ir pietiekoša profesionālā kapacitāte valsts noteikto funkciju veikšanai. Lai paaugstinātu reģiona darbības efektivitāti nepieciešama arī ārējo apstākļu maiņa, kas saistās ar reģiona nozīmi attīstības jautājumu risināšanā valstī.

5.2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī ➡

Reģiona pārvaldes līmenis netika saistīts ar valsts teritoriālo pārvaldes reformu (ATR), kas skāra tikai vietējās pašvaldības. 2010.gadā valsts politika deklarēja reģiona līmeņa nelietderību. 2011.gadā Saeima lēma par reģiona līmeņa saglabāšanu, tomēr to statuss nākotnes pārvaldes sistēmā paliek neskaidrs.

Reģioni sadarbojas atsevišķu jautājumu saskaņošanas un vienotu pozīciju izstrādē, arī kopēju projektu izstrādē. Ir izveidojusies neformāla komunikācija speciālistu vidū. Nav izveidojusies formalizēta sadarbības struktūra. Kā koordinējošais spēks pašlaik darbojas VARAM.

Pēdējo gadu laikā strauji palielinājies projektu izstrādes apjoms un dalība starptautiskos projektos. Reģionam nav mērķtiecīgas starptautiskas politikas, ko daļēji kavē neskaidrais reģiona statuss.

5.3. Vienota reģiona tēla virzīšana ➡

Pašlaik nav izveidojies vienots priekšstats par Rīgas plānošanas reģionu. Kā politiski administratīvs veidojums tas pārklājas ar dabiski funkcionējošu Rīgas aglomerāciju un kultūrvēsturiski nosacīto Kurzemes un Vidzemes identitāti. Katram no tiem ir sava vieta teritorijas izpratnē.

Netiek īstenota mērķtiecīga reģiona komunikācijas stratēģija. Materiāli, kas pieejami internetā, viedokļi, kas tiek pausti pasākumos, ir galvenokārt vērsti uz speciālistu mērķauditoriju.

RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējuma kopējie secinājumi

RPR attīstības programmas 2005.-2011.gadam izvērtējums, izmantojot rīcības virzienu rezultātīvo rādītāju vērtējuma pieeju, ļauj identificēt RPR attīstības tendences atsevišķās jomās attīstības programmas darbības periodā.

Pozitīvākās tendences vērojamas attiecībā uz attīstības programmas mērķiem „Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība”, „Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība” un „Augstas kvalitātes dzīves vide”, kur atsevišķu rīcības virzienu kontekstā vērojama attīstības izaugsme. Sakaru infrastruktūras attīstība, uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšanās un efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība ir galvenie virzieni, kur konstatēta attīstības programmā noteikto uzdevumu realizācija un rezultātīvo rādītāju sasniegšana.

Negatīvās tendences saistās ar attīstības programmas mērķiem „Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība” un „Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī”, galvenokārt pateicoties sliktai demogrāfiskai situācijai valstī kopumā un reģionā, kā arī pasīvai reģiona pārvaldes jautājumu risināšanai.

Šis attīstības programmas izvērtējums būtu izmantojams turpmāko RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei vai aktualizācijai, tajā skaitā RPR attīstības programmas izstrādei nākošajam programmēšanas periodam 2014.-2020.gadam.

RĪCĪBAS VIRZIENU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZVĒRTĒJUMS

1.mērķis

Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība

1.1. Demogrāfiskās situācijas uzlabošana

1.1.1. Motivēt iedzīvotāju dabiskā pieauguma palielināšanos reģionā

- Iedzīvotāju skaita palielināšanās (iedzīvotāju skaits RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
1 097 837	1 096 948	1 095 683	1 097 718	1 098 523	1 095 706	1 089 767	↓

Avots: Aprēķināts pēc CSP - ISG12. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada sākumā

- Dzimstības līmeņa paaugstināšanās (dzimušo skaits uz 1000 iedz. RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
10,1	10,5	11,2	11,5	10,4	9,6	9,2	↓

Avots: Aprēķināts pēc CSP - IVG03. Iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

- Iedzīvotāju līdz darbaspējas vecumam īpatsvara palielināšanās (darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars RPR, %)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
-	13,4	13,2	13,2	13,4	13,6	13,7	⇒

Avots: Aprēķināts pēc CSP - ISG18. Iedzīvotāju skaits un īpatsvars līdz darbaspējas, darbaspējas un virs darbaspējas vecuma grupās statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada sākumā

- Migrācijas līmeņa paaugstināšanās (ilgtermiņa kopējās migrācijas saldo uz 1000 iedz. RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
2,6	2,0	4,5	2,4	-0,7	-2,6	-	↓

Avots: Aprēķināts pēc CSP - IBG05. Ilgtermiņa migrācija statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

- Emigrācijas līmeņa pazemināšanās (iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija, izbraukušo skaits no Latvijas)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
17 939	16 665	15 882	27 026	36 935	38 072	30 380	↓

Avots: Aprēķināts pēc CSP - IBG01. Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija

- Pirmsskolas izglītības iestāžu vietu pieprasījuma nodrošinājums ar piedāvājumu

Apraksts	Vērtējums
Laika posmā no 2005.-2009.gadam gan Rīgas pilsētā, gan Rīgas plānošanas reģionā kopumā uz dzimstības līmeņa paaugstināšanās rēķina ir palielinājies pirmsskolas vecuma izglītojamo skaits. Proporcioniāli pieaudzis arī pirmsskolas izglītības iestāžu skaits, taču reģiona teritorijās ar straujāku iedzīvotāju skaita pieaugumu (īpaši Pierīgā) vērojama pirmsskolas izglītības iestāžu vietu pieprasījuma pārsvars pār nodrošinājumu – veidojas rindas. Līdz ar to papildus slodzi izjūt arī Rīgas pilsētas pirmsskolas izglītības iestādes. Izteikta tendence – sekojot pieprasījumam, veidojas privātās pirmsskolas izglītības iestādes ar relatīvi plašāku pakalpojumu piedāvājumu un lielākām izmaksām. Cīņā pret garajām pirmsskolas izglītības iestāžu rindām ir rasts risinājums – kvalificētu aukļu dienestu izveide, kas ar panākumiem jau strādā atsevišķās Pierīgas pašvaldībās, piemēram, Ķekavas novadā.	⇒

1.2. Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība

1.2.1. Sekmēt veselības aprūpes kvalitātes paaugstināšanu un pieejamību

- Iedzīvotāju veselības stāvokļa pašnovērtējuma rādītāju uzlabošanās

Apraksts	Vērtējums
Kopš 2005.gada LR Centrālā statistikas pārvalde pievienojusies Eiropas Kopienas statistikas apsekojumam par iedzīvotāju ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC) kā ietvaros daudzu citu jautājumu vidū tika noskaidrots cilvēku subjektīvais viedoklis par savu veselību. 2009.-2011.gadā veiktie apsekojumi liecina, ka ir palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuriem nav pamata sūdzēties par savu veselību. Kaut arī tikai neliels apsekojuma respondentu īpatsvars savu veselību raksturo kā "ļoti labu", tomēr šādam veselības stāvokļa pašvērtējumam ir tendence saglabāties vai pat palielināties. Savukārt, ir samazinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuri savu veselības stāvokli novērtē kā "sliktu" vai "ļoti sliktu". Apsekojuma dati neparāda būtiskas atšķirības veselības stāvokļa pašvērtējumos dažādos Latvijas reģionos, tomēr Pierīgas reģionā un galvaspilsētā dzīvojošo iedzīvotāju veselības stāvokļa pašvērtējums ir nedaudz labāks, nekā citos Latvijas reģionos.	↑

Avots: CSP - <http://www.csb.gov.lv/notikumi/par-iedzivotaju-veselibas-stavokla-pasvertejumu-2009-gada-26135.html>

CSP - <http://www.csb.gov.lv/notikumi/par-iedzivotaju-veselibas-stavokla-pasvertejumu-2010gada-32002.html>

CSP - <http://www.csb.gov.lv/notikumi/par-iedzivotaju-veselibas-stavokla-pasvertejumu-2011gada-33357.html>

- Iedzīvotāju veselības stāvokļa rādītāju uzlabošanās

Apraksts	Vērtējums
Sabiedrības veselības aģentūras 2008.gadā veiktais pētījums liecina, ka Latvijā ir vissliktākie veselības stāvokļa rādītāji Eiropas savienībā. Paredzamais mūža ilgums vīriešiem desmit gadu laikā audzis par pusgadu un sasniedzis 64,7 gadus, savukārt sievietēm paredzamais mūža ilgums audzis par 1,5 gadiem un pašlaik ir 76 gadi. Reģionālā griezumā šāda informācija nav pieejama.	⇒

- Iedzīvotājiem ērti pieejams kvalitatīvu primārās veselības aprūpes (PVA) pakalpojumu tīkls

Apraksts	Vērtējums
Bieži vien pats tīkls negarantē kvalitatīvu pakalpojumu. Tas ir pasākumu komplekss, kas ietver profilaksi, prevenciju un ārstēšanu ir tikai viens no veselības uzlabošanas veidiem. 2004.-2006.g. plānošanas periodā izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, īstenoti 6 projekti aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) sistēmas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana” (1.4.2.) ietvaros. Projekti īstenoti Rīgā, no tiem viens – Veselības ministrijas Katastrofu medicīnas centra realizētais projekts - paredzēja neatliekamās medicīniskās palīdzības atbalsta brigāžu izveidi reģionālajos vadības un dispečeru centros.	⇒

- Modernas, kvalitatīvas sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestādes

Apraksts	Vērtējums
Rādītāji ir reģionālās un lokālās slimnīcas un to izvietojums. Modernas aprīkotas medicīnas iestādes pašas par sevi sniedz tikai nepieciešamo augstas kvalifikācijas iekļaušanos/palīdzību, tomēr nepieciešama arī pārējā ārstēšanas un rehabilitācijas procedūra, kas darbotos vienotā sasaistē.	⇒

1.2.2. Sekmēt sporta un atpūtas infrastruktūras pieejamību

- Visās reģiona pamatskolās, vidusskolās sporta zāles

Apraksts	Vērtējums
Precīza informācija par sporta zāļu esamību visās reģiona vispārīgizglītojošās skolās nav pieejama. Nacionālās sporta attīstības programmas 2006. – 2012.gadam sporta būvju attīstības sadaļā ir minēts uzdevums izveidot un attīstīt valsts un pašvaldību sporta bāzu celtniecības un apsaimniekošanas modeli, tajā skaitā vispārīgizglītojošo dienas skolu nodrošinājumam ar sporta bāzēm. Laika posmā no 2007.-2009.gadam Rīgas reģionā ir realizēti ES fondu finansēti kompleksi investīciju projekti, kas sastāv gan no ēku renovācijas, siltināšanas, gan arī telpu labiekārtošanas un sporta zāles rekonstrukcijas/būvniecības izdevumiem.	⇒

- Katrā reģiona nozīmes centrā publiski pieejams peldbaseins, sporta laukums un citas sporta nodarbību iespējas

Apraksts	Vērtējums
Reģiona nozīmes centros (Tukums, Ogre, Sigulda, Limbaži) ir pieejamas plašas sporta nodarbību iespējas, attīstīta sporta un atpūtas infrastruktūra – stadioni, peldbaseini, skeitparki, treniņu zāles, fitnesa klubi un dažādas specializācijas sporta kompleksi (vieglatlētika, riteņbraukšana, basketbols, volejbols, futbols, florbols, hokejs u.c.). Visattīstītākais reģiona nozīmes centrs šajā jomā ir Sigulda, kur papildus pieejami vairāki unikāli aktīvās atpūtas objekti („Aerodium”, piedzīvojumu parki u.c.), kā arī kamanīņu un bobsleja trase.	↑

1.2.3. Sekmēt sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, daudzveidības paplašināšanu un pieejamību

- Visām sociālā riska grupām atbilstoši sociālie pakalpojumi

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu aktivitātei „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana” (1.4.6.1.), Rīgas domes Labklājības departaments īstenoja projektu „Sociālo pakalpojumu infrastruktūras un pakalpojumu attīstīšana klientu rehabilitācijai, integrācijai sabiedrībā un darba tirgū Rīgas reģionā.” 2007.-2013.g. plānošanas periodā aktivitātes “Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” (1.4.1.2.4.) ietvaros Rīgas plānošanas reģionā 2009.gadā tika veikta sociālo pakalpojumu izvērtēšana un sociālo pakalpojumu saņēmēju vajadzību izpēte. Rezultātā tika izstrādāta „Rīgas plānošanas reģionā sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.- 2016.gadam” (programma pieejama RPR mājas lapā), lai pilnveidotu sociālās atstumtības riskam pakļauto mērķa grupu sociālo funkcionēšanu, veicinātu nodarbinātību un iesaistīšanos sabiedrībā. Atbilstošu pakalpojumu pieejamības izvērtējumu būs iespējams veikt līdz ar programmas ieviešanas uzraudzības rezultātiem sākot ar 2011.gadu. Ar ES struktūrfondu finansējumu atbalstīti 5 projekti arī aktivitātes „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai” (3.1.4.4.) ietvaros – Carnikavas, Ķekavas, Lielvārdes, Salacgrīvas un Tukuma novados.	⇒

Avots: RPR sociālo pakalpojumu attīstības programma - <http://www.rpr.gov.lv/spp/>

- Sociālo darbinieku ar augstāko izglītību īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Sociālā darba speciālisti ir sociālie darbinieki, sociālie rehabilitētāji, sociālās palīdzības organizatori un sociālie aprūpētāji. 2004.-2006.gada plānošanas periodā ar ES struktūrfondu līdzfinansējumu īstenoti 12 projekti aktivitātes „Sociālā darba speciālistu apmācības” (3.3.4) ietvaros. Atsevišķas augstskolas piedāvā profesionālās augstākās izglītības studiju programmas sociālā darba jomā. 2008.gadā pašvaldībās kopā strādāja 1757 sociālā darba speciālisti, no tiem 1001 jeb 57% bija ar atbilstošu izglītību, t.sk., 694 (39,5%) bija sociālajam darbiniekam atbilstoša izglītība. Turklāt 401 (22,8%) darbinieki studēja kādā no augstākās izglītības iestādēm, lai iegūtu II līmeņa augstāko izglītību sociālā darba jomā. Taču joprojām profesionālu sociālo darbinieku skaits pašvaldības sociālajos dienestos ir nepietiekošs. Arvien vairāk sociālā darba speciālistu strādā arī veselības aprūpes iestādēs, Valsts probācijas dienestā u.c. institūcijās.	⇒

Avots: LR Labklājības ministrija - <http://www.lm.gov.lv/text/131>

- Sociālo darbinieku specializācija

Apraksts	Vērtējums
Sociālo darbinieku specializācija noteiktā sociālo pakalpojumu jomā ir nepieciešama un atbalstāma, taču lai to nodrošinātu trūkst normatīvas atbalsta sistēmas. Šobrīd vērojama negatīva tendence lauku pagastos, kur viens sociālais darbinieks apkalpo dažādas sociālo pakalpojumu ņēmēju mērķgrupas. Lai uzlabotu situāciju, LR Labklājības ministrija pieņēmusi lēmumu (06.05.2011.) par vidēja termiņa plānošanas dokumenta „Pamatnostādnes profesionālā sociālā darba attīstībai 2012.-2017.gadam” izstrādi un līdz 2014.gadam plānots pieņemt „Sociālā darba likumu”.	⇒

- Publiskās iestādes pieejamas personām ar kustības traucējumiem

Apraksts	Vērtējums
Invalidu un viņu draugu apvienības „Apeirons” mājas lapā pieejama informācija par iestādēm Rīgā un Jūrmalā, kurās nodrošināta vides pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Taču Latvijā vēl arvien nav būvniecības paraugobjekta, kur vides pieejamība būtu ievērota pilnībā, atbilstoši Latvijas likumdošanai un ar to saistītajiem normatīvajiem aktiem. Pēc „Apeirons” apsekojuma datiem, apmēram 60% objektu nav nodrošināta pieejamība, savukārt objektos, kur vides pieejamība formāli risināta, pusē no tiem risinājumi ir neatbilstoši (stāvas uzbrauktuves, šauras durvis, zvanu poga, kas nav aizsniēdzama, utt.).	⇒

Avots: Apvienība „Apeirons” - <http://www.apeirons.lv/new/>

1.2.4. Sekmēt izglītības kvalitātes paaugstināšanu

- Darba tirgus pieprasījumam atbilstoša kvalitatīva iedzīvotāju izglītība

Apraksts	Vērtējums
Veicinot darba tirgus pieprasījumam atbilstošas izglītības ieguvu, 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitāšu „Izglītības programmu uzlabošana sākotnējā profesionālajā izglītībā ekonomikai svarīgās nozarēs” (3.2.1.) un „Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs” (3.2.7.2.) ietvaros kopā īstenoti 83 projekti. Saskaņā ar „Profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādnēm 2010.–2015.gadam” (MK rīkojums Nr. 5, 06.01.2010.), Izglītības ministrijas vadībā tiek īstenota izglītības sistēmas strukturālās reformas, optimizējot izglītības iestāžu skaitu un izvietojumu reģionos ar mērķi izveidot modernu, mūsdienu prasībām atbilstošu profesionālās izglītības materiāli tehnisko nodrošinājumu, sekmēt visu veidu resursu efektīvāku izmantošanu, paaugstinot profesionālās izglītības kvalitāti un pieejamību. 2009.gadā IZM padotībā bija 16 no 28 RPR profesionālās izglītības iestādēm, ko līdz 2015.gadam plānots samazināt līdz 13. Profesionālās izglītības iestāžu tīkls tiks optimizēts atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstības tendencei, prognozējamai demogrāfiskajai situācijai un nodrošinās reģionu un nozaru vajadzībām nepieciešamo speciālistu sagatavošanu.	⇒

- Pedagogu profesionalitātes paaugstināšanās

Apraksts	Vērtējums
Līdztekus pedagogu ar augstāko pedagogisko izglītību skaita pieaugumam, viens no veidiem, kā vēl notikusi pedagogu profesionalitātes paaugstināšanās, bija ES struktūrfondu finansējuma apguve. 2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Atbalsts akadēmiskā personāla un profesionālās izglītības pedagogu tehnoloģiskai praksei uzņēmumos, skolotāju un akadēmiskā personāla pedagogisko, profesionālo, tehnoloģisko un informācijas tehnoloģijas kompetenču paaugstināšanai” (3.2.5.2.), RPR tika īstenoti 48 projekti. Pēc Izglītības ministrijas datiem, RPR (tai skaitā Rīgā) mācību iestādēs 2010./2011.mācību gadā strādā 10 385 no valstī kopā 26 264 pedagogiem ar augstāko pedagogisko izglītību.	↑

- Visās reģiona pamatskolās moderna materiāli tehniskā bāze

Apraksts	Vērtējums
Vairākās RPR pašvaldībās īstenoti ERAF projekti materiāli tehniskās bāzes pilnveidei vispārējās vidējās izglītības programmu īstenošanai. Realizēto projektu ietvaros galvenokārt veikta telpu renovācija un iekārtu, piederumu, aprīkojuma tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana. Izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes modernizācijas projekti vērsti galvenokārt uz dabaszinātnu apguves mācību programmu realizācijas kvalitātes uzlabošanu. Projektu ietvaros izglītības iestādes saņēmušas mūsdienu aprīkojumu un materiālus fizikas, bioloģijas, ķīmijas, matemātikas u.c. priekšmetos. Notikusi arī ERAF projektu realizācija izglītības kvalitātes un efektivitātes uzlabošanā, veicot informatizāciju, izbūvējot lokālos datortīklus un iegādājot jaunus datorkomplektus. 2010./11.mācību gadā RPR darbojas 74 pamatskolas. Situācija par materiāli tehniskās bāzes nodrošinājumu un tā modernizāciju visās reģiona pamatskolās nav apkopota.	⇒

Avots: LR Izglītības un zinātnes ministrija - <http://izm.izm.gov.lv/registri-statistika/statistika-vispareja/6281.html>

1.2.5. Sekmēt kultūras un kultūrizglītības infrastruktūras attīstību un pasākumu pieejamību

- Vienkopus pieejama informācija par kultūras pasākumiem reģionā

Apraksts	Vērtējums
Informācija par kultūras pasākumiem reģionā vienkopus pieejama vairākās interneta vietnēs – E-novads, Latvijas oficiālais tūrisma portāls, Latvijas kultūras portāls u.c. Lai iegūtu informāciju par lokāliem, novada nozīmes kultūras pasākumiem, kuru norise piesaistīta konkrētiem datumiem, jāapmeklē attiecīgā novada interneta mājas lapa. Visām 30 RPR ietilpstošajām vietējām pašvaldībām ir izveidota un ikvienam interesentam pieejama interneta mājas lapa. Rīgas aprinča portālā tiek publicēta aktuālā informācija par pasākumiem Pierīgas pašvaldībās.	↑

Avoti: E-novads - <http://www.e-novads.lv/>

Latvijas oficiālais tūrisma portāls - <http://www.e-novads.lv/>

Kultura.lv - <http://www.kultura.lv/lv/>

Rīgas aprinča portāls - <http://www.aprinkis.lv/afisa>

- Visās bibliotēkās datorizētas informācijas sistēmas, pieejams internets

Apraksts	Vērtējums
Visām 30 Rīgas plānošanas reģiona vietējām pašvaldībām 2010.gadā piešķirta valsts budžeta mērķdotācija (kopā 62 tūkst. LVL apjomā) bezmaksas interneta un datoru nodrošināšanai pašvaldību bibliotēkās.	↑

1.3. Mājokļu nodrošinātības uzlabošana

1.3.1. Veidot dažādām vajadzībām atbilstošu mājokļu politiku

- Dažādu iedzīvotāju grupu iespējām atbilstošs mājokļu piedāvājums

Apraksts	Vērtējums
Formāli pastāv atšķirības mājokļu piedāvājumā, kas balstās uz atšķirīgām iedzīvotāju grupu iespējām. Tomēr vērtējot iespējas iegādāties mājokļus par samērīgām cenām pēdējos gados bija ierobežotas pastāvot milzīgam spekulācijas piedāvājumam. Situācija nekustamo īpašumu tirgū ir nostabilizējusies, piemēram, vidējās dzīvokļu cenas un pārdoto dzīvokļu skaits Rīgā un Jūrmalā šobrīd ir atgriezies 2005.-2006.gada līmenī un sākot ar 2010.gada sākumu aktivitāte palielinās. Nedaudz atšķirīga situācija ir privātmāju un individuālās apbūves zemes tirgū. Aktivitāte pēdējos gados nav būtiski augusi - gan pieprasījums, gan cenas ir līdzīgas kā 2010.gadā. Pārdošanai tirgū pakāpeniski tiek izlikti banku nekustamie īpašumi, tostarp arī savrupmājas un zeme apbūvei.	⇒

Avots: VZD Nekustamā īpašuma tirgus pārskats - http://kadastralavertiba.lv/wp-content/uploads/2012/02/VZD_NI_parskats_2012_L.pdf

- Izdevumu par mājokļu uzturēšanu īpatsvara samazināšanās mājāsaimniecību izdevumos mazāk nodrošinātām iedzīvotāju grupām (mājokļa uzturēšanas izdevumi vidēji uz 1 mājāsaimniecību mēnesī Latvijā, Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
44	49	60	78	90	85	90	↓

Avots: CSP - <http://www.csb.gov.lv/notikumi/majokla-uzturesanas-izdevumu-slogs-pieaug-33276.html>

- Saskaņota, videi draudzīga drošu jaunu mājokļu celtniecība

Apraksts	Vērtējums
Jauno mājokļu celtniecība ir notikusi haotiski balstoties nevis uz pārdomātu un plānotu teritoriju izmantošanu, bet gan atbalstot attīstītāju vēlmis. Rezultātā – jaunās daudzstāvu dzīvojamās zonas ir gan jau esošajās apbūves teritorijās, gan veido neviendabīgu, bieži nepabeigtu raksturu individuālajā privātajā būvniecībā. Šāda attīstība nav uzskatāma par ilgtspējīgu.	↓

1.4. Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana

1.4.1. Nodrošināt aktīvas nodarbinātības politiku reģionā

- Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās
(nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 15-74 gadu vecuma grupā RPR, %)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
60,85	64,65	65,3	65,6	57,5	54,8	57,6	↓

Avots: Aprēķināts pēc CSP - NBG04. Ekonomiskās aktivitātes, nodarbinātības līmenis, darba meklētāju īpatsvars statistiskajos reģionos (%)

- Bezdarbnieku skaita samazināšanās atsevišķās reģiona teritorijās (bezdarbnieku skaits RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
24 409	22 784	18 642	30 435	74 610	62 536	47 725	↓

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra - <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=6>

- Bezdarba līmenis tuvs dabiskam bezdarbam reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās

Apraksts	Vērtējums
Laika posmā no 2005.-2011.gadam bezdarbnieku skaits RPR ir mainījies ļoti dinamiski, lielāko bezdarbnieku skaitu 74 610 sasniedzot 2009.gadā. Pēdējos gados situācija ir uzlabojusies un 2011.gada beigās RPR bija 47 725 bezdarbnieku. Ekonomiskās krīzes periodā RPR bija viszemākie bezdarba rādītāji starp citiem Latvijas plānošanas reģioniem un svārstījās 9 - 11 % robežās. 2012.gada sākumā bezdarba līmenis RPR ir 6,7 %. Latvijā dabiskais bezdarbs svārstās robežās no 5 - 6 %. Tiek uzskatīts, ka bezdarba līmenis tuvs dabiskam bezdarbam ir Rīgā un lielākajā daļā Pierīgas pašvaldību, kur koncentrējas nozīmīgākās reģiona un valsts ekonomiskās aktivitātes.	⇒

Avots: Reģionu attīstība Latvijā 2011 - <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

1.4.2. Sekmēt mūžizglītības kvalitātes un pieejamības paaugstināšanu

- Pieaugušo apmācību programmās piedalījušos dalībnieku īpatsvars reģionā

Apraksts	Vērtējums
Pieaugušo apmācības programmas primāri saistītas ar strādājošo vai bezdarbnieku pārkvalifikāciju, kvalifikācijas paaugstināšanu, tālākizglītību. 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējumu realizēti projekti šādās aktivitātēs: „Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana” (3.1.1.1.) – 157 projekti, Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība (3.1.2.1.) 3 projekti, ko īstenojusi Nodarbinātības valsts aģentūra, „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs” (3.2.4.2.) – 17 projekti. Mūžizglītības apakšprogrammā „Grundtvig”, kas veicina pieaugušo formālo un neformālo izglītību, katru gadu pieaug pieteikumu skaits no Rīgas pilsētas un Rīgas reģiona, un, salīdzinot ar pārējiem reģioniem, šī aktivitāte ir ievērojami augstāka. RPR ES Struktūrfondu informācijas centra mājas lapā pieejama aktuālākā informācija par dažādām pieteikšanās iespējām dažādām mūžizglītības programmās, semināriem, apmācībām.	↑

Avots: Pētījums „Grundtvig programmas ietekme uz pieaugušo izglītības attīstību Latvijā” - http://www.viaa.gov.lv/files/news/3874/gru_petijums_2009_2_08.pdf

1.5. Informācijas sabiedrības veidošana

1.5.1. Sekmēt informācijas sabiedrības attīstību reģionā

- Ātrāk, lētāk, ērtāk pieejama informācija

Apraksts	Vērtējums
RPR mājas lapā ir izvietotas saites uz visām reģiona pašvaldību mājas lapām. 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējumu aktivitātē „Sabiedrisko informācijas un elektroniskās pārvaldes sistēmu attīstība” (1.3.1.) realizēti 11 projekti. 2008.gadā Rīgas reģionā darbu sāk publisko interneta pieejas punktu tīkls.	↑

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Informācijas digitalizācija, plaša interneta pieejamība nodrošina ātrāku informācijas apriti. Tai pat laikā valstī kopumā un līdz ar to arī reģionā pilnvērtīgi nedarbojas elektronisko dokumentu aprīte, nav visur pieejama digitālā televīzija.

- Datoru lietotāju īpatsvara palielināšanās publiskās iestādēs, privātos uzņēmumos, māsaimniecībās (Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri regulāri – vismaz 1 reizi nedēļā lieto datoru, %)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
41,9	49,2	54,5	58,6	61,4	63,4	66,4	↑

Avots: CSP - ITG04. Iedzīvotāji, kuri lieto datoru / internetu gada sākumā (% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā)

- Interneta lietotāju skaita palielināšanās (Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri regulāri – vismaz 1 reizi nedēļā lieto internetu, %)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
36,3	46,0	52,2	57,0	60,9	62,5	66,2	↑

Avots: CSP - ITG04. Iedzīvotāji, kuri lieto datoru / internetu gada sākumā (% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā)

- Katrai pašvaldībai mājas lapa vai portāls internetā

Apraksts	Vērtējums
Visām 30 Rīgas plānošanas reģiona vietējām pašvaldībām ir izveidota sava interneta mājas lapa, kas regulāri tiek atjaunināta, ievietojot tajā aktuālo informāciju. Dažās Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību interneta mājas lapās ir atrodama saite uz Rīgas plānošanas reģiona mājas lapu.	↑

1.6. Pilsoniskas sabiedrības veidošana

1.6.1. Sekmēt iedzīvotāju sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām

- Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldību darbu (aptauju dati)

Apraksts	Vērtējums
Atsevišķās RPR pašvaldībās ir veiktas aptaujas par iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbu un sniegtajiem pakalpojumiem. Piemēram, Rīgas pilsētā regulāri tiek veiktas iedzīvotāju aptaujas, lai noskaidrotu viedokli par Rīgas domes darbības vērtējumu. Tiek veiktas arī Rīgas iedzīvotāju aptaujas, lai noskaidrotu arī apmierinātības ar pašvaldību indikatorus. Informācija par iedzīvotāju aptaujām saistībā ar apmierinātību ar pašvaldības darbu visās RPR pašvaldībās nav pieejama.	⇒

Avots: Rīgas domes SUS - <http://www.sus.lv/petijumi>

- Pašvaldībās sagatavoti uzskatāmi informācijas materiāli iedzīvotājiem

Apraksts	Vērtējums
Informācijas materiāli iedzīvotājiem tiek sagatavoti un izvietoti pašvaldību interneta mājas lapās, kā arī dažādās pašvaldības iestādēs drukātā formātā. Iedzīvotājiem regulāri pieejams drukāts novadu domes izdots mēnešraksts par aktualitātēm pašvaldībā. Mēnešraksta digitālā versija pieejama arī pašvaldību mājas lapā.	⇒

1.6.2. Sekmēt nevalstisko organizāciju darbību reģionā

- Nevalstisko organizāciju skaita palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Rīgas plānošanas reģionā kopā ir reģistrētas 8 136 NVO jeb 62 % no kopējā skaita Latvijā (Rīgā 46 %, pārējā reģiona teritorijā 16 %). No visām Rīgas reģionā reģistrētajām biedrībām un nodibinājumiem 16% jeb 329 ir reģistrēti Jūrmalā, bet 10% jeb 202 – Ogres novadā. Salīdzinot citus novadus Rīgas reģionā pēc tajos reģistrēto NVO skaita, jāatzīmē, ka vairāk biedrību un nodibinājumu ir Tukuma (6% jeb 128), Ķekavas (6% jeb 122), Limbažu (6% jeb 118), Siguldas (5% jeb 113), Salaspils (5% jeb 111) un Mārupes (5% jeb 102) novados.	↑

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PASREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Kopumā laika posmā no 2005.-2011.gadam Rīgas reģionā dibināti aptuveni 70 % no visām šobrīd reģistrētajām biedrībām un nodibinājumiem.

Avots: SIF pētījums „Pārskats par NVO sektoru Latvijā” - http://nvo.lv/site/uploads/vecie_faili/Parskats_par_NVO_sektoru_Lv.pdf

- Organizācijās iesaistījušos personu skaita palielināšanās

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
Rīga	10 732	11 976	12 894	12 641	11 167	-	-	⇒
Pārējā reģiona teritorija	1 373	1 467	1 588	1 578	1 571	-	-	

Avots: SIF pētījums „Pārskats par NVO sektoru Latvijā” - http://nvo.lv/site/uploads/vecie_faili/Parskats_par_NVO_sektoru_Lv.pdf

- Vienkopus pieejama informācija par nevalstiskajām organizācijām (NVO) reģionā

Apraksts	Vērtējums
2006.gada februārī biedrība „Latvijas Pilsoniskā aliance” izveidoja Rīgas reģiona NVO resursu centru (RRRC), kā mērķis ir stiprināt pilsonisko sabiedrību un veidot labvēlīgu vidi, uz rezultātu orientētai neformālu grupu, biedrību un nodibinājumu darbībai Rīgas plānošanas reģionā. Rīgā, Jūrmalā un Rīgas reģiona novados strādā reģionālie RRRC koordinatori. Interneta vietnē www.nvo.lv pieejama Rīgas reģiona NVO datubāze.	↑

Avots: Latvijas Pilsoniskā aliance - http://web8053.wbh.deac.lv/m_db.php?lang=lv

2.mērķis

Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība

2.1.Transporta un transporta infrastruktūras attīstība

2.1.1.Sekmēt daudzveidīgas, drošas un kvalitatīvas transporta infrastruktūras attīstību reģionā

- Droša, ērta, daudzveidīga transporta infrastruktūra reģionā

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, īstenoti projekti vairākās aktivitātēs ar mērķi uzlabot satiksmes drošību un sakārtot un modernizēt transporta infrastruktūru - aktivitātē „Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās” (1.2.2.1.) realizēti 27 projekti, aktivitātē „Rīgas pilsētas satiksmes vadības, satiksmes drošības infrastruktūras un sabiedriskā transporta vadības elementu uzlabošana” (1.2.2.2.) realizēti 6 projekti, aktivitātē „Rīgas piepilsētas dzelzceļa pasažieru pārvadājumu ritošā sastāva modernizācija” (1.2.4.) A/S „Pasažieru vilciens” izstrādājusi jaunu elektrovilcienu iegādes priekšizpēti projektu. 2007. – 2013.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu transporta infrastruktūras uzlabošanai aktivitātē „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas” (3.2.1.3.1.) realizēti 4 projekti (Kandavas, Mālpils un Ogres novados), bet kopā finansējumu saņēmuši 15 novadi. ES finansējumu mazo ostu infrastruktūras attīstībai visaktīvāk apguvis Saulkrastu novads, realizējot Skultes ostā projektus Dienvidu mola rekonstrukcijai (aktivitāte „Jūras ostu infrastruktūras un jūras pieejamības uzlabošana” (1.2.3.) 2004.-2006.g. plānošanas periodā) un ostas akvatorijas un kanāla padziļināšanai (aktivitāte „Mazo ostu infrastruktūras uzlabošana” (3.2.1.4.) 2007.-2013.g.plānošanas periodā). 2011.gadā negadījumā bojā gājušo skaits ir samazinājies vairāk nekā uz pusi salīdzinot ar 2005.gadu, kas galvenokārt saistās ar ES struktūrfonda finansējumu, dažādām sociālajām kampaņām un fotoradaru ieviešanu Latvijā.	⇒

- Satiksmes negadījumos bojā gājušo skaita samazināšanās (bojā gājušo skaits RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
198	191	198	138	115	86	75	↑

Avots: CSDD - http://csdd.lv/lat/noderiga_informacija/statistika/celu_satiksmes_negadijumi/?doc=524

2.1.2. Sekmēt vienotas videi draudzīgas reģiona transporta sistēmas izveidi

- Videi draudzīgu transporta sistēmu nodrošināšana

Apraksts	Vērtējums
Sākot ar 2010.gadu Rīgā sāk kursēt jaunie zemās grīdas tramvaji. Uz doto brīdi Rīgā ir pieejami 9 tramvaja maršruti un 19 trolejbusa maršruti. 2009.gadā tiek izveidota „Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība”, kuras mērķis ir veicināt ilgtspējīga, darbības vietā izmešus neradoša, mobilitāti paplašinoša transporta attīstību. BIMAB sadarbojoties ar AS „Latvenergo” ir izveidoti 44 gan ātrās, gan vidējās uzlādes punkti Latvijas teritorijā. RPR ir pieejami 22 vidējās un ātrās uzlādes punkti. Velotransporta attīstībā pēdējos četros gados ir attīstījusies ļoti strauji. 2006.gadā tiek izveidots velovortāls www.divritenis.lv, kuras mērķis ir veidot vidi ikdienas velosipēdistu komunikācijai, veicināt nepieciešamo veloinfrastruktūras objektu apzināšanu, piedāvāt ikvienam velobraucējam noderīgu informāciju. 2007.gadā tika pabeigts veloceliņš “Centrs – Mežaparks”, veloceliņš “Mežaparks – Vecāķi” tika pabeigts 2009.gadā, bet 2010.gadā tika realizēts veloceliņš “Centrs – Bergi”. Pēc RDSD un www.divritenis.lv pieejamās informācijas Rīgā ir 15 veloceliņi, bet pārējā RPR teritorijā vairāk nekā 11 veloceliņi.	↑

Avoti: Latvijas veloceliņu karte - <http://velokarte.divritenis.lv/>

Latvijas veloceliņu apkopojums - <http://www.divritenis.lv/?ct=velomarsruti>

Rīgas veloceliņi - <http://www.rdsd.lv/?ct=velosatiksmes>

Rīgas sabiedriskais transports - <http://www.rigassatiksmes.lv/lv/>

Elektrotransporta uzlādes punktu karte - <http://www.e-transport.org/tehnologija/uzlades-punktu-karte/>

Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība - <http://www.bimab.lv/>

Junior Chamber International - <http://jci.lv/>

ieelpa 2010 - <http://ieelpa.lv/>

- Vienota reģiona transporta sistēma

Apraksts	Vērtējums
Nav izveidota vienota reģiona transporta sistēma, kurā būtu saskaņotas visu transporta sistēmas dalībnieku – gan pārvadātāju, gan pasažieru - intereses. Rīgas plānošanas reģions, saskaņā ar „Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumu” pārzina un organizē tikai sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajā vietējās nozīmes maršrutu tīklā. Kopējā Rīgas plānošanas reģiona maršrutu tīklā apvienoti Pierīgas, Limbažu, Tukuma un Ogres maršrutu tīkli. Sabiedriskā transporta pakalpojumus reģiona maršrutu tīklā veic seši pārvadātāji: A/S „CATA”, A/S „Rīgas Taksometru parks”, SIA „Ekspress Ādaži”, SIA „GALSS BUSS”, SIA „Tukuma auto”, SIA „Ogres Autobuss”.	↓

2.1.3. Veidot vienotu reģiona transporta un transporta infrastruktūras attīstības politiku

- Pieņemta vienota reģiona transporta politika

Apraksts	Vērtējums
Nav vienotas reģiona transporta politikas. Par transporta politiku atbildīga ir LR Satiksmes ministrija.	↓

2.2. Sakaru infrastruktūras attīstība

2.2.1. Sekmēt modernu un pieejamu elektronisko sakaru nodrošinājuma pārklājumu visa reģiona teritorijā

- 100% publiskā fiksētā telefonu tīkla ciparizācija visā reģionā

Apraksts	Vērtējums
Visā reģiona teritorijā fiksētajos telekomunikācijas tīklos ir nodrošināta analogo tālrunu abonētu līniju pārslēgšanu uz ciparu tehnoloģijām. 2006. gadā mazapdzīvotu lauku apvidu līniju modernizācijai Lattelecom sāk pielietot bezvadu CDMA tehnoloģiju. 2007.gada 1.februārī sākas pāreja uz 8 ciparu numerāciju arī fiksētajos elektronisko sakaru tīklos.	↑

Avoti: Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija - <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=5922&sadala=366>

Lattelecom - http://www.lattelecom.lv/Lattelecom_grupa/par_Lattelecom_grupu/Lattelecom/?ltc_nav35821=7408

- Vienots un ES vidējam līmenim atbilstošs vietējo sarunu tarifs

Apraksts	Vērtējums
Latvijā publisko elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasības nosaka un uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (Regulators). Informāciju par elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību izpildi Regulators apkopo ikgadējā kvalitātes pārskatā, kurā parādīti pakalpojumu kvalitātes rādītāji un to salīdzinājums starp dažādiem pakalpojumu sniedzējiem. Latvija nodrošina vidējo ES sarunu tarifu, kas 2011.gada oktobrī sasniedz 4,23 €. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu vidējās izmaksas ir samazinājušās par 1,41 €.	↑

Avots: Eiropas Komisija - <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/horizontal>

- Elektronisko sakaru tehnoloģiskās bāzes esamība visā reģiona teritorijā

Apraksts	Vērtējums
Visā reģiona teritorijā nodrošināts pieslēgums publiskajam fiksētajam telekomunikāciju tīklam un internetam. Sākot ar 2009.gadu vērojams straujš platjoslas interneta pieslēgumu skaita pieaugums un ātrgaitas interneta infrastruktūras izvēršana, piedāvājot klientiem ātrāko internetu Eiropā – līdz 500 Mbit/sekundē. Optiskais tīkls ir izvērsts 16 Rīgas mikrorajonos un 8 reģiona novados. Visā Latvijā ir pieejama digitālās televīzijas pakalpojumi. Pieejami dažādi datu pārraides (mobilie, bezvadu) un IT infrastruktūras risinājumi.	↑

Avots: Lattelecom optiskais tīkls - <http://optika.lattelecom.lv/?f=c>

- Publisko interneta piekļuves punktu izveide

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.gada plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Publisko interneta pieejas punktu attīstība”(1.3.2.), Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās uzstādīti 97 publiskie interneta pieejas punkti. 2006.gada jūlijā Rīgas un Jūrmalas centrālo ielu un parku taksofoni kļūst par bezvadu interneta (Wi-Fi) piekļuves vietām. 2007.gada jūnijā Lattelecom sadarbībā ar Krievijas uzņēmumu Golden Telecom atver jauno lieljaudas starptautiskā interneta plūsmas kanālu, kura pārraides ātrums ir 1Gbit/s.	↑

Avots: Lattelecom - http://www.lattelecom.lv/Lattelecom_grupa/par_Lattelecom_grupu/Lattelecom/?ltc_nav35821=7408

3.mērķis

Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība

3.1.Inovāciju paplašināšana uzņēmējdarbībā

3.1.1. Īstenot Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programmu

- Inovatīvo uzņēmumu īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Inovatīvu uzņēmumu veidošanos šajā periodā iniciējušas dažādas ES finanšu atbalsta programmas, izstrūkstot valsts atbalsta politikai inovatīvo aktivitāšu veicināšanā. 2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu inovatīvi strādājošu uzņēmumu atbalstam aktivitātē „Atbalsts paraugu un pilotmodeļu izstrādāšanai” (2.1.2.) realizēti 32 projekti. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ES struktūrfondu finansējums inovatīviem uzņēmumiem pieejams aktivitātēs „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” (2.1.2.2.1.) un „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” (2.1.2.2.2.). Rīgas plānošanas reģionā atbalstu šo aktivitāšu ietvaros saņēmuši attiecīgi 38 un 11 projekti.	⇒

- Pievienotās vērtības palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
RPR Inovatīvās attīstības programmas 2005.-2011.gadam vizijā tika ietverts mērķis Rīgas reģionam kļūt par vienu no 50 ES inovatīvākajiem reģioniem. Pēc <i>Innovation Scoreboard</i> datiem kopš 2007.gada Latvija saglabājusi savas pozīcijas „catching-up” valstu grupā, nespējot uzlabot ar inovācijām saistīto aktivitāšu rādītājus un tuvojies vidējiem rādītājiem ES, bet 2011.gada ziņojumā Latvija ierindojas pēdējā vietā.	↓

Avots: Eiropas Komisijas mājas lapa - http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/facts-figures-analysis/innovation-scoreboard/index_en.htm

3.1.2. Sekmēt sadarbību starp pašvaldībām, uzņēmējiem un augstskolām un pētniecības institūcijām reģionā

- Regulāras uzņēmēju, pašvaldību un zinātnieku tikšanās

Apraksts	Vērtējums
Reģionā nav izveidota vienota sadarbības platforma, kas nodrošina regulāras uzņēmēju, pašvaldību un zinātnieku tikšanās. Sadarbība starp zinātniekiem, uzņēmējiem un pašvaldībām lielākoties tiek veidota projektu īstenošanas ietvaros uz noteiktu laiku.	⇒

Avoti: Projekta „SIB Net” mājas lapa - <http://www.sibnetwork.eu/?id=33>

Projekta „IBI Net” mājas lapa - <http://www.ibi-net.eu/>

Informācija par projektu „Global Vision” - <http://www.rpr.gov.lv/pub/index.php?id=410>

- Uzņēmēju pasūtīto lietišķo pētījumu skaita palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Zinātnieku realizēto lietišķo pētījumu finansējums vairāk saistīts ar valsts, ES vai citu ārvalstu grantu programmām nekā uzņēmēju veiktiem pasūtījumiem. Lai veicinātu akadēmiskās un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju sadarbību, „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” 2011.gadā organizēja zinātnieku un uzņēmēju kontaktbiržu, augstskolas izveidojušas sadarbības kontaktpunktus - Rīgas Tehniskā universitātes Inovāciju un tehnoloģiju pārnese centrs, Latvijas Universitātes Inovācijas centrs.	⇒

Avoti: VA „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras” Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programma - <http://www.innovativel Latvia.lv/>

Rīgas Tehniskā universitātes Inovāciju un tehnoloģiju pārnese centrs - <http://www.inovācijas.rtu.lv/>

Latvijas Universitātes Inovācijas centrs - <http://www.lu.lv/par/strukt/departamenti/apd/ic/>

3.2.Produktivitātes paaugstināšana

3.2.1. Sekmēt produktivitātes paaugstināšanu teritoriju tradicionālās nozarēs un perspektīvās nozarēs

- IKP uz vienu iedzīvotāju pieaugums (iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju RPR, faktiskajās cenās, Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
5 649	6 971	8 986	9 955	7 867	-	-	⇒

Avots: Reģionu attīstība Latvijā 2011 - <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

- IKP pieauguma tempa palielināšanās (iekšzemes kopprodukts RPR, % pret iepriekšējo gadu)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
123,0	123,3	128,9	110,9	78,9	-	-	↓

Avots: Aprēķināts pēc Reģionu attīstība Latvijā 2011 - <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

- Pievienotās vērtības palielināšanās (kopējā pievienotā vērtība RPR, faktiskajās cenās, milj. Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
5 494,7	6 708,6	8 707,6	9 692,2	7 788,6	-	-	⇒

Avots: Reģionu attīstība Latvijā 2011 - <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

- Produktivitātes paaugstināšanās (RPR darbaspēka produktivitāte – pievienotā vērtība/strādājošo skaits, tūkst. Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
11,25	13,56	15,14	16,90	15,45	-	-	⇒

Avots: Aprēķināts pēc Reģionu attīstība Latvijā 2011 – <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

3.3. Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana

3.3.1. Sekmēt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, sevišķi attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem

- Uzņēmumu skaita palielināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās

(ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits RPR uz 1000 iedzīvotājiem)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
50,6	55,7	61,0	60,2	63,2	66,3	-	↑

Avots: Aprēķināts pēc CSP - SRG01. Ekonomiski aktīvās statistikas vienības statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un rajonos, 2004-2008 un CSP - SRG011. Ekonomiski aktīvās statistikas vienības statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

- Darbību pārtraukušo uzņēmumu skaita un īpatsvara samazināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās

(likvidēto komercsabiedrību skaits RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
-	1612	9125	3347	4019	6459	2188	⇒

Avoti: Aprēķināts pēc CSP - UDG02. Likvidētie uzņēmumi pēc pamatdarbības veida statistiskajos reģionos
Reģionu attīstība Latvijā 2011 – <http://www.vraa.gov.lv/lv/petnieciba/petijumi/>

- MVU radītās pievienotās vērtības palielināšanās reģionā

Apraksts	Vērtējums
Latvijā ir ne tikai proporcionāli vairāk lielo uzņēmumu, bet arī MVU sektorā vidējo un mazo uzņēmumu segments ir procentuāli lielāks nekā vidēji ES. vidējos uzņēmumos Latvijā ir nodarbināti 24 % no darbaspēka, un tie rada 26,6 % no pievienotās vērtības, bet ES vidējie rādītāji ir attiecīgi 17,2 % un 18,3 %. Uzņēmumu skaita (49 %) un pievienotās vērtības (43 %) ziņā vadošā loma ir pakalpojumiem, un šie rādītāji ir ļoti līdzīgi ES vidējiem rādītājiem, bet šie uzņēmumi veido tikai 36 % no visām darba vietām salīdzinājumā ar 40 % ES kopumā. Relatīvā izteiksmē tirdzniecība Latvijā ir nozīmīgāka nekā citās ES valstīs, jo īpaši attiecībā uz nodarbinātību(31 %).	↑

Avots: Eiropas SBA faktu lapa - http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/countries-sheets/2012/latvia_lv.pdf

3.3.2. Sekmēt konkurētspējīgu produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu

- MVU radītās pievienotās vērtības palielināšanās reģionā

Skatīt 3.3.1. uzdevuma rezultātīvo rādītāju izvērtējumu

- Eksporta produkcijas apjoma un īpatsvara palielināšanās (Latvijas eksporta apjoms, milj. Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
2 888,2	3 293,2	4 040,3	4 428,9	3 602,2	4 694,8	5 998,5	↑

Avots: CSP - ATG01. Eksports un imports pa valstu grupām (tūkst. Ls)

3.4. Tūrisma attīstība

3.4.1. Sekmēt tūrisma infrastruktūras uzlabošanu

- Ārvalstu tūristu skaita un apmeklējuma laika palielināšanās (apkalpoto personu skaits RPR)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
862 371	973 172	1 073 388	1 123 600	856 435	977 851	1 179 641	↑

Avots: CSP - TUG091. Viesnīcas un citas tūristu mītnes Latvijas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PASĒRĒJĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

- Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās (Latvijas lauku tūrisma mītnēs apkalpotie cilvēki)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
-	77 283	156 069	131 327	58 095	47877	62152	↓

Avots: CSP - TUG12. Lauku tūrisma mītnu raksturojošie rādītāji

- Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās (Viena ārzemju ceļotāja Latvijā vidējie izdevumi diennaktī, Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
-	39	47	51	56	54	53	⇒

Avots: CSP - <http://www.csb.gov.lv/latvijas-un-arzemju-celotajus-raksturojosie-raditaji>

- Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģionā izveidots konkurētspējīgs tūrisma infrastruktūras tīkls, kas tomēr pagaidām atpaliek no citu Baltijas jūras valstu metropoļu reģionu tūrisma infrastruktūras. Pamazām līdzsvaroja izejošā un ienākošā tūrisma apjomi. Nepietiekami attīstīts vietējais iekšzemes tūrisms. Kopumā tūrisma nozare ir nozīmīga Latvijas valsts tautsaimniecībā: Latvijas kopējais pakalpojumu eksports 2008.gadā sasniedza 2,2 mljrd. latus, no kuriem 384,4 milj. latu (17,6%) ir ar tūrisma saistītie pakalpojumi. Latvijā tūrisma nozares īpatsvars IKP (pēc CSP viesnīcu un restorānu datiem) 2008.gadā bija 1,5 % (2007.gadā - 1,6 %). Pēc ekonomiskās krīzes valstī arī tūrisma industrijas apgrozījuma rādītāji samazinājušies. Saskaņā ar CSP datiem - ar tūrisma pakalpojumu sniegšanu saistīto komersantu (izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi) neto gada apgrozījums samazinājies gandrīz uz pusi (2007.gadā - 406,5 milj. latu; 2008.gadā 373,8 milj. latu; 2009.gadā - 274,1 milj. latu). Sākot ar 2010.gadu šis rādītājs paaugstinās un sastāda 299,8 milj. latu. Lai veicinātu Rīgas atpazīstamību starptautiskajā tūrisma tīrū, 2009.gadā tika izveidots zīmols „Live Rīga”. Zīmola ieviešanas mārketinga stratēģija paredzēja to virzīt svarīgākajos Rīgas mērķa tirgos - Vācijā, Zviedrijā, Somijā, Norvēģijā, Krievijā, Ukrainā, kā arī Lietuvā un Igaunijā.	⇒

Avoti: CSP - UFG021. Komersantu (komercsabiedrību) neto apgrozījums pa darbības veidiem (NACE 2.red.) (milj.latu)

Live Rīga - <http://www.liveriga.com/lv/>

3.4.2. Īstenot aktīvu tūrisma mārketingu

- Ārvalstu tūristu skaita un apmeklējuma laika palielināšanās (apkalpoto personu skaits RPR)

Skatīt 3.4.1. uzdevuma rezultatīvo rādītāju izvērtējumu

- Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās (Latvijas lauku tūrisma mītnēs apkalpotie cilvēki)

Skatīt 3.4.1. uzdevuma rezultatīvo rādītāju izvērtējumu

- Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās (Viena ārzemju ceļotāja Latvijā vidējie izdevumi diennaktī, Ls)

Skatīt 3.4.1. uzdevuma rezultatīvo rādītāju izvērtējumu

- Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās

Skatīt 3.4.1. uzdevuma rezultatīvo rādītāju izvērtējumu

4.mērķis

Augstas kvalitātes dzīves vide

4.1. Efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība

4.1.1. Atbalstīt efektīvas vīdei draudzīgas enerģijas infrastruktūras attīstību

- Droša un efektīva elektroapgādes sistēma reģionā

Apraksts	Vērtējums
2007.gadā līdz ar grozījumiem „Elektroenerģijas tirgus likumā” elektroenerģijas lietotājiem ir tiesības mainīt elektroenerģijas tirgotāju. Latvijas elektroapgādē elektroenerģija tie saražota AS „Latvenergo” un neatkarīgo ražotāju elektrostacijās. AS „Latvenergo” enerģiju ražo trīs Daugavas hidroelektrostaciju ražotnēs (Rīgas HES, Ķeguma HES, Pļaviņu HES), divās Rīgas termoelektrostaciju ražotnēs (Rīgas TEC-1, Rīgas TEC-2), Aiviekstes HES, Ainažu vēja elektrostacijā un SIA „Liepājas enerģijas” ražotnēs. Elektroenerģijas izstrādes daudzums atkarīgs no Daugavas caurteces. 2009.gadā slēgta Lietuvas Ignalinas elektrostacija, un šobrīd par papildus elektroenerģijas piegādi Latvijai pamatā konkurē piegādātāji no Igaunijas un Krievijas. 2011.gadā kopējā elektroenerģijas piegādes struktūrā AS „Latvenergo” stacijās saražotā elektroenerģija veidoja 72%, iepirkta elektroenerģija no mazajiem elektroenerģijas ražotājiem – 11%, elektroenerģijas neto imports – 17%. Salīdzinot ar 2010.gadu – kopējā elektroenerģijas piegāde valstī palielinājusies par 2,1%.	⇒

Avots: LR Ekonomikas ministrijas mājas lapa - <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30175>

- Centralizēta gāzes apgāde visos reģiona nozīmes centros

Apraksts	Vērtējums
Visos reģiona nozīmes centros nav nodrošināta centralizēta gāzes padeve - nav īstenots mērķis izbūvēt maģistrālo gāzes vadu līdz Tukumam un Limbažiem.	⇒

4.1.2. Sekmēt efektīvas ūdenssaimniecības sistēmas attīstību reģionā

- Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanās atbilstoši kvalitātes prasībām

Apraksts	Vērtējums
Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 118 5. pielikumu, Latvijā ir 2 dzeramā ūdens ieguvei izmantojami virszemes ūdensobjekti - Daugava (ūdens attīrīšanas stacija "Daugava") un Mazais Baltezers (ūdens sūkņu stacija "Baltezers"). Ūdeņu paraugus testē SIA „Rīgas ūdens” Apvienotā ūdens kvalitātes kontroles (AŪKK) laboratorijā. Saskaņā ar dzeramā ūdens kvalitātes rādītāju monitoringu, pēc ūdeņu attīrīšanas ŪS „Daugava” iegūtā dzeramā ūdens un no visām pazemes ūdensgūtnēm Baltezersa rajonā padotā ūdens kvalitāte atbilst LR MK noteikumu Nr.235 prasībām. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ERAF aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” (3.4.1.1.) ar mērķi nodrošināt kvalitatīva dzeramā ūdens piegādi un ūdens resursu aizsardzību, kā arī sakārtot notekūdeņu sistēmas īstenoti 39 projekti – Alojās, Babītes, Carnikavas, Engures, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Ogres, Salacgrīvas, Salaspils, Sējas, Siguldas un Tukuma novados. ES KF aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” (3.5.1.1.) RPR īstenoti 24 projekti.	⇒

Avots: RPR ES Struktūrfondu informācijas centrs - <http://esfinanses.lv/esbuklets/lv/projekti> (dati uz 26.06.2012.)

- Novadīto neattīrīto ūdeņu īpatsvara samazināšanās

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” (1.1.1.) īstenoti 9 projekti, kuru ietvaros ūdenssaimniecība tikusi sakārtota Limbažu novada Viļķenes, Umurgas, Tūjas ciemos un Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolā, Salacgrīvas novada Korģenes, Kuivižu, Svētciema un Vecsalacas ciemos, Mārupes novada	

Jaunmārupē, Kandavas novada Matkules ciemā, Krimuldas novada Raganas, Inciema un Sunišu ciemos, Alojā novada Staiceles pilsētā.

2007.-2013.g. plānošanas periodā ERAF aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” (3.4.1.1.) ar mērķi izbūvēt jaunas un sakārtot esošās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas īstenoti 39 projekti – Alojā, Babītes, Carnikavas, Engures, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Ogres, Salacgrīvas, Salaspils, Sējas, Siguldas un Tukuma novados.

ES KF aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” (3.5.1.1.) RPR īstenoti 24 projekti.

Avots: RPR ES Struktūrfondu informācijas centrs - <http://esfinanses.lv/esbuklets/lv/projekti> (dati uz 26.06.2012.)

4.1.3. Sekmēt modernas atkritumu saimniecības izveidošanu

- Savākt sadzīves atkritumu uz vienu iedzīvotāju apjoma palielināšanās

(Latvijā pārstrādāto sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedz., t)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
0,18	0,26	0,21	0,26	0,21	0,29	0,36	↑

Avots: CSP – VIG04. Sadzīves un bīstamie atkritumi, to savākšana un pārstrāde

- Sadzīves atkritumu šķirošana

Apraksts	Vērtējums
Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2006.-2012.gadam tika izveidoti 10 atkritumu apsaimniekošanas reģioni (AAR), pamatojoties uz pašvaldību savstarpējo vienošanos. Katram AAR izstrādāts savs atkritumu apsaimniekošanas plāns, kuru apstiprinājis MK, papildus tam izstrādāts Rīgas pilsētas atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006.-2012.gadam. AAR plānu galvenais uzdevums bija izstrādāt rīcības, kas nodrošinātu videi drošu atkritumu apglabāšanas poligonu, atkritumu savākšanas un šķirošanas laukumu un iekārtu izveidi un normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju slēgšanu. RPR teritorijā saražoto sadzīves atkritumu apsaimniekošana attiecas uz trīs AAR – Piejūras AAR (Engures, Jaunpils, Kandavas, Tukuma novadi un Jūrmalas pilsēta), Pierīgas AAR (iekļaujās 20 RPR novadi), Ziemeļvidzemes AAR (Aloja, Krimuldas, Limbažu, Salacgrīvas novadi). Pašvaldību administratīvajās teritorijās radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgajā AAR sadzīves atkritumu poligonā vai nodod tos attiecīgajās pārkraušanas stacijās. Plānos paredzēto pasākumu realizācijai izmantoti ES struktūrfondu, valsts un pašvaldību budžetu līdzekļi. 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Dalitās atkritumu vākšanas punktu izveide” (1.1.2.) īstenoti trīs projekti, kuru ietvaros Limbažos izveidots dalīto bioloģiski noārdāmo atkritumu vākšanas punkts un iegādāts nepieciešamais aprīkojums, Alojā izveidots dalītās atkritumu vākšanas punkts (kompostēšanas laukums), izveidoti dalītās atkritumu vākšanas punkti Rīgā. Stopiņu novadā darbojas poligons „Getliņi”, ko apsaimnieko SIA „Getliņi Eko.” Atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu darbība beidzas 2013.gada beigās. 02.08.2011. apstiprināti MK noteikumi Nr.598 „Noteikumi par atkritumu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”, kas paredz, ka līdz 2014.gada 31.decembrim pašvaldībām sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem būs jānodrošina sadzīves atkritumu šķirošana savās teritorijās. Šobrīd notiek darbs pie jaunā Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam izstrādes. Sabiedrības izglītošanu un informēšanu par sadzīves atkritumu šķirošanas jautājumiem īsteno biedrība „Latvijas Zaļā josta” un SIA „Zaļā josta”. Ar SIA „Zaļā josta” un Rīgas domes vides aizsardzības fonda atbalstu izveidots interneta vortāls www.atkritumi.lv, kurā iedzīvotājiem iespējams ērti atrast dalītās atkritumu vākšanas punktus un šķiroto atkritumu savākšanas laukumus.	↑

Avoti: VARAM - http://www.varam.gov.lv/lat/likumdosana/normativie_akti/?doc=14572

RD - <https://www.riga.lv/NR/rdonlres/49E64F58-76C8-4737-A453-091FA5BE281C/10216/Rigasplans3.pdf>

SIA „Zaļā josta” - <http://www.zalajosta.lv/>

- Pārstrādāto atkritumu īpatsvara palielināšanās

(Latvijā pārstrādāto sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedz., t)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
0,18	0,26	0,21	0,26	0,21	0,29	0,36	↑

4.1.4. Sekmēt energoefektīvas un videi draudzīgas siltumapgādes infrastruktūras attīstību

- Energoefektīvu (siltinātu) ēku īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Īstenojot mājokļu politikas mērķi radīt energoefektīvu dzīvojamo māju fondu, LR Ekonomikas ministrija kopā ar nevalstiskajām organizācijām un bankām 2010.gadā parakstīja sadarbības memorandu „Dzīvo siltāk!” par efektīvas un atklātas sadarbības veidošanu, informējot par mājokļu renovācijas procesu. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ēku energoefektivitātes paaugstināšanai pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātēs „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”(3.4.4.1.) un „Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” (3.4.4.2.). Laika posmā no 2009.gada līdz 2011.gadam aktivitātē „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” iesniegti 205 projekti, pabeigti un noslēgti līgumi – 125 projekti. Par aktivitātes „Dzīvo siltāk” aktualitātēm daudzdzīvokļu māju renovācijas jomā iespējams sekot internetā dažādos sociālajos tīklos (<i>facebook, twitter, draugiem, youtube, slideshare</i>). Ar Ekonomikas ministrijas atbalstu 2010. un 2011.gadā organizēts konkurss „Energoefektīvākā ēka Latvijā”, kurā nominēti un dažādās kategorijās uzvarējuši projekti no RPR pašvaldībām. Pieejama Latvijā renovēto daudzdzīvokļu māju e-karte.	↑

Avoti: ERAF aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” statistika (dati uz 31.10.2012.) -

<http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30819>

Renovēto daudzdzīvokļu māju e-karte -

<http://maps.google.com/maps/ms?msid=213222271689586106991.0004a8f95b35872d3242a&msa=0>

„Dzīvo siltāk” informācijas vietne internetā -

<http://www.youtube.com/siltinam>; <http://www.slideshare.net/siltinam/>; <http://www.facebook.com/dzivosiltak>
<https://twitter.com/siltinam>; <http://www.draugiem.lv/siltinam/>

- Efektīvas siltuma sistēmas reģiona apdzīvotajās vietās

Apraksts	Vērtējums
Lai uzlabotu siltuma sistēmu efektivitāti reģiona apdzīvotajās vietās, 2004.-2006.g. plānošanas periodā bija pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātē „Siltumapgādes sistēmu modernizācija atbilstoši vides prasībām un energoefektivitātes paaugstināšana gan siltumapgādes sistēmas ražošanas un sadales pusē, gan gala patērētāja pusē” (1.1.4.2.), kuras ietvaros Rīgas plānošanas reģionā realizēti 6 projekti – Engures novada Smārdes pagastā, Kandavas novada Cēres pagastā, Jūrmalā, Tukumā, Siguldā un Mālpilī. 2007.-2013.g. plānošanas periodā pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātē „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” (3.5.2.1.), ko izmantojušas Rīgas, Tukuma un Siguldas pilsētas.	↑

4.2. Pilsētvides kvalitātes uzlabošana

4.2.1. Atbalstīt mūsdienīgas publiskās telpas veidošanu

Katrā reģiona pilsētā ir:

- pulcēšanās vietas un vietas publiskiem pasākumiem

Apraksts	Vērtējums
Reģiona pilsētās ir izveidotas jaunas vai atjaunotas jau esošās publiskās pulcēšanās vietas – gan kultūras centri (kultūras nami, bibliotēkas, interešu centri), gan publiskās ārtelpas objekti (laukumi, skvēri, parki). Pievilcīgu pilsētvidi raksturo daudzveidīgas urbānās telpas izmantošanas iespējas dažādām iedzīvotāju grupām, atbilstoši to interesēm un vajadzībām. Mēģināts nodrošināt bērnu laukumu izveidi dažādās pilsētas vietās, veicinot ģimeņu ar	↑

bērniem palikšanu pilsētā nevis pārvākšanos uz piepilsētu. ERAF aktivitātē „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība” (3.6.1.2) tiek realizēti divi pilsētas teritoriju revitalizācijas projekti – Grīziņkalna parka un Miera parka un tiem pieguļošo ielu revitalizācijas projekts un teritorijas kvartālā starp Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielām (Spīķeru kvartāls) sakārtošana, kā rezultātā tiks labiekārtota arī Daugavas krastmala posmā no Akmens tilta līdz Salu tiltam. Abu projektu realizāciju plānots noslēgt 2013.gadā.

Avots: RPR ES Struktūrfondu informācijas centrs - <http://esfinanses.lv/esbuklets/lv/projekti> (dati uz 26.06.2012.)

- daudzveidīgas, sociāli pievilcīgas satikšanās vietas

Apraksts	Vērtējums
Publisko telpu veidošana primāri notiek, izpildot likumdošanā noteiktās pašvaldību funkcijas – katra pašvaldība pēc saviem ieskatiem īsteno un atbalsta projektus, kas saistīti ar jaunu publisko telpu izveidi vai esošo atjaunošanu. Piemēram, 2007.-2013.g. plānošanas periodā ERAF aktivitātē „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai” īstenots Siguldas dzelzceļa stacijas ēkas un laukuma rekonstrukcijas projekts, izveidojot daudzfunkcionālu tūrisma pakalpojumu kompleksu (dzelzceļa stacija, autoosta, TIC), kā arī pievilcīgu un brīvi pieejamu publisko telpu pilsētas iedzīvotājiem. Taču fiksējami arī vietējo iniciatīvu rosināti publisko telpu, tai skaitā ārtelpu projekti – jo īpaši tas attiecināms uz LEADER+ (2004-2007) un LEADER (2008-2013) programmas aktivitātēm, kas paredzētas lauku teritoriju attīstībai, uzlabojot to iedzīvotāju dzīves kvalitāti. LEADER projektus īsteno vietējās rīcības grupas (partnerības) saskaņā ar to vietējās attīstības stratēģijām. RPR teritorijā darbojas 16 biedrības. Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments ir izstrādājis pilsētas apkaimju projektu, nosakot konkrētas apkaimju teritorijas, kas pamatotas ar savu apkalpes infrastruktūru, identitāti, raksturu, kas izriet no apbūves veida, fiziskajām robežām, ainavas un iedzīvotāju kopības izjūtas. Tā rezultātā izveidots portāls www.apkaimes.lv. Pamatojoties uz apkaimju kā pilsētas attīstības teritoriju ideju, intensīvās apmācības programmas „Radi Rīga. Publiskā ārtelpa kā sociālās atdzimšanas veicināšanas instruments” ietvaros 2011.-2012.gadā tika izstrādāti publiskās ārtelpas projektu risinājumi vairākām Rīgas pilsētas apkaimēm. Aktualizējas radošo industriju infrastruktūras attīstība pilsētvidē, ko raksturo atvērtība un pieejamība dažādām sabiedrības grupām – īpaši tas attiecas uz Rīgu. Pilsētas radošos kvartālus raksturo daudzfunkcionālas un inovatīvas aktivitāšu formas, tie veidojas kā dažādu kultūras un radošo industriju pārstāvju mājvieta, radošās uzņēmējdarbības telpa, kultūras un radošās izglītības telpa. Šobrīd Rīgā jau darbojas vairāki radošie un kultūras kvartāli – Kalnciema ielas kvartāls, Spīķeru kvartāls, Andrejsala, „Totaldobže” mākslinieku rezidence VEF teritorijā, Miera ielas kvartāls.	⇒

Avoti: RD projekts „Rīgas apkaimes” - www.apkaimes.lv

Projekta „Radi Rīga” interneta mājas lapa - <http://radiriga.lv/>

4.2.2. Atbalstīt dzīvojamo teritoriju infrastruktūras uzlabošanu

- Kvalitatīvu sabiedrisko pagalmu infrastruktūra

Apraksts	Vērtējums
Dzīvojamo teritoriju attīstību visvairāk ietekmēja straujš nekustamā tirgus kāpums, kas savu augstāko punktu sasniedza 2006.gada beigās 2007.gada sākumā. Intensīvākā tirgus aktivitāte saistāma ar Pierīgas pašvaldībām, kurās tirgus kāpuma maksimuma punktā darījumu skaits ar dzīvojamās apbūves zemes gabaliem sasniedza 400 darījumus mēnesī. Apmēram 80% darījumu ar dzīvojamai apbūvei paredzētiem zemes gabaliem uzskatāmi kā spekulatīvi – tirgū kā dzīvojamās apbūves teritorijas tika piedāvāti zemes gabali, kas vietējo pašvaldību teritoriju attīstības plānos nebija paredzēti šim mērķim. Tā vietā, lai veidotu esošajā demogrāfiskajā un sociālekonomiskajā situācijā pamatotu kvalitatīvu dzīvojamo fondu, radītas haotiski organizētas dzīvojamās apbūves teritorijas bez atbilstošas inženierkomunikāciju un ceļu infrastruktūras, būvniecībai piemērotiem ģeoloģiskajiem nosacījumiem. Pasākuma „Lielā Talka” ietvaros, kas sākot ar 2008.gadu katru pavasari aicina Latvijas iedzīvotāji brīvprātīgi līdzdarboties vides sakopšanā, kopš 2011.gada darbojas „Pagalmu labiekārtošanas kustība”. Projektu konkursā, izvēloties 5 daudzdzīvokļu nama pagalmus – vienu Rīgā un katrā no Latvijas reģioniem, tiek īstenota pagalmu labiekārtošana un apzaļumošana. 2013.gadā „Pagalmu labiekārtošanas kustība” sadarbībā ar nodibinājumu „Rīga 2014” plāno sākot jau trīs daudzdzīvokļu namu pagalmus Rīgā.	⇒

Avoti: Pētījums „Telpiskās plānošanas ietekme uz nekustamo īpašumu tirgu”, RPR (2009) -

<http://www.rpr.gov.lv/uploads/filedir/Uzraudziba/NI%20tirgus%20un%20apdzivojuma%20planosana%20Pieriga.pdf>

Projekta „Lielā Talka” mājas lapa - <http://www.talkas.lv/>

- Kvalitatīva iekškvartāla ceļu infrastruktūra

Apraksts	Vērtējums
Dzīvojamo rajonu iekškvartālu ceļu infrastruktūras kvalitāte lielā mērā saistīta ar dzīvojamā fonda privatizāciju un denacionalizāciju, kā rezultātā publiskā ārtelpa nonākusi privātīpašumā, kas apgrūtina iespējas pašvaldībām mērķtiecīgi ieguldīt finanšu līdzekļus pilsētu iekškvartālu ceļu infrastruktūras sakārtošanā un uzturēšanā.	⇒

4.2.3. Atbalstīt drošu un efektīvu ielu infrastruktūras veidošanu

- Gājējs ir galvenais satiksmes dalībnieks pilsētā

Apraksts	Vērtējums
Vēl arvien prevalē autotransporta loma, organizējot satiksmes sistēmu pilsētās, taču arvien vairāk uzmanība tiek pievērsta arī citiem satiksmes dalībniekiem – gājējiem, velobraucējiem. Ar mērķi uzlabot satiksmes drošību – līdz ar to arī gājēju drošību - 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās” (1.2.2.1.) atbalstīti 27 projekti, kas īstenoti ne tikai pilsētās, bet arī novadu pagastos un ciemos. Īpaša uzmanība pievērsta satiksmes sistēmas uzlabošanai Rīgas pilsētā, kur aktivitātē „Rīgas pilsētas satiksmes vadības, satiksmes drošības infrastruktūras un sabiedriskā transporta vadības elementu uzlabošana” (1.2.2.2.) realizēti 6 projekti. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ES struktūrfondu aktivitātē „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas” (3.2.1.3.1.) atbalstīti 4 projekti – Kandavā, Mālpilī, Ogres novada Ogresgalā un Meņģeles pagastā.	⇒

- Velosipēdisti ir neapdraudēti satiksmes dalībnieki

Apraksts	Vērtējums
Vairākās RPR pašvaldībās realizēti vai tiek īstenoti projekti, kas paredz jaunas, no autosatiksmes dalītas veloinfrastruktūras izveidi vai velosatiksmes integrēšanu esošajā ceļu tīklā, tā sekmējot velosipēdistu pārvietošanās drošību un samazinot satiksmes negadījumu skaitu. ES struktūrfondu apakšaktivitātes “Nacionālās nozīmes velotūrisma produktu attīstība” (3.4.2.1.2.) ietvaros finansējums 2007.-2013.g.plānošanas periodā piešķirts četrām Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām – Tukuma, Siguldas, Garkalnes novadiem un Rīgas pilsētai.	↑

4.3. Daudzveidīga lauku teritoriju attīstība

4.3.1. Sekmēt saimnieciski un bioloģiski daudzveidīgas zemes lietošanas struktūras attīstību

- Nenotiek esošo zemes lietojumu veidu maiņa aizaugšanas vai nesaskaņotas apbūves procesā

Apraksts	Vērtējums
Zemes lietojuma veidu maiņa cieši saistīta ar sociālekonomiskajiem procesiem valstī. Laikā no 2005.gada līdz 2008.gadam tiek izstrādāta liela daļa novadu pagastu teritorijas plānojumu, un tajos iekļautie teritorijas attīstības plānošanas risinājumi korelē ar straujo ekonomiskās aktivitātes kāpinājumu – tiek plānotas jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas bieži tam nepiemērotās teritorijās, ciemu un pilsētu robežas tiek nepamatoti paplašinātas. Pierīgā izvērsas haotiska „plavu ciematu” apbūve, ne reti bez pievedceļiem un atbilstošām inženierkomunikācijām. 2009.gadā noslēdzās administratīvi teritoriālā reforma, kā rezultātā RPR teritorijā izveidojās 30 vietējās pašvaldības – 28 novadi, Rīga un Jūrmala. Daudzas pašvaldības uzsāka jaunu, vienotu teritorijas plānojumu izstrādi visai novada teritorijai, veicot iepriekšējo plānojumu risinājumu izvērtējumu – samazinot uz lauksaimniecības un mežu zemju rēķina plānotās apbūves teritorijas, ierobežojot jaunas dzīvojamās apbūves veidošanos ārpus ciemiem un pilsētām. Turpinās lauksaimniecības zemju aizaugšana un apmežošana.	↓

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

- Katra pašreiz esošās zemes lietojumu veida transformācija citā veidā reģionā vidēji nepārsniedz 10% no atbilstošā lietojuma platības

Apraksts	Vērtējums
Zemes lietojuma veida transformācija visaktīvāk notika laikā no 2005.gada līdz 2008.gadam, kad bieži nepamatoti tika izvērstas apdzīvoto vietu robežas un strauji attīstījās dzīvojamais fonds, neizvērtējot potenciālo pieprasījumu pēc jauniem mājokļiem. Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās – jo īpaši Pierīgā – visbiežāk apdzīvoto vietu attīstība notika uz lauksaimniecības un meža zemju transformācijas rēķina. Šobrīd, izstrādājot jaunus teritorijas plānojumus, pašvaldības pārvērtē šo iepriekšējā plānošanas periodā radušos situāciju.	⇒

Avots: RPR pētījums „Pierīgas apdzīvotuma struktūras izpēte” -

<http://www.rpr.gov.lv/uploads/filedir/Uzraudziba/Pierigas%20apdzivojuma%20struktura.pdf>

- Netradicionālās un bioloģiskās lauksaimniecības īpatsvara pieaugums (bioloģisko lauksaimniecību skaits Latvijā)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
2873	4105	4120	4179	3977	3593	-	↓

Avots: LR Zemkopības ministrija - <http://www.zm.gov.lv/?sadaļa=2034>

4.3.2. Sekmēt daudzveidīgas lauku uzņēmējdarbības, apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstību

- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās lauku teritorijās

(Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības Pierīgas statistiskā reģiona novados)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
14115	15596	16884	17050	17348	19432	-	↑

Avoti: CSP - SRG011. Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

Pētījums „Latvijas lauku attīstība un tās iespējamie nākotnes scenāriji” -

http://www.laukutiks.lv/biblioteka/doc_details/157-latvijas_lauku_telpas_attistibas_un_tas_iespejamie_nakotnes_scenariji

- Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās lauku teritorijās

(Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības uz 1000 iedz. Pierīgas statistiskā reģiona novados)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Vērtējums
45,5	49,7	53,1	52,5	52,6	58,3	-	↑

Avots: Aprēķināts pēc CSP - ISG12. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada sākumā un CSP - SRG011. Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados

- Bezdarbnieku skaita samazināšanās laukos

Apraksts	Vērtējums
Pētījumā „Latvijas lauku attīstība un tās iespējamie nākotnes scenāriji” analizējot nodarbības tendences Latvijas laukos laika posmā no 2007.gada līdz 2009.gadam, secināts, ka lauku novadiem ir raksturīga vismazākā ekonomiskā aktivitāte, augstākais bezdarba līmenis un darbspējīgo iedzīvotāju skaita samazinājums. Salīdzinot RPR lauku teritorijas (Pierīgas statistiskais reģions – RPR teritorija bez Rīgas un Jūrmalas) ar kopējo reģistrēto bezdarbu 2011.gadā Latvijas lauku novados, kur tas bija 12,9%, tad šeit bijis zemākais reģistrētais bezdarba līmenis – 7% no darbspējīgiem iedzīvotājiem. Lai gan lauku nodarbinātībā arvien dominē agrobizness, tomēr arī lauksaimniecībā nodarbināto skaits noturīgi un būtiski mazinās.	⇒

- Lauku iedzīvotāju ienākumu palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Ekonomiskā izaugsmes kāpinājumu no 2005.gada pavadīja ekonomiskās aktivitātes kritums 2008.gadā, tāpēc iedzīvotāju ienākumu rādītāju dinamika nav raksturojama ar pozitīvu tendenci. 2007.gadā Latvijas iedzīvotāju kopējā ienākumu masa bija gandrīz 4,5 mljrd. latu, tad 2009.gadā – 3,5 mljrd. latu. 2009.gadā Latvijas lauku novadu iedzīvotāji – tai skaitā Pierīgas statistiskā reģiona novadu – saņēmuši 25% no visas ienākumu masas (tas ir, par 7% mazāk nekā 2008.gadā), reģionālas nozīmes attīstības centru novadu iedzīvotāji – 15%, bet republikas pilsētu iedzīvotāji – 60%. Pēc CSP datiem Latvijas lauku novados ienākumi	

mēnesī uz vienu personu 2007.gadā bija 356 lati, 2008.gadā – 403 lati, 2009.gadā tikai 330 lati.

Iedzīvotāju skaits 2006.–2010. gadā palielinājies tikai 20 no 110 Latvijas novadiem – turklāt tie visi, izņemot Ozolnieku novadu, atrodas RPR teritorijā – Rīgas tiešā tuvumā. Lielākajā daļā pārejās Latvijas lauku teritorijas iedzīvotāju skaits 5 gados ir samazinājies par 5–10 %.

Taču depopulācijas procesi un atbalsta maksājumu intensitāte lauku teritoriju attīstībai nav korelējoši lielumi. Piemēram, Jaunpils novadā vienotā platību maksājuma (VPM) summa uz vienu saņēmēju 2010. gadā bija starp Latvijā lielākajām, bet arī iedzīvotāju aizplūde bijusi starp lielākajām.

2004.–2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējums bija pieejams vairākās ar lauksaimniecības uzņēmumu atbalstu saistītās aktivitātēs – „Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi” (4.2.1.) (RPR atbalstīti 39 projekti), „Lauksaimniecisko un lauksaimniecībai tuvu aktivitāšu dažādošana” (4.4.3.) (2 projekti), „Lauku tūrisma un amatniecības veicināšana” (4.4.5.) (58 projekti), „Investīcijas jaunu iekārtu, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, kas paredzēti lauksaimniecības produktu ražošanai” (4.1.1.) (109 projekti).

Valstī kopumā ienākumu līmenis samazinājies ekonomiskās krīzes iespaidā. Daudzas mājsaimniecības ir apgrūtinātas ar kredītparādu maksājumiem.

4.4. Piekrastes integrēta attīstība

4.4.1. Sekmēt piekrastes vērtību saglabāšanu un attīstību

- Nesamazinās smilšaino pludmaļu platība un kvalitāte

Apraksts	Vērtējums
Smilšaino pludmaļu kvalitāte ir atkarīga gan no cilvēku darbības, gan dabas procesiem – notiek krastu noskalošanas procesi, kas samazina pludmales teritorijas. Nozīmīgs faktors pludmaļu kvalitātes uzturēšanā ir nesakārtotā īpašumtiesību joma, kas šobrīd kavē vietējām pašvaldībām likumīgi apsaimniekot pludmaļu teritorijas, ieguldot to uzturēšanā un attīstīšanā budžeta līdzekļus. 2011.gadā MK apstiprināja „Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.–2017.gadam”, pieņemot, ka piekrastes nozīmīgākā vērtība un attīstības resurss ir vienotais piekrastes dabas un kultūras mantojums un tā ilgtspējīga attīstība. Prioritārais uzdevums piekrastes ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai ir piekrastes infrastruktūras attīstīšana, ievērojot ilgtermiņa prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi un ainaviskās vērtības. Ar kvalitatīvu infrastruktūras attīstību šeit tiek domāti pasākumi, kas ierobežo krastu eroziju, mazina klimata pārmaiņu ietekmi, uzlabo un organizē piekļuvi piekrastes vērtībām, veicina vienotā piekrastes dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un izmantošanu, sekmē ekonomisko aktivitāti piekrastes pašvaldībās. Aktivitātes klimata pārmaiņu seku mazināšanai Latvijā pašlaik vērstas uz negatīvo seku novēršanu, mazāk – uz rīcībām, kas paaugstinātu piekrastes noturību un adaptētu klimata pārmaiņu ietekmes. Valsts pētījumu programmas „Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi” (KALME) 2010.gada ziņojumā norādīts, ka turpmāko 15 gadu laikā vējuzplūdu radītais krastu erozijas process aptvers vairāk nekā 258 km jeb 51,5% no jūras krasta līnijas kopgaruma. Lielākais erozijas apdraudējums RPR piekrastes prognozēts Engures novadā, kā arī Saulkrastu novadā, Jūrmalā, Rīgā. 2012.gada augustā noslēdzās 2010.gadā sāktais LIFE+ programmas līdzfinansētais RD projekts „Rīgas pilsētas virszemes ūdeņu ietekmju novērtēšana, novēršana un ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana.” Projekta ietvaros tika izstrādātas „Metodoloģiskās vadlīnijas teritorijas plānošanai applūstošajās teritorijās,” kas ir pirmais šāda veida dokuments ne tikai Latvijā, bet arī Baltijas valstīs.	

Avoti: *Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.–2017.gadam* - <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=3634>
Projekts „Rīga pret plūdiem!” - <http://www.rigapretpludiem.lv/lat/par-projektu/>

- Saglabāta bioloģiski daudzveidīgā kāpu struktūra

Apraksts	Vērtējums
Nav apkopoti kvalitatīvi vai kvantitatīvi dati objektīvai situācijas novērtēšanai, tomēr kopumā daudzveidīgā kāpu teritorija ir saglabāta pateicoties stingriem dabas aizsardzības un aizsargjoslu ierobežojumiem.	⇒

- Saglabāta tradicionālā zvejnieku ciemu vide

Apraksts	Vērtējums
RPR teritorijā zvejnieku dzīves veida un prasmju saglabāšana un attīstīšana lielā mērā notikusi, pateicoties vietējo rīcību grupu partnerībām, to realizētajiem projektiem. Galvenie atbalsta instrumenti biedrību stratēģiju mērķu īstenošanā ir Lauku attīstības programmas (2007. – 2013.gads) LEADER pieejas pasākums 413 Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā un Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) atbalsta ieviešanas Latvijā 2007.-2013. gadam pasākums "Teritorijas stratēģiju īstenošana." Piekastes pašvaldībās darbojas 4 partnerības – „Partnerība laukiem un jūrai” (Engures novads), biedrība „Sernikon” (Carnikavas novads), biedrība „Rīgas rajona lauku attīstības biedrība” (Saulkrastu novads), biedrība „Jūrkante” (Limbažu un Salacgrīvas novadi).	⇒

Avots: RPR ES Struktūrfondu informācijas centrs - <http://www.rpr.gov.lv/esfondi/index.php?id=306>

- Iespēja piekļūt pie jūras ik pēc 200-300m apdzīvotās vietās, ik pēc 1 km retāk apdzīvotās vietās

Apraksts	Vērtējums
Iespēja netiek nodrošināta, jo nav instrumentu, kā MK noteikumos un teritorijas plānojumā noteiktās prasības ieviest.	↓

4.4.2. Sekmēt daudzveidīgas saimnieciskās darbības attīstību piekrastē

- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās

Apraksts	Vērtējums
Ekonomiskā aktivitāte piekrastes pašvaldībās ir atšķirīga. Piemēram republikas pilsētu – Rīgas un Jūrmalas – raksturojošie rādītāji ir augstāki par valsts vidējiem rādītājiem, kamēr rādītāji piekrastes novadiem kopumā pārsvarā ir zemāki nekā Latvijas novados kopumā. Iedzīvotāju skaits no 2006.gada līdz 2011.gadam pieaudzis tikai divos piekrastes novados, kas iekļaujas RPR teritorijā – Carnikavas un Saulkrastu novados. Pārējos piekrastes novados iedzīvotāju skaita samazinājums ir straujāks nekā Latvijas novados vidēji, līdz ar ko, samazinoties darbspējīgo iedzīvotāju skaitam, arī bezdarba līmenis ir nedaudz zemāks nekā Latvijas novados vidēji.	⇒

Avots: Piekastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam - <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=3634>

- Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās

Apraksts	Vērtējums
Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem rādītāji piekrastes pašvaldībās kopumā ir zemāki nekā visos Latvijas novados. Taču pastāv tendence tiem kāpt – 2008.gadā Latvijas piekrastes pašvaldībās uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem bija 19,8, 2009.gadā – 20,2, 2010.gadā – 21,4. RPR piekrastes pašvaldību ekonomiskos rādītājus lielā mērā nosaka Rīgas tuvums – tuvāk Rīgas robežai izvietotās pašvaldības – Carnikavas, Saulkrastu novads - uzrāda pozitīvas attīstības tendences.	↑

Avots: Pārskats „Reģionu attīstība Latvijā” - <http://www.vraa.gov.lv/lv/parskats/>

5.mērķis

Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī

5.1. Reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana

5.1.1.Koordinēt reģionā ietilpstošo pašvaldību sadarbību vienotas politikas veidošanā

- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība

Apraksts	Vērtējums
Reģionā nav izveidota teritoriāli un organizatoriski vienota institūciju sadarbības platforma.	↓

- Plaša informācijas bāze reģiona pašvaldību griezumā

Apraksts	Vērtējums
Trūkst kvantitatīvu un kvalitatīvu datu, kas pēc teritoriālās piederības būtu attiecināmi tieši uz RPR un tajā ietilpstošajām teritoriālajām vienībām – pilsētām, novadiem, pagastiem.	↓

- Aptuveni 20 projektu pieteikumu izstrāde ik gadu (iesniegto projektu pieteikumu skaits)

2008	2009	2010	2011	Vērtējums
3	13	12	11	↓

5.1.2. Aktīvi iesaistīties un pārstāvēt reģiona intereses sadarbībā ar valsts institūcijām

- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība

Apraksts	Vērtējums
Reģionā neveidojas teritoriāli un organizatoriski vienota institūciju kopība.	↓

- Plaša informācijas bāze par reģiona pašvaldībām

Apraksts	Vērtējums
RPR netiek veidota informācijas bāze par reģiona pašvaldībām, ietverot kvantitatīvus un kvalitatīvus teritoriālus datus.	↓

5.1.3. Sekmēt reģiona un reģiona pašvaldību darbības efektivitātes paaugstināšanu

- Profesionāli reģiona aģentūras darbinieki

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģiona attīstības aģentūra 2009.gadā tika likvidēta. Rīgas plānošanas reģions savas kompetences ietvaros pārņēma aģentūras funkcijas un veic valsts normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, darbinieku profesionalitāte nav vērtēta.	—

- Ik gadu tiek izstrādāti reģiona mēroga projekti un piesaistīts tiem finansējums (reģionāla mēroga iesniegto projektu pieteikumu skaits)

2008	2009	2010	2011	Vērtējums
3	3	3	10	↑

- Pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu virs pieciem tūkstošiem

Apraksts	Vērtējums
Konkrētais uzdevums (5.1.3.) ietver rīcības, kas vērstas uz atbalstu novadu veidošanai reģionā. 2009.gadā tika pabeigta administratīvi teritoriālā reforma, kuras rezultātā Rīgas plānošanas reģionā ietilpst 30 vietējās pašvaldības. Atsevišķās pašvaldībās (Jaunpils un Sējas novadi) iedzīvotāju skaits ir tikai aptuveni 2500 iedzīvotāju.	↓

- Decentralizēta Rīgas pilsētas pārvalde

Apraksts	Vērtējums
Vietējo kopienu politika, kas veidojas pēdējo gadu laikā, ir ļāvusi paraudzīties uz teritoriju kā cilvēku ikdienas dzīves vietu. Pašlaik ir pirmais solis – informācijas apzināšana, turpmāk būtu jāaktivizē uz vietu centrētas darbības. Rīgas Pilsētas attīstības departaments īsteno „Apkaimju projektu”, kura mērķis ir „radīt priekšnoteikumus līdzsvarotas sociāli – ekonomiskās un telpiskās politikas ieviešana Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.”	↑

Avots: RD projekts „Rīgas apkaimes”- www.apkaimes.lv

5.2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī

5.2.1. Sekmēt administratīva reģiona statusa noteikšanu

- Administratīva reģiona statuss ar tieši vēlētu lēmējinstītūciju (reģionālā pašvaldība) vai ieceltu pārvaldi (valsts reģions)

Apraksts	Vērtējums
Pašlaik nav vienota un skaidri definēta viedokļa par reģiona statusu, kompetenci un funkcijām valsts pārvaldes sistēmā.	↓

5.2.2. Aktīvi sadarboties ar citiem Latvijas reģioniem

- Reģionu attīstības aģentūru sadarbība

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģiona attīstības aģentūra 2009.gadā tika likvidēta. Plānošanas reģionu kompetencē esošo funkciju ietvaros (attīstības plānošana, projektu izstrāde, valsts tiesību aktu projektu izvērtēšana u.c.) notiek sadarbība ar citiem Latvijas plānošanas reģioniem.	⇒

- Vairāku reģionu attīstības projektu izstrāde un īstenošana
(iesniegto projektu pieteikumu skaits sadarbībā ar citiem Latvijas reģioniem)

2008	2009	2010	2011	Vērtējums
0	1	2	5	↑

5.2.3. Noteikt galvenos starptautiskās sadarbības virzienus un īstenot tos

- Rīgas reģiona dalība dažādos starptautiskos projektos
(iesniegto starptautisko projektu skaits)

2008	2009	2010	2011	Vērtējums
0	9	7	8	⇒

- Rīgas reģions pārstāvēts dažādās starptautiskās organizācijās

Apraksts	Vērtējums
Rīgas plānošanas reģions ir pārstāvēts Centrālās Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas 2007. – 2013. gadam Uzraudzības un vadības komitejā, Latvijas un Igaunijas pārrobežu sadarbības veicināšanas darba grupas Transporta, vides un enerģētikas tematiskā apakšgrupā.	⇒

5.3. Vienota reģiona tēla virzīšana

5.3.1. Izveidot vienota reģiona tēlu

- Viennozīmīga valsts institūciju un sabiedrības izpratne par Rīgas plānošanas reģionu

Apraksts	Vērtējums
Nav izveidojusies viennozīmīga valsts institūciju un sabiedrības izpratne par Rīgas plānošanas reģionu.	↓

- Atpazīstama vienota Rīgas reģiona simbolika

Apraksts	Vērtējums
Izveidota Rīgas reģiona simbolika (logo), kas tiek lietota komunikācijā starp valsts institūcijām, pašvaldībām un projektu partneriem. Rīgas plānošanas reģiona vizuālā identitāte plašākai sabiedrībai vāji vai vispār nav atpazīstama.	⇒

5.3.2. Popularizēt reģiona iespējas dažādām mērķa grupām

- Reģiona mājas lapā dažādās valodās pieejama aktuāla informācija par iespējām reģionā

Apraksts	Vērtējums
Informācija par Rīgas reģionu interneta vidē pieejama latviešu un angļu valodā. Mājas lapas angļu valodas versija sniedz vispārēju informāciju par reģionu un ieviešanas procesā esošajiem projektiem, taču nav aktuālas informācijas par attīstības iespējām reģionā. RPR ES Struktūrfondu informācijas centra mājas lapā pieejama aktuālākā informācija par dažādām ES fondu atbalsta iespējām, reģionā īstenoto projektu pieredzi, semināriem, apmācībām; informācija pieejama tikai latviešu valodā. Mājas lapas galvenā mērķauditorija – valsts iestādes, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas, esošie un potenciālie uzņēmēji. Projekta „ES fondu un citu ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanas un vadības pilnveide Rīgas plānošanas reģionā II” ietvaros izstrādāts interaktīvais elektroniskais buklets, kas ļauj lietotājam ērti atlasīt informāciju par savām interesēm piemērotāko ES atbalsta instrumentu vai citu ārvalstu finanšu grantu. Saite uz bukletu (baneris) izvietota RPR mājas lapas sākumlapā.	⇒

Avots: Buklets par finanšu atbalsta iespējām- <http://esfinanses.lv/esbuklets/lv/sakums>

- Sagatavoti un dažādām grupām pieejami informācijas materiāli par reģionu

Apraksts	Vērtējums
Reģiona mājas lapā interesentiem pieejama teritorijas attīstības plānošanas dokumentu datu bāze, projektu datu bāze, teritorijas attīstības uzraudzības dokumenti, pētījumi par reģiona teritorijas attīstību, reģiona ekonomikas profils. Informācija pieejama latviešu valodā, galvenā mērķauditorija – pašvaldību plānošanas speciālisti, pētnieki, studenti. Informatīvi materiāli par reģionu tiek sagatavoti arī dažādu projektu ietvaros.	⇒

- Rīgas reģiona pārstāvji piedalās un prezentē reģiona iespējas dažādos pasākumos (konferencēs, gadatirgos, izstādēs u.c.)

Apraksts	Vērtējums
Plānošanas reģions tiek pārstāvēts zinātniskajās konferencēs. RPR ES Struktūrfondu informācijas centrs, veicot informatīvu un konsultatīvu darbu ar klientiem, popularizē reģionu interesentiem, kas pārstāv valsts pārvaldes, NVO, uzņēmējdarbības, kultūras un mākslas jomas. Galvenais komunikācijas kanāls, kur reģions tiek pārstāvēts starptautiski, ir projekti. Katru gadu RPR pārstāvji piedalās Eiropas reģionu dienu (<i>OpenDays</i>) pasākumos Briselē.	⇒

PĀRSKATS PAR PLĀNOTO RĪCĪBU ĪSTENOŠANU

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2009-2013
ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

RPR ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2009-2013 IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBA

Programmas ietvars un stratēģiskie uzstādījumi

Šajā nodaļā veikts RPR attīstības programmas 2009.-2013.gadam ieviešanas izvērtējums, par pamatu izmantojot plānošanas dokumenta prioritāšu ietvaros noteikto rīcību īstenošanu. RPR attīstības programmā 2009.-2013.gadam ir noteiktas septiņas prioritātes, kas kalpo par pamatu attīstības programmas Rīcības plāna ietvara noteikšanai un tajā iekļauto rīcības virzienu, pasākumu, projektu un aktivitāšu strukturēšanai.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PRIORITĀTES 2009-2013

1. prioritāte	Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām
2. prioritāte	Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mežgls
3. prioritāte	Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide
4. prioritāte	Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā
5. prioritāte	Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem
6. prioritāte	Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi
7. prioritāte	Energoefektīvs reģions

Rīgas plānošanas reģiona prioritātes ir noteiktas ņemot vērā:

- Rīgas plānošanas reģiona Attīstības stratēģijas 2000.-2020.gadam un Attīstības programmas 2005.-2011.gadam stratēģiskos uzstādījumus;
- Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmas 2005.-2011.gadam izvērtējumu;
- Rīgas plānošanas reģiona sociālās un ekonomiskās situācijas izvērtējumu;
- Attīstības programmas aktualizācijas procesā organizēto darba sanāksmju un semināru rezultātus.

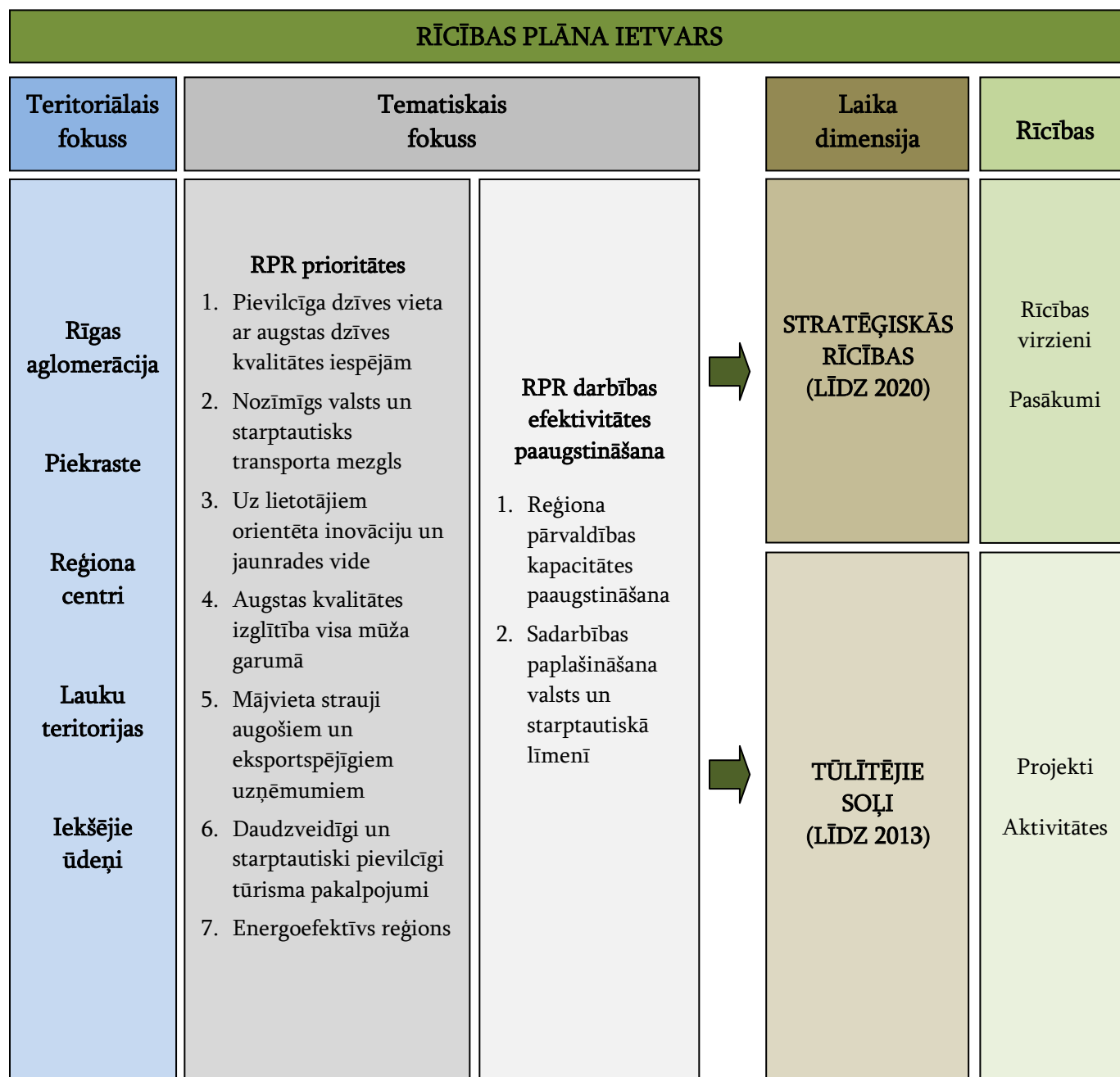
RPR attīstības programmas 2009.-2013.gadam Rīcības plāns ir veidots balstoties uz teritoriālu un tematisku programmas ieviešanas risinājumu pamata.

Teritoriālais fokuss balstās uz būtiskām teritorijām, kurām ir nepieciešami kompleksi risinājumi. Teritoriāli projekti ir nozīmīgi, jo tie aptver vairāku nozaru iniciatīvas noteiktā teritorijā.

Tematiskie risinājumi ir balstīti uz noteiktām prioritātēm reģiona attīstībai, kā arī paredz risinājumus Rīgas plānošanas reģiona darbības efektivitātes paaugstināšanai.

Šāda pieeja nosaka vai iezīmē galvenos vēlamos rīcības virzienus ilgtermiņā (stratēģiskās rīcības līdz 2020.gadam) un īstermiņā (tūlītējie soļi līdz 2013.gadam), kas ir savstarpēji saistīti un papildinoši. Tas ir satvars konkrētu projektu izstrādei un sadarbības vadlīnijas noteiktu reģionālu mērķu realizēšanai starp dažādiem spēlētājiem.

Rīcības plānā ietvertie tūlītējie soļi paredz īstermiņa risinājumus (projektus un aktivitātes) laika periodam līdz 3 gadiem – attīstības programmas kontekstā tas ir laiks līdz 2013.gadam.

RPR attīstības programmas 2009.-2013.gadam sadaļā “Ieviešana un uzraudzība” ir noteikts, ka programmā iekļauto rīcību (projektu) ieviešana tiks uzraudzīta izmantojot ikgadējo attīstības uzraudzības pārskata formu – Uzraudzības ziņojumu.

RPR Prioritātes - Tematiskais fokuss

STRATĒGISKĀS RĪCĪBAS LĪDZ 2020

TŪLĪTĒJIE SOĻI LĪDZ 2013

1. prioritāte: Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām**Rīcības virzieni:**

- 1.1. Integrēts dabas, rekreācijas un kultūras pakalpojuma tīkls
- 1.2. Publiskās telpas modernizācija
- 1.3. Kvalitatīvi un pieejami veselības un sociālie pakalpojumi

Projekti:

- E-pakalpojumu attīstība
- Sociālo pakalpojumu attīstības modeļa ieviešana
- Piekrastes plānošana un pārvaldība
- Ilgspējīga ūdens resursu apsaimniekošana

2. prioritāte: Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls**Rīcības virzieni:**

- 2.1. RPR integrācija starptautiskos transporta tīklos
- 2.2. Iedzīvotāju mobilitātes iespēju paaugstināšana

Projekti:

- RPR ilgtermiņa attīstības stratēģijas ar telpisko perspektīvu izstrāde

3. prioritāte: Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide**Rīcības virzieni:**

- 3.1. RPR inovāciju sistēmas izveide
- 3.2. Radošā potenciāla kāpināšana

Projekti:

- Starptautiskais biznesa inkubatoru tīkls
- Mazās inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta tīkls
- Videi draudzīgu produktu un pakalpojumu attīstība

4. prioritāte: Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā**Rīcības virzieni:**

- 4.1. Integrēta RPR mūžizglītības tīkla izveide
- 4.2. Starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības veicināšana

Projekti:

- Mūžizglītības attīstības programmas izstrāde

5. prioritāte: Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem**Rīcības virzieni:**

- 5.1. Jaunu eksportspējīgu uzņēmumu atbalstīšana
- 5.2. Uzņēmumu eksportspējas un produktivitātes kāpināšana

Projekti:

- Vienota investoru piesaistes platforma
- Klāsteru attīstība

6. prioritāte: Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi**Rīcības virzieni:**

- 6.1. RPR tūrisma mārketinga
- 6.2. Daudzveidīgi un integrēti tūrisma pakalpojumi

Projekti:

- Integrētas tūrisma attīstības veicināšana
- Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte
- Ūdenstūrisma attīstība

7. prioritāte: Energoefektīvs reģions**Rīcības virzieni:**

- 7.1. Energoefektivitātes pasākumi
- 7.2. Atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana

Projekti:

- Atjaunojamo un alternatīvo energoresursu izmantošanas un ražošanas tehnoloģiju veicināšana

Veicot Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2009.-2013.gadam prioritāšu ieviešanas uzraudzību, kā būtisks trūkums kvalitatīvai izvērtēšanai ir definētu rezultatīvo rādītāju un to pamatojošu datu kopuma neesamība. Programmā nav norādīti projektu un to aktivitāšu atbildīgie ieviesēji (piemēram, RPR administrācija, reģiona pašvaldības), kā arī bāzes un sasniedzamie rādītāji. Tādējādi arī nav iespējams secināt, vai noteiktais prioritātes īstenošana ir/nav sasniegta.

Šajā gadījumā Attīstības programmā 2009.-2013.gadam noteikto tūlītējo soļu līdz 2013.gadam izvērtējums veikts attiecībā uz tiem projektiem un aktivitātēm, kuru īstenošanā iesaistījusies RPR administrācija - sniegts apraksts par RPR īstenotajiem projektiem un aktivitātēm katras prioritātes ietvaros.

Reģiona attīstības prioritāšu ieviešana

1. prioritāte: Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām

Projekts: “E-pakalpojumu attīstība”

Projekts: “Sociālo pakalpojumu attīstības modeļa ieviešana”

Projekts: “Piekrastes plānošana un pārvaldība”

Projekts: “Ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana”

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions daļēji īstenojis projektu mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Lai veicinātu e-pakalpojumu pieejamību reģiona iedzīvotājiem, Rīgas plānošanas reģions, pārņemot no nodibinājuma „Rīgas reģiona attīstības aģentūra” projekta īstenošanas saistības, ieviesa Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu „Publisko interneta pieejas punktu izveide Rīgas plānošanas reģionā.” Plānotā projekta mērķauditorija – Rīgas plānošanas reģiona iedzīvotāji, pašvaldības un to darbinieki, uzņēmēji, tūristi. Kā projekta mērķi definēti: mazināt atšķirības informācijas pakalpojumu un interneta izmantošanas pieejamībā starp iedzīvotājiem pilsētās un lauku teritorijās, kā arī nodrošināt valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamību elektroniskā formā; attīstīt vienotu, kvalitatīvu un visiem pieejamu publisko interneta pieejas punktu tīklu, kas nodrošina pieeju interneta un publiskajiem pakalpojumiem Rīgas plānošanas reģiona teritorijā un veicina reģiona ekonomisko un sociālo attīstību.

Projekta rezultātā Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās izveidoti 110 publiskie interneta pieejas punkti (PIPP), tai skaitā info kioski. PIPP pamatlīdzekļus projekta sadarbības pašvaldības pārņēma savā bilanci.

2) Izstrādāts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments „Rīgas plānošanas reģiona alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības programma 2010. – 2016.gadam” ar mērķi īstenot Rīgas plānošanas reģionā līdzsvarotu un koordinētu ilgtermiņa attīstību sociālo pakalpojumu jomā. Programma izstrādāta Eiropas Sociālā Fonda projekta ietvaros.

Programmas izstrādes uzdevumi:

- veikt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālo problēmu un vajadzību pēc alternatīvajiem sociālajiem pakalpojumiem analīzi Rīgā un Jūrmalā, un novados;
- izvērtēt esošo piedāvāto sociālo pakalpojumu daudzveidību un atbilstību iedzīvotāju vajadzībām;

- identificēt iespējamus risinājumus sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālajam problēmām un vajadzībām, piesaistot sociālo pakalpojumu sniegšanā iesaistītos speciālistus un klientu intereses pārstāvošās organizācijas;
- izstrādāt daudzveidīgu alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstības modeļus laika posmā no 2010. līdz 2016.gadam;
- izstrādāt programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības kārtību.

Latvijā sociālo pakalpojumu nodrošināšana iedzīvotājiem kā valsts funkcija ir uzdota pašvaldībām. Plānošanas reģioniem iesaiste šīs funkcijas īstenošanā nav tikusi deleģēta, līdz ar to nav bijis pieejams finansējums, lai Rīgas plānošanas reģions piedalītos „Rīgas plānošanas reģiona alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstības programmā 2010. – 2016.gadam” noteikto uzdevumu īstenošanā. Rīgas plānošanas reģions nav veicis programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanu un uzraudzību.

3) Rīgas plānošanas reģions Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IVA ietvaros īstenojis projektu ["Senās kulta vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte."](#)

Projekta galvenais mērķis bija nodrošināt zināšanu un informācijas pieejamību par senajām svētvietām, veicinot vides sakārtošanas aktivitātes, sabiedrības interesi kā par vērtīgiem kultūrvēsturiskajiem objektiem, kā arī popularizēt senās kulta vietas (svētvietas) kā tūrisma galamērķi, veidojot jauna veida tūrisma produktu un veicinot vietējās uzņēmējdarbības attīstību.

Šī projekta rezultātā, izvērtējot objektu piemērotību iekļaušanai tūrisma maršrutos un to īpatnības no dabas aizsardzības viedokļa, Rīgas plānošanas reģiona teritorijā, tai skaitā piekrastē izveidoti trīs tūrisma maršruti un izstrādātas vadlīnijas seno kulta vietu objektu apsaimniekošanā to īpašniekiem – pašvaldībām, privātpersonām u.c.

4) Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošā Engures novada pašvaldība kā pilotteritorija tika izvēlēta un iesaistīta Latvijas-Igaunijas programmas pārrobežu sadarbības projekta ["Piekrastes un jūras telpiskā plānošana Pērnavas līča teritorijā Igaunijā un Latvijas piekrastes pašvaldībās"](#) aktivitāšu īstenošanā. Projekta vadošais partneris – Igaunijas Iekšlietu ministrija, sadarbības partneri – Kurzemes plānošanas reģions, Rojas novads, Pāvilostas novads, Engures novads un Pērnavas pašvaldība (Igaunija).

Projekta mērķis ir īstenot pilotprojektus, lai risinātu konfliktsituācijas dažādu nozaru aktivitāšu starpā un plānotu nākotnes izmantošanas iespējas Pērnavas jūras līcī un attīstītu Latvijas piekrastes zonas pieejamības iespējas, veicinātu ilgtspējīgu sauszemes un jūras resursu izmantošanu un mazinātu klimatu pārmaiņu sekas.

Engures novada teritorijā plānoto aktivitāšu mērķis bija nostiprināt jūras krastu trīs ciemu – Plieņciema, Bigauņciema un Lapmežciema - teritoriju pret vēja un ūdens eroziju, mazinot erozijas procesu ietekmi.

Plieņciemā īstenotās aktivitātes lokalizētas Plieņciema kāpā, kas ir NATURA 2000 teritorija. Šeit plānots veidot kārklu stādījumus kāpās, tādā veidā ar kārklu sakņu pinumu nostiprinot kāpas pret erozijas procesiem. Savukārt Bigauņciemā un Lapmežciemā, veicot kārklu stādījumus, paredzēts izpētīt, cik efektīvi kārklu stādījumi kalpo kā krasta fortifikācijas līdzeklis, veidojot smilšu sanesumus – mākslīgas kāpas.

5) Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošā Baldones novada pašvaldība kā pilotteritorija tika izvēlēta un iesaistīta Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekta [„Ilgtspējīgu lietussūdeņu apsaimniekošanas \(ILŪA\) sistēmu attīstības sekmēšana Igaunijas – Latvijas pārrobežu teritorijas pilsētās aktīvu un ilgtspējīgu kopienu vides uzlabošanai” \(\(D\)rainforLife\)](#) aktivitāšu īstenošanā. Projekta vadošais partneris Latvijas Teritoriālpilnotāju asociācija. Projekta mērķis ir izstrādāt četrus specifiskus ILŪA sistēmu risinājumus Igaunijas – Latvijas sadarbības reģiona kopienām un sekmēt vietējo kopienu un iesaistīto pušu izpratni, zināšanas un pieredzi saistībā ar ILŪA sistēmu izmantošanu Igaunijā un Latvijā.

6) Apzinot Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības, 2013.gadā tika sagatavots projekta pieteikums „Life +” programmā „Klimata pārmaiņu un ar tām saistītā plūdu riska novēršana Rīgas plānošanas reģionā.” Projekta pieteikums tika noraidīts.

7) Rīgas plānošanas reģions ir uzsācis darbu pie ES 7.Ietvara programmas projekta [„Lietussūdens plūsmas apsaimniekošana un uzraudzība Baltijas jūras sateces baseinā” \(BalticFlows\)](#) īstenošanas. Projekta vadošais partneris Turku universitāte. Projekta ietvaros plānots izveidot ilgtspējīga un konkurētspējīga lietussūdeņu monitoringa un apsaimniekošanas sistēmu, kas ietver sevī katras partnervalsts lietussūdeņu uzraudzības metožu izpēti, izmantoto tehnoloģiju pielietojumu un konkurētspēju, iedzīvotāju iesaistes un līdzdalības veicināšanu, labās prakses un rekomendāciju apkopojumu.

2. prioritāte: Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls

Projekts: “RPR ilgtermiņa attīstības stratēģijas ar telpisko perspektīvu izstrāde”

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions īstenojis projekta mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

Darbs pie RPR ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzsākts 2012.gadā, kas 2014.gadā turpināts Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām

un reģionālām iestādēm” projekta „[Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana](#)” ietvaros. Projekta vadošais partneris VARAM.

2014.gada septembrī – oktobrī notikusi RPR ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un RPR attīstības programmas projektu publiskā apspriešana. Abus RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentus gala redakcijā plānots apstiprināt 2015.gada pirmajā pusē.

3. prioritāte: Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide

Projekts: “Starptautiskais biznesa inkubatoru tīkls”

Projekts: “Mazās inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta tīkls”

Projekts: “Videi draudzīgu produktu un pakalpojumu attīstība”

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions [īstenojis](#) projektu mērķu sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Rīgas plānošanas reģions īstenojis mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes Baltijas jūras reģiona programmas 2007. - 2013.gadam projekta „[Starptautisks biznesa inkubatoru tīkls](#)” ([IBI Net](#)) ietvaros. Projekta vadošais partneris – Rīgas plānošanas reģions.

Projekta mērķis- izveidot un nostiprināt starpvalstu biznesa inkubatoru sadarbības tīklu – IBI Net. Tīkla ietvaros zināšanās, pieredzē un darba metodēs dalīties aicināti partneri no Latvijas, Polijas, Baltkrievijas, Zviedrijas, Vācijas un Norvēģijas. Projekta darbības ir vērstas uz biznesa inkubatoru sniegto pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanu Baltijas jūras reģionā, lai sekmētu jaunu, inovatīvu un uz eksportu vērstu uzņēmumu veidošanos.

Projekta rezultātā izveidots starptautisks biznesa inkubatoru tīkls – IBI Net, kas izmanto sadarbības tīkla partneru informatīvo bāzi un ekspertīzi, lai sniegtu kvalitatīvus un efektīvus pakalpojumus inovatīviem un uz eksportu orientētiem uzņēmumiem visā Baltijas jūras reģiona teritorijā. Izveidota IBI Net Asociācija, kas apvieno dažādus partnerus - Bornholmas Biznesa centru (Dānija), Biznesa inkubatoru tehnoloģiju centru (Vācija), Radošo industriju Biznesa inkubatoru „Andrejsala” un Rīgas reģiona biznesa attīstības inkubatoru (Latvija, RPR). Ņemot vērā, ka BI attīstībai, inovāciju un MVU atbalstam ir nepieciešams politisks atbalsts, projekta ieviešanas gaitā tika iesaistīti ap 200 politikas veidotāji, kas piedalījās projekta pasākumos (mācību braucienos, tikšanās, BI forumu un noslēguma konferencē). Projekta rezultāti tika izplatīti nacionālā un reģionālā līmenī partneru valstīs. Tika organizēti 24 sabiedriski pasākumi.

Izstrādātas vadlīnijas (rīcības plāns) turpmākām IBI Net darbībām, ietverot sadarbības instrumentus, kompetences un kapacitātes palielināšanas vajadzībām nepieciešamās finansējuma iespējas, jaunu biedru piesaisti, rekomendācijas politiskā atbalsta gūšanai. Kā arī

izstrādātas vadlīnijas finansiāli ilgtspējīga darbības mehānisma izveidei IBI Net tīkla attīstībai Baltijas jūras reģionā, kas ietver finansēšanas modeļus, izmaksu-ieguvumu analīzi BI finansēšanai, pamatojoties uz to darbības analīzi.

Projekta ietvaros izveidoti divi IT risinājumi efektīvākai IBI Net tīkla dalībnieku darbībai:

- atbalsta programma „ICT TOOL” uzņēmumu darbības plānošanai, stratēģiskajai attīstībai un uzraudzībai;
- portāls www.ibi-net.eu, kas ietver informāciju par partneru BI, to uzņēmumiem, uzņēmējdarbības iespējām Baltijas jūras reģionā, kā arī uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumiem – kontakti, resursi, kompetences.

2) Rīgas plānošanas reģions īstenojis mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. gadam projekta [“Mazās Inovatīvās Uzņēmējdarbības Atbalsta Tīkls” \(SIB Net\)](#) ietvaros. Projekta vadošais partneris – Rīgas plānošanas reģions.

Projekts tika ieviests ar mērķi izstrādāt atbalsta mehānismus topošajiem uzņēmumiem, t.sk., izveidot pirms-inkubatorus, izstrādāt pētījumus gan par problēmām, gan iespējām biznesa uzsākšanai, izveidot biznesa eņģeļu tīklu, tādējādi veicinot jaunu inovatīvu uzņēmumu attīstību Rīgas plānošanas reģionā.

Pēc projekta ieviešanas projekta mērķa grupām pieejami pētījumi un uz tiem balstītas rekomendācijas par nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem potenciāli inovatīvas un strauji augošas uzņēmējdarbības veicināšanai tās agrīnajā attīstības stadijā. Uz projekta pētījumu bāzes balstītas gan projekta pilotaktivitātes (2 biznesa pirms-inkubatoru izveide Tartu un Ventspilī; nodrošināta apmācību programmu testēšana un pielietošana topošo uzņēmēju apmācībai, atbalsta struktūru tīkla veidošanai u.c.), gan turpmākā sadarbība starp uzņēmējdarbības atbalsta institūcijām.

Aktīvākās institūcijas RPR, kuras izmanto projekta rezultātus vai kādu no to daļām - Rīgas Ekonomikas augstskola (pamatā - apmācību programmas), Rīgas dome, radošo industriju inkubators "CreativeAndresala", Ogres Biznesa Inkubators, Ķekavas, Salacgrīvas, Jūrmalas novadu pašvaldības, Connect Latvia u.c.

3) Noteiktās aktivitātes Rīgas plānošanas reģions īstenojis Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programmas 2007.-2013.gadam līdzfinansētā projekta [„Globālās vīzijas nodrošināšana Baltijas videi draudzīgās tehnoloģijas jomā” \(Global Vision\)](#) ietvaros. Projekta sadarbības partneri - Orebro universitāti un Tallinas tehnoloģiju universitāte.

Projekta mērķis - sekmēt izaugsmes un eksporta iespējas videi draudzīgu tehnoloģiju un produktu uzņēmumiem. Projekta aktivitātes paredzēja identificēt esošās izaugsmes barjeras, pielāgot atbalsta instrumentus un programmas, kā arī izstrādāt rekomendācijas, kā šie

uzņēmumi var izmantot esošos starptautiskos kontaktus, lai novērstu attīstību ierobežojošos faktorus.

Projekta rezultātā izstrādāts pētījums „Esošās situācijas analīze reģionālu politikas atbalsta instrumentu attīstīšanai un privāto investīciju sekmēšanas pasākumiem valsts līmenī videi draudzīgu tehnoloģiju klasteru un uzņēmumu attīstībai.” Pētījumā iekļauts Latvijā pieejamo atbalsta instrumentu, kas sekmē vai potenciāli varētu sekmēt tehnoloģiju klasteru darbību un attīstību izvērtējums, apkopojot 26 atbalsta instrumentus (ES fondi un programmas), kuru vadlīnijās paredzēts atbalsts videi draudzīgu aktivitāšu atbalstam, tīklošanās pasākumiem, jaunu produktu izstrādei un komercializācijai, tematisku pētījumu veikšanai. Kā arī pētījuma izstrādes gaitā veikts ārvalstu videi draudzīgo tehnoloģiju klasteru labās prakses apskats un Latvijas esošās politikas dokumentu un likumdošanas aktu analīze, novērtējot tajos iekļauto atbalsta pasākumu un instrumentu ietekmi uz industrijas uzņēmumu un VDT klastera iespējamo izveidi, attīstību un izaugsmi.

Izstrādāts pētījums “Videi draudzīgo tehnoloģiju nozares attīstība Baltijas jūras reģionā”, kas ietver vīziju, stratēģiju un galvenos rīcības virzienus VDT uzņēmumu attīstībai projekta partnervalstīs. Identificēts videi draudzīgo uzņēmumu kopums (vairāk kā 100 videi draudzīgo tehnoloģiju uzņēmumu Latvijā, Igaunijā un Zviedrijā), t.sk., nozares asociāciju pārstāvji, kā arī identificēti galvenie lēmumu pieņēmēji un politikas veidotāji valsts un pašvaldību līmenī, kas kalpo kā šķēršļi vai veiksmes faktori VDT uzņēmumu izaugsmes un attīstības iespējām. Pētījumā secināts, ka šobrīd videi draudzīgo uzņēmumu attīstību kavē nepietiekamas kompetences to vadībā, mārketingā un eksporta tirgu apgūšanā. Šis dokuments kalpojis kā pamatojums Latvijas tīro tehnoloģiju klastera „CleanTech Latvia” dibināšanai.

Papildus projekta ietvaros izstrādāti trīs dokumenti videi draudzīgo tehnoloģiju attīstībai Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās:

- Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.–2020.gadā;
- Videi draudzīgo tehnoloģiju pielietojšanas potenciāls Rīgas plānošanas reģionā 2014.–2020.gadā;
- Ilgtspējīgas enerģētikas attīstības Rīgas plānošanas reģionā 2014.–2020.gadā Rīcības plāns.

4. prioritāte: Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā

Projekts: “Mūžizglītības attīstības programmas izstrāde”

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions daļēji īstenojis projektu mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Rīgas plānošanas reģions kā vadošais partneris ir īstenojis projektu „[BuildupSkills Latvija](#)” programmas „IntelligentEnergyEurope” ietvaros. Projekta mērķis ir sekmēt būvniecības izglītības attīstību, tādējādi veicinot Latvijas valsts definēto ilgtspējīgas enerģijas politikas mērķu laika posmam līdz 2020.gadam sasniegšanu. Projekta aktivitāšu rezultātā sadarbībā ar ekspertiem:

- veikta esošās situācijas analīze "Būvniecībā strādājošo kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana 2020. gada enerģijas un klimata mērķu sasniegšanai." Analīze veikta, lai identificētu un raksturotu nepieciešamo prasmju līmeni būvniecības nozarē strādājošajiem, kas tādējādi palīdzētu sasniegt 2020. gadam izvirzītos mērķus - sasniegt 40% atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā;
- izstrādāts rīcības plāns "Būvniecībā strādājošo kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana 2020.gada enerģijas un klimata mērķu sasniegšanai." Rīcības plānā sadarbībā ar enerģētikas, būvniecības un izglītības ekspertiem ir ietverti priekšlikumi būvniecībā strādājošo kvalifikācijas un zināšanu paaugstināšanai.

Rīcības plāns izplatīts visu Latvijas plānošanas reģionu aroddidusskolās.

2) Pamatojoties uz esošās projekta bāzes 2013.gada nogalē programmas „IntelligentEnergyEurope” ietvaros RPR kā vadošais partneris uzsācis jaunu projektu „[BuildupSkillsForce](#)”. Tālākizglītības programmas energoefektīvai būvniecībai Latvijā.” Projekta mērķis ir paaugstināt būvniecībā strādājošo zināšanas un prasmes energoefektīvu ēku būvniecībā, kā arī kvalificētu strādnieku pieejamību būvniecībā.

5. prioritāte: Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem

Projekts: “Vienota investoru piesaistes platforma”

Projekts: “Klāsteru attīstība”

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions īstenojis projektu mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Noteiktās aktivitātes Rīgas plānošanas reģions īstenojis Eiropas Sociālā fonda projekta „[Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā](#)” ietvaros. Projekta vadošais partneris – Rīgas plānošanas reģions, sadarbības partneris – Kurzemes plānošanas reģions.

Projekta ietvaros izstrādāta „Rīgas plānošanas reģiona statistikas teritoriju sistēmas izveides koncepcija” un, balstoties uz tajā ietvertajām nostādnēm, izveidota statistikas teritoriju sistēmas datubāze, tai skaitā reģiona pašvaldību potenciālo investīciju teritoriju platforma, kas kalpo kā atbalsta instruments gan Rīgas plānošanas reģiona teritorijas kvalitatīvai attīstības plānošanai un uzraudzībai, gan komunikācijai ar investoriem.

Ar datubāzi šī projekta ietvaros saprasti ģeogrāfiski referencēti dati, kas saistīti ar noteiktu teritoriju (statistikās teritorijas, noteikti punkti vai līnijas). Reģiona gadījumā tās ir teritorijas, kas ir mazākas par novadu. RPR statistikas teritoriju projektā tās ir pilsētu, ciemu, pagastu lauku teritorijas, kas neiekļaujas ciemu teritorijās. Rīgas plānošanas reģiona teritorijā ir 412 šādas teritorijas. Uz šīm teritorijām modelēti iedzīvotāju skaita un sastāva dati, IIN pārskaitījumu un nodarbinātības dati. RPR statistikas teritoriju datubāze, izvietota ģeogrāfijas informācijas sistēmā (GIS), pieejama RPR interneta vietnē - www.rpr.gov.lv/stat-teritorijas.

Kā reģiona statistikas teritoriju datubāzes papildinošā sadaļa izveidota RPR pašvaldību potenciālo investīciju teritoriju platforma - www.rpr.gov.lv/investiciju-karte. Investīciju teritoriju identificēšanai tika veikti informācijas pieprasījumi RPR pašvaldībām, lūdzot norādīt informāciju par pašvaldības prioritārajām investīciju jomām un konkrētām investīciju teritorijām. Pašvaldību investīciju teritoriju aprakstos iekļauta informācija par teritorijas nosaukumu, novietojumu, izmantošanas veidu, infrastruktūru un pieejamām komunikācijām, īpašumtiesībām u.c. RPR investīciju teritoriju platformā šobrīd iekļauta informācija par 42 potenciālajām investīciju teritoriju platformām 15 reģiona pašvaldībās.

Ārvalstu tiešo investīciju piesaistei būtiskajā uzņēmējdarbības vides uzlabošanas jomā primāri jāatrisina gan darba spēka pieejamības, gan infrastruktūras pieejamības jautājums, kas ietver gan infrastruktūras pieslēgumu uz investoriem piederošas zemes, gan jaunu industriālo parku vai 0. līmeņa infrastruktūras nodrošināšanu pašvaldību teritorijās. Par vienu no šādiem risinājuma rīkiem var kļūt Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību investīciju teritoriju platforma, kas telpiski organizētu investīciju piesaistei nepieciešamos datus par RPR statistikas teritorijām;

2) Rīgas plānošanas reģions kā stratēģiskais partneris piedalās ERAF 2.3.2.3.aktivitātes "Klasteru programma" projekta „Latvijas ilgtspējīga tūrisma klasteris” īstenošanā. Projekta vadošais partneris Latvijas Tūrisma Aģentu un Operatoru Asociācija (ALTA).

Projekta virsmērķis ir veicināt tūrisma operatoru, tūrisma pakalpojumu sniedzēju, pētniecības un izglītības institūciju starpdisciplināru sadarbību, tādejādi sekmējot Latvijas ilgtspējīga tūrisma nozares izaugsmi un ar to saistīto uzņēmumu konkurētspēju, inovatīvu, eksportspējīgu tūrisma produktu veidošanos vienlaikus nodrošinot optimālu pievienoto vērtību ilgtspējīga tūrisma klientiem un gala patērētājiem.

6. prioritāte: Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi

Projekts: "Integrētas tūrisma attīstības veicināšana"

Projekts: "Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte"

Projekts: "Ūdenstūrisma attīstība"

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions daļēji īstenojis projektu mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Noteiktās aktivitātes Rīgas plānošanas reģions īstenojis Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IVA projekta "Senās kulta vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte" ietvaros. Projekta vadošais partneris - Rīgas plānošanas reģions.

Projekta galvenais mērķis bija apzināt un popularizēt senās dabas svētvietas (kulta vietas) Baltijas jūras reģionā kā jaunu tūrisma produktu, veicinot kultūrvēstures saglabāšanu, izpratni par vides aizsardzības aspektiem, kā arī nodarbinātību lauku reģionos, dažādojot vietējā tūrisma piedāvājumu.

Šī projekta rezultātā, izvērtējot objektu piemērotību iekļaušanai tūrisma maršrutos un to īpatnības no dabas aizsardzības viedokļa, Rīgas plānošanas reģiona teritorijā, tai skaitā piekrastē izveidoti trīs tūrisma maršruti un izstrādātas vadlīnijas seno kulta vietu objektu apsaimniekošanā to īpašniekiem – pašvaldībām, privātpersonām u.c. Tūrisma maršrutu marķēšanai uzstādīti tūrisma informācijas stendi pie 5 objektiem un 16 ceļa norādes zīmes uz dažādiem objektiem.

Projekta ietvaros izstrādāts interaktīvs e-muzejs www.ancientsites.eu, kura pamatā ir datu bāze 4 valodās ar apkopoto informāciju par gandrīz 600 senajām dabas svētvietām projekta partneru teritorijās, 3D objektu attēlojumiem, fotogaleriju ar gandrīz 2000 fotogrāfijām, interaktīviem tūrisma maršrutiem, kā arī iespēju veidot individuālus auto, pārgājienu, citiem ceļošanas viediem piemērotus maršrutus, bukletiem - kartēm, deviņu TV raidījumu arhīvu un izstrādātajām objektu attīstības un apsaimniekošanas stratēģijām un rekomendācijām.

Noslēdzot projektu, 2013.gada augustā Tērvetē tika rīkots starptautisks Seno tradīciju festivāls „Zemgaļu svētki” ar koncertiem, senajiem rituāliem, amatnieku prasmju demonstrējumiem, pagānu un bruņinieku turnīriem, senajām rotaļām bērniem.

2) 2013.gadā Rīgas plānošanas reģions uzsācis darbu pie Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. gadam projekta „Ūdens tūrisma kā dabas un aktīvā tūrisma kompetences attīstība Latvijā un Igaunijā” (Riverways) aktivitāšu īstenošanas. Vadošais partneris – Kurzemes plānošanas reģions. Projekta aktivitāšu īstenošanā iesaistītas 11 RPR pašvaldības Aloja, Carnikava, Ikšķile, Inčukalns, Jūrmala, Ķekava, Ogre, Ropaži, Salacgrīva, Salaspils, Sigulda.

Projekta mērķis ir attīstīt ūdenstūrisma nozari projekta teritorijā. Uzdevumi: veikt situācijas izpēti ūdenstūrisma nozarē, analizējot, kādas ūdenskrātuves, kādi pakalpojumi un to sniedzēji ir pārstāvēti projekta teritorijā; uz pētījuma bāzes izstrādāt jaunus ūdenstūrisma produktus, nodrošināt teritorijas un ūdenstūrisma pakalpojumu mārketingu, izstrādājot mobilās aplikācijas, tūrisma kartes, brošūras, videomateriālus, organizējot žurnālistu vizītes u.c. pasākumus. Plānots izbūvēt atpūtas vietas upju krastos, tai skaitā, veicot upju tīrīšanu no sanesumiem un aizauguma, atkritumiem.

Veicinot pakalpojumu sniedzēju iesaisti procesā, plānotas diskusijas par pakalpojumu attīstības jautājumiem, pieredzes apmaiņas braucienu uz Lietuvu, Igauniju, lai tiktos ar vietējiem ūdenstūrisma jomā strādājošajiem uzņēmumiem.

7. prioritāte: Energoefektīvs reģions

Projekts: "Atjaunojamo un alternatīvo energoresursu izmantošanas un ražošanas tehnoloģiju veicināšana"

Īstenošanas statuss: Rīgas plānošanas reģions īstenojis projektu mērķa sasniegšanai noteiktās aktivitātes.

1) Noteiktās aktivitātes Rīgas plānošanas reģions daļēji īstenojis Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programmas 2007.-2013.gadam līdzfinansētā projekta „Globālās vīzijas nodrošināšana Baltijas videi draudzīgās tehnoloģijas jomā” (*Global Vision*) ietvaros. Projekta sadarbības partneri - Orebro universitāti un Tallinas tehnoloģiju universitāte.

Projekta mērķis - sekmēt izaugsmes un eksporta iespējas videi draudzīgu tehnoloģiju un produktu uzņēmumiem. Projekta aktivitātes paredzēja identificēt esošās izaugsmes barjeras, pielāgot atbalsta instrumentus un programmas, kā arī izstrādāt rekomendācijas, kā šie uzņēmumi var izmantot esošos starptautiskos kontaktus, lai novērstu attīstību ierobežojošos faktorus.

Projekta ietvaros izstrādāti trīs dokumenti videi draudzīgo tehnoloģiju attīstībai Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās:

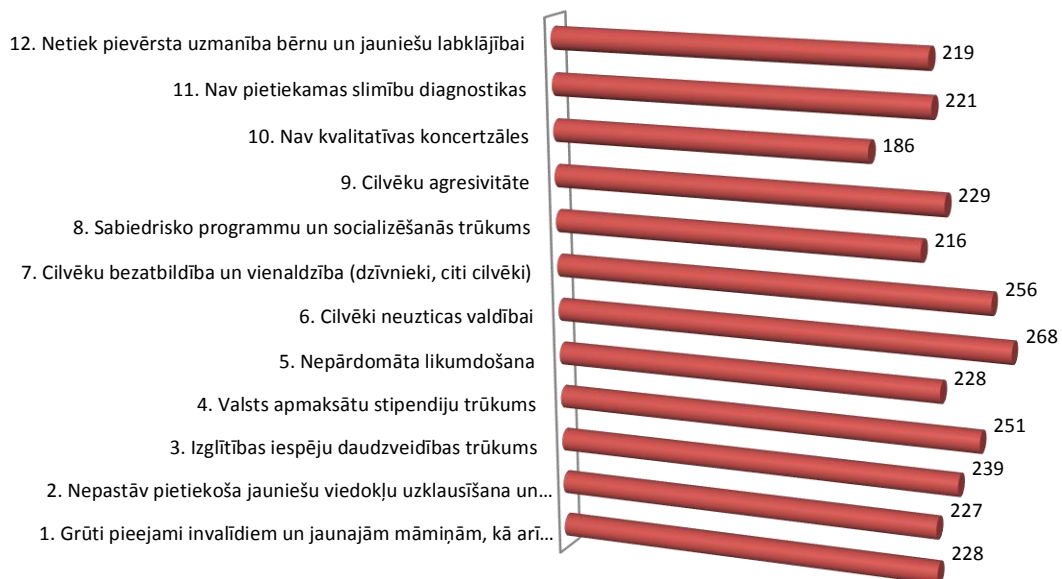
- Atjaunojamo energoresursu potenciāla analīze Rīgas plānošanas reģionā un rekomendācijas to attīstīšanai 2014.–2020.gadā;
- Videi draudzīgo tehnoloģiju pielietošanas potenciāls Rīgas plānošanas reģionā 2014.–2020.gadā;
- Ilgtspējīgas enerģētikas attīstības Rīgas plānošanas reģionā 2014.-2020.gadā Rīcības plāns.

REĢIONA CENTRU
ATTĪSTĪBAS PROBLĒMAS
JAUNIEŠU REDZĒJUMĀ

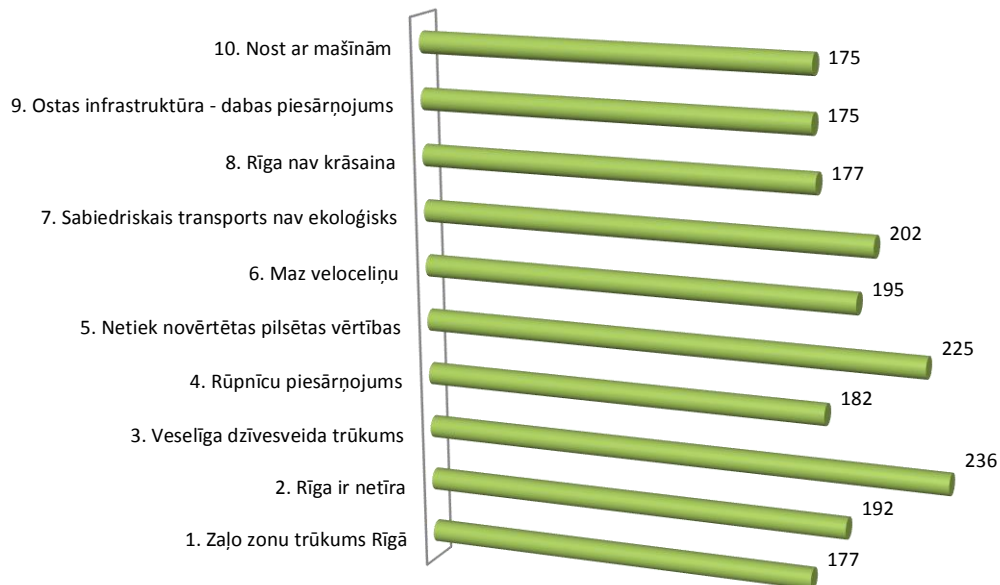
Rīga > ekonomiskais faktors > lielākās problēmas

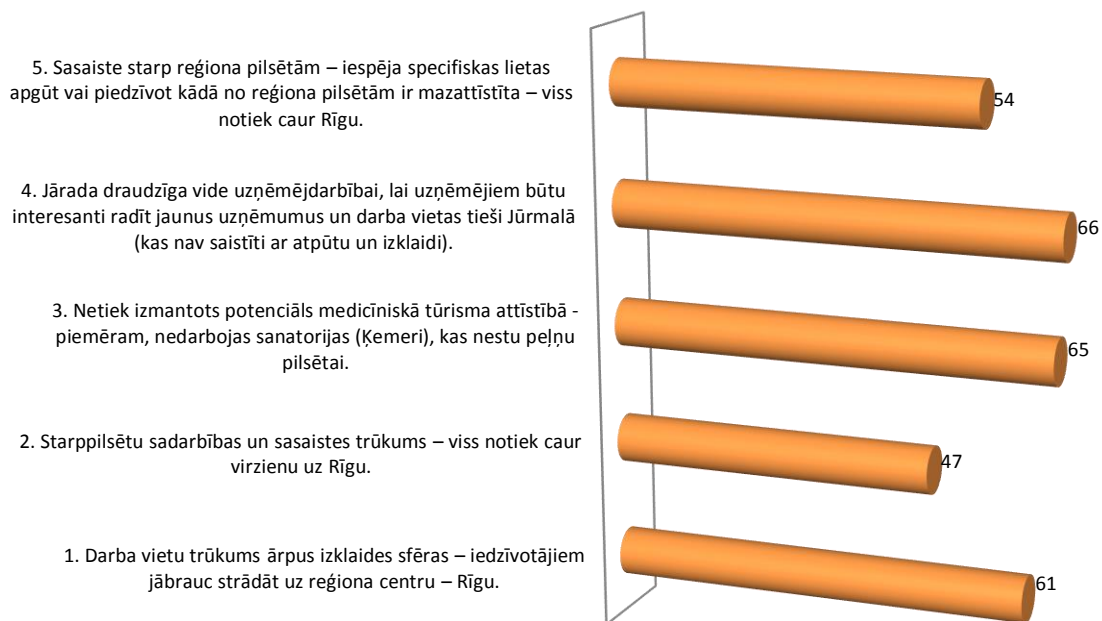
Rīgā > Sociālais faktors > lielākās problēmas

Rīga > Vides faktors > lielākās problēmas

Jūrmala > Ekonomiskais faktors > lielākās problēmas

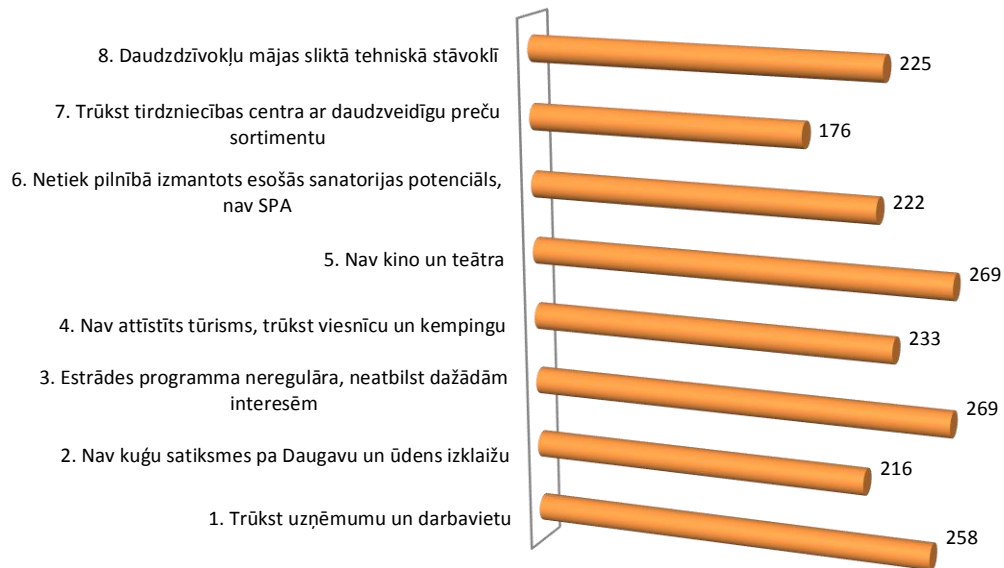
Jūrmala > Sociālais faktors > lielākās problēmas

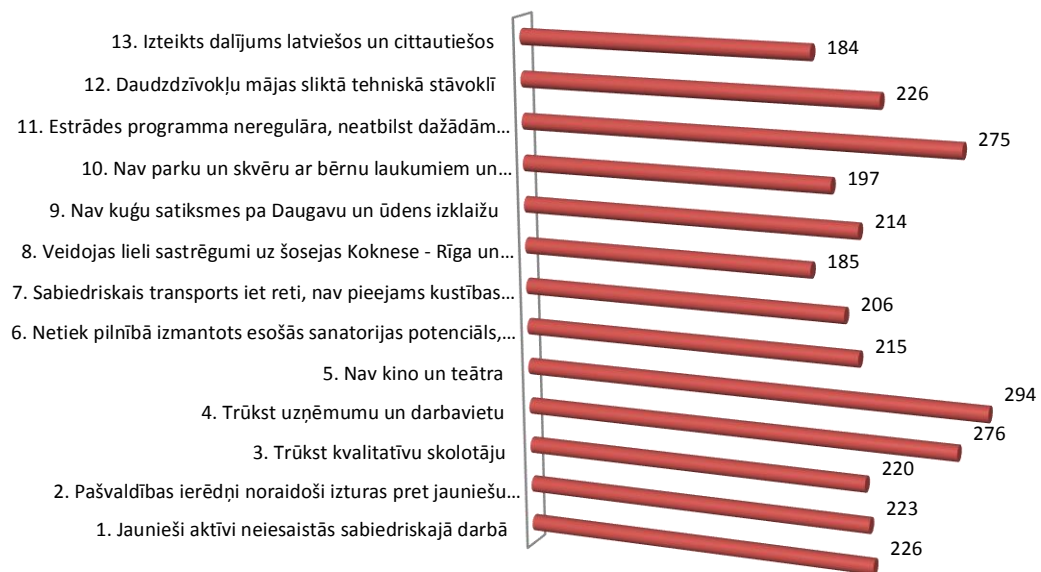
Jūrmala > Vides faktors > lielākās problēmas

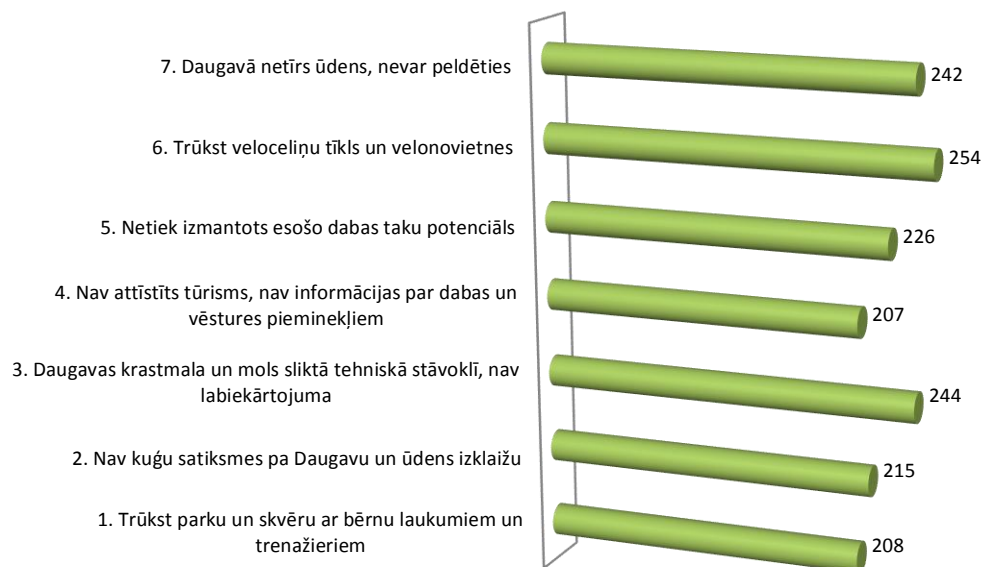
Ogre > Ekonomiskais faktors > lielākās problēmas

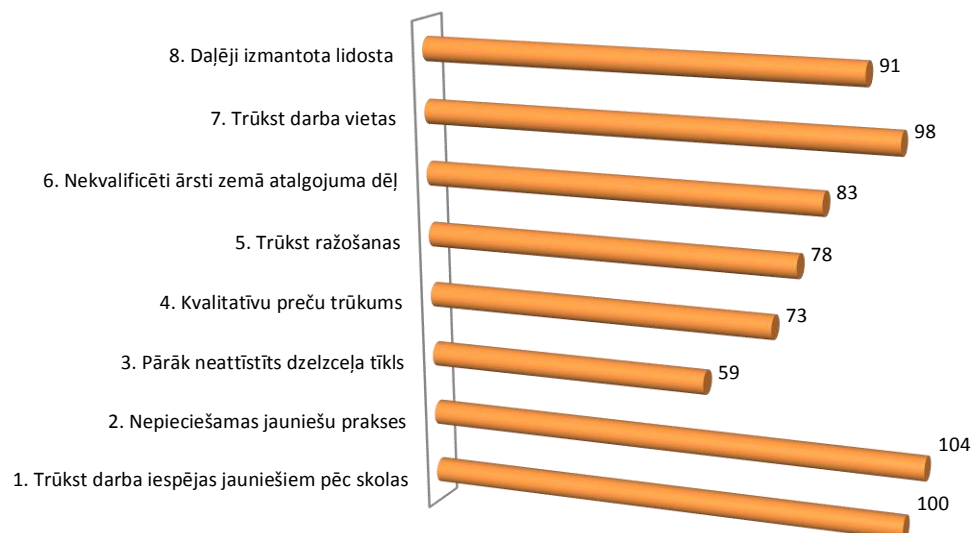
Ogre > Sociālais faktors > lielākās problēmas

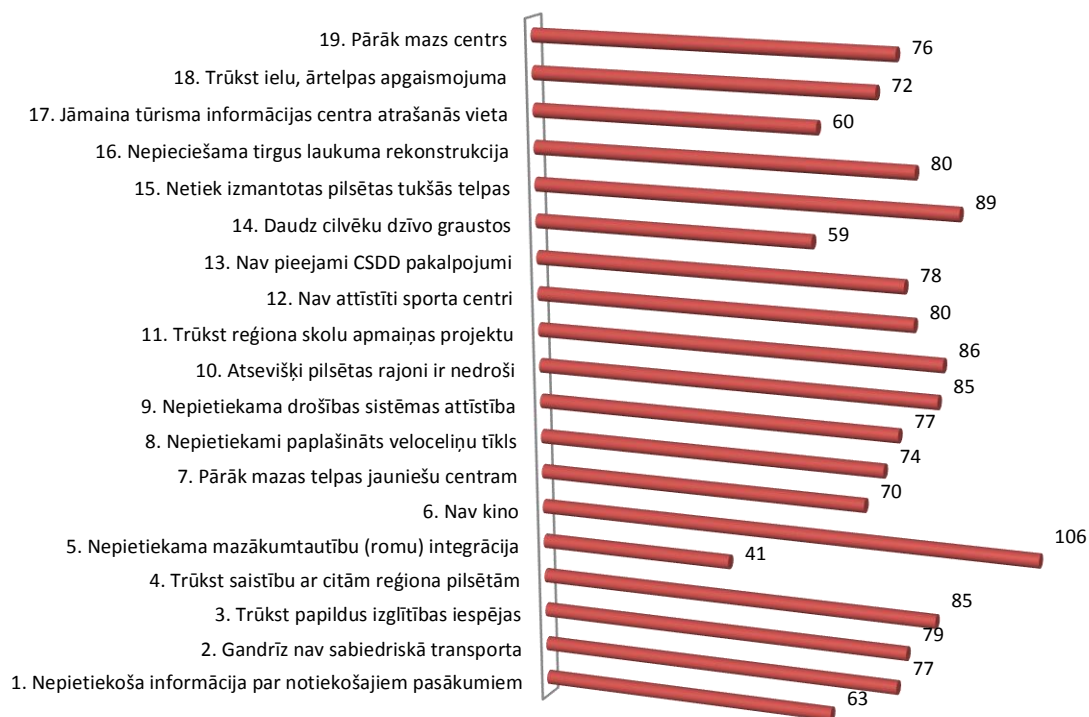
Ogre > Sociālais faktors > lielākās problēmas

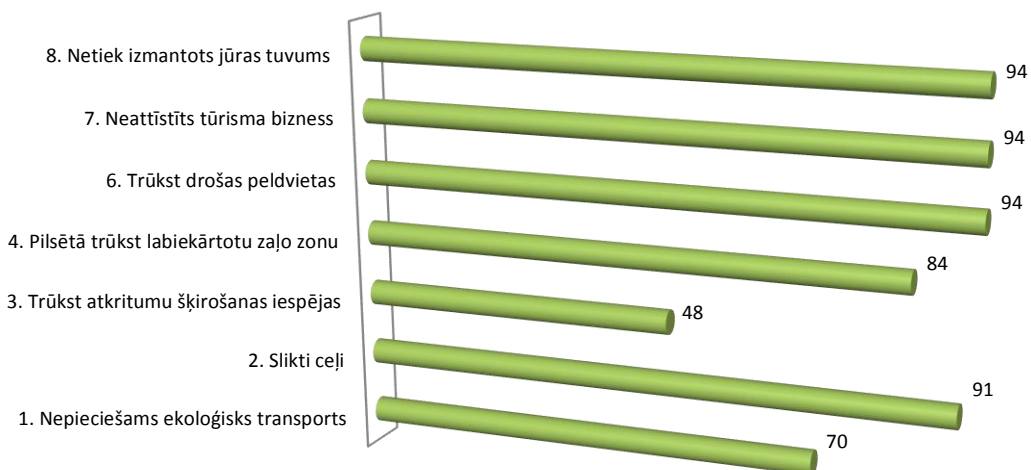
Tukums > Ekonomiskais faktors > lielākās problēmas

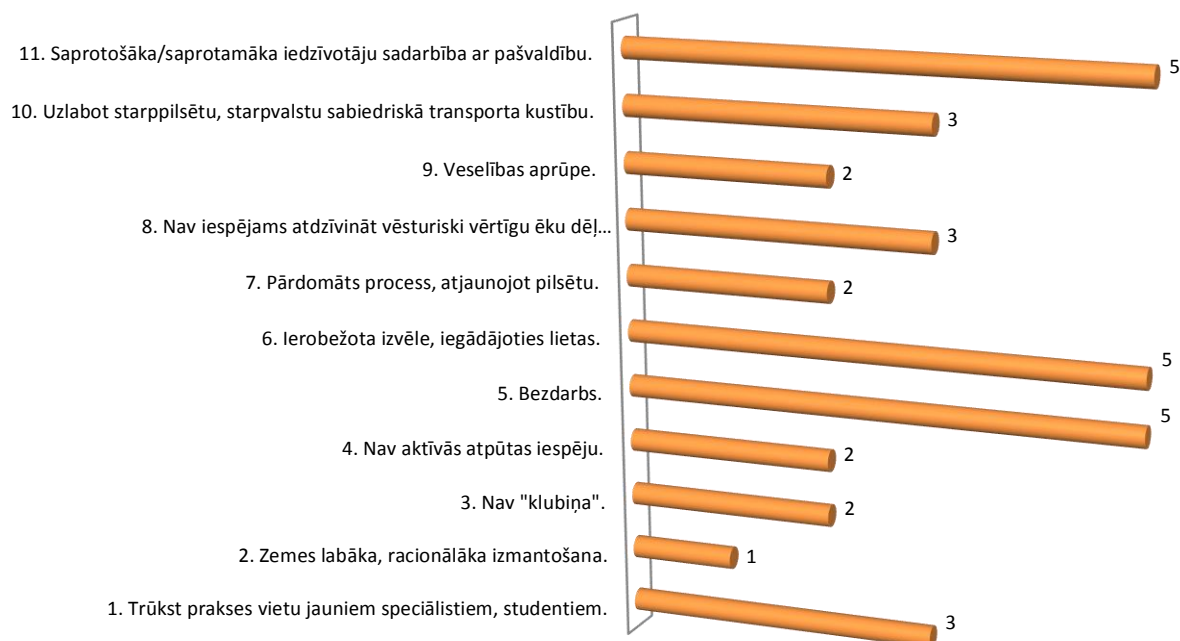
Tukums > Sociālais faktors > lielākās problēmas

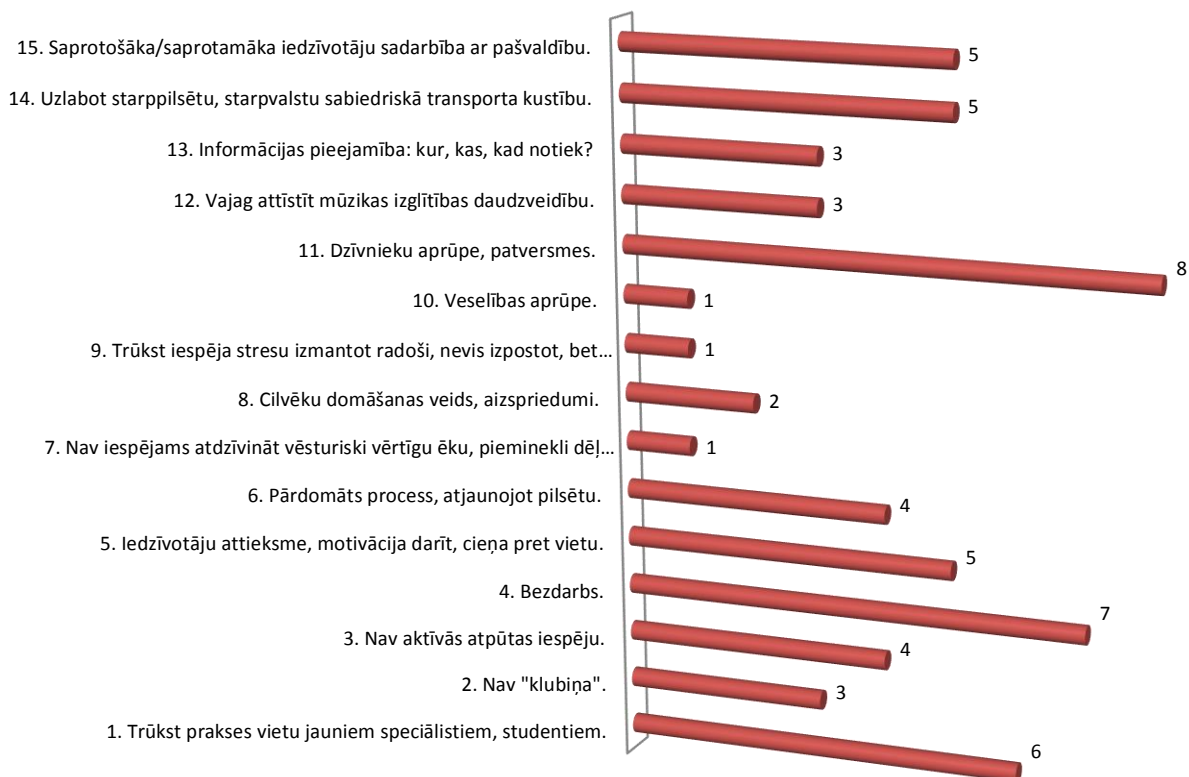
Tukums > Vides faktors > lielākās problēmas

Limbaži > Ekonomiskais faktors > lielākās problēmas

Limbaži > Sociālais faktors > lielākās problēmas

Limbaži > Vides faktors > lielākās problēmas

**RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA
STARPTAUTISKIE PROJEKTI
(2009-2014)**

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
1.	Austrijas Enerģētikas aģentūra (Vīne, Austrija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
2.	Baltkrievijas valsts Tehniskās universitātes Zinātnes un tehnoloģiju parks "Polytechnic" (Minska, Baltkrievija)	IBI Net	Baltijas jūras reģiona programma
3.	Schaerbeek pašvaldība (Schaerbeek, Beļģija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
4.	Melnās jūras Enerģētikas izpētes centrs (Sofija, Bulgārija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
5.	Rhodobe reģiona pašvaldību apvienība (Rhodope, Bulgārija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
6.	Lilles metropole (Lille, Francija)	CSI EUROPE	URBACT II
7.	Atjaunojamo energoresursu taupības centrs (Atēnas, Grieķija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
8.	Rietummaķedonijas reģiona attīstības aģentūra (Kozani, Grieķija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
9.	Harju (Tallina) novada dome (Harju, Igaunija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
10.	Tallinas pilsētas birojs (Tallina, Igaunija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
11.	Tallinnas Tehniskā Universitāte (Tallina, Igaunija)	Global Vision, BalticFlows	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA, ES7.Ietvara programma
12.	HiiteMaja fonds (Tartu, Igaunija)	CultIdentity	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
13.	Tallinas pilsētas dome (Tallina, Igaunija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
14.	SIA „CleantechEstonia” (Tallina, Igaunija)	BalticFlows, LiveBaltic	ES7.Ietvara programma, Liveable Baltic

¹ Projektu pilno nosaukuma atšifrējumu skatīt tabulas beigās

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
			Cities (LiveBaltic)
15.	Tartu Zinātnes parks (Tartu, Igaunija)	SIB Net	Igaunijas-Latvijas pārobežu sadarbības programma
16.	Baltijas Izpētes institūts (Tartu, Igaunija)	SIB Net	Igaunijas-Latvijas pārobežu sadarbības programma
17.	Dublin Municipality (Dublina, Īrija)	USEAct	URBACT II
18.	Ancona Municipality (Ankona, Itālija)	CSI EUROPE	URBACT II
19.	City Council of Naples (Neapole, Itālija)	USEAct	URBACT II
20.	Trieste Municipality (Trieste, Itālija)	USEAct	URBACT II
21.	Sistēmu integrācijas studiju institūts (Roma, Itālija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
22.	Enerģētikas un vides termo tehnikas komiteja (Milāna, Itālija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
23.	Emilia-Romagna reģionālā vides aizsardzības aģentūra (Bolonja, Itālija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
24.	SIA „EcotechInternational” (Londona, Lielbritānija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
25.	Stoke-on-Trent pilsētas dome (Stoke-on-Trent , Lielbritānija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
26.	Yorkshire&Humber pašvaldība (Yorkshire&Humber , Lielbritānija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
27.	Mančesteras pilsētas dome (Mančestera, Lielbritānija)	CSI EUROPE	URBACT II
28.	Buckinghamshire Business First (Bakingemšīra, Lielbritānija)	USEAct	URBACT II

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
29.	Luksemburgas Ilgtspējīgas attīstības un infrastruktūras ministrija (Luksemburga, Luksemburga)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
30.	Achterhoek reģions (Doetinchem, Nīderlande)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
31.	Gelderlandes province (Arnhem, Nīderlande)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
32.	Hedmarkas Inovāciju centrs (Hedmarka, Norvēģija)	IBI Net	Baltijas jūras reģiona programma
33.	OstfoldCounty (Ostfoldas reģions, Norvēģija)	USEAct	URBACT II
34.	Elblagas pilsētas pašvaldība (Elblaga, Polija)	IBI Net	Baltijas jūras reģiona programma
35.	Poznaņas pilsēta (Poznaņa, Polija)	CSI EUROPE	URBACT II
36.	Cartaxo pašvaldība (Cartaxo, Portugāle)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
37.	Porto Vivo – SRU Sociedade de Reabilitação Urbana (Porto, Portugāle)	CSI EUROPE	URBACT II
38.	Baia Mare Metropolitan Area (Baia Mare Metropolitan Area, Rumānija)	USEAct	URBACT II
39.	Nitra Municipality (Nitra, Slovākija)	USEAct	URBACT II
40.	Ljubļanas Reģionālās attīstības aģentūra (Ljubljana, Slovēnija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
41.	Dienvidrietumu Somijas reģiona dome (Dienvidrietumu Somija, Somija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
42.	Helsinku pilsētas statistikas centrs (Helsinki, Somija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
43.	Turku Zinātniskais parks (Turku, Somija)	BASAAR, BalticFlows, LiveBaltic	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma, ES7.Ietvara programma, Liveable Baltic

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
			Cities (LiveBaltic)
44.	Uusima reģionālā padome (Uusima, Somija)	BASAAR, EXPAT, LiveBaltic	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma, Liveable Baltic Cities (LiveBaltic)
45.	Laurea Universitāte (Greater Helsinki, Somija)	EXPAT	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
46.	SIA CulminatumInnovationOy (Espoo, Somija)	EXPAT	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
47.	SIA Turku Science Park Oy (Turku, Somija)	EXPAT	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
48.	Dienvidrietumu reģionālā pārvalde (Turku, Somija)	EXPAT, BalticFlows	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA, ES7.Ietvara programma
49.	Turku lietišķo zinātņu universitāte (Turku, Somija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
50.	Turku universitāte (Turku, Somija)	BalticFlows, LiveBaltic	ES7.Ietvara programma, Liveable Baltic Cities (LiveBaltic)
51.	Seville-CEMS (Seviļa, Spānija)	CSI EUROPE	URBACT II
52.	ViladecansMunicipality (Viladekans , Spānija)	USEAct	URBACT II
53.	Barakaldo (Barakaldo, Spānija)	USEAct	URBACT II
54.	Castilla y Leon reģionālā enerģētikas institūcija (León , Spānija)	RES H/C SPREAD	Viedā enerģija Eiropai
55.	Rietumpomerānijas Tehnoloģiju centrs (Greifswald, Vācija)	IBI Net	Baltijas jūras reģiona programma

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
56.	Hamburgas lietišķo zinātņu universitāte (Hamburga, Vācija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
57.	Duisburgas pilsēta (Duisburga, Vācija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
58.	NRW Ekonomikas, enerģētikas, mājokļa un transporta ministrija (Berlīne, Vācija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
59.	Saksijas-Anhaltes pavalsts Landkreises-Sālekreesas rajona pašvaldība (Saksija-Anhalte, Vācija)	Kompozītindikatoru izveide un pielietošana	Norvēģijas valdības finanšu instrumenta grantu shēmas „Īstermiņa ekspertu fonds”
60.	Hāgas pilsēta (Hāga, Vācija)	CSI EUROPE	URBACT II
61.	Leipcigas pilsēta (Leipciga, Vācija)	CSI EUROPE	URBACT II
62.	Teknikdalen Fonds (Borlānge, Zviedrija)	IBI Net	Baltijas jūras reģiona programma
63.	Upsalas pilsēta (Upsala, Zviedrija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
64.	Stokholmas pilsēta (Stokholma, Zviedrija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
65.	Stokholmas novada dome (Stokholma, Zviedrija)	BASAAR	Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IV A programma
66.	Örebro Universitāte (Örebro, Zviedrija)	Global Vision	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
67.	Gävleborgas apgabala muzejs (Gävle, Zviedrija)	CultIdentity	Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma INTERREG IVA
68.	SIA „Upwis AB” (Upsala, Zviedrija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
69.	Upsalas reģiona pārvalde (Upsala, Zviedrija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma

N.p.k.	Sadarbības iestāde/organizācija	Projekts ¹	Programma
70.	Upsalas universitāte (Upsala, Zviedrija)	BalticFlows	ES7.Ietvara programma
71.	Örebro reģionālās attīstības padome (Örebro, Zviedrija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
72.	Sormlandas reģionālā padome (Sormlanda, Zviedrija)	EU 2020 GoingLocal	INTERREG IVC
73.	Malmes (Malmo) pilsēta (Malme, Zviedrija)	CSI EUROPE	URBACT II

Lietotie projektu nosaukumu saīsinājumi

Lietotais saīsinājums	Projekta nosaukums
BalticFlows	<u>Lietus ūdens plūsmas apsaimniekošana un uzraudzība Baltijas jūras sateces baseinā</u>
BASAAR	<u>Baltijas jūras un Āzijas sadarbības plānošanas kopprojekts / BalticSea – Asia agendaforregionsin a globalisingworld</u>
CSI EUROPE	<u>Ilgspējīgas investīcijas pilsētas Eiropā / CitySustainableInvestmentinEurope</u>
EU 2020 GoingLocal	<u>Rīcības Lisabonas un Gēteborgas stratēģiju integrētai īstenošanai ES 2020 mērķu sasniegšanai reģionālajā līmenī</u>
EXPAT	<u>Inovatīvi pakalpojumi pasaules talantu piesaistei Baltijas jūras reģionam</u>
Global Vision	<u>Globālās vīzijas nodrošināšana videi draudzīgās tehnoloģijās Baltijā</u>
IBI Net	<u>Starptautiskais biznesa inkubatoru tīkls</u>
CultIdentity	<u>Senās Kulta Vietas – Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte / AncientCultSites – CommonIdentityoftheShoreoftheBalticSea</u>
LiveBaltic	<u>Dzīvīgās Baltijas jūras reģiona pilsētas / Liveable Baltic Cities</u>

Lietotais saīsinājums	Projekta nosaukums
RES H/C SPREAD	<u>Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumapgādei un dzesēšanai - stratēģiskas pieejas attīstība /RES HeatingandCooling – StrategicActionsDevelopment</u>
Kompozītindikatoru izveide un pielietošana	<u>Atbalsts reģionālās attīstības novērtēšanas metodoloģijas izveidei Latvijā, Rīgas plānošanas reģionā – Vācijas pieredzes apgūšana kompozītindikatoru izveidē un pielietošanā</u>
SIB Net	<u>Mazās inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta tīkls / Smallinnovativebusinesspromotionnetwork</u>
USEAct	<u>Pasākumi ilgtspējīgai pilsētvidei / UrbanSustainableEnvironmentalActions</u>